

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. VIII. SECT. II.

CONTINENS

SOPHISTAM.

GOTHAE
SUMPTIBUS FRIDERICAE HENNINGS.
MDCCCXL.
Londini apud Black et Armstrong.

PLATONIS

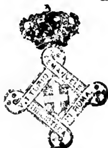
SOPHISTA.

RECENSUIT,

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS

ILLUSTRAVIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHAE

SUMPTIBUS FRIDERICAE HENNINGS.

MDCCCXL.

Londini apud Black et Armstrong.

ERFORDIAE
TYPIS HENNINGS & HOPE.
1840.

PROLEGOMENA

AD

PLATONIS SOPHISTAM.

PROLEGOMENA

AD

PLATONIS SOPHISTAM.

Quem Plato nomine Sophistae inscriptum edidit dialogum, eum ipse significavit cum Theaeteto cohaerere arctissime. Fecit enim eum sermonem, qui in hoc libro narratur, habitum postridie quam qui in Theaeteto habetur, id quod ex ipso eius initio intelligitur. Praeterea etiam eosdem homines illi interesse iussit, qui in Theaeteto loquentes inducuntur: adest enim rursus Theaetetus ille, praeclari ingenii adolescens, qui hic quoque insignes habet disserendi partes; adest item Theodorus Cyrenaicus, Theaeteti magister ac familiaris; adest denique etiam Socrates, quanquam is non iam principalem sustinet disputatoris personam, sed tantum ab initio dialogi nonnulla dicit, quibus tamen efficitur hoc, ut mox de rebus scitu dignissimis longeque gravissimis instituatur disputatio. Quibus quidem rebus manifestum est significari a philosopho singularem quandam Sophistae cum Theaeteto coniunctionem ac necessitudinem. Atque eadem etiam in Theaeteto significatur, siquidem prooemium libri et locus ille p. 183. E sqq. non inepte huc revocari possunt. Neo vero obscurum est, cur philosophus utriusque libri nexum et cohaerentiam isto modo indicaverit. Habet enim profecto Sophistae argumentum cum rebus in Theaeteto explicatis atque illustratis eam coniunctionem, ut quae in altero libro inchoata est disputatio, ea in altero continuari atque

profligari existimanda sit. Demonstratum est in Theaeteto, verae scientiae vim neque in visis inesse neque in opinionibus, qua quidem disputatione Heracliteorum et Protagoreorum convellitur ratio, qui omnem veri cognitionem maxime referebant ad sensus. In Sophista igitur philosophus viam institutam persequitur ulterius. Nam contrariam Protagoreis sententiam sequebantur Eleatici, qui veritatis scientiam et cognitionem unice in eo volebant inesse, quod esse cogitaremus atque una mente et animo cerneremus. Parmenides enim, quum de caussis et initiis rerum subtilius quaesivisset, Xenophanem ducem secutus denique in eam devenit sententiam, ut id quod esse intelligeremus, quoniam ceteris rebus omnibus subesset, rerum principium putaret, in quo uno omnis veritatis scientia et cognitio contineretur. Itaque animo suo effinxit naturam quandam intelligibilem quam Graeci οὐσίαν vocant, ad eamque unam retulit omne id, quod verum esset, ipsamque veritatis cognitionem. Nam iis, quae sensibus percipiuntur, ipsique sensuum perceptioni, opinionis quidem verisimilitudinem concessit, ipsum veri iudicium eripuit. Verum illud ὂν suum, quod etiam ἓν appellatum est, quum vellet esse uniforme, sempiternum, immutabile, denique omnis multitudinis ac varietatis expers, in contrarium incidit errorem, atque ii, qui veritatis iudicium ad sensus deferebant. Nam quemadmodum hi tollebant omnem scientiae unitatem, quandoquidem quae sensibus percipiuntur, ea natura sua fluxa sunt perpetuoque motu feruntur; ita ille sublata cognitionis varietate propemodum omnem auferebat veri scientiam. Redibat enim secundum ipsum omnis mentis humanae cognitio ad unum illud ens, de quo nihil fere praedicari liceret. Quippe universalis ista essentiae notio, licet vere esse iudicaretur, tamen praedicatorum varietate, unde scientia veri suspenditur, omnino caruit, siquidem quae ei attribuebantur, per errorem atque fraudem ipsi attributa sunt. v. Prolegg. ad ampliorem Parmenidis edit. nostram p. 15 sqq. Haec igitur doctrina scholae Eleaticae Platoni non indigna visa est subtiliore examine. Ac tanto magis philosophus ita sentire debuit, quod, sicuti ipse inde profecerat, ita alii extiterant Socratici, qui eam deflexissent sic, ut etiamsi Enti Parmenideo tribuerent multitudinem quandam et partium varietatem, tamen omnem mutabilitatem, communionem et participationem

ab eius natura alienam esse indicarent. Fecerunt hoc Megarici, quorum rationem Plato in Sophista pariter atque ipsius Parmenidis sententiam examinare in animum induxit. Neque ab hac ratione multum recessit Antisthenes, sicuti rectissime statuit Krugius Histor. Philosoph. §. 114. Enimvero Megarici quum sentirent generale illud esse, nisi partium haberet varietatem, ad scientiam et veritatem parum valere, protenus hac in parte a Parmenidis sententia discesserunt, statueruntque ideas sive ἀσώματα εἴδη, ad quas unas referenda esset veritatis scientia et cognitio. Sed quum iis hac in re cum Platone egregie conveniret, tamen incredibile dictu est, quantopere cum eodem ex alia parte dissenserint. Etenim Plato quum ideas suas non tantum vellet esse in se absolutas, verum etiam vivas, communionis capaces, denique eas, quae notionibus menti humanae veluti impressis etiam eo nomine responderent, quod iis varia et multiplex cum inter ipsas tum cum rebus adspectabilibus atque individuis esset coniunctio et necessitudo: illi in alia omnia discesserunt. Censuerunt enim, ne Parmenidis de Entis constantia sententiam prorsus viderentur deseruisse, formas eius atque species, quas ponebant, omnino sempiternas, immobiles, rigidas, nullius denique motionis et communitatis capaces esse. Quorsum pertinent loci Sophistae p. 246. B sqq. 248. A. — E. et 249. C. D. quos rectissime Schleiermacherus vidit ad Megaricos spectare. v eius Praefat. ad Sophist. interpret. German. p 140 sqq. ed. 2. Idem censuit Deyksius De Megaricis p. 39 sqq. Secus tamen visum est Henrico Rittero in Museo Rhenano Bonn. 1828. Vol. II. p. 305 sqq qui praefracte negat Megaricos multitudinem et varietatem Entis sui admisisse, quippe qui Unum illud suum, quod etiam Bonum ac Deum dixerunt, prorsus immobile et simile et idem semper esse iudicaverint. v. Diog. Laërt. II. 106. VII. 161. Ciceron. Academ. II. 42. Aristocl. ap. Euseb. Praep. Evang. XIV. 17. Verum enimvero etiamsi illud minime in viro doctissimo aegre ferimus, quod quae Schleiermacherus mera suspicione ita statuerat, non protenus pro certis et exploratis voluit venditari; tamen quae ipse contra hanc rationem disputavit nobis quidem haudquaquam potuerunt extorquere assensionem. Et illud quidem nos quoque facile largimur, Megaricos tenuisse summam illam Entis sui unitatem, quam statuisset

Parmenides. Etenim sicuti nos generalem essentiae notionem animis nostris informatam tenemus, etiamsi cum essentiae natura varia ac multiplicia attributa solemus coniungere: ita illi quoque, licet ideas statuerent, tamen summi entis unitatem servarunt, imo vero, ad Xenophanis reversi sententiam, eam pro ipso Deo atque Bono habuerunt. Fuisse autem illos in ea sententia, ut ideas esse sibi persuaderent, quum ex ipso Platone verisimile fiat, tum nunc certissimo constat testimonio Aristotelis Metaphys. XIV, 4. p. 301. ed. Brand.: τῶν δὲ τὰς ἀκινήτους οὐσίας εἶναι λεγόντων οἱ μέν φασιν αὐτὸ τὸ ἓν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι· οὐσίαν μέντοι τὸ ἓν αὐτοῦ ᾤοντο εἶναι μάλιστα. Quae quidem verba ad Megaricos referri oportere, luculentissime patet ex istis, οἱ μέν φασιν αὐτὸ τὸ ἓν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι, quam fuisse Megaricorum sententiam exploratum habemus. Itaque sic nobis persuasimus, Euclidem et unum Ens posuisse, et εἴδη πολλά statuisse, quae veluti partes et formas illius efficerent. Verum hac ipsa in re ille a Platone multum dissensit. Ille enim quum Parmenidis de Entis constantia, immutabilitate, aequabilitate opinionem firmiter retineret, etiam ideas suas voluit esse immotas, stabiles, atque ita sempiternas, ut nec inter ipsas nec cum rebus mutabilibus ullam haberent coniunctionem. Quippe aequiparavit eas mentis humanae notionibus, quae vocantur abstractae, quas tamen etiam per se seorsum sibi constare voluit. Fuit enim haec Graecorum philosophorum ad Aristotelem usque communis ratio, ut quidquid intelligeretur esse, idem etiam re ac veritate esse vellent, ideoque mentis cogitationem et ipsam essentiam in unum confunderent. Quod quidem Euclidi quoque placuisse eo minus mirabile est, quod is in hac quoque doctrinae suae parte Parmenidem est secutus, quem docuisse constat id quod esset atque cogitare unum idemque videri. v. Prolegg. ad Parmenid. p. 16 sqq. Has igitur ac tales ideas Euclides eiusque amici utique statuerunt. Verum enim vero quum easdem illas censerent et affirmarent prorsus esse immotas et immutabiles, quid inde porro sit consecutum, ad intelligendum non est difficile. Neque enim potuerunt perspicere, qua ratione locum haberet aut idearum complurium inter se mutua coniunctio aut unius eiusdemque ideae cum rebus individuis copulatio, ideoque sustulerunt synthetica iudi-

cia omnia, identica tantummodo reliquerunt. Quod ipsum tetigit Plato in Sophista p. 259. E. sqq et 251. A. sqq. ubi hanc rationem conqueritur ab argutis tricarum captatoribus mirum quantum usurpari. conf. etiam Parmenid. p 142. A 161. A. Theaet. p. 189. Euthydem. p. 284. A. Phileb. p. 14. C. sqq. 15. A. sqq. Excoluisse vero hanc Megaricorum doctrinae partem maxime Stilponem, nunc non est cur accuratius doceamus. Exposuimus enim de his rebus in Prolegomenis ad Parmenidem.

Atque haec quidem si vere explicavimus, facile apparet, quo vinculo Theaetetus et Sophista Platonis inter se iuncti sint. Nam sicuti in Theaeteto docetur veritatem neque in visis neque in opinione esse quaerendam, ita Sophista eo pertinet, ut Ens illud Eleaticum et ideas stabiles atque immotas Megaricorum ad cognitionem veritatis non sufficere demonstretur: imo vero significatur, motum aeque ac quietem in ideis esse oportere, si quis inde veritatis aeternae scientiam haurire velit; in qua ipsa re dialogi argumentum maxime contineri existimamus. Quippe dialectici veri atque germani philosophi esse dicitur, varias et multiplices idearum rationes explorare et quaenam sit earum necessitudo atque coniunctio indagare: quod quidem munus Platoni tanto maius tantoque honorificentius visum est, quod ideas suas non solas mentis cogitationes esse voluit, sed potius reapse extare arbitratus est, ita ut veram rerum omnium οὐσίαν omnem continerent; de qua philosophi sententia nuper copiosius exposuimus in Prolegomenis ad Parmenidem p. 79 sqq. 269 sqq. conf. etiam G. E. Schulze Disp. De ideis Platonicis. Vitemb. 1786. 4. Herbart. Lehrbuch zur Einleitung in die Philosophie. ed. 3. 1834. pag. 207 sqq. Bonitzius Commentatt. Platonicae III. p. 7 sqq. qui in eandem sententiam disputaverunt.

Verum haec etsi ita sese habere utique exploratum habemus, tamen magnopere falletur, si quis existimet, sermonem in hoc libro eodem modo haberi atque continuari, quo institutus est in Theaeteto. Imo omnia prope, si a personis, quae colloquio intersunt, discesseris, hic immutata sunt, ut plane nova, insolita, insperata videri debeant. Nam Socrates, adest ille quidem, sed non ut ceterorum familiarium magister, qui de rebus gravissimis verba faciat, sed plerumque tanquam audi-

tor, qui ubi ab initio quaedam locutus est, prorsus conticescit ac deinde tacitus assidet. Enimvero partes eius tributae sunt homini peregrino et nobis adhuc incognito, hospiti cuidam Eleatico, quem Theaetetus et Theodorus secum adduxerunt; is igitur cum Theaeteto disserit sermone fere perpetuo, atque ita, ut ceteri qui intersunt colloquio, vix hic et illic aliquid interponant. Deinde per universum fere sermonem regnat ea disserendi ratio, quam quilibet facile sentiat a Socratica illa facilitate, ubertate, elegantia aliquantum recedere. Nam adstringuntur omnia fere dialecticae cuidam subtilitati, quae ex scholae alicuius usu et consuetudine ducta videtur: insolita minutarum divisionum et partitionum copia ad usum revocatur atque explicatur, sic, ut, dum notiones bifariam semper dividuntur eius rei, de qua agitur, finitio accuratior anquiratur; adhibetur haec eadem disserendi ratio subinde etiam iis rebus, quae a proposito sunt alieniores, ut scilicet dialecticae quaestionis quasi exemplum quoddam ob oculos ponatur; una eademque res iterum iterumque vocatur in disceptationem, ita tamen, ut vis eius et natura interdum magis ex rebus fortuitis quam ex ipsius virtutibus definiatur; denique eadem ratio etiam traducitur ad explorandam Parmenidis aliorumque philosophorum de rerum essentia sententiam, quo tamen loco ita temperatur et cum eo veri exquirendi studio iuncta cernitur, ut Eleates propemodum sui oblitus esse videatur et invitus ad Socraticam delabi disputandi consuetudinem. Ad haec accedit aliud quid, quod sanequam alicui permirum accidat. Nam quum in Theaeteto omnis fere disputatio eo consumatur, ut veri scientia cur non in visis et opinionibus quaerenda sit demonstretur, in Sophista primo certe adspectu longe aliud quid agi videtur, quam illud ipsum, ut Eleaticorum et Megaricorum de veritatis et essentiae rationibus opiniones examinentur. Nam disquiritur simul copiosissime quum de aliis quibusdam rebus, tum de natura Sophistae: de quo argumento sicuti ab initio libri suscipitur disputatio, ita exeunte demum sermone quid rei sit certo pronuntiatur ac decernitur. Quin etiam significatur alio tempore de Politico quoque et Philosopho similiter disputatum iri.

Quid igitur? unde repentina haec scenae mutatio? qui fit, ut scriptor iam Socratis persona paene neglecta hospitem aliquem Eleaticum induxerit disserentem? quae

caussa est, cur aliam disputandi rationem adoptaverit? cur quaestionem istam de Sophista copulavit cum eo argumento, quod proprie exquirendum sumsisse videri debet? Nimirum haec atque alia id genus ita demum poterunt recte intelligi atque diiudicari, si universi libri argumentum uno quasi mentis obtutu consideraverimus. Quod quo facilius fieri possit ab omnibus, age ante omnia more nostro disputationis summam ita referamus, ut eundem partium ordinem eandemque earum juncturam servemus, quam apud ipsum Platonem reperimus. Quo facto conabimur de iis rebus exponere, quae ad totius libri argumentum et artificium illustrandum aliquid momenti faciant. Quanquam non id nobis propositum est, ut omnia atque singula subtilius rimemur, quae alicui obscura aut dubia videantur; id enim abhorret a nostro instituto; illud tantummodo efficere conabimur, ut potiores difficultates expediantur et veluti accessus ad librum rectius intelligendum interpretandumque aperiatur.

Est igitur argumentum disputationis fere hoc.

Congrediuntur Theodorus et Theaetetus postridie eius diei, quo habitus fingitur sermo in Theaeteto expositus, cum Socrate, sicuti inter ipsos convenerat. Adducunt secum hospitem Eleaticum, virum philosophiae plane deditum. Eum salutat Socrates magna cum urbanitate, nec vero sine irrisione, siquidem eum dialecticum aliquem suspicatur esse, qui disserendi acumine omnia labefactare et convellere queat. Ad quae Theodorus, Non hic mos est, inquit, huius hospitis nostri, qui est multo lenior, humanior, modestior contentiosis istis disputatoribus: videtur tamen ille divinus esse in philosophia, cui qui recte operam dant, eos omnes divinos iudicare soleo. Quibus auditis Socrates, recte tu quidem, inquit: sed ambigua certe atque dubia philosophorum species est; apparent enim modo induta politicorum persona, modo sophistarum nomen gerunt: quin interdum etiam insanorum nomine ornantur. Itaque protenus ab hospite Eleatico petit, ut sibi exponat, quo tandem modo sophista, politicus et philosophus ab Eleatis distinguantur.

Ex hoc loco intelligere licet, cur Plato, posteaquam in Theaeteto ab exploranda eorum ratione, qui in visis et opinionibus veritatis scientiam posuissent, disputationem suam exorsus erat, deinde progressus

longius non modo Eleatarum doctrinam confutaverit, sed etiam veri nominis philosophum a viro civili distinguendum esse docuerit. Fuerunt enim illa aetate, qui philosophos et politicos mire confunderent. Sed nolumus nunc de hoc argumento exponere, de quo dicemus in Prolegomenis ad Politicum. Hospes igitur Eleaticus, Socratis voluntati obtemperaturus, quid sit, in quo Sophistae natura cernatur, disserendo explicare conatur, ideoque Theaetetum ad sermones secum instituendos invitat. Enimvero videtur mos fuisse Eleaticorum et Megaricorum, dialecticam ita exercere, ut colloquia instituerent, quibus res, de quibus ageretur, in disceptationem vocarentur. Id quod quum de Zenone Eleata, tum de Euclide, scholae Megaricae principe, satis testatum habemus. Itaque quid sit sophista, interrogando et respondendo exquiritur; sed exquiritur sic, ut ratio disserendi Megarica potius quam Socratica esse videatur. Difficile utique est, inquit hospes, quid Sophista sit, indicare accuratius. Ut igitur viam et rationem, qua res pervestiganda sit, cognoscamus atque addiscamus, age primum in re faciliore illam ipsam adhibeamus. Nam ita certe futurum est, ut quomodo in nostra caussa disceptanda versandum sit, ipso usu cognoscamus. Instituitur igitur iam disputatio de variis artibus earumque partibus, ita tamen, ut quae hic disseruntur, ea ipsa mox lepidissime in Sophistam transferantur. Ostenditur enim postea Sophistam esse venatorem, qui divitum opulentorumque hominum gratiam lucri faciendi caussa aucupetur; eundem esse artium ac doctrinarum liberalium quasi mercatorem quendam atque cauponem; porro exercere eum artem certandi atque litigandi; et quae sunt similia. Orditur igitur Eleates disputationem a p i s c a t o r e h a m u l a r i o.

Piscator, inquit, artem aliquam tenet. Artium omnium vero duo sunt genera. Aliae enim effectrices sunt, aliae acquirendi caussa exercentur. Iam quum ad posterius genus ars piscatorum referenda sit, *τὴν κτητικήν*, quae Graece vocatur, rursus dividamus bifariam. Est autem altera eius pars, quae fit voluntaria permutatione; altera quae vel factis vel verbis aliquid sibi vindicat, ideoque *χειρωτική* appellatur. Haec ipsa vero rursus est duplex: nam si palam et aperte sibi vindicat, certatoria est; sin clam, venando quia procedit, *θηρευτική* quaedam esse videtur, quod ipsi nunc

nomen ponamus. Huius θηρευτικῆς rursus duae sunt species atque formae. Potest enim venatio esse rerum vel animatarum vel inanimatarum. Ad priorem quia piscatura hamularia pertinet, age, rursus eius discernamus partes. Sunt igitur ζωοθηρικῆς species duae, altera pedestris generis, variis et multiplicibus nominibus insignis, πεζοθηρική, altera natantium animalium, ἐνυγροθηρική. Natant autem animalia vel per aërem, quum volant, vel per aquam; unde oritur ὀρνιθοθηρευτική et ἁλιευτική. Aquatilium porro venatio rursus est duplex. Fit enim vel retinaculis vel percussione, ideoque est ἑρκοθηρική et πληκτική. Posterior rursus bifariam dividenda est. Quodsi enim noctu ad ignem fit, πυρευτική appellanda videtur: sin exercetur interdiu, quum fuscinae in extremis partibus habeant uncos, tota vocatur ἀγκιστρευτική. Verum haec ipsa quoque duas habet partes. Quum enim de superioribus ad inferiora ope tridentium fit, τριοδοντία dicitur; quum autem ex parte contraria sursum hamo maxime peragitur, est haec ipsa illa, quam quaerimus, ἀσπαλιευτική, sive piscatura hamularia.

En igitur invenimus quod volebamus (P. 211. C.), neque aliter nobis versandum erit in indagando Sophista. Est enim ille quoque auceps quidam ac venator, quanquam non pisces capit, sed potius divitias iuvenum aucupatur. Nimirum differunt ambo maxime eo, quod piscator ad mare et flumina versatur, quae in his sunt animalia venaturus, Sophista autem terras lustrat, alia videlicet sectans flumina, auri argentique, et pratis quasi incubans, quae divitiis et iuventute abundant.

Igitur consideremus pedestrium animalium venationem, quam Sophista exercet. Sunt autem πεζοθηρίας duae maxime partes, altera cicurum, agrestium altera. Cicur animal hominem esse liquet, ad quem tota pertinet ἡμεροθηρική. Sed huius rursus duplex forma est. Aut enim vi peragitur atque tum vocatur ἀνδραποδιστική, aut fit persuadendo, estque πιθανουργική. Ad hanc quoniam Sophistae ars manifesto pertinet, dividenda ea nobis necessario est bifariam. Fit enim πιθανουργική vel privatim vel publice. Privatim si fit, ἰδιοθηρευτική potest appellari, cuius ipsius item distingui possunt species duae, altera μισθαρνευτική, altera δωροφορική, quandoquidem etiam munera dantur iis, qui venando capiuntur, sicuti ab amantibus fieri

solet. *Μισθαρνευτική* autem duplex secerni potest. Nam vel gratia fit et voluptatis tanquam escam habet, unde sibi alimenta pro mercede comparet, quae est *κολακική* quaedam sive *ἡδυντική*: aut virtutem profitetur eaque professione alios ad se allicere conatur. Et postremam quidem artem apparet esse sophisticam. Est igitur ea secundum hanc nostram disceptationem venatio quaedam iuvenum divitum et nobilium, quae fit per artem conciliandi, subigendi, venandi, alias similes. Quo ipso intelligitur naturam Sophistae a nobis etiam clarius quam antea esse perspectam (P. 223. B).

Nihilominus tertium de eo videndum est, inquit hospes Eleaticus. Nam ars, cuius ille est particeps, admodum varia est ac multiplex, videbaturque paene antea non ad illud genus pertinere, ad quod eum retulimus. Repetamus igitur artium divisionem inde ab *κτητικῇ*. Erat haec duplicis generis, una venatoria, altera permutatione fieri solita, sive *ἀλλακτική*. *Ἀλλακτική* rursus tanquam partes sibi subiectas habet *τὸ δωρητικόν*, donationem, et *τὸ ἀγοραστικόν* sive negotiationem; *τὸ ἀγοραστικόν* vero complectitur *τὴν αὐτοπωλικήν*, sive mercaturam eorum, qui ipsi fabricantur, et *τὴν μεταβλητικήν*, quae alienorum operum emtionem venditionemque exercet. Sed *μεταβλητικῆς* discrimen hoc est, quod vel in una urbe instituit commercium atque ita institutoria appellatur; vel ex alia in aliam urbem migrat vendendi caussa, quae est ars *ἐμπορική* sive mercatoria. Itaque iam *ἐμπορική* dispertienda venit. Quae quidem commode bifariam dividitur, prout vendit vel ea, quibus corpus alitur ac sustentatur, vel ea, quibus pascitur animus. Alteram hanc eius partem oriri ex *μουσικῇ* manifestum est, cuius quasi merces non minus per urbes importantur et exportantur, quam esculenta atque potulenta. Est igitur *ψυχεμπορική* quaedam, si ita dicere licet. Huius duplex est species, *μαθηματοπωλική* altera, quae pertinet ad artium disciplinas; altera, quae ad virtutem refertur. Cuius nomen si quaerimus, non aliud certe videtur esse, quam artis sophisticae. Est igitur Sophista virtutis caupo: quamquam etiam eum, qui artium ac disciplinarum mercaturam facit, Sophistam appellare licebit (P. 224. E.).

Verum alio etiam modo rem dispiciamus. Artis acquirendi pars quaedam erat nobis concertatoria, sive *ἀγωνιστική*. Hinc igitur proficiscentes age experiamur,

num Sophistam etiam aliter describere possimus. Habet autem ἀγωνιστική genus duplex, ἁμιλλητικόν et μαχητικόν. Posterius cernitur vel in corporis vi vel in orationum certamine et controversia. Alterum hoc, quod ἀμφισβητικόν vocemus, aut in longis orationibus positum est, quae adversus contrarias orationes de rebus iustis et iniustis publice habentur, ideoque est iudiciale, δικανικόν, aut inter homines privatos locum habet, quum in utramque partem disseritur, estque ἀντιλογικόν. Huius ipsius autem partes sunt duae, quarum altera, quia sine ordine et sine arte fit, nomine caret; altera, quae ex artis regulis de rebus iustis et iniustis disceptat, ἐριστικόν appellare consuevimus, hoc est artem disputandi. Iam vero τὸ ἐριστικόν rursus aut nugatoria ars est, quae rem familiarem negligit ac pessumdat, aut disputatoria, quae ex privatis sermonibus quaestum facit. Hunc vero dum attigimus, ecce rursus emergit admirabilis iste, quem quaerimus, Sophista. (P. 226. A.).

Vides igitur, ita hic hospes Eleates ad Theaetetum, vides, animal istud, quod venamur, admodum varium esse ac mobile, ut non possit alterutra tantum manu comprehendi. Ergo utraque oportet. Persequamur vero illud alia via. Multa sunt nomina, quae servile ministerium aliquod designant, veluti quum dicimus percolare, excribrare, vannare, carminare, deducere, pectere, et quae sunt id genus alia. Quae vero nos commemoravimus, ea omnia pertinent ad artem διαιρετικήν, sive discernendi. Hinc igitur exordiamur. Discernendi artis duas species cernere licet. Discernimus enim et peius a meliore et simile a simili. Illud quum facimus, peius abiicimus, melius servamus; quamobrem hanc discretionem patet esse purgationem sive καθαρμόν quendam. Iam vero purgationis duplex est ratio. Sunt enim primum corporum purgationes, eaeque multiplices: partim enim sunt animalium, quum vel sordes interiores gymnasticae et medicae artis ope abiguntur, vel exteriores balnearum usu abluuntur; partim sunt rerum inanimatarum, quarum curam habent fullones aliique id genus homines. Praeterea etiam animorum quaedam purgatio est, quae malum ex iis eiicit, bonum reliquum facit. Sunt autem duae animi pravitatis species, una quae sicuti morbus in corpore, altera quae sicuti deformitas ibi exsistit. Nam morbi instar in animo est volupta-

tum seditio ac discordia cum ratione sive pravitas: deformitati vero similis est ignoratio animi atque aberratio ab eius, quod rectum est atque verum, cognitione. Et sicuti corporis deformitati gymnastica, morbis autem medicina remedia adhibet, ita pravitatem ex animo tollit ἡ κολαστική, ignorationem vero ἡ διδασκαλική. Iam vero διδασκαλικῆς duo sunt genera pro ignorationis diversitate. Spectat enim illa vel ad δημιουργικὰς διδασκαλίας, vel est παιδεία. Est autem rursus duplex, severior atque lenior: nam νουθετική graviter obiurgat vel etiam admonet; cui contraria est ματευτική, h. e. vanae doctrinae, quae falsa nititur opinione, refutatio. Et hanc quidem qui adhibet animo, is vere mentem purgare putandus est eique prodesse plurimum. Neque enim satis est si animus non sit pravus, ut nullis poenis sit coërcendus; ne turpis quidem esse debet, imo p u l c r u m oportet esse. Quod efficitur maxime per eam διδασκαλικῆς partem, quae intus animum perpurgat, ut nativa vi sua polleat atque vigeat, abiectis omnibus vanis opinionibus. Est igitur refutatio optima et certissima purgatio, cuius vim salutarem qui non in se expertus est, eum incultum ac deformem indicare debemus iis partibus, quae in eo maxime splendeant necesse est, qui vere beatus futurus sit. Quid igitur? Suntne qui hac arte purgatoria utuntur Sophistae appellandi? Vereor equidem, ut iis haec tanta dignitas atque gravitas concedenda sit. Nam etiam cani lupus est similis, ferissimum animal mansuetissimo. Omninoque in usurpandis similitudinibus maxima cautio adhibenda est. Verumtamen esto: nolumus enim iam de exiguis terminis movere controversiam, modo caute prudenterque statuamus. Ita igitur sophistica est pars purgandi artis quaedam, quae pertinet ad vanae sapientiae opinionem castigandam atque redarguendam. (P. 231. B.)

Dubitare hic se fatetur Theaetetus de veritate eorum, quae modo exposita sint et magnopere haesitare. Cui Eleates: At nimirum Sophista quoque nunc existimandus est valde haesitare, quo tandem pacto nostram effugere possit orationem; verissime enim in proverbio dicitur, non esse facile omnes eludere prehensiones. Age igitur, denuo eum adoriamur. Videamus tamen ante omnia, quot Sophistae species adhuc se nobis obtulerint. Primum igitur visus est esse iuvenum et divitum vena-

tor mercenarius; deinde mercator quidam, qui disciplinas et artes liberales venderet; tertio earundem institor; quarto nobis erat is, qui disciplinas proprias venderet; quinto apparuit ut athleta quidam artis orationibus concertandi, qui artem disputandi separatim a reliquis factitaret; denique ponebamus, nec tamen sine dubitatione quadam, esse eum opinionum, quae animi eruditioni ac sapientiae officerent, purgatorem. Mira vero atque singularis haec multiplex eius forma ac species est, quae certe iniicit multam dubitationem. Pergamus igitur naturam eius porro exquirere, si forte certius quiddam explorare liceat, unde possit intelligi, cur ille, etiamsi uno tantum nomine insigniatur, tamen adeo varius sit atque multiplex. Fuit autem unum quiddam in superiore sermone, quod eius indolem et ingenium patefacere maxime videretur. Diximus enim eum esse ἀντιλογικόν, qui contra omnia dicere posset. Videamus igitur, de quibusnam rebus ἀντιλογικοί isti sese profiteantur alios quoque ad contra dicendum idoneos reddere posse. (P. 232. B.)

Videtur autem contra dicendi ars de omnibus omnino rebus, divinis et humanis, publicis et privatis, controversiam facere idque ipsum profiteri (P. 232. C — E.). Atqui fieri non potest, ut unus idemque homo sciat omnia. Itaque Sophistae non revera rerum omnium gnari sunt, sed excitant tantummodo hanc de sese opinionem, ut gnari esse videantur. Quocirca opinatam quandam omnium rerum sapientiam, non veram cognitionem habere existimandi sunt. Iam vero si originem huius opinatae sapientiae indagamus, cernitur ea in imitatione. Quemadmodum enim qui se una arte profiteatur omnia effecturum esse rerum simulacra, eos, qui a pueris rerum sint inscientes, artibus suis fallat ac decipiat; ita etiam est quaedam ars orationum, qua iuvenes imprudentes queant decipi, ita ut quae sint tantummodo rum simulacra oratione expressa, ea pro veris ducant que ipsum talia dicentem in omni rerum genere putent se sapientissimum. Ex quo consequitur, ut Sophista ter imitatores ac praestigiatores numerandus sit (P. 33. A. — 235. A.). Age dum igitur, iam certe no-um est belluam istam, quam propemodum reticulo atorio quodam constrictam tenemus, non rursus dimit-e. Dividamus ergo in sua genera simulacra fingendi

artem sive τὴν εἰδωλοποιϊκήν: itá enim fiet, ut ubi ille delituerit, facile animadvertamus.

Sunt igitur duae species τῆς μιμητικῆς, una, quae exprimit rerum formas ipsi veritati convenientes; altera, quae exhibet imagines ad speciem tantummodo veritatis expressas. Illum εἰκαστικήν, hanc φανταστικήν recte dixerimus. Hic vero quum dubium sit, ad utram partem sophisticam referri oporteat, tum nova oritur difficultas. Nam istud apparere et videri nec tamen esse, et dicere aliqua neque tamen vera, haec omnia plena sunt difficultatis, quandoquidem haudquaquam facile intellectu est, qui fieri possit, ut qui dicat falsa dicentem et opinantem vere esse, non secum ipso pugnet. Sumitur enim ita, quod non sit, idem tamen esse (P. 235. B. — 237. A.). Et pugnat haec ipsa opinio vehementer cum nobilissima illa Parmenidis sententia, qua τὸ ὄν tantummodo esse posse statuitur. Nam id quod non est certe neque esse neque aliquid aut aliquo modo esse potest. Iam vero qui non aliquid eloquitur, is certe nihil dicit, hoc est plane non dicit, siquidem aliquid semper eloquatur qui dicit prorsus necesse est (P. 237. A. — 238. A.). Praeterea eius quod non est (τοῦ μὴ ὄντος) nulla esse possunt praedicata, ut hodie loquimur; itaque nec eorum quae sunt quidquam illi licet attribuere, veluti numerum, qui inter ea est, quae esse affirmamus: quamobrem qui non ens (μὴ ὄν) tanquam unum quiddam aut non entia ut plura commemorat, is nihil dicit. Quid quod id, quod non est, ne mente quidem et cogitatione intelligere licet. Quod autem multo magis mirum est, imo vero absurdum, ne possunt quidem haec, quae memoravimus, ullo modo de non ente dici. Qui enim illud inexplicabile aut ineffabile esse censet, is eo ipso illud esse statuit et affirmat, ideoque secum ipse pugnat mirifice. (P. 238. B. — 239. B.)

Hinc vero apparet falsam speciem erroremque nullo modo esse posse. Nam species falsa quum res ab eo quod est diversas ideoque alias repraesentet, neque etiam quidquam in rerum natura reperiatur, quod non esse dici queat; certe fraus atque error nusquam habet locum. Quod si ita est, ne Sophista quidem inter praestigiatores numerandus videtur. (P. 239. B. — 241. C.)

Neque tamen vel sic desperare licet futurum esse, ut veram eius indolem naturamque aliquando exquiramus.

Quippe impugnanda nobis est Parmenidis sententia, qui Non-ens (τὸ μὴ ὄν) omnino non esse posse prorsus negavit. Enimvero id, quod non est, tamen etiam est quodammodo, ac vicissim quod est, quodammodo etiam non est. Quam sententiam si veram esse probaverimus, nec falsam opinionem falsaque iudicia esse posse dubitabimus (P. 241. C. — E.). Adoriendum igitur atque impugnandum illud Parmenidis placitum est, quo statuit τὸ μὴ ὄν nullum esse neque τὸ ὄν aliquo modo esse posse. Quod ut recte et ordine fiat, age ante omnia philosophorum de eo, quod esse putatur, varias sententias et opiniones exploremus. (P. 242. B.)

Videntur autem philosophi veteres in hac re parum accurate esse versati. Fuerunt enim, qui tria esse τὰ ὄντα statuerent inter se modo pugnantia modo in gratiam redeuntia; fuerunt item qui duo ponerent, fluidum et siccum, calidum et frigidum: qui quidem omnes ea mutuo inter ipsa coire voluerunt. His tertium accessit genus philosophorum, Eleaticum, qui inde a Xenophane et prius adhuc statuerunt unum esse omnia. Ionicae autem et Siculae quaedam Musae postea prodierunt, quae tutissimum esse putarunt dicere, et unum esse multa et multa unum, utraque autem contineri amicitia. Quarum sententiam assequi utique est longe difficillimum: neque illi hanc rei difficultatem admodum curarunt. Quocirca ipsos mittamus: videamus potius, quid τὸ ὄν esse existimandum sit (usque ad p. 243. D.).

Est igitur illud ipsum, quod esse dicitur, aut diversum quiddam a calido et frigido aliisque id genus elementis, contrariis illis ac secum pugnantibus, aut unum quoddam ex illis, aut denique utrumque atque omnia. Si ab illis est diversum, tria aut plura existunt rerum genera, veluti, quum tria ponuntur, ens, calidum, et frigidum: si unum aliquod, certe τὸ ὄν unum revera est: sin denique omnia, rursus unum tantummodo est unus eorum, quae esse putantur. Ex quo efficitur, quo re duo vel etiam plura rerum genera ab eo quod est segregata ponantur (usque ad p 244. B.).

Igitur τὸ εἶναι explorandum subtilius est. Quod ut recte fiat, audiamus eos, qui id quod est unum esse contitant, hoc est, Eleaticos. Ponunt igitur illi τὸ ὄν esse unum. Iam si τὸ ὄν ab τῷ ἑνὶ non differt, duo

vocabula unam eandemque rem designabunt, id quod perquam ridiculum est; nam ita certe nihil dicitur aliud, quam unum esse unum aut ens esse ens. Sin autem τὸ ἕν et τὸ ὄν inter se diversa sunt, aut duo ab illis ponuntur principia, quod adversatur ipsorum sententiae; aut alterutrum vocabulum nihil denotat nisi forte nomen ipsum, ut nominis nomen esse dicendum sit, id quod non videtur rationi consentaneum esse. Nam isto modo mutuam nominis et unius rationem sublatum iri manifestum est (usque ad p. 244. D.).

Porro Eleatae huic uni etiam **totius** virtutem attribuunt, unde Parmenides illud etiam vult sphaericam habere figuram. Omnis autem sphaera habet medium et extremitates, ideoque in partes dividi potest. Ex quo consequitur, ut quod isto modo totum aliquod conficit, id non possit esse **ipsum unum**, quod certe partium expers sit necesse est. At, dixerit quispiam, potest tamen unum per accidens esse totum, ita ut tantummodo πάθος ἔχῃ τοῦ ὅλου, ut Graeci loquuntur. At enim vero unum si est accidens totius, protenus duae emergunt naturae; sin autem ens totum omnino non est, ne ens quidem est, adeoque non-ens erit, quandoquidem id, quod non est totum, nec ens esse posse omnes largiuntur. Praeterea id, quod fit, semper etiam totum fit. Itaque qui totum et unum rebus eximunt, ii tollunt omnem rerum ortum, imo etiam earum essentiam. Itaque sive id quod est duo sive unum tantum posuerimus, maximae sane et prorsus innumerabiles emergent difficultates. (usque ad p. 245. E.).

Et hactenus quidem de iis diximus, qui de eo quod est et de eo quod non est quaesiverunt subtilius, quanquam non omnes recensuimus. Iuvabit vero etiam eos audivisse, qui secus haec tractarunt. Ita enim certius etiam nobis constabit τὸ ὄν non esse ad explicandum facilius quam τὸ μὴ ὄν. Duplex autem hic prodit philosophorum familia. Alii enim id tantummodo vere esse arbitrantur, quod corporeum sit sensibusque possit contrectari; alii essentiam vindicare student unis formis quibusdam cogitabilibus, quae omnis corporeae materiae expertes mente tantum atque animo intelliguntur. Inter utrosque autem medios semper immanis quaedam cietur pugna inter se dissentientium philosophorum. Et prius quidem genus eorum, qui quaecunque sint eadem etiam

ensibus contrectari posse existimant, paullo est agrestius t ferocius. Adversus quos tamen hac uti licebit argumentatione. Animal quodcunque necesse est corpus esse nima praeditum. Igitur anima revera est. Iam vero lia anima reperitur esse iusta, alia iniusta; sapiens alia, lia insipiens. Ex quo consequitur, ut etiam iustitia, apientia, aliae virtutes, vere esse existimandae sint. laec autem omnia quum sensibus percipi contrectarique audquaquam possint, corporeae materiae expertia sint rorsus necesse est. Quodsi autem nihilo secius repelantur, qui quicquam esse negent quod manibus apprelendi nequeat, eos hac argumentatione confutare licebit.)uidquid habet aliquam vim et facultatem aliquid effiiendi vel patiendi, id esse arbitramur: cernitur enim ssentia in vi et facultate. Haec ipsa autem a materia orporea diversa est. Ex quo sequitur, ut etiam id sse concedendum sit, quod a corporibus natura sua liffert. Haec ipsa autem vis eorum, quae vere sunt, aturam omnem absolvit, ut ipsum esse nulla alia re iisi vi et efficacia quadam contineatur. (usque ad p. 248. A.).

Sed his missis videamus contrariam eorum philosophorum sententiam, qui omnem essentiam ex ideis pendere volunt. Discernunt igitur illi *γένεσιν* sive generationem ab essentia sive *οὐσίᾳ*. Et corpore quidem sensuumque perceptione nos volunt eorum fieri participes, quae generantur; sed ea, quae sunt sempiterna atque immota, in quibus solis essentiam putant inesse, animo tantum et ratione attingi arbitrantur. Quidnam vero istuc est, quod isti vocant participem esse vel rerum vel idearum? Enimvero rem si accurate aestimemus, facile intelligemus, esse illud nihil aliud nisi affectionem et actionem quandam e facultate eorum, quae inter se congrediuntur, proficiscentem (ein gegenseitiges Thun oder Leiden *aus einer Kraft hervorgehend*). Nec tamen hoc idearum patroni nobis concedent, quippe qui generationi quidem agendi patiendique vim attribuunt, essentiae autem eandem eripiunt. Quae eorum opinio vide quam infirmo nitatur fundamento. Largiuntur illi ipsi species illas sempiternas a nobis mente ac ratione intelligi atque cognosci. Iam vero cognitionem in quanam re inesse putabimus nisi in mentis animique actione quadam? Cognosci autem et intelligi

quid est aliud quam aliquo modo affici? Quodsi igitur ea, quae sunt, cognoscuntur, eadem consequitur mentis cognitione etiam affici et moveri, ideoque esse patibilia atque mobilia. Et vero rectissime ita indicatur. Quid autem porro? num ei, quod omnino sit (τῷ παντελῶς ὄντι), motum et vitam et animum et prudentiam adesse recte negabimus, aut vivere illud ac sapere prorsus infitiabimur, immotum idem stare et augusto venerandoque rationis munere orbatum esse existimantes? rationem autem si ei tribuerimus, num ipsi eripiemus vitam? Enimvero si immota sint ea, quae esse iudicamus, manifestum est nemini cuiquam de ulla re usquam inesse posse rationem et intelligentiam. Est enim ratio et intelligentia nihil aliud quam actio sive agitatio; ideoque motio. Quemadmodum vero sine motu ratio esse nulla potest, ita eadem esse non poterit, si omnia moveantur nihilque sit perpetuum, sempiternum, immotum. Cognitioni enim subiectum esse debet aliquid, quod certo permaneat sibique semper constet. Quodsi igitur rationem ac scientiam penitus tollere noluerimus, ei quod est, nec motum eripere nec constantiam et sempiternitatem abiudicare debebimus (usque ad p. 249. D.).

Haec igitur contra eos dicta sunto, qui ab eo, quod vere est, motum omnem mutationemque removere conantur. Exploratum enim habemus motum et generationem non minus esse, quam statum et quietem. Verum enim vero hic nobis oboritur nova difficultas eaque minime levis aut exigua. Nam motus et quies quum res sint plane contrariae, tamen utrique, utpote ideis quae vere sunt, pariter τὸ εἶναι proprium esse iudicari debet. Et tamen istud ipsum, quod esse dicimus, rursus ab utroque illo, et motu et quiete, diversum videtur: nam quum esse dicimus sane aliud quid dicimus quam moveri aut quiescere. Itaque τὸ ὄν tertium quiddam est ab utroque illo diversum, quod tamen et motioni et quieti commune sit, licet ipsum per se neque stet neque moveatur. Verum in hoc ipso latet difficultas. Nam si quid non movetur, quidni stet? et si quid nullo modo stat, quidni contra moveatur? Num igitur fieri potest, ut id quod est extra motum et quietem positum sit? Haec vero difficultas certe non minor est quam illa, in quam antea de non-ente disputantes incidimus. (usque ad p. 250. E.)

Quoniam igitur τὸ ὄν et τὸ μὴ ὄν parem habent ubitationem, age experiamur, an utramque eadem opera llere ac removere possimus. Quaeramus ergo, quo icto liceat unum idemque multis nominibus insignire. eluti quum eidem homini tribuuntur color, magnitudo, gura, virtutes, vitia, alia.

Triplex autem hic suppetit ratio. Aut enim fieri on potest, ut una eademque res plura ac diversa haeat attributa et plurium ac diversarum idearum partieps sit; aut fieri potest, ut quotquot sunt attributa, omnia in eandem rem conveniant; aut denique potest eri, ut quaedam tantum eidem rei attribuenda sint, alia on sint attribuenda. Ex his primum ac secundum falso atuitur: id quod evincitur hac ratione. Si enim nihil uidquam cum ulla re haberet communionem, consequens sset, ut nec motus aut status vere esse posset; utrumue enim seiunctum foret ac segregatum ab existentia ἶναι). Ita igitur etiam eorum protenus concideret rao, qui vel rerum universitatem movent, vel ut unum statuunt, vel secundum species et formas immutabiles volunt sibi semper constare et manere sempiternam. Neue aliorum philosophorum sententiae, de quibus antea entio est iniecta, ullo modo habiturae essent quo deenderentur. Iam si verum esset, quod secundo loco osuimus, omnia habere inter se communicandi facultam, sequeretur, quod longe est absurdissimum, ut mos staret ac vicissim status moveretur. Relinquitur igir tertium, ut alia cum aliis commisceri, alia non comisceri existimanda sint. Quod si ita est, eadem fere c ratio obtinet, quae est litterarum, quarum aliae inr se concinunt, aliae non concinunt. Quemadmodum item arte grammatica opus est, ut recte diiudicetur, uae litterae coniungi, quae non coniungi queant; ita iam requiritur ars quaedam, sicubi agitur de idearum oniunctione. Ea vero est dialectica, quae illarum convenientiam et differentiam rimatur ac scite subtilirque diiudicat (v. ann. ad p. 253. D.). Quam quidem tem ei tantum recte tribuemus, qui sincere et vere ilosophatur. Hoc enim philosophi munus esse nomine o vere digni, postmodo videbimus, si qua nobis adc volentibus fuerit. Hoc loco illud tantum monuisse vabit, inter philosophum et sophistam id maxime disiminis intercedere, quod sophista sese in tenebras eius

abscondit, quod **non est**, et propter istam caliginem, qua obtectus latet, aegre cognoscitur; philosophus autem semper in **eius quod revera est** contemplatione versatur et propter rerum divinarum splendorem, ad quem oculi magnae multitudinis caligant et coecutiunt, vix conspici potest. Verum haec in transcursu.

Convenit igitur inter nos, alia genera (ideas s. notiones) inter se posse coniungi, alia non posse, et alia quidem cum paucis, alia vero cum multis, nonnulla etiam cum omnibus. Quod ut dilucidius appareat, ne obruamur rerum considerandarum copia et multitudine, rem exemplo aliquo illustrasse iuvabit. Sumamus igitur illa ipsa genera, de quibus adhuc disputavimus, **ens**, **motum**, **statum**, quibus contemplandis et rationem, quae inter τὸ ὄν et τὸ μὴ ὄν intercedit, intelligemus et quid sit, in quo Sophistae natura cernatur, fortasse perspiciemus. Et motus quidem atque status, quia sunt inter se contrarii, haudquaquam in unum coniungi possunt, sicuti antea vidimus. Ens autem, sive id quod esse dicimus, cum motu pariter atque statu consociatur; nam et motus idea revera est et status quoque revera extat. Iam ex his tribus generibus unumquodque rursus a duobus reliquis diversum est; in se autem seorsum spectatum est idem ac sibimet ipsi consentiens. Igitur relative spectata habent **differentiam**; absolute et sine comparatione cum aliis posita habent **identitatem**. Accedunt igitur ad tria illa genera primitus posita iam duo nova, **diversitas** (τὸ θάτερον) et **identitas** (τὸ ταὐτόν). Quae quidem diversa esse a superioribus hac argumentatione efficitur. Si identitas aut diversitas a statu et motu nihil differrent, nec status nec motus rei alicui posset inesse, nam et diversitas et identitas utrique illi attribuitur; igitur motus et status prorsus tolleretur, si idem essent atque identitas et diversitas. Nec vero τὸ ὄν et τὸ ταὐτόν existimare licet unum idemque esse. Nam haec si nihil inter se differrent, rursus motum et statum, quem utrumque indicavimus **esse**, idem esse putare deberemus; id quod antea vidimus fieri nullo modo posse. Denique nec diversitas et essentia unum idemque esse potest. Nam diversitas semper alicui rei tribuitur, quatenus comparatur cum aliis; ens autem per se est, nec propter alia entia. Illa igitur pendet ab relatione; hoc per se esse potest. Est igitur natura

diversitatis ab quatuor generibus reliquis utlque distinguendum. Quanquam eadem per reliqua omnia veluti distributa est, siquidem plures res nunquam eaedem esse possunt, ut singulae a singulis differre existimandae sint (usque ad p. 255. E.).

His expositis facile apparet de quinque illis generibus sic esse statuendum. Motus diversus a statu est, ideoque non est, quatenus non est status. Sed idem tamen est, quoniam coniunctus est cum ente. Item motus diversus est ab identitate, ideoque non est idem. Sed tamen idem esse iudicandus est, propterea quod naturae suae habet constantiam ac semper idem manet. Per se igitur spectatus et absolute positus est ταὐτόν: sed relatus ad ideam τοῦ ταὐτοῦ non est idem. Porro si quam coniunctionem haberet motus cum statu, non absurdum foret stabilem eum appellare; quod tamen fieri non posse iam antea demonstratum est. Denique motus differt a diversitate. Igitur et non est diversus, quatenus non est diversitas, h. e. quatenus idea diversitatis et motus idea per se inter ipsas discrepant; et est diversus, quatenus differt a diverso aliisque generibus. Igitur motus, a) *est* et non *est*; b) non est *idem* et est *idem*; c) non est *diversus* et est *diversus*: (usque ad pag. 256. D.).

Ex his perspicuum est, id quod non est, sive τὸ μὴ ὄν, et in motu esse et in ceteris generibus omnibus: quatenus enim ab aliis differunt, ideoque non idem sunt atque illa, non esse existimanda sunt. (Est enim Platoni non-esse fere idem quod communione alicuius attributi privatum esse, quam στέρησιν appellavit Aristoteles, modo illum meminerimus mentis notiones tanquam ideas reverà extare voluisse). Pariter autem τὸ ὄν quoque omnibus proprium generibus est, quoniam ipsa sunt. Ergo et τὸ ὄν et τὸ μὴ ὄν omnibus notionibus convenit. Quin etiam ipsum istud non esse quodammodò esse dici potest, quatenus id, quod est a reliquis diversum, revera est, et vicissim id quod est, quoties differt ab aliis, toties non est. Ita igitur fit, ut τὸ ὄν et τὸ μὴ ὄν maximam habeant cognationem ac necessitudinem. Enimvero non esse nunc non dicimus absolute, ut significet tolli penitus alicuius rei vim et naturam, sed relative, quo modo significatur, hoc vel illud non eandem habere naturam aut virtutem, quam

aliud quiddam habeat. Veluti non pulcrum volumus esse, quod a pulcro differt; non magnum, quod discrepat a magno. Ex quo clarum et perspicuum debet esse omnibus, id, quod non esse dicitur, nihilominus tamen esse. Etenim significat illud non contrarium quiddam, sed tantummodo diversitatem (usque ad p. 258. C).

Iam vero hac disputatione nostra ulterius progressi sumus, quam ipse vellet Parmenides. Is enim et non-ens nullum esse censuit et ab eius, quod non esset, pervestigatione mentem animumque averti oportere iudicavit. Nos vero non-ens non modo docuimus esse, verum etiam vim eius naturamque ostendimus in diversitate contineri. Itaque non-ens, quoniam omnia essentiam participant, etiam esse iudicari oportet; nec vero illud est ipsum ens, cuius tantummodo est particeps: nam ideae τοῦ μὴ εἶναι et τοῦ εἶναι utique inter se discrepant. Itaque τὸ μὴ ὄν et est et non est, sicuti ipsum illud, quod est, innumerabilibus modis ab reliquis generibus differt, hoc est, non est, (usque ad p. 259. B.). —

Vidimus igitur, quatenus uni eidemque rei multa et contraria possint attribui. Quo in genere sedulo est cavendum ne arbitrarie versemur. Illud demum philosopho dignum est, si quis caussas et rationes diligenter indagare studeat, cur de generum coniunctione et nenecessitudine hoc vel illo modo iudicari oporteat. Itaque non licet grassari hic lubidinose, ut scilicet connectendis variis et multiplicibus ideis denique demonstretur, nullam omnino locum habere generum coniunctionem (s. praedicatorum varietatem): id quod facere solent Eristici. Enimvero omnia ab omnibus separare conari, quum per se absurdum sit, tum hominis est a litteris et a philosophiae studio prorsus alieni. Tollitur enim isto modo omnis iudicandi disserendique facultas, quae ita demum nascitur, ut formae sive ideae (notiones) inter se connecti copularique possint. (P. 260. A.).

Opportune vero istos homunciones impugnavimus atque coëgimus, ut alterum cum altero commisceri concesserint. Valet enim hoc eo, ut probare liceat, orationem, qua una fit ut philosophari possimus, revera esse atque locum habere. Quippe nulla omnino foret

oratio sine idearum copulatione. Praeterea vero etiam de oratione nunc alia de caussa quaerendum est. Nam quum τὸ μὴ ὄν apparuerit esse unum ex generibus reliquis per omnia dispersum, nunc exquisivisse iuvabit, num cum iudicio et oratione commisceatur. Nam si cum his non commiscetur, omnia vera sint necesse est; sin commiscetur, et iudicium falsum esse poterit et falsa oratio. Hoc autem si est, etiam frandi et simulacris et imaginibus locus concessus erit. Quippe huc se abdebat antea Sophista, ita tamen, ut falsam opinionem aut orationem esse posse omnino negaret, propterea quod id, quod non esset, omnino cogitari dicique non liceret. Nunc vero hanc quidem opinionem prorsus confutavimus, siquidem apparuit τὸ μὴ ὄν cum eo quod est coniunctum esse atque copulatum. Fortasse autem aliquis dixerit, τὸ μὴ ὄν non posse cum oratione et iudicio (δόξῃ) coniungi, ideoque simulacrorum et visorum effingendorum artem nullam reperiri. Quamobrem primum quidem quid sit iudicium et oratio nobis perscrutandum est, videndumque, ecquam ea cum non-ente habeant communionem; quo perspecto falsitatem atque fraudem reperiri evincemus ac Sophistae indolem naturamque demonstrabimus. (usque ad p. 261. B.).

Vocabula rerum cum ideis atque litteris in eo conveniunt, quod quaedam tantummodo inter sese coniungi et copulari ad orationem efficiendam patiuntur. Nam concinunt tantummodo ea, quae coniuncta aliquid significant; quae significant nihil, ea non concinunt. Discerni vero duplex potest genus vocabulorum. Nam quibus actionem quamdam declaramus, ea vocamus ῥήματα sive verba, quibus autem denotamus eos ipsos, qui agunt, ea nomina sunt sive ὀνόματα. Utraque necesse est inter se iungantur, siquidem oratio oritura sit. Quippe nec solis nominibus nec unis verbis efficitur oratio (λόγος). Pertinet vero quaevis oratio semper ad aliquid. Nam nihil si ei esset subiectum, ne diceretur quidem quidquam, ideoque nulla foret oratio. Veluti quum dicimus Theaetetus sedet, agitur de te, ad quem spectat oratio. Atque hoc ipso loco falsae orationis causae deprehendi possunt. Fieri enim potest, ut de aliquo aliquid dicentes aut vera enuntiemus aut diversa ab iis quae sunt proferamus. Ut quum dicimus Theaetetus volat. Falsa igitur quum diversa sint

ab iis quae sunt, is, qui falsa loquitur, quae non sunt tanquam ea dicit, quae sint. (usque ad p. 263. D.).

Quid vero cogitatio (διάνοια), iudicium (δόξα) atque visio (φαντασία)? nonne iam apertum est haec omnia et vera et falsa in animis nostris oriri? Nimirum cogitatio quidem (διάνοια) hoc uno discrimine ab oratione differt, quod illa est mentis secum ipsa interior colloquutio quaedam sine vocibus; haec autem ex animo veluti profluit vocum sonis comprehensa. Iam vero in oratione inest affirmatio et negatio. Quodsi igitur tacita mentis cogitatione aliquid vel affirmamus vel negamus, oritur iudicium (δόξα); et si id facimus sic, ut sensuum ope in ea re utamur, dicitur visio sive φαντασία, quae est quasi quaedam sensus et iudicii permixtio. Haec omnia vero quum apertum sit cum oratione, quae vera et falsa poterat esse, maximam habere coniunctionem et necessitudinem, siquidem cogitationem vidimus esse mentis secum ipsius colloquutionem, iudicium vero cogitationis conclusionem et φαντασίαν indicii cum sensu quasi coniunctionem quandam; dubitari non potest, quin etiam iudicium falsum esse posse concedendum sit. (usque ad p. 264. B.).

Redeamus nunc tandem ad Sophistam, quem iam fortasse feliciore successu indagare conabimur. Distinximus antea duas partes artis εἰδωλοποιϊκῆς sive simulacrorum fingendorum, alteram εἰκαστικήν, alteram φανταστικήν. Ad utram referendus Sophista esset, dubium videri indicavimus. Quae dubitatio maior etiam fiebat, quum esse videremus, qui falsas imagines et simulacra falsamque visionem esse omnino negarent. Verumtamen nunc quidem certum est exploratumque orationem et iudicium falsum reperiri; ex quo intelligitur fieri etiam posse, ut imitationes fiant eorum, quae revera exstant, et ars aliqua fallendi ac decipiendi reperiatur. Videamus igitur de Sophista. Distinximus antea artem ποιητικήν et κτητικήν. Posterior in varias dividebatur artis acquirendi formas. Nunc vero quum imitandi ars, quia aliquid efficit, ad τὴν ποιητικήν referenda videatur, hanc sequamur divisionem, quo denique Sophistam capiamus. Ποιητικῆς duae sunto partes, divina una, altera humana. Illa pertinet ad ea, quae divina vi procreantur; haec refertur ad opera humana. Utraque bifariam dividi potest, prouti vel est ipsarum rerum effe-

trix (*αὐτοποιητικόν*), vel simulacrorum procreatrix (*εἰδωλοποιϊκόν*). Et huic quidem tanquam partes subiectae sunt *τὸ εἰκαστικόν* et *τὸ φανταστικόν*, ex quibus illud similitudines exhibet, hoc autem visa efficit. Visorum effectio rursus duplex est, prouti aut instrumentis utuntur, qui efficiunt visum, aut se ipsos tanquam instrumenta ad eam rem exhibent. Posterius si fit, locum habet imitatio, quae fit per vocem, figuras, habitum, alia. Imitatio vero rursus duplex discernitur. Alii enim imitantur id, quod imitatione exprimunt, bene scientes; alii id ignorantes faciunt. Itaque facile distinxeris *δοξομιμητικην*, quae cum opinione scientiae imitatur, et *ἱστορικήν τινα μίμησιν*, quae coniuncta est cum scientia. Et Sophista quidem non erat inter scientes, sed inter imitantes. Est igitur opinatus imitator. Duplex tamen talis esse potest, simplex et apertus, aut simulatus, quum callide ignorantiam suam celare et obtegere studet. Et hic quidem id rursus facit dupliciter. Aut enim publice populum longioribus deludit orationibus, quod est oratorum publicorum proprium; aut privatim brevioribus sermonibus eos, qui cum ipso colloquuntur, eo perducit, ut pugnantia dicere videantur. Quod qui facit, Sophista est, veri sapientis imitator, quippe scientia rerum et cognitione destitutus. (— p. 268. D.).

En habes summam disputationis, quae in libro Sophistae nomine inscripto comprehensa est. Quam qui vel leviter consideraverint, ii facili negotio discernent duas eius partes. Quaeritur enim de indole ac natura Sophistae: quaeritur item de Eleaticorum et Megaricorum doctrina. Quae quidem partes quoniam vinculo inter ipsas connexae colligataeque sint, eo magis quaerendum est, quo magis poterit ambigi ac dubitari, utra potior, utra levior habenda sit. Nam quum de Sophista tam copiose tamque argute et subtiliter disputetur, facile aliquis in eam deveniat opinionem, ut quae de ente et non-ente disseruntur, illorum illustrandorum gratia adiecta esse existimet, praesertim quum ad eam quae ab initio sermonis suscepta est disputatio de Sophista, exeunte colloquio rursus redeatur. Sed hae aliaeque dubitationes quo tollantur facilius, age singula exploremus accuratius.

Ordiamur ab hospite Eleatico considerando. Et hic quidem illud est observandum, loquentem induci Eleatam

non aliam ob causam, quam quod de Eleaticorum gravissimo placito suscipitur disputatio. Quemadmodum enim Parmenides et Timaeus in cognominibus operibus loquentes inducuntur, quia in altero opere Eleatarum, in altero Pythagoreorum placita cum ipsius Platonis doctrina elegantissime conciliantur; ita in Sophista putamus hominem Eleaticae sapientiae sacris initiatum, hoc est Megaricae pariter atque Eleaticae doctrinae guarum et peritum, ideo primarias disserendi partes habere, quia Eleaticorum et Megaricorum de natura cogitabili atque ideis opiniones ita explorantur, ut denique veluti sponte cum Platonica ratione concordent. Quo quidem modo Plato ipse non obscure significavit, quanta inter suam doctrinam atque Eleaticorum rationem intercederet necessitudo atque coniunctio: imo etiam palam et aperte professus est se ab illorum placitis examinandis profectum denique ad suam doctrinae rationem devenisse. Quod profecto mirum est ne a doctissimis quidem hominibus, Astio, Sochero, Prinsterero, aliis, usquequaque esse perspectum, ex quibus Socherus adeo hoc ipso argumento usus est, ut Sophistam, Politicum et Parmenidem non a Platone sed philosopho aliquo Megarico scriptum esse evinceret. Nimirum vidit ille utique aliquid, quod Megaricum redoleret, sed quae eius rei causa esset, non vidit. Cum igitur hospitis Eleatici adventus ex ea, quam diximus, caussa repetendus sit, iam facillime etiam illud poterit intelligi, de quo item multum est dubitatum, cur ingenium hominis atque mores ita designentur, uti a Platone factum videmus. Fingitur enim ille non contentiosus ac litigiosus, quales plerumque habebantur qui Megaricorum sive Eristicorum disciplinae dediti essent; neque est obstinatus decretorum Eleaticorum defensor ac patronus, qui argutis conclusiunculis suas opiniones quovis modo tueatur aliisque inutilibus tricis nectendis negotium facessat; sed potius dicitur esse lenis, mansuetus, denique ad exquirendum verum promtus paratusque. Verum quamquam tali est ingenio, tamen eatenus certe plane est Eleaticus et Megaricus, quatenus usitatam huius familiae disserendi viam et rationem tenet. Itaque in ea parte libri, in qua de Sophistae natura disquiritur, ingentem quandam congerit copiam acutarum divisionum, quibus genera semper in binas partes diffinduntur, usque dum ad eam notionem perventum est, cui Sophista subiectus esse videatur: in

eoque negotio tam est multus, tam indefessus, tam subtilis denique, ut facile agnoscas hominem in disserendo ad certae alicuius scholae rationem et consuetudinem adsuefactum. Nam si quid suspicari licet, Megarici, Zenonis fortasse exemplum secuti, in definiendis notionibus hac usi sunt via, ut ab genere aliquo exorsi deinceps partes illi subiectas ordine perpetuo persequerentur, usque dum ea notio reperiretur, quae in id, de quo instituta esset disputatio, convenire videretur. Enimvero hanc quidem rationem usurpabant, quoniam Socratica definiendi ratio adversari videbatur ipsorum decreto, quo in unam eandemque rem plures attributiones convenire negabant: unde etiam Antisthenem legimus apud Aristot. Metaphys. V. 29 VIII. 3. omnem definitionis usum repudiavisse. Quam ob rem illi in definiendo non coniungebant notiones, sed dividebant potius, quo scilicet unaquaeque idea per se seorsum constare videretur. Accedit quod hanc rationem suam maxime in iis rebus circumscribendis adhibuisse videntur, quae essent sub sensus subiectae, veluti artes, de quibus in Sophista disseritur. Huius nostrae sententiae fatemur nos nullum habere scriptoris alicuius testimonium. Sed tamen eam aliunde firmare posse non iniuria nobis videmur. Est enim haec notiones circumscribendl ratio ex perpetua quadam divisionum serie ducta et repetita simillima sane ei rationi, qua Eleaticos et Megaricos in argumentando usos esse compertum habemus. Cumulabant enim illi argumentationes argumentationibus ita, ut semper ex conclusionibus protenus novas derivarent conclusiones. Quod qua ratione ab iis factum sit, nuper copiose exposuimus in Prolegomenis ad Parmenidem libro III. sectione III. p. 314 sqq. Diogenis Laërtii et ipsius Platonis usi testimoniis. Quid igitur? hac argumentandi ratione qui usi sunt, eos num veridissimile iudicabimus isto modo in singulis notionibus rimandis versatos esse? Itaque nos quidem sic nobis persuasimus, Platonem in Sophista et Politico definiendi vel potius determinandi, in Parmenide autem argumentandi viam et rationem a Megaricis usurpatam faceta imitatione expressisse. Quod quo consilio ita fecerit, mox videbimus. Nunc enim hoc tantum agimus, ut hospitis istius Eleatici ab eo inducti ingenium atque mores paucis adumbremus. Utitur igitur ille non mere Socratica, sed potius Megarica disputandi ratione, quippe cui dudum erat adsuefactus. Verunta-

men, ut est minus tenax scholae opinionum, ita etiam in disserendo subinde est liberalior. Id quod maxime apparet eo loco, ubi de entis et non-entis natura deque erroris et fraudis fontibus disputatur. Ibi enim non modo Eleaticorum sententiam impugnat, verum etiam argutum illud concisumque disserendi genus ita aspernatur, ut vel imprudens germanus factus videatur Socraticus. Enimvero ita hoc uno exemplo clarissime apparet, quanto praestabilior sit Socratica quam arguta illa disserendi ratio, quam usurpabant Eristici. Haec enim, etsi nullas non adhibet artes, quibus Sophistae vis et natura declaretur, tamen usque haeret in rebus fortuitis neque exquirit id, quod ad verum reperiendum re vera valeat. Quamobrem a Platone prudentissime ibi adhibetur, ubi quae ridicula sunt de Sophistis dicuntur, veluti esse eos venatores quosdam; disciplinarum artiumque caupones, et artis oratoriae athletas; quodsi vero aliquid serii de iis praedicatur, veluti esse illos vanarum opinionum purgatores, tam id casu factum videtur, ut ipsi disputantes indicio suo diffidant. Socratica autem disputandi consuetudo ubi emergit, ibi repente elucet veritas perveniturque citius ad earum rerum intelligentiam, de quibus quaestio instituta est.

Verum inviti paene ad aliud argumentum transgressi sumus, quam quod illustrare propositum erat. Videamus igitur de libri argumento. Et hic quidem ante omnia animum advertit longa illa et copiosa de Sophista disputatio, quae quorsum pertineat et quid sibi velit, vehementer dubitatum est. Praeter alios rursus Socherus in ea haesit, qui eam tanquam vanarum argutiarum congeriem quandam pro certissimo habuit argumento, unde Sophistam non esse a Platonis ingenio profectum cognoscere liceret. Quod quam vere iudicatum sit, mox sponte apparebit. Est autem ad rem subtilius diiudicandam necessarium, ut quid Plato maxime in hoc libro egerit, perspectum habeamus. Quod si ex me quaeris in quibusnam rebus cernatur, paucis respondere licebit. Coniunxit enim philosophus cum difficili illa et impedita quaestione de essentia cogitabili eiusque rationibus eius loci pervestigationem, qui et ipse ad omnem philosophiam est longe gravissimus, hoc est quaesivit de fraudis et erroris in hominum iudiciis ac sermonibus causa atque fonte. Utrumque enim videbat ita inter se esse cogna-

tum, ut qui de ente et non-ente dissereret, is paene non posset quin etiam de erroris fraudisque periculo verba faceret. Itaque hac usus opportunitate etiam indolem et naturam Sophistarum adumbrare constituit, quos quasi quosdam argutarum fraudum venatores esse animadvertebat. Nempe ita vitam rationemque eorum, qui perpetuo in eo, quod non est, viverent, veluti e regione posuit iis, qui aeterna veritate exquirenda perpetuo occupati essent, et dum id quod est explicat et illustrat, eorum imaginem ob oculos posuit, qui contrarium potius amarent et sectarentur. Enimvero quod in plurimis scriptis Platonis animadvertimus, solere philosophum cum interioris sapientiae argumentis copulare etiam earum rerum illustrationem, quae pertinent ad ipsam hominum vitam, quo illustrior suaviorque fiat ipsa sapientiae disciplina; idem etiam in Sophista arte prorsus divina sic ab eo institutum esse intelligere licet. Solebant Sophistae, qui quasi simiae quidam verorum sapientium erant, tamen a multitudine imperita malo errore cum his confundi; solebant item errore simillimo veri germanique viri civiles, qui quid vere reipublicae prodesset probe perspectum haberent, non distingui ab iis, qui istam virtutem mentirentur. Quid igitur philosophus, quum de idearum disciplina deque fraudis et erroris originibus subtilius explicare in animum induxisset? Nimirum eadem hac usus scribendi opportunitate continuo bellum indixit Sophistis, Rhetoribus, Demagogis, denique opinatis istis sapientibus omnibus, qui in ipsa publicae vitae luce vellent esse conspicui et tamen vel errore vel malae fraudis studio ducerentur. Hinc igitur in Sophista, in quo libro gravissimas et abstrusissimas res tractare instituit, felici sane delectu Sophistas exagitavit et quam ii a vera philosophia essent alieni demonstravit. Quod quidem fecit longe elegantissime. Nam primum cum hac quaestione, quam, etsi est secundaria, tamen propterea, quod similiter de Politicis erat disputaturus, primariam esse simulat, aptissime copulavit argumentum libri primarium: quod quomodo fecerit, ex superioribus clarum est ac perspicuum. Deinde Sophistarum exhibuit definitiones eas, quae plenae essent lepidae irrisionis, at tanto facetiores et urbaniores, quod quum essent a rebus externis et fortuitis ductae, tamen et ingenium eorum aliquatenus patefacerent neque ab hominum prudentiorum iudiciis recederent. Certe quidem Socrates

quoque apud Xenophontem Memorab. I. 6, 12 et 13. sophistas similiter tanquam sapientiae caupones notavit; neque abludunt quae habet Aristoteles De Sophistar. Elench. I. 6. *ἔστι γὰρ ἡ σοφιστικὴ φαινομένη σοφία, οὖσα δὲ οὔ, καὶ ὁ σοφιστὴς χρηματιστὴς ἀπὸ φαινομένης σοφίας, ἀλλ᾽ οὐκ οὔσης.* Huc accedit denique, quod eadem opera suaviter explosit dialectici acuminis abusum eorum, qui quum sibi viderentur arte disserendi praeter ceteros excellere, tamen argutis divisionibus et argumentationibus mirum quantum indulgebant, ut ad notiones rerum recte illustrandas saepenumero parum proficerent. Tantum abest enim, ut cum Viro egregio Phil. Guil. van Heusde Init. Philosophiae Platon. Vol. II. P. II. p. 104 sqq. existimemus Platonem in Sophista et Politico cernendi iungendique methodum illustri aliquo exemplo patefacere et commendare voluisse, ut totam istam dialogi partem, ubi ea adhibita est, venusta quadam et callida irrisione perfusam esse nobis persuaserimus. Hinc igitur copia illa et multitudo argutarum partitionum, quae semper tanquam immutabili lege fiunt per dichotomiam; hinc multa illa artium nomina, quae magnam certe partem protervo ludibrio ficta sunt; hinc vilissimarum commemoratio artium, quandoquidem dialectica ista severitas, quam Eristici iactabant, non permittebat, ut in rerum turpitudine haereretur (v. p. 227. A.); hinc denique quaesitae istae et longe arcessitae argutiae, quas Platonem serio proposuisse quis sibi persuadeat? En igitur, habes iam, quid de ea parte operis sentiamus, qua de Sophista anquiritur; quam si quis propter amplitudinem suam longe gravissimam esse existimet, is profecto multum fallatur. Nam longitudo certe illius non debet quemquam offendere, quandoquidem Plato nec in Euthydemo, nec in Cratylo, nec in aliis quibusdam libris operae pepercit, ut coacervandis argutiis adversarios rideret similiter et exagitaret. Quamquam non est inficiandum, ne in hac quidem parte operis desiderari, quae plane egregie disputata sint. Enimvero miscuit philosophus hic quoque seria iocis, idque eo rectius ita facere potuit, quod eos ipsos, quorum partes agit hospes Eleaticus, lenius corrigere voluit.

Sequitur, ut de principali operis argumento paucis explicandum sit. Habet enim hoc quoque nonnulla, quae requirant diligentiorem explicationem, quam in superio-

ribus exhiberi potuit. Pertinet autem illud eo, ut nec in Ente Parmenideo nec in immotis Megaricorum ideis veritatis scientiam inesse doceatur. Quod quidem philosophus effecit sic, ut illorum rationem emendaverit et cum sua ipsius de ideis doctrina conciliaverit. Aperuit igitur eius, quod vere esse mente et animo cogitamus, vim naturamque acutissime. Nam primum quidem ei contra Parmenidem vindicavit multitudinis copiam et varietatem, qua una secundum ipsius sententiam fieri potest, ut mentis humanae scientia et cognitio pariatur; deinde eidem in summa naturae suae constantia tamen etiam relationis sive motus virtutem tribuendam esse docuit, quam Parmenides pariter atque Megarici ei eripiebant: quippe ideae nisi inter se copulari ac seiungi distinguique possent, nulla profecto foret iudicandi, docendi, loquendi facultas, ut sic quoque veritatis scientia et cognitione careremus. Hinc porro deduxit cognationem eius, quod esse dicimus, cum eo quod non est; evicitque gravissimis argumentis, alterum cum altero tam arcta necessitudine contineri, ut neutrum alterutro carere existimandum sit. Quo ipso denique usus est sic, ut fraudis et erroris in hominum iudiciis et sermonibus caussas et origines demonstraverit. Ita igitur refutatis Eleaticorum et Megaricorum opinionibus firmissima iecit disciplinae veritatis fundamenta, neque dubium est, quonam vinculo omnia atque singula inter se contineantur. Operae tamen pretium facturi videmur, si singulos quosdam locos illustrare conemur dilucidius. Qua occasione omnem ordinem ac progressum disputationis denuo paucis designare licebit, quo facilius eos locos demonstremus, qui lucem interpretationis desiderent.

Principium igitur disputationis ducitur inde, quod Sophista dicitur omnia quidem scire videri, nec tamen reapse scire. Hinc nascitur dubitatio, num quod non sit, tamen item esse iudicari debeat (p. 235 – 237. A.). Qua dubitatione excitata primum exponitur sententia Parmenidis, qui quum τὸ ὄν tantum poneret, τὸ μὴ ὄν plane tolleret, omnem erroris et fraudis facultatem auferebat. Cuius opinio priusquam in disceptationem vocatur, variae et multiplices aliorum philosophorum sententiae de οὐσίᾳ enumerantur, ita quidem, ut eos inter principium et οὐσίαν non satis accurate distinxisse doceatur. Revertitur tandem oratio ad Parmenidem (p. 244.

B sqq.). Et hic quidem eius sententia gravissimis impugnatur argumentis. Ostenditur enim subtilissime eos, qui unum ens statuant, sibimet ipsis adversari ac suam ipsorum rationem evertere: quum enim unum absolutumque Ens esse dicant, tamen eidem ipsos varia et multa attribuere, quod maxime pugnet cum talis Entis natura.

Et postremam quidem sententiam Plato uberius etiam exornavit postea in Parmenide p. 137. C. — 142. B. ubi ostenditur, Si *Unum* sit, nihil esse. Enimvero quod ibi τὸ ἕν vocatur, idem plane est quod in hoc Sophistae loco τὸ ὄν. Intelligitur autem infinitum essentiae principium supra omnes eorum quae extant et finita sunt rationes et condiciones elatum, sive absoluta merae essentiae positio, quae nec adiuncta sibi habet rerum praedicata nec ipsa praedicari de ulla re potest. Huic igitur Enti absoluto eripienda Plato censet praedicata omnia, arguitque Parmenideos erroris, qui illud non modo duobus nominibus unum et Ens insignire soleant, verum etiam rotundum esse velint, ideoque etiam primum, medium, ultimum, alia, appellent. Verissime haec a Platone disputari nemo erit quin ultro largiatur. Verum quum Ens istud Parmenideum isto modo appareat nulla distinctum formarum et rationum varietate informari oportuisse; quid praeterea inde consequatur, non est obscurum. Recte enim Plato vidit, istam primariam quasi et infinitam οὐσίαν ad efficiendam veritatis scientiam et cognitionem haudquaquam aliquid posse, quandoquidem quidquid infinitum sit, id ne mente quidem et cogitatione concipere ullo modo liceat. Haec igitur philosophus plenius multo atque subtilius eo quo diximus Parmenidis loco exposuit, de quo vide quae nuper disputavimus in Parmenide Prolegg. Libr. I. c. IV. p. 72 — 96. Ex qua ipsa re cognoscere licet Parmenidem aliquanto post Sophistam in lucem editum esse. Sed haec hactenus. Pergimus ad alia.

Examinato placito Parmenideo iam primum oratio defertur ad illos, qui omnem essentiam referebant ad ea, quae percipi, quae sentiri, quae manibus contrectari possunt: qui quidem homines, Sensualistas hodie vocant, non modo facete irridentur, verum etiam confutantur argumentatione subtilissima. Qui quidem locus perquam est memorabilis et ad subtiliorem doctrinam Platonis

recte intelligendam longe gravissimus. Docetur enim ibi veram essentiam in vi quadam atque facultate efficiendi patiendique contineri (p. 248. A.). Quod quam vim habeat, ita demum plane percipiemus, si Platonem meminerimus τὸ ὄν unice ad ideas retulisse: has ipsas enim philosophus quasi vi quadam vitali vigere atque pollere iudicavit. Quamobrem haec ex proximis suam lucem utique accipiunt, de quibus iam paucis disputare constituimus.

Post Sensualistas enim audiuntur ii, qui statuebant quidem ideas, sed eas volebant esse rigidas, immobiles, expertes omnis communitatis, hoc est, ad Megaricos. Hos enim intelligendos esse **Schleiermacherum** utique putamus coniecisse verissime. Quorum quidem philosophorum confutatio digna est profecto quae diligentius expendatur. Habet enim vim maximam ad ipsius Platonis mentem ac sententiam plane aperiendam. Quomodo igitur illi refelluntur? Nimirum quaerit ex iis philosophus, num ideae, quas statuant, intelligantur atque cognoscantur. Quo concesso protenus concludit eam ipsam ob causam et affectionem et actionem in eas convenire, quandoquidem scientia et cognitio omnis posita sit in vi et facultate eorum, quae mutuo inter ipsa congrediantur: non enim posse quidquam intelligi, nisi et patibile quid adsit, et rursus aliquid, quod habeat vim efficiendi. Sed ex his quum concludat ideis iam eatenus motum tribuendum esse, quod mentis cognitione attingantur, tum eundem iis vindicat etiam alio nomine. Quid? inquit; num ei, quod perfecte est (τῷ παντελῶς ὄντι), motum et vitam et intelligentiam et rationem eripiemus? num illud vivere et sapere negabimus potiusque dicemus augusta et veneranda ratione penitus carere immotumque stare? (p. 248. E sq.). Atqui omnis inde proficiscitur ratio et intelligentia: haec autem quum nihil sit aliud quam actio et agitatio, profecto consequitur, ut ei, quod vere perfecteque est, etiam propterea motus tribuendus sit, quod nativa vi sua pollet, efficax est, procreatque sapientiam et intelligentiam. Ita igitur efficitur, ut τὸ ὄν, vel quia cognitione attingitur, vel quod vivit vegetque, motum habere existimari oporteat. Quum vero ita demonstretur subtilissime ideas esse mutabiles atque vivas, tamen etiam contrarium iis convenire indicatur, hoc est, naturae suae constantiam et aequabilitatem. Nam sicuti mens, inquit philosophus, atque ratio

nulla potest esse sublato motu, ita vicissim eadem auferetur, si moveantur omnia, nihilque sit constans, perpetuum, sempiternum. Menti vero atque intelligentiae necesse est aliquid sit subiectum, quod sibi semper constet et idem maneat.

Magnopere hic cavendum est, ne quid doceri existimemus, quod a Platonis ratione abhorreat. Pertinent enim haec ad subtiliorem de ideis doctrinam, qualem Plato in Sophista et Parmenide exposuit, quum alibi eam magis populariter et ad vulgarem hominum captum accommodate illustraverit. De qua re nolumus iterare quae disputavimus in Prolegomenis nostris ad Parmenid. ed. mai. Libro II. cap. 3. Itaque hic non in eo acquiescit, quod docuit alibi, ideas esse rebus sub sensus cadentibus oppositas et contrarias, ideoque natura sua sempiternas, constantes, semper sui similes; sed praeter hanc naturae constantiam iis attribuit etiam motum, quo fiat ut et ipsae cognoscantur et vim agendi efficiendique habeant. Quod planissime convenit cum iis, quae in Parmenide p. 142. B. — 155. E. de τῷ ἑνὶ ὄντι sive Uno finito disseruntur: quo loco illud docetur varias et multiplices habere rationes, quibus et secum ipso et cum rebus adspectabilibus contineatur. Enimvero ideae quum in se spectatae vi et natura sua sibi semper constent neque unquam ullam subeant mutationem: tamen, quum et ad se ipsas et ad res singulares, quae iis subiectae sunt, referantur, quandoquidem ita demum aliquam inter se habent communionem, etiam moveri existimandae sunt. Id ipsum enim significatur motus vocabulo, habere eas varias ac multiplices rationes, quibus cum aliis contineantur, sicuti fit etiam in Parmenide, ad quem v. Prolegg. p. 139. Verum hic meminisse nos iam oportet ideas Platonis non esse meras mentis notiones; alioquin enim non intelligetur, cur non solum mentis cognitione attingi, verum etiam efficaces esse dicantur. Sunt igitur eae secundum philosophum longe aliud quid. Insunt enim in divina mente, quae quidquid cogitat, idem protenus ratum effectumque reddit. Ex quo consequens est, ut vera rerum essentia in iis contineatur ipsaeque revera sint. Quippe mentis divinae vis et efficacia eadem prorsus est atque essentia rerum sive οὐσία. Quanquam sedulo est cavendum, ne ipsum deum pro idea aut pro idearum omnium veluti complexu quodam habeamus, quam opinionem fuerunt qui parum caute

amplecterentur. v. quae de his rebus exposuimus ad Parmen. Prolegg. Libro II. c. 2. p. 269 sqq. Verum sicuti mentis humanae cogitationes non sunt quietae, vanae, inanes, mortuae, sed eius vim agitationemque referunt, ita divinae mentis vis et potentia etiam in ideis conspicua est. Quae non solum semper ad aliquid tendunt, verum etiam omnem essentiam in se complectuntur; imo fontem ac principium omnis scientiae perenne in se comprehendunt. Nam animi humani quum divinae sint particulae aurae, olim apud Deum ipsum viventes earum hauserunt notitiam, imo participes earum extiterunt. Itaque ideae non tantum a numine divino cogitantur, sed ipsae sunt intelligentiae, sapientiae, mentis denique effectrices quaedam, ut recte profecto plenae rationis esse, imo etiam sapere atque intelligere dicantur. Unde tamen si qui protenus de ipso Deo cogitari voluerunt, ii in magno opinionis errore versati sunt.

Explicavimus locum gravissimum sic, ut nec verbis vim intulerimus, nec systemati doctrinae Platonicae, quod hodie appellare solent, ulla in parte adversati simus; id quod tanto certius asseverare licet, quod Deum ab ideis secundum Platonis sententiam utique esse diversum plane exploratum habere videmur. De qua re contulisse iuvabit, quae nuper in Prolegg. ad Parmenidem l. c. copiosius exposuimus. Quamobrem iam sine mora ad alia pergere licebit.

Posteaquam igitur apparuit motum et quietem non minus esse, quam ipsum τὸ ὄν sive τὴν οὐσίαν, proceditur dein ad quaestionem non minus gravem, quae est de mutua idearum inter se coniunctione. Quae quidem in quibusnam rebus cernatur quibusve regatur legibus atque finibus, etsi difficile videtur exquirere, tamen exemplo idearum sive notionum modo investigatarum luculente ostenditur. Quum enim motus et quies inter se pugnent, essentia autem in utrumque pariter conveniat, ducitur inde conclusio, inter ideas omnes hoc intercedere discriminis, ut aliae inter se sint contrariae et oppositae, aliae possint coniungi mutuo atque inter ipsas conciliari. Tribus illis ideis, enti, motui et quieti adduntur duae aliae, diversitatis et identitatis: nam tria illa genera quum a se invicem differant, tamen in se spectata τὸ ταὐτόν habent, siquidem unumquodque sui semper simile sit necesse est ac secum

ipsum consentiat. Itaque his quinque generibus explorandis ostenditur, quaenam sit ratio coniunctionis idearum omnium. Quo loco tenendum est diligentissime non fortuito ita fieri, ut haec potissimum genera ad rem propositam illustrandam adhibeantur, quanquam id callido quodam artificio ab ipso Platone dissimulatur. Censuit enim philosophus has potissimum ideas in omni dialectica esse longe gravissimas: unde eas in dialogis iis, qui ad scientiam artemque dialecticam maxime referuntur, iterum iterumque commemoravit, veluti Theaetet. p. 185. A. Parmenid. p. 136. AB. Neque id immerito. Nam omnis notionum coninnctio profecto nititur eo, primum ut sint; deinde ut naturae suae habeant constantiam, quae quietis vocabulo designatur; tum ut habeant relationem, quae est mutatio sive motus; denique ut et inter se mutuo discrepent ac rursus secum ipsis conveniant, in quo cernitur differentia et identitas. Ita igitur facili negotio perspicitur, cur Plato has potissimum ideas delegerit, quibus rimandis atque comparandis idearum nexum et cohaerentiam illustraret. At vero, inquis, quid hoc tandem est, quod ipsum illud, quod esse dicitur, inter genera motus, quietis, differentiae et identitatis posuit, quum tamen haec rerum praedicata significent, illud non item? Confuditne igitur philosophus inter se quae longe sunt dissimillima? Ad quae habemus sane quae non iniuria respondere liceat. Quippe non iam hic sermo est de infinita illa essentia, quae expers est omnis formae, rationis et condicionis; qualem informare conatus erat Parmenides; sed agitur de essentia finita, quae sicuti commune est rerum omnium praedicatum, ita et ipsa pro qualitate aliqua habenda est; quamobrem eam philosophus in Parmenide nomine τοῦ ἑνὸς ὄντος insigniendam putavit, de quo v. quae Prolegg. p. 96 sq. 106 sqq. Hoc igitur si tenemus, Platonem non continuo erroris aut temeritatis insimulabimus. Et essentiae quidem genus philosophus censet cum reliquis generibus omnibus posse conciliari; habent enim omnia atque singula hoc, ut sint atque esse possint, quod non ita esset, si ea essendi facultate, licebit enim barbare loqui in re, quam Latini non possunt aptis vocabulis designare, si igitur essendi facultate carerent. Quum vero appareat motum et statum inter se oppositos et contrarios esse, tum illud quoque facile iam intelligitur, singula

genera a singulis differre, unumquodque autem in se consideratum per se seorsum constare ac sui semper esse simile. Ex quo ducitur discrimen τοῦ ὄντος et τοῦ μὴ ὄντος. Nam quatenus quid ab altero diversum est, dicitur non esse; neque enim est idem quod alterum: quatenus vero in se spectatur, esse semper iudicari debet. Quanquam alterum cum altero arctissimam sane habet coniunctionem. Nam illud ipsum, quod non est, tamen quatenus id ipsum esse putatur, in se habet essentiam; ac vicissim id quod esse dicimus, quia innumeris modis ab aliis potest discrepare (omnes enim notiones ab aliis discrepant), et infinitis modis non est. Quo non perspecto Socherus in iudicanda Sophistae nostri fide et auctoritate rursus ruit mirifice. Platonem enim dicit τὸ μὴ ὄν ei, quod esse putetur, ita semper opponere solere, ut cogitandum sit de discrimine eorum quae oriuntur, pereunt ac sensibus noscuntur, atque rerum divinarum sive idearum, quae omnis vicissitudinis expertes revera sunt et una mente ac ratione percipiuntur. Et sane verum est philosophum in iis libris, in quibus exponit de ideis tanquam rebus adspectabilibus omnino oppositis, hanc unam rationem maxime sequi solere. At enim vero inde haudquaquam sequitur id, quod voluit Socherus. Nam τὸ μὴ ὄν pro oppositionis ratione secundum ipsum Platonem varia atque multa significat: quamobrem in singulis eius scriptis, imo in singulis fere locis videndum est, quorsum tendat omnis viri disputatio, qua una re maxime ad veri perspicientiam perducimur. Et in iis quidem libris, in quibus id maxime egit, ut de idearum rationibus atque dialectica exponeret subtilius, quod ipsum fecit in Sophista ac Parmenide, profecto mirum videri non potest, quod τοῦ ὄντος vi naturaque accuratius pervestigata etiam alia τοῦ ὄντος et τοῦ μὴ ὄντος discrimina posuit atque facit in populari illa doctrinae suae expositione. Quocirca nunc τὸ μὴ ὄν etiam sic dixit, ut de essentiae differentia cogitari vellet: neque enim illud simpliciter τῷ ὄντι opposuit, sed intellexit id, quod esset quidem, sed quod non tale esset, quale aliud quid. Nam ut hoc ita statueret, suasit illud ipsum, quod subtili quaestione utique exploravit, ideas varia ac multiplici ratione ac necessitudine inter ipsas contineri. Utriusque non-entis discrimen philosophus ipse breviter significavit in Parmenide p. 160. C. et p. 163. B. C. postea

subtilius rimatus est Aristoteles, qui quum τὸ μὴ ὂν vidisset ambigue dici, simplicem negationem appellavit ἀπόφασιν, relativam στέρησιν vocavit, atque illam censuit omnem omnino alicuius rei absentiam denotare, hanc autem nihil aliud esse nisi alicuius praedicati privationem, quae aliquid sibi subiectum haberet. v. Metaphys. III. 63, al. Sed satis iam apertum putamus, quantopere Socherus harum rerum perspicientia caruerit, ut non opus sit opinionem eius longiore disputatione confutare. Redeamus igitur eo, unde deflexit oratio, atque de iis exponamus, quae subtilem hanc elegantemque de idearum communione ac necessitudine disputationem deinceps excipiunt.

Ex iis igitur, quae hactenus sunt explicata, denique etiam caussae et origines erroris atque fraudis repetuntur, cuius facultatem Eristici ac Sophistae funditus tollebant. In qua parte operis quodammodo perficiuntur et consummantur ea, quae in Theaeteto de falsae opinionis origine in utramque partem disseruntur, ut hinc quoque appareat, quam arcta sit utriusque libri coniunctio et necessitudo. Docetur autem errorem et fraudem in iudiciis ac sermonibus nostris ita habere locum, si diversum quiddam ab iis, quae vere sunt, vel dicamus vel statuamus. Atque ex hac ipsa observatione denique illustratur id, unde universa disputatio profecta erat. Ostenditur enim inde quid Sophista sit et quomodo a germano differat Philosopho. Nam Philosophus scientiae et cognitionis vere particeps est; Sophistes autem mentitur tantummodo speciem sapientiae (v. p. 235. A. 241. B. 267. C. E. 268. B.); ille habitat in scrutanda idearum ratione et recta veraque coniunctione, quod quasi ipsius proprium munus est; hic delitescere studet in eo, quod non est, venaturque sub sapientis specie artem fallendi ac decipiendi (v. p. 253. B. — E. p. 254. A. B.); denique Sophista fraudulentus est verae sapientiae imitator, qui disserendo in fraudem et errorem audientes pellicit; Philosophus autem vere recteque sapientiae studio deditus est, ut nihil simulationis aut dissimulationis in eo reperiatur.

En igitur, percurrimus tandem graviora doctrinae in Sophista traditae capita, quae aliquid interpretationis flagitare videbantur. Qua ipsa re confirmatum esse putamus, quod antea de totius operis argumento et propo-

sito fecimus iudicium. Restant alia quaedam, quae hac occasione attingenda sint, ne rem differendo difficilior reddatur causae disceptatio.

Ac primum quidem illud iuvabit monuisse, videri hunc librum non multo post Theaetetum in lucem publicam emissum esse. Quod cur ita statuamus, et argumentum eius et utriusque libri prooemium efficit. Nam, sicuti Sophistae initium indicat cohaerere eum arctissime cum Theaeteto, ita huius libri exordium tale est, quod ita tantum recte intelligi explicarique possit, si hunc dialogum una fere cum Sophista editum esse sumserimus. Quam arcta vero necessitudine disputatio utroque libro comprehensa contineatur, id vero post ea, quae modo exposuimus, demonstrare minime opus est. Itaque in hoc quoque opus conveniunt quae in Prolegomenis ad Theaetetum p. 20 sq. iudicavimus, neque dubitandum videtur, quin illius scribendi consilium Platoni subnatum sit quo tempore post obitum Socratis Megaris est versatus, de qua re quae disputavimus ibidem p. 8 sqq. ea ipsi relegant, quorum interest de his rebus plenius edoceri.

Sophistam, ut constat, excepit proxime Politicus. Cuius quae sit cum Sophista cohaerentia ac necessitudo, alio loco docebitur. Nunc illud tantum dicamus, in Politico item disquiri de notionibus veri et falsi Politici, eique quaestioni graviorem quandam de alio argumento adiunctam esse disputationem, sicuti in Sophista, in quo proprie agitur de doctrina Eleaticorum in melius mutanda et ad plenam veritatis scientiam excolenda et reformanda, Sophista a vero philosopho distinguitur. Sed gravior hic exoritur quaestio, num Plato postea temporis etiam Philosophi eius speciem et imaginem adumbraverit, quem in hoc ipso libro a Sophista distingui secernique voluit. Nam ipse certe talem operam promisit, Sophist. p. 216. E sq. ac p. 254. B. ubi dubitantius loquitur sic: *οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου* (*τοῦ φιλοσόφου*) *καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ὑμῖν ᾖ.* et vero etiam Politic. p. 257. A. ubi paullo certius: *τάχα δέ γε*, inquit, *ὦ Σώκρατες, ὀφειλήσεις ταύτης τριπλασίαν* (*χάριν*), *ἐπειδὰν τόν τε πολιτικὸν ἀπεργάσωνταί σοι καὶ τὸν φιλόσοφον.*

Quid igitur? his promissis suis num philosophus stetisse existimandus est an non? Difficilis sane et in-

tricata huius rei disputatio est, praesertim quum Plato ipse nusquam diserte significaverit, sese nomen contractum aliquo modo solvere conatum esse, neque etiam deperditus aliquis liber commemoretur, qui huc revocari queat. Quamobrem tota haec quaestio una nititur coniectura, cui quam periculosum sit tuto confidere nemo est quin sponte videat. Experiamur tamen, an aliquid exquirere possimus, quod certe non plane a verisimilitudine abhorreat. Et hic quidem nobis primum cum Schleiermachero res erit, qui Philosophi picturam in Sophista et Politico promissam in scriptis Platonis utique reperiri asseverare non dubitavit. Censuit enim vir egregius desideratam inchoatae disputationis partem in duobus contineri libris etiam nunc superstitibus, Phaedone et Symposio, quorum alter philosophi morientis, alter philosophi viventis imaginem ita ob oculos ponat, ut desiderio omnium abunde satisfactum esse videri debeat. v. Praefat. eius ad Symp. p. 369. Quam quidem sententiam quum non defuerint qui non solum assensu suo comprobarent, sed etiam tanquam peringeniosam magnis laudibus afficerent, digna sane res est quae diligentiori examini subiiciatur. Et nos quidem, fatemur enim ingenue, a viri acutissimi iudicio adeo recedimus, ut licet lubenter ingenii acumen in eo agnoscamus, tamen veritatis vestigia omnia plane desideremus. Nam primum quidem quaenam tandem est imago ista philosophi in Phaedone et Symposio proposita? Nimirum nec ea, qualem post Sophistam huncce et Politicum expectaveris, neque talis, quae omnes absolutionis numeros habeat et unde sponte intelligatur, id nunc ipsum maxime agi, ut philosophi indoles et ingenium depingatur. Itaque in utroque libro describitur quidem Socrates ut philosophus, sed idem ille non minus tanquam talis describitur in aliis Platonis scriptis, veluti in Gorgia, in Politia, in Phaedro. Hos igitur quidni eodem iure contendere liceat desideratam istam philosophi picturam, in uno aliquo opere frustra anquisitam, iunctim exhibere? Deinde primarium argumentum, quod in Phaedone et Symposio tractatur, adeo nullam habet cum quaestione in Sophista et Politico agitata coniunctionem, adeo nullam cognationem ac similitudinem, ut qui haec scripta isto vinculo connecti et copulari potuerint, minime intelligatur. Comparet mihi aliquis gravissimos illos sermones de animorum immortalitate in Phaedone institu-

tos, et copiosas de amore orationes quae in Symposio habentur, cum subtili ista disputatione de ente et non-ente, de fraudis et erroris fontibus, de Sophistae natura et ingenio, de vera atque falsa arte civili aliisque cognatis argumentis, et facile videbit, quantopere haec omnia inter se diversa sint, praesertim si etiam ad disserendi viam rationemque attenderit. Quid igitur? ecquis sibi iam persuadebit, quum ipsarum rerum quaestiones in his libris sint diversissimae, tamen fieri potuisse, ut philosophi scilicet imago in Phaedone et Symposio adumbrata ad Politici et Sophistae speciem in cognominibus libris propositam referretur? Nimirum haec qui credere voluerit, eum nunquam putabimus animum advertisse ad divinam illam planeque admirabilem Platonis artem, qua quae de rebus ad philosophiam pertinentibus disputantur, elegantissime cum iis conciliavit et in unum coniunxit, quae ad externas rerum condiciones hominumque mores et ingenia referuntur. At vero, inquit aliquis, adest tamen, modo diligenter observetur, inter eos libros, quos Schleiermacherus coniunctos copulatosque esse voluit, argumenti quaedam cognatio et quasi continuatio; immo ex ipso Politici et Sophistae proposito intelligitur non fuisse necessarium, ut peculiaris scriptio de philosopho componeretur. Id quod demonstratum ivit nuperrime doctus quidam iuvenis, Fr. Guil. Hertel in Commentat. de Platonis Politico Halis 1837 foliis octonis edita. Cedo igitur eius argumenta. Nimirum posteaquam Schleiermachero adstipulatus est in Symposio perfectissimi philosophi imaginem proponi existimanti sic infit argumentari: „Inquirentibus nobis, inquit, in naturam philosophi, politici et sophistae, et in differentiam, quae inter eorum sive scientias sive artes intercedat, illud sua sponte se offert, quod Plato ipse plurimis locis enuntiavit, philosophum oppositum esse sophistae, ut qui vere scientiae peritus sit ei, qui speciem tantummodo prae se ferat, et philosophum et politicum sic inter sese differre, ut illius res in sola scientia versetur, hic autem a scientia simul ad agendum transgrediatur; uti autem a philosopho sophistam, sic a vero politico falsum esse discernendum, qui item sophistarum ratione civilis scientiae non nisi umbra vestitus sit. Hoc si teneamus, et cum proposito illo Platonis, inter philosophi, sophistae et politici scientias (!) distinguendi, Sophistae et Politici argumentum contendamus, tum necessario in

eam sententiam adducimur, ut dicamus munere suo Platonem his duobus dialogis iam perfunctum neque ullum praeterea alium desiderandum esse. Etenim si in omnibus Platonis dialogis duae partes discernendae sunt beneque seiungendae, negandi et affirmandi, quarum altera sive in vulgares pugnatur et obsoletas hominum notiones, sive in sophistarum nugatoria artificia, sive omnino reiiciuntur falsae rei opiniones; in altera vero sententia philosophi indicatur et saepius levissime adumbrata argutiis istis opponitur, in Sophista et Politico, quae sit illa negandi pars, ridiculum profecto esset in iudicium vocare, quoniam in ea ipsa prope tota versatur disquisitio. Nam cum Politici cardo in eo sit positus, ut falsus ille sophistam redolens politicus a vero seiungatur, longe autem minima disputationis pars de eo ipso et eius natura agat, in Sophista item multo magis id spectatur, quid discriminis intersit inter sophistam et philosophum, quam quae sit ipsius sophistae indoles. Ut igitur in Politico de duabus illis notionibus veri et falsi politici una disquisitio facta est, et idcirco etiam alium quendam sermonem, quo, cum hoc de vero politico actum sit, de falso iam exponeretur, desiderare alienum esset; sic etiam Sophistes, quoniam et ipse verum et falsum philosophum pertractat, dicendus est omnem de philosopho disputationem anticipasse." Ita igitur Hertelius sibi videtur argumentando effecisse, ut, si philosophi imaginem exhibere Plato sibi proposuisset, idem veri politici speciem et formam adumbraturus fuisse existimandus sit. Quae quam fallax sit argumentatio, nolumus nunc ex ipso utriusque libri argumento demonstrare. Satis erit significavisse ipsum Platonem promisisse saepius philosophi adumbrationem, politici veri designationem non promisisse. Accedit quod nemo, dum extitit, qui politicum perfectum contenderet isto modo postea fuisse a Platone descriptum, quo philosophum in Phaedone et Symposio exhibitum esse cum Schleiermachero censuit Hertelius: quod tamen, si philosophus sibi voluisset constare, utique facere debuisset. Hoc uno igitur argumento totam illius concidere ratiocinationem manifestum est. Sed videamus, quid Hertelius praeterea in medium attulerit. Censet igitur Platoni non opus fuisse, ut philosophi formam ac speciem informaret. Et tamen id ipsum ab eo factum esse gravissime asseverat. Quomodo tandem? Audiamus rursus ipsum. Pergit

igitur hunc in modum disputare: „At vero, quod ex hac quidem parte perspicuum esse et vero a me disputatum sine ulla dubitatione confirmaverim, ex altera tamen ne sic quidem ab omni labe immune videtur.“ Hem! quidni vero, quum illud sine dubitatione a se disputatum esse modo professus sit? Respondet ad haec sic. „Nam si ad Sophistam et Politicum pedem propius conferamus, Politici videmus exitum nihil ad distinctionem inter verum et falsum politicum pertinere, sed in alterius officio depingendo orationem ita versari, ut de falsi natura nihil amplius discamus; et prorsus simili ratione in Sophista de discrimine quidem philosophi et sophistae peractum esse, sed ea de re, philosophus quid per se sit, literas omnino conticere.“ Parum constanter profecto haec ita disputantur. Non urgebo omnia; verum illud cui non mirum accidat, quod quum Plato antea dicatur in Sophista omnem de philosopho disputationem anticipavisse, tamen nunc in ipso exitu dialogi illud ipsum desiderari dicitur, ut quid sit philosophus vi et natura sua, accurata disputatione explicatum legatur? Nimirum hae sunt merae argutiae, quae quorsum evasurae sint, iam ipsi legentes facile augurabuntur. Enimvero tota ista disputatio eo denique pertinet, ut ostendatur, cur Plato proprie quidem non debuerit necessarium putare peculiarem librum de philosopho scribi; sed tamen praeter necessitatem et quia quid philosophus per se esset non significavisset, in scriptionibus non id ipsum agentibus iisque pluribus philosophi speciem et imaginem adumbrare constituerit. Itaque iam tandem sic finitur argumentatio. „Hanc igitur partem aut praetermissam a Platone dicamus aut, siquidem rei inceptae (?) aliquam absolutionem expectemus, etiam alio loco quaeramus eo magis necesse est, quia Plato ipse instituendae de philosopho disquisitionis promissionem in fronte Politici disertis verbis repetendo etiamtum indicavit, sibi hanc rem uberius tractare in animo esse. Qua in re divinum eius ingenium iterum mirifice se extulisse confitendum est, qui, quum omittere posset, id quod gravissimum sibi videri deberet, de vero philosopho exponendi munus, cumque simul intelligeret huius rei amplitudinem et copiam intra unius certi dialogi limites comprehendere alienum esse, rem sic institueret, ut alteram disputationis partem Sophistae applicaret, unde philosophi discrimen et

sophistae cognosceretur, alteram autem ita amplificaret et dilataret, ut nemo haberet definitam aliquam regionem, cuius terminis septa teneretur." Ita igitur Plato et scripsit philosophum et non scripsit; et ostendit interiorem viri naturam et rursus non ostendit; voluit eius indolem qualis per se esset describere, et tamen non definivit regionem, sicuti legimus, qua inclusus teneretur; denique dialogi, in quibus ita factum est, et cohaerent cum Sophista atque Politico, et vero etiam non cohaerent. Hoc quid tandem aliud esse dicemus quam micare in tenebris? Verum quod omnium maxime mirum est, scriptor disputationis eruditissimus quum antea Schleiermacheri de philosophi imagine in Phaedone et Symposio depicta opinionem cupide esset amplexatus, ubi iam ventum est ad extremum, mente repente mutata, denique sic disserit: „Atque nostra iam sententia haec est: Platonem hanc perfectissimi philosophi imaginem non solum in Phaedone et Symposio exhibuisse, quanquam in his dialogis praecipuam eius rei rationem eum habuisse verum sit, sed Schleiermacherum huius consilii fines angustius circumscripsisse, Platonem autem omnibus dialogis, ubicunque Socratem loquentem fecerit, id unum spectasse, ut sub eius persona viri et perfecti philosophi effigies, h. e. idea philosophi, compareat, ut quae sit vita philosophi intelligatur, quae sit mors, quae sit disputandi ratio, omnino, quae sit indoles atque natura." Ita igitur tandem deducimur eo, ut nullum non Platonis dialogum cum Sophista et Politico arctiore quodam vinculo contineri existimare liceat, quandoquidem in omnibus atque singulis promissa perfecti philosophi imago exhiberi dicitur: quin etiam, id quod multo est incredibilius, ita statuere iubemur, ut Platonem putemus promissis suis iam stetisse, priusquam illa dedisset, quandoquidem etiam in dialogis iis, qui scripti sunt ante Politicum et Sophistam, Socrates ita loquens inducitur, ut perfecti philosophi partes sustineat. Sed satis haec sunto de re praesenti. Videmur enim uno certe eoque satis luculento exemplo demonstravisse, quantum habeat difficultatis Schleiermacheri sententiam vel illustrare vel defendere conari. Redeamus nunc in viam et videamus, quid de tota causa statuendum sit.

Diximus antea eam philosophi imaginem, quae in Phaedone ac Symposio expressa cernatur, non esse ta-

lem, qualem post Sophistam et Politicum iure expectaveris. Quod quid sibi velit, accuratius declarandum est, praesertim quum haec una via sit, qua ad verum reperiendum perveniri posse videatur. Quid igitur? Qualis tandem Sophista iste informatur, cui perfecti et germani philosophi imaginem Plato veluti e regione collocare constituit? Enimvero, rem si accurate consideraveris, protenus videbis, non esse alium, quam qui perverso dialecticae usu tricas fraudesque sectetur, eoque ipso et sapientiae speciem sibi conciliare et commodis suis prospicere studeat. Vis igitur et natura eius maxime in abusu dialecticae artis cernitur. Iam quum Plato id consilii agitaverit, ut philosophi speciem et imaginem Sophistae contrariam et oppositam informaret, ecquis est quin sponte largiatur, voluisse eum talem informare maxime philosophum suum, qui verus ac germanus esse videretur dialecticus? Atque hoc ipsum eo est verisimilius, quod ita demum ipsi licebat eam, quam in Sophista vix inchoaverat, subtiliorem de ideis earumque rationibus doctrinam perficere et in illustriore luce collocare. Quis est enim, qui sibi persuadeat philosophum hanc doctrinae suae partem, sanequam longe gravissimam, mancam et imperfectam fuisse relicturum? Sed ne opus quidem est, ut verisimilitudinem sequamur: certum habemus atque perspicuum ipsius Platonis hac ipsa de re testimonium, quod mirum est eos fugisse, qui de hac re disceptare instituerunt. Extat illud in Sophista p. 253. D sqq. ubi haec sunt: *ΞΕ. τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαι καὶ μήτε ταὐτὸν εἶδος ἕτερον ἡγήσασθαι μήθ᾽ ἕτερον ὂν ταὐτὸν μῶν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι; ΘΕ. ναί, φήσομεν. ΞΕ. οὐκοῦν ὅ γε τοῦτο δυνατὸς δρᾶν μίαν ἰδέαν διὰ πολλῶν, ἑνὸς ἑκάστου κειμένου χωρίς, πάντῃ διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἑτέρας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι᾽ ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην, καὶ πολλὰς χωρὶς πάντῃ διωρισμένας· τοῦτο δ᾽ ἔστιν, ᾗ τε κοινωνεῖν ἕκαστά δύναται καὶ ὅπῃ μή, διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι. ΘΕ. παντάπασιν μὲν οὖν. ΞΕ. ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλῳ δώσεις, ὡς ἐγῷμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι. ΘΕ. πῶς γὰρ ἂν ἄλλῳ δῴη τις; ΞΕ. τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιούτῳ τινὶ τόπῳ καὶ νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν, ἐὰν ζητῶμεν, ἰδεῖν μὲν χαλεπὸν ἐναργῶς καὶ τοῦ-*

τον· ἕτερον μὴν τρόπον ἥ τε τοῦ σοφιστοῦ χαλεπότης ἥ τε τούτου κ. τ. λ. quem locum neque a **Schleiermachero** neque ab **Heindorfio** intellectum in Commentariis illustratum dedimus. Hoc vero testimonio quid potest esse clarius, quid certius, quid denique luculentius?

At vero, inquies, Philosophus ille, quem Plato ibi paucis verbis significavit, num tandem alibi peculiari aliqua scriptione ab eo institutus et informatus est? Est vero. Quanquam liber ille, in quo eius descriptio exhibetur, a nemine fere usque ad hunc diem satis intellectus recteque explicatus fuit. Quae ipsa caussa extitit, quamobrem quid rei esset ne ab acutissimis quidem hominibus perspiceretur. Loquimur de Parmenide: hunc enim librum utique eum esse censemus, in quo Plato philosophum, qualem in Sophista et Politico significavit, finxit et informavit. Quod ne cui dubium et incertum videatur, age quamobrem ita statuendum existimemus, paucis exposuisse iuvabit. Versabimur tamen in hac nostra disputatione sic, ut quae nuper de Parmenidis argumento et proposito in peculiari huius libri editione Lipsiensi copiose exposuimus, ea ab legentibus magnam certe partem legi compararique velimus. Alioquin enim fieri vix poterit, ut iis plane de nostrae sententiae veritate persuadeamus.

Ac primum quidem illud perspicuum esse debet omnibus, in loco Sophistae p. 253. D sqq. designari philosophum eum, qui in dialecticis gnaviter exercitatus sit eiusque artis rectum usum teneat, ita ut eius ope idearum vim rationemque omnem recte exquirere atque illustrare possit. Talis vero philosophus ille ipse Parmenides est, qui in libro cognomine disserens inducitur. Hic enim non modo praeceptiones dat dialecticas subtilissime excogitatas; verum etiam in ipso earum usu tam est prudens, tam moderatus, tam denique veri reperiendi studiosus, ut spretis inanibus artificiis omnibus unice id operam det idque unum maxime agat, ut quod exquirendum suscepit, id omni modo investigetur penitusque cognoscatur. Atque ita quum in vero explorando versetur, tenet etiam praestantissimam illam artem purgatoriam, cuius vis et efficacia haec est, ut a vanis et inanibus liberemur opinionibus et ad veritatis cognitionem traducamur: quam ipsam artem non Sophistarum, sed

veri philosophi propriam esse Plato item in Sophista p. 231. A. B. non obscure significavit. Hoc igitur sane eiusmodi est, ut vel inde liceat non improbabiliter conjicere, quod nos quidem verissimum esse nobis penitus persuasimus. Verum huc alterum accedit, quod etiam plus momenti ad rem praesentem facere existimamus. Nam quod in Sophista p. 253. D sqq. a philosopho exigitur hoc, ut plenam perfectamque sibi acquirere studeat idearum cognitionem, et qua illae inter se necessitudine et coniunctione contineantur explorare conetur; huic officio atque muneri personatus Parmenides tam cumulate satisfacit, ut hoc in genere nihil praestantius fingi, nihil cogitari queat. Exponit enim omnem idearum doctrinam sic, ut quodnam sit earum principium, quae natura, quae ratio, quae vis et efficacia, quae necessitudo et coniunctio, quae scientia et cognitio, diligentissime exquiratur atque iis, qui in dialecticis exercitati sunt, admirabili acumine ostendatur. Qua in re ille prorsus eodem modo versatur, quo facit hospes Eleaticus eo loco, ubi de entis et non-entis rationibus explicat inde a p. 251. A sqq. usque ad p. 260. Unde quid concludere de Sophistae et Parmenidis nexu liceat, sponte intelligitur. Huc accedit tertium quiddam, quod mentione non indignum est. Nam quod Plato in Theaeteto p. 183. E. et Sophist. p. 217. C. Socratem fecit narrantem, sese aliquando adolescentem cum sene Parmenide colloquium habuisse, significavit philosophus satis aperte, dialogum Parmenidis nomine inscriptum cum his ipsis libris arcte cohaerere. Falluntur autem magnopere, qui ex his locis collegerunt eum librum ante Theaetetum et Sophistam litteris mandatum esse. Nam id ita factum esse primum quidem propter universum horum librorum argumentum non est verisimile. Quis enim sibi persuadeat Platonem primum suam de Ente doctrinam fuisse expositurum, ac deinde demum ea explicaturum, quae in Theaeteto ac Sophista tractantur? Imo naturalis quasi et ipsi rei consentaneus ordo librorum hic est, quem nos statuimus, de qua re monuimus item Prolegom. ad Theaet. p. 5. Deinde vel exigua docet rerum explicatarum observatio, in Parmenide de ente et non-ente disputari sic, ut quae in Sophista his de rebus exposita sunt, ea tanquam iam aliunde nota ad usum revocentur, quorsum pertinet illud, quod ibi τοῦ μὴ ὄντος nulla exhibetur accuratior definitio, ut quae iam in Sophista fuit proposita; in Sophi-

sta autem nusquam aliquid reperias, quod non per se possit intelligi, etiamsi nihil eorum recordemur, quae in Parmenide disseruntur. Relinquitur igitur, ut Platonem censeamus Parmenidem tanquam sermonem mox proditurum et perfecti philosophi imaginem ac speciem exhibiturum veluti in antecessum indicavisse. Atque id profecto commode recteque ita facere potuit propterea, quod sermonem in eo libro finxit iam ante multum tempus habitum, qua fictione sese decipi passi sunt, qui eum cum **Schleiermachero** pro opere Platonis iuvenili habuerunt. Atque his breviter explicatis duae res supersunt, de quibus aliquid dicendum videtur. Mirum enim alicui accidat, quod in Parmenide repente scena dialogi mutatur, quum tamen ipsum Politici initium nos expectare iubeat, eam etiam in eo sermone, qui perfectum philosophum exhibet, eandem mansuram esse. Ibi enim Socrates ad Theodorum: *ἦ πολλήν χάριν*, inquit, *ὀφείλω σοι τῆς Θεαιτήτου γνωρίσεως, ὦ Θεόδωρε, ἅμα καὶ τῆς τοῦ ξένου.* Ad quae ille: *τάχα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ὀφειλήσεις ταύτης τριπλασίαν, ἐπειδὰν τόν τε πολιτικὸν ἀπεργάσωνταί σοι καὶ τὸν φιλόσοφον.* At in Parmenide nec hospitis Eleatici, nec Theodori nec Theaeteti mentio iniicitur; unus Socrates tanquam adolescens, qui olim cum Parmenide sermones miscuerit, commemoratur. Verumtamen quantumvis gravis haec dubitatio primo adspectu videatur, tamen facili negotio poterit removeri. Quum enim Cephalus familiaribus quibusdam, quorum nomina reticentur, omnem Parmenidis sermonem exponat, quid prohibet, quominus illos omnes inter *κωφὰ πρόσωπα* numerari statuamus? Enimvero quod in locum hospitis illius Eleatici iam ipse Parmenides successit, id caussa nititur satis idonea. Ita enim summus Eleaticae familiae princeps non quidem describit veri philosophi virtutem, sed ipse tanquam praesens eius personam repraesentat et ob oculos ponit: quod longe elegantissime ita fingitur. Neque in eo quisquam haerebit, quod non Socrates sed Parmenides tanquam perfectus philosophus, qui ad dialecticae artis summum fastigium escenderit, informatur. Nam primum quidem Parmenidis persona ad instituendam hanc disputationem eandem ob caussam necessaria videri potuit, ob quam in Sophista hospitem Eleaticum inductum esse supra disputavimus. Deinde Socrates utique in eius honoris venit communionem, qui Parmenidi habitus est. Narrat enim

Cephalus Parmenidem senem optima quaeque de Socrate adolescente esse auguratum tantaque captum eius admiratione, ut non invitus ei morigeratus denique de Uno eum eo disserere omnemque de ideis doctrinam exponere instituerit. Ita igitur nihil esse apparet, quod ullo modo impediat, quominus Platonem philosophi imaginem, quam in Sophista et Politico promiserat, in libro Parmenidis nomine inscripto denique perfecisse existimemus; imo multa sunt, quae hanc eius fuisse rationem gravissime suadeant.

Sed tempus est huic praefationi tandem aliquando finem imponere, quae vereor ne pro huius operis instituto vel sic iam nimis longa evaserit. Et facere id eo rectius iam posse videmur, quod superiore disputatione nostra effectum est, ut quae Socherus contra fidem et auctoritatem huius libri disseruit, ea tanquam sua sponte conciderint. Hoc unum fortasse eo nomine addidisse non supervacaneum erit, respici Sophistam iam ab Aristotele Metaphys. V. c. 2. p. 100 sq. pariterque Politicum, cuius cum auctoritate illius quoque fides salva stabit et incolumis, Politicor. I. c. 2. Ex quo perspicuum est nec deesse testem satis locupletem, qui eum ab adulterinae originis suspicione defendere queat. Ceterum utiliter conferentur, quae in Prolegomenis ad Theaetetum de aliis quibusdam rebus exposuimus.

NOTITIA LITTERARIA.

Peculiares Sophistae editiones factae sunt hae: Platonis Dialogi tres, Sophista, Politicus, Parmenides. Graece, ex recensione Henr. Stephani, animadversionibus criticis illustrati ab Io. Frider. Fischero. Lipsiae, sumtu I. Fr. Langhemii. 1774. 8. Contulit Fischerus vett. editt. Ald. Bas. 1. 2. cum exemplo Stephan., unde varias exscripsit lectiones; praeterea usus est vett. grammaticis aliisque scriptoribus vett., qui locos singulos laudarunt, indeque emendationis petiit auxilia. Raro tamen ab Henr. Stephano recedere ausus est.

Platonis Dialogi tres, Phaedo, Sophistes, Protagoras. Emendavit et annotatione instruxit Lud. Frid. Heindorfius. Berolini, 1810. 8. Versatus est in emendando et illustrando Sophista eodem modo, quem

tenuit in Phaedone aliisque libris; nec vero usus est novis subsidiis criticis.

Scripserat in Sophistam commentarios **Porphyrius**, quos memorat Boëthius. v. Holstenium in Vita Porphyrii c. VI. p. 54. sed illi toti interciderunt aut latent adhuc in scriniis bibliothecarum.

Imitatus est Platonem multis in partibus **Themistius** in Oratione XXIII. ed. Harduin. a quo tamen nihil proficias.

Germanice vertit Sophistam quoque **Schleiermacherus** Opp. Platon. Vol. II. P. II. p. 129 sqq. edit. 2. 1824.

CODICES
QUORUM VARIAE LECTIONES AFFERUNTUR.

Bodleianus s. **Clarckianus**.
Coislinianus Γ.
Vaticanus Δ. s. n. 225. hunc praeter **Bekkerum** contulit etiam **Bastius**, cuius copiis nobis uti licuit.
Venetus Λ s. n. 8.
Venetus Ξ s. n. 184.
Venetus Π s. n. 185. } quos praeter **Bekkerum** etiam **Bastius** excussit, cuius copiis nos item usi sumus.
Venetus Σ s. n. 189. }
Vindobonensis Y. n. 31.
Parisinus B. s. n. 1808. praeter **Bekkerum** etiam a **Bastio** collatus.
Parisinus C. s. n. 1809.
Parisinus E. s. n. 1811.
Parisinus F. s. n. 1812. unde etiam **Ruhnkenius** excerpsit varias lectiones, quas edidit **Heusdius** Spec. Crit. p. 139 sq.
Parisinus H. s. n. 1814.
Florentini a. b. c. et i.
Zittaviensis.

Ex his octodecim codicibus optimi sunt qui fere inter se consentiunt **Bodl.** **Vat.** Δ. **Venet.** Π. et **Flor.** i. Quanquam nec his omnia tribuere consultum est.

S O P H I S T A.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΞΕΝΟΣ ΕΛΕΑ-
ΤΗΣ, ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ.

Cap. I. *Κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν, ὦ Σώ-* 216
κρατες, ἥκομεν αὐτοί τε κοσμίως καὶ τόνδε τινὰ ξέ-

P. 216. A. *καὶ τόνδε τινὰ ξ.*] Pro *τινὰ* Ven. *Π.* corr. *τόν*.

P. 216. *κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν*] Habitum fingitur colloquium postridie, quam disputatio, quae in Theaeteto continetur, instituta esset. Quamobrem etiam iidem homines, atque illic, hoc est Theodorus Cyrenaicus et Theaetetus, praeclari ingenii adolescens, cum Socrate colloquentes inducuntur. Quod magno est argumento arctissimam esse huius libri cum Theaeteto necessitudinem et coniunctionem. Enimvero in Theaeteto posteaquam demonstratum est scientiam neque in visis neque in opinionibus inesse, philosophus iam accedit ad examinandam Eleaticorum sententiam, qui omnia ad unum illud Ens summ referebant. Ex quo perspicuum est, cur iam Theaetetus et Theodorus dicantur secum adduxisse hospitem Eleaticum, philosophiae amantissimum. Quippe intelligitur homo aliquis Eleaticae doctrinae deditus, et in dialecticis maxime versatus. Quem quidem Plato sic induxit disserentem, ut Parmenidis de essentia opinionem examinare et refellere instituat. P. 241. A sqq. et 258. C sqq. Quod si quaeris cur ita fiat, in promtu responsio est. Nam ita iidem illi, qui Parmenidem presse sequebantur, hoc est Megarici, suis ipsorum armis impugnantur atque disserendi acumine subtilissimaeque dialecticae artificio eo perducuntur, ut ipsi ultro errorem suum agnoscere coacti sint. Qua eadem ratione Plato usus est etiam in Parmenide, in quo libro ipse Parmenides sic disputat, ut Platonis sententiam illustret, patefaciat, confirmet. Etenim egregie philosophus isto modo significavit fieri non posse, quin qui Eleatarum sententiam accurate examinent, ii denique sponte perveniant ad eam rationem, quam ipse pro vera rectaque probabat. Haec autem quum ita sese habeant, nec illud cuiquam mirum videbitur, quod multis offensioni fuit, hospitem istum Eleaticum, etsi minus ceteris litigiosus et contentiosus dicitur esse, tamen per totum sermonem eo uti disputandi genere, quod ad ridendos cavillandosque argutos istos disputatores egregie comparatum sit. Nam Eleaticus hic quum plane dialecticam scholae istius consuetudinem sequatur, tamen, quia fingitur mansuetior atque lenior ceteris eristicis, utique potuit concedere atque largiri Parmenidis rationem emendandam esse et ad maiorem quandam perfectionem provehendam. Sed haec omnia clariora etiam fient et evidentiora, ubi, quae in Prolegomenis scripsimus, diligenter comparaveris.

κοσμίως — ἄγομεν] H. e. ut par est, ex composito, ut urbanitati convenit, ideoque volun-

νον ἄγομεν, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἐλέας, ἑταῖρον δὲ τῶν ἀμφὶ Παρμενίδην καὶ Ζήνωνα [ἑταίρων], μάλα δὲ ἄνδρα φιλόσοφον.

ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, οὐ ξένον ἀλλά τινα θεὸν ἄγων κατὰ τὸν Ὁμήρου λόγον λέληθας; ὅς φη-
B σιν ἄλλους τε θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις, ὁπόσοι μετέχουσιν αἰδοῦς δικαίας, καὶ δὴ καὶ τὸν ξένιον οὐχ ἥκιστα θεὸν συνοπαδὸν γιγνόμενον ὕβρεις τε καὶ εὐνομίας τῶν ἀνθρώπων καθορᾶν. τάχ' οὖν ἂν καὶ σοί

ἑταῖρον δὲ τῶν ἀμφὶ Π.] Vett. editt. *ἕτερον δὲ τῶν ἀμφὶ Π. καὶ Ζήνωνα ἑταίρων.* Istud *ἕτερον* recte Cornarius vidit in *ἑταῖρον* mutari oportere, idque scriptum exhibent Bodl. Coisl. Vat. *Δ.* Ven. *ΔΞΠ.* Par. B. et ex em. E. Flor. a. b. c. i. Pro *τῶν* Bodl. *τόν*, mendose. Idem tamen Bastio teste etiam Vat. *Δ.* habet. Tum recte Fischerus censuit *ἑταίρων* e glossemate natum esse. Neque enim quisquam Graece dixerit *ἑταῖρος τῶν περὶ* s. *ἀμφί τινα ἑταίρων.* Fraudem arguit etiam incerta vocabuli sedes; nam Ven. *Δ.* Flor. b. i. est *τῶν ἀμφὶ Παρμενίδην ἑταίρων καὶ Ζήνωνα.*

ἀμφὶ Παρμενίδην] *Παρμενείδην* Bodl. ut mox p. 217 C. *Παρμενείδη.* et Parmenid. p. 126. C. de qua scriptura vocabuli v.

tati tuae convenienter. Similiter Symp. p. 182. A. *κοσμίως γε καὶ νομίμως ὁτιοῦν πρᾶγμα πραττόμενον.* Prorsus eodem modo Aeschylus Pers. v. 380. ed. Blomf. *οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ δεῖπνόν τ' ἐπορσύνοντο.* Ibid. v. 405. *τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὐτάκτως κέρας ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος ἐπεξεχώρει.* Agamemn. v. 504. *δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.* quem locum temere sollicitarunt.

ἑταῖρον δὲ τῶν —] Fuisse igitur dicitur assectator Parmenidis et Zenonis, h. e. Eleaticae doctrinae amicus; sed idem disserendi consuetudini ita deditus, ut ceteris esset moderatior. Quamobrem etiam ipsius Parmenidis opiniones non tam pertinaciter defendit, ut nihil in iis mutandum censeat. sed ipse eas corrigit ita, ut ad Platonis inflectantur sententiam.

Ἆρ' οὖν — λέληθας] Leniter et urbane cavillatur disserendi rabiem, qua qui Parmenidis et Zenonis rationem sectabantur, paene flagrare visi sunt. Nam Zeno ipse sicuti a multis dialecticae artis auctor atque parens habitus est. v. Sext. Emp. adv. Mathem. VII, 7. Diog. Laërt. IX. 25. coll. VIII. 57., ita qui Eleaticam rationem Platonis aetate amplexabantur, h. e. Megarici, tanto incensi erant disputandi ardore, ut iam mature Eristicorum nomine afficerentur. v. Deyksius De Megaricis p. 7 sq. Nam iam in Euclide, scholae Megaricae conditore, cavillandi rixandique cupidinem notavit Timo Sillographus apud Diogen. Laert. II. 107. et Diogenes Sinopensis, qui teste Laertio VI. 24. *Εὐκλείδου σχολὴν* salse appellabat *Εὐκλείδου χολήν.* Quid quod eum ipse Socrates quoque hoc

τις οὗτος τῶν κρειττόνων συνέποιτο, φαύλους ἡμᾶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἐποψόμενός τε καὶ ἐλέγξων, θεὸς ὤν τις ἐλεγκτικός.

ΘΕΟ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος, ὦ Σώκρατες, τοῦ ξένου, ἀλλὰ μετριώτερος τῶν περὶ τὰς ἔριδας ἐσπουδακότων. καί μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεῖος μήν· πάντας γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιούτους προσαγορεύω. C

interpretes ad Phrynich. p. 454. Lobeckium ad Aglaophamum p. 185. Enimvero altera forma ad *Πάρμενος*, altera ad *Παρμενεύς* refertur. Perpetua haec est codd. in talibus nominibus fluctuatio, veluti in *Ὑπερίδης* et *Ὑπερείδης*, de quo v. Blümius ad Lycurg. §. 36. Westermann. Geschichte der griech. Beredsamkeit p. 120.

ὅς φησιν] Ald. Bas. 1. 2. ὥς φησιν. quod praeeunte Cornario emendavit Stephanus. Ac tenent ὅς praeter Ven. ΣΥ. Par. E. Zittav. libri mss. omnes. Dein Bodl. *ἀλλήλους*: sed *ἄλλους* superscriptum.

B. ἀνὴρ οὐδαμῶς] Libri ἀνήρ, quod correxit Bekkerus.

nomine vituperavit; is enim, ut est apud Laert. II. 80. ὁρῶν *Εὐκλείδην ἐσπουδακότα περὶ τοὺς ἐριστικοὺς λόγους, ὦ Εὐκλείδη*, inquit, *σοφισταῖς μὲν δυνήσῃ χρῆσθαι, ἀνθρώποις δὲ οὐδαμῶς*. Itaque hoc loco Socrates admodum facete et urbane Eleaticum istum hospitem cum deo aliquo comparat, qui tanquam de coelo venerit pravam ipsorum disserendi rationem inspectaturus et castigaturus. Quam quidem irrisionem urbanissimam plane percipiens Theodorus illum negat tam rixosum et contentiosum esse quam ceteros, sed aliquanto mansuetiorem. Locus Homeri, ad quem respicitur, est Odyss. ρ'. v. 485 sqq. *καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας, Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες*. Dicit autem haec aliquis procorum Penelopes ad Antinoum, qui Ulyssem, quem mendicum putaret, indignis modis increpuerat. Sed verba ὁπόσοι μετέχουσι *αἰδοῦς δικαίας* pertinent ad Odyss. ι', 770. *Ξείνιος* (Ζεύς), ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ. Quemadmodum vero hic *αἰδοῦς δικαίας* dicitur, ita apud Homerum et Hesiodum frequentissime reperitur *αἰδὼς καὶ δίκη*, de qua re diximus ad Protagor. p. 322. C.

B. τις οὗτος τῶν κρειττόνων] Saepenumero *οἱ κρείττονες* vocantur dii, de quo usu loquendi v. Wernsdorf. ad Himer. Orat. XX. 1. intpp. ad Xenoph. Cyrop. VII. 15.

C. τοιούτους προσαγορεύω] Int. *θείους*. Mox *ὡς ἔπος εἰπεῖν* pertinet ad *οὐ πολύ τι ῥᾷον*, hoc sensu: propemodum non multo facilius est hoc genus ad discernendum quam dei. v. ad Symp. p. 179. A.

ΣΩ. Καὶ καλῶς γε, ὦ φίλε. τοῦτο μέντοι κιν-
δυνεύει τὸ γένος οὐ πολύ τι ῥᾷον, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
εἶναι διακρίνειν ἢ τὸ τοῦ θεοῦ· πάνυ γὰρ ἄνδρες
οὗτοι παντοῖοι φανταζόμενοι διὰ τὴν τῶν ἄλλων
ἄγνοιαν ἐπιστρωφῶσι πόληας, οἱ μὴ πλαστῶς
ἀλλ' ὄντως φιλόσοφοι, καθορῶντες ὑψόθεν τὸν τῶν
κάτω βίον, καὶ τοῖς μὲν δοκοῦσιν εἶναι τοῦ μηδενὸς
τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ παντός· καὶ τοτὲ μὲν πολι-
D τικοὶ φαντάζονται, τοτὲ δὲ σοφισταί, τοτὲ δ' ἔστιν
οἷς δόξαν παράσχοιντ' ἂν ὡς παντάπασιν ἔχοντες
μανικῶς. τοῦ μέντοι ξένου ἡμῖν ἡδέως ἂν πυνθανοί-
μην, εἰ φίλον αὐτῷ, τί ταῦθ' οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τό-
217 πον ἡγοῦντο καὶ ὠνόμαζον.

ΘΕΟ. Τὰ ποῖα δή;

ΣΩ. Σοφιστήν, πολιτικόν, φιλόσοφον.

C. *Καὶ καλῶς γε*] Καὶ om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* errore, ut videtur.

ἄνδρες οὗτοι] Bekkerus ἄνδρες οὗτοι.

D. *παράσχοιντ' ἂν*] Sic Ven. ΣΞΥ. Coisl. Zitt. Vett. editt. παράσχοιντο ἄν.

C. *παντοῖοι — πόληας*] Utitur verbis Homericis, pro τελέθοντες tamen de suo interponens φανταζόμενοι. Post ἄνδρες οὗτοι per epexegesin subiungitur οἱ μὴ πλαστῶς ἀλλ' ὄντως φιλόσοφοι, quod cave pro glossemate habeas. Nihil enim apud Platonem hoc appositionis genere est frequentius; v. ad Protag. p. 356. C. Gorg. p. 501. A.

εἶναι τοῦ μηδενὸς τίμιοι] Formulam τοῦ παντός et τοῦ μηδενὸς ἄξιον s. τίμιον εἶναι illustravit ad h. l. Heindorfius. Addimus Dion. Chrysost. p. 45. ed R. τοῦ παντὸς ἂν ἦν ἄξιον. Ibid. p. 64. ταῦτα ἐνόμιζε τοῦ μηδενὸς ἄξια. Paullo lenius rem significantes Graeci etiam sine articulo dicunt παντός et μηδενός s. οὐδενὸς ἄξιον. Eadem ratio est formulae τὸ μηδὲν εἶναι et μηδὲν εἶναι, de qua v. Eurip. Heraclid. v. 168. Electr. 370. Troad. 608. Rhes. 819. Aristoph. Avv. v. 580. ed. Dind. Alia suppeditabunt Valckenar. ad Phoeniss. v. 601. Bergler. ad Aristoph. Equitt. v. 158. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 129. Matthiae Gr. §. 437.

D. *δόξαν παράσχοιντ' ἂν ὡς — ἔχοντες μανικῶς*] H. e. ὅτι ἔχουσι μανικῶς. Eandem structuram habes Theaet. p. 158. B. Legg. XII. p. 964. A. IV. 716. VI. p. 755. A. Gorg. p. 472. D. Prot. p. 352. B. Euthydem. p. 273. E. al. Sed otium fecit Matthiae Gr. §. 569. 7. Ipsam sententiam abunde illustrabit divinus ille locus Theaet. p. 173. A sqq. ubi convicia in philosophos coniecta pulcerrime enarrantur.

ΘΕΟ. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;

ΣΩ. Τόδε· πότερον ἓν πάντα ταῦτα ἐνόμιζον ἢ δύο, ἢ καθάπερ τὰ ὀνόματα τρία, τρία καὶ γένη διαιρούμενοι καθ' ἓν ὄνομα γένος ἑκάστῳ προςῆπτον;

ΘΕΟ. Ἀλλ' οὐδείς, ὡς ἐγῷμαι, φθόνος αὐτῷ διελθεῖν αὐτά. Ἢ πῶς, ὦ ξένε, λέγωμεν;

ΞΕ. Οὕτως, ὦ Θεόδωρε. φθόνος μὲν γὰρ οὐδείς, οὐδὲ χαλεπὸν εἰπεῖν, ὅτι γε τρία ἡγοῦντο· καθ' ἕκαστον μὴν διορίσασθαι σαφῶς, τί ποτ' ἐστίν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ ῥᾴδιον ἔργον. B

ΘΕΟ. Καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην γε, ὦ Σώκρατες, λόγων ἐπελάβου παραπλησίων ὧν καὶ πρὶν ἡμᾶς δεῦρ' ἐλθεῖν διερωτῶντες αὐτὸν ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ ταῦτα,

P. 217. *καὶ γένη διαιρούμενοι*] Sic Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Vett. editt. *καὶ τὰ γένη*. Stephanus coni. pro *γένος ἑκάστῳ* legendum esse *γένει ἑκάστῳ*. sed vide Comment.

ἢ πῶς λέγωμεν] Coniunctivum pro vulg. *λέγομεν* exhibuerunt codd. omnes praeter Par. E F. et Flor. i.

ἡμῖν ἡδέως ἂν πυνθ.] Usus hic dativi ethicus neminem hodie morabitur. Exempla eius bene multa praeter Heindorfium ad h. l. collegit Astius ad Legg. p. 9. conf. infra ad p. 229. E. — *οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τόπον*, Eleatici philosophi.

P. 217. *ἢ καθάπερ — προςῆπτον*] an, sicuti nomina tria, ita etiam tria genera distinguentes per singula nomina genus cuique (nomini) aliquod attribuerint. Ita si haec cum Heindorfio acceperimus, neque *γένει* cum Stephano corrigendum videbitur neque *γένος* exterminandum, quae ratio Astio placuit. Et certe codd. omnes de vulgata lectione egregie consentiunt.

B. *ἢ πῶς — λέγωμεν;*] Quod vulgo legebatur *λέγομεν*, indicativo modo, id ab hoc loco alienum est. Neque enim hoc dicit Theodorus: an quomodo dicimus, o amice; quod foret eius, qui sibi de ea re cum altero iam convenisse significat; sed data alterius nomine responsione iam sic interrogat: an quomodo statuamus? h. e. an quomodo nos de te hac in re sentiamus. Itaque hic quidem probanda est unice codicum optimorum atque plurimorum scriptura.

B. *καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην — ἐτυγχάνομεν*] Ac forte fortuna, o Socrate, res attigisti similes iis, de quibus etiam priusquam nos huc venissemus ipsum interrogabamus. Nam *ὧν* per attractionem pro *οὓς* positum, quandoquidem *παραπλήσιος* sicuti *πλησίος* et *πλη-*

ΣΩ. Καὶ καλῶς γε, ὦ φίλε. τοῦτο μέντοι κιν-
δυνεύει τὸ γένος οὐ πολύ τι ῥᾷον, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
εἶναι διακρίνειν ἢ τὸ τοῦ θεοῦ· πάνυ γὰρ ἄνδρες
οὗτοι παντοῖοι φανταζόμενοι διὰ τὴν τῶν ἄλλων
ἄγνοιαν ἐπιστρωφῶσι πόληας, οἱ μὴ πλαστῶς
ἀλλ᾽ ὄντως φιλόσοφοι, καθορῶντες ὑψόθεν τὸν τῶν
κάτω βίον, καὶ τοῖς μὲν δοκοῦσιν εἶναι τοῦ μηδενὸς
τίμιοι, τοῖς δ᾽ ἄξιοι τοῦ παντός· καὶ τοτὲ μὲν πολι-
D τικοὶ φαντάζονται, τοτὲ δὲ σοφισταί, τοτὲ δ᾽ ἔστιν
οἷς δόξαν παράσχοιντ᾽ ἂν ὡς παντάπασιν ἔχοντες
μανικῶς. τοῦ μέντοι ξένου ἡμῖν ἡδέως ἂν πυνθανοί-
μην, εἰ φίλον αὐτῷ, τί ταῦθ᾽ οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τό-
217 πον ἡγοῦντο καὶ ὠνόμαζον.

ΘΕΟ. Τὰ ποῖα δή;

ΣΩ. Σοφιστήν, πολιτικόν, φιλόσοφον.

C. *Καὶ καλῶς γε*] Καὶ om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* errore, ut videtur.

ἄνδρες οὗτοι] Bekkerus ἄνδρες οὗτοι.

D. *παράσχοιντ᾽ ἂν*] Sic Ven. ΣΞΥ. Coisl. Zitt. Vett. editt. παράσχοιντο ἄν.

C. *παντοῖοι — πόληας*] Utitur verbis Homericis, pro τελέθοντες tamen de suo interponens φανταζόμενοι. Post ἄνδρες οὗτοι per epexegesin subiungitur οἱ μὴ πλαστῶς ἀλλ᾽ ὄντως φιλόσοφοι, quod cave pro glossemate habeas. Nihil enim apud Platonem hoc appositionis genere est frequentius; v. ad Protag. p. 356. C. Gorg. p. 501. A.

εἶναι τοῦ μηδενὸς τίμιοι] Formulam τοῦ παντός et τοῦ μηδενὸς ἄξιον s. τίμιον εἶναι illustravit ad h. l. Heindorfius. Addimus Dion. Chrysost. p. 45. ed. R. τοῦ παντὸς ἂν ἦν ἄξιον. Ibid. p. 64. ταῦτα ἐνόμιζε τοῦ μηδενὸς ἄξια. Paullo lenius rem significantes Graeci etiam sine articulo dicunt παντὸς et μηδενός s. οὐδενὸς ἄξιον. Eadem ratio est formulae τὸ μηδὲν εἶναι et μηδὲν εἶναι, de qua v. Eurip. Heraclid. v. 168. Electr. 370. Troad. 608. Rhes. 819. Aristoph. Avv. v. 580. ed. Dind. Alia suppeditabunt Valckenar. ad Phoeniss. v. 601. Bergler. ad Aristoph. Equitt. v. 158. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 129. Matthiae Gr. §. 437.

D. *δόξαν παράσχοιντ᾽ ἂν ὡς — ἔχοντες μανικῶς*] H. e. ὅτι ἔχουσι μανικῶς. Eandem structuram habes Theaet. p. 158. B. Legg. XII. p. 964. A. IV. 716. VI. p. 755. A. Gorg. p. 472. D. Prot. p. 352. B. Euthydem. p. 273. E. al. Sed otium fecit Matthiae Gr. §. 569. 7. Ipsam sententiam abunde illustrabit divinus ille locus Theaet. p. 173. A sqq. ubi convicia in philosophos coniecta pulcerrime enarrantur.

ΘΕΟ. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;

ΣΩ. Τόδε· πότερον ἓν πάντα ταῦτα ἐνόμιζον ἢ δύο, ἢ καθάπερ τὰ ὀνόματα τρία, τρία καὶ γένη διαιρούμενοι καθ' ἓν ὄνομα γένος ἑκάστῳ προσῆπτον;

ΘΕΟ. Ἀλλ' οὐδείς, ὡς ἐγῷμαι, φθόνος αὐτῷ διελθεῖν αὐτά. Ἢ πῶς, ὦ ξένε, λέγωμεν;

ΞΕ. Οὕτως, ὦ Θεόδωρε. φθόνος μὲν γὰρ οὐδείς, B
οὐδὲ χαλεπὸν εἰπεῖν, ὅτι γε τρία ἡγοῦντο· καθ' ἕκαστον μὴν διορίσασθαι σαφῶς, τί ποτ' ἐστίν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ ῥᾴδιον ἔργον.

ΘΕΟ. Καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην γε, ὦ Σώκρατες, λόγων ἐπελάβου παραπλησίων ὧν καὶ πρὶν ἡμᾶς δεῦρ' ἐλθεῖν διερωτῶντες αὐτὸν ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ ταῦτα,

P. 217. καὶ γένη διαιρούμενοι] Sic Vat. Ven. Π. Flor. i. Vett. editt. καὶ τὰ γένη. Stephanus coni. pro γένος ἑκάστῳ legendum esse γένει ἑκάστῳ. sed vide Comment.

ἢ πῶς λέγωμεν] Coniunctivum pro vulg. λέγομεν exhibuerunt codd. omnes praeter Par. EF. et Flor. i.

ἡμῖν ἡδέως ἂν πυνθ.] Usus hic dativi ethicus neminem hodie morabitur. Exempla eius bene multa praeter Heindorfium ad h. l. collegit Astius ad Legg. p. 9. conf. infra ad p. 229. E. — οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τόπον, Eleatici philosophi.

P. 217. ἢ καθάπερ — προσῆπτον] an, sicuti nomina tria, ita etiam tria genera distinguentes per singula nomina genus cuique (nomini) aliquod attribuerint. Ita si haec cum Heindorfio acceperimus, neque γένει cum Stephano corrigendum videbitur neque γένος exterminandum, quae ratio Astio placuit. Et certe codd. omnes de vulgata lectione egregie consentiunt.

B. ἢ πῶς — λέγωμεν;] Quod vulgo legebatur λέγομεν, indicativo modo, id ab hoc loco alienum est. Neque enim hoc dicit Theodorus: an quomodo dicimus, o amice; quod foret eius, qui sibi de ea re cum altero iam convenisse significat; sed data alterius nomine responsione iam sic interrogat: an quomodo statuamus? h. e. an quomodo nos de te hac in re sentiamus. Itaque hic quidem probanda est unice codicum optimorum atque plurimorum scriptura.

B. καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην — ἐτυγχάνομεν] Ac forte fortuna, o Socrate, res attigisti similes iis, de quibus etiam priusquam nos huc venissemus ipsum interrogabamus. Nam ὧν per attractionem pro οὓς positum, quandoquidem παραπλήσιος sicuti πλησίος et πλη-

ἅπερ πρὸς σὲ νῦν; καὶ τότε ἐσκήπτετο πρὸς ἡμᾶς· ἐπεὶ διακηκοέναι γέ φησιν ἱκανῶς καὶ οὐκ ἀμνημονεῖν.

C Cap. II. ΣΩ. Μὴ τοίνυν, ὦ ξένε, ἡμῶν τήν γε πρώτην αἰτησάντων χάριν ἀπαρνηθεὶς γένῃ. τοσόνδε δ' ἡμῖν φράζε· πότερον εἴωθας ἥδιον αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ μακρῷ λόγῳ διεξιέναι λέγων τοῦτο, ὃ ἂν ἐνδείξασθαί τῳ βουληθῇς, ἢ δι' ἐρωτήσεων, οἷόν ποτε καὶ Παρμενίδῃ χρωμένῳ καὶ διεξιόντι λόγους παγκάλους παρεγενόμην ἐγὼ νέος ὤν, ἐκείνου μάλα δὴ τότε ὄντος πρεσβύτου;

B. ἅπερ πρὸς σὲ νῦν] Vett. editt. ἅπερ καὶ πρός σε νῦν. Sed καὶ ignorant codd. omnes praeter Ven. Ξ Σ Υ. Zittav.

C. Μὴ τοίνυν, ὦ ξένε, ἡμῶν] ἡμῶν vulgo ante ὦ ξένε illatum plurimorum, imo omnium fere codicum auctoritate alio loco collocavimus. Mox rursus Bodl. Vat., ut solent, Παρμενείδῃ. Hoc igitur dehinc non amplius memorabimus.

σκάζειν non modo dativum, verum etiam genitivum adsciscit. v. Matthiae Gr. §. 386. 4. ann. 2. et 5. Dein Heindorfius de coniectura scripsit: ὃ δὲ ταὐτά, ἅπερ πρ. σ. Quo non opus esse facile senties, ubi ταῦτα pronomen etiam omitti posse reputaveris, quod certe fieri ita non posset, si ubique ταὐτὰ requireretur. Gorg. p. 510. A. εἴ σοι δοκεῖ ἥπερ ἐμοί. Protagor. p. 340. B. εἴ σοι συνδοκεῖ ὅπερ ἐμοί. Phaed. p. 64. C. ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ συνδοκῇ ἅπερ ἐμοί. Itaque ταῦτα hic non minus tenebimus quam Hipp. min. p. 365. D. καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ ταῦτα, ἅπερ φῂς Ὅμηρον λέγειν.

C. ἀπαρνηθεὶς γένῃ] Soph. Ai. v. 588. μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ. ubi quae Lobeckius congessit, iis facile augebis copias Heindorfianas ad h. l. contractas. — αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ, ipse pro te, nullo alio sermonem tuum interpellante, quod mox dicitur τὸ καθ' ἑαυτόν. — οἷόν ποτε καὶ Παρμ.] quemadmodum olim etiam Parmenidi illis (interrogationibus) utenti et perpulcras orationes exponenti affui ego iuvenis, quum ille tunc iam admodum senex esset. Itaque ad χρωμένῳ intelligendum αὐταῖς, qui usus loquendi diligenter tenendus. De Rep. V. p. 452. D. ἀλλ' ἐπειδή, οἶμαι, χρωμένοις ἄμεινον τὸ ἀποδύεσθαι. ubi int. αὐτοῖς, sc. τοῖς γυμνασίοις. Legg. I. p. 637. E. Θρᾷκες ἀκράτῳ παντάπασι χρώμενοι. int. αὐτῷ. De Rep. VI. p. 489. B. τοὺς μὴ χρωμένους κέλευε αἰτιᾶσθαι. Xenoph. Cyrop. IV. 3, 23. ὥστε ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου οὕτω χρῶνται Πέρσαι. Sophocl. Oedip. Tyr. v. 117. οὐδ' ἄγγελός τις οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ κατεῖδ', ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν. sc. τῷ ἀκουσθέντι. Ceterum dubitari non potest his verbis significari librum Platonis, quem Parmenidis nomine inscripsit. Quanquam multum falluntur, qui Sophistam et Theaetetum post

ΞΕ. Τῷ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἀλύπως τε καὶ εὐη-
νίως προςδιαλεγομένῳ ῥᾷον οὕτω, τὸ πρὸς ἄλλον· εἰ D
δὲ μή, τὸ καθ' αὑτόν.

ΣΩ. Ἔξεστι τοίνυν τῶν παρόντων ὃν ἂν βουληθῇς ἐκλέξασθαι· πάντες γὰρ ὑπακουσονταί σοι πράως· συμβούλῳ μὴν ἐμοὶ χρώμενος τῶν νέων τινὰ αἱρήσει, Θεαίτητον τόνδε, ἢ καὶ τῶν ἄλλων εἴ τίς σοι κατὰ νοῦν.

ΞΕ. Ὦ Σώκρατες, αἰδώς τίς μ' ἔχει τὸ νῦν πρῶτον συγγενόμενον ὑμῖν μὴ κατὰ σμικρὸν ἔπος

D. *τινὰ αἱρήσει*] V. *αἱρήσῃ*, quod ex Bodl., quem non memoravit Bekkerus, Coislin., Vat. *Δ*., de quo item tacet Bekkerus, Ven. *Π*. pr. m., quem rursus silentio transiit Bekkerus, sine ulla dubitatione mutavimus. Idem dictum esto de formis paullo inferius obvenientibus, *διακελεύει*, *ἔσει*, *βουλεύσει*, ubi vulgo erat *διακελεύῃ*, *ἔσῃ*, *βουλεύσῃ*, ubi mirum est Bekkerum hos libros item tacuisse, quum tamen alios deteriores testes citaverit.

Parmenidem demum litteris consignatum esse censent. Nos quid de tota caussa statuamus, in Prolegomenis ad hunc librum et ad Theaetetum exposuimus.

Τῷ μέν, ὦ Σώκρ.] Si quis respondentis partes ita sustinet, ut non gravate sed facilis respondeat, facilius est hoc modo disserere, hoc est sic, ut cum alio colloquamur utamurque interrogandi et respondendi vicibus; sin minus etc. Constructionis ratio paullo difficilior. Nam primum quidem *τῷ — προςδιαλεγομένῳ* non ex *ῥᾷον* pendet, sed ex infinitivo *διεξιέναι*, ad quem eundem etiam *οὕτως* istud referendum est, quod epexegesi verborum *τὸ πρὸς ἄλλον* illustratur. Deinde *εἰ δὲ μή* subiicitur perinde ac si praecederet *εἰ μέν τις ἀλύπως καὶ εὐηνίως προςδιαλέγεται*, ut structurae cursus leviter inflexus sit. Denique *τὸ πρὸς ἄλλον* et *τὸ καθ' αὑτόν* instar adverbii est, id quod vel ex praecedenti *οὕτως* intelligitur. Ceterum *εὐηνίως*, quum proprie de eo ponatur qui facile habenis flectitur, metaphorice dicitur qui facilis est alteri atque commodus neque ei temere refragatur v. Ruhnken. ad Tim. p. 15. Boissonad. ad Philostr. Heroica p. 560. Unde iungitur cum *ἀλύπως*, h. e. non gravate, non aegre aut moleste. Utrinsque vocabuli copulationem tetigit Boissonadius ad Eunapium p. 231. et 255.

D. *τὸ νῦν πρῶτον συγγενόμενον —*] quod quum nunc ipsum primum vobiscum converser, non minutatim et per partes, verbum pro verbo reddendo, disputationem instituam, sed sermonem producam reddamque longiorem solus verba faciens, sive etiam cum altero colloquens, mei quasi ostentandi caussa. Nam etiamsi argumentum propositum

πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ἀλλ' ἐκτείναντα
E ἀπομηκύνειν λόγον συχνὸν κατ' ἐμαυτόν, εἴτε καὶ
πρὸς ἕτερον, οἷον ἐπίδειξιν ποιούμενον· τῷ γὰρ ὄντι
τὸ νῦν ῥηθὲν οὐχ ὅσον ὧδε ἐρωτηθὲν ἐλπίσειεν ἂν
αὐτὸ εἶναί τις, ἀλλὰ τυγχάνει λόγου παμμήκους ὄν.
τὸ δὲ αὖ σοὶ μὴ χαρίζεσθαι καὶ τοῖσδε, ἄλλως τε
καὶ σοῦ λέξαντος ὡς εἶπες, ἄξενόν τι καταφαίνεταί
218 μοι καὶ ἄγριον. ἐπεὶ Θεαίτητόν γε τὸν προσδιαλεγό-
μενον εἶναι δέχομαι παντάπασιν ἐξ ὧν αὐτός τε πρό-
τερον διείλεγμαι καὶ σὺ τὰ νῦν μοι διακελεύει.

E. *σοὶ μὴ χαρίζεσθαι*] Vett. editt. *χαρίσασθαι*, quod solus Par. E. tenet.

P. 218. *μή με αἰτιᾶσθαι τούτων*] Editt. omnes *ἐμέ*. Sed Bodl. Vat. et teste Bastio Ven. *Π.*, de quo silet Bekkerus, *με*. Quod recipere non dubitavimus. Nam *ἐμέ* propter vim oppo-

dialectice sit persecuturus, tamen eam praevidet illius fore amplitudinem, ut longiore disputatione opus sit. Illud *κατὰ σμικρόν*, quod eodem modo Protagor. p. 338. E. de concisa disserentium oratione ponitur, additis verbis *ἔπος πρὸς ἔπος* clarius illustratur. Apte comparat Heindorf. Aristoph. Nubb. v. 1379. *κἀντεῦθεν μέν, οἷον εἰκός, ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθα.* Sed aliena sunt reliqua, quae ille attulit, rei exempla. Loquutionem *ἐκτείνειν λόγον συχνόν*, h. e. *ὥστε συχνὸν γενέσθαι*, illustravimus ad Gorg. p. 465. E. et Protagor. p. 335. C.

E. *τὸ νῦν ῥηθὲν οὐχ ὅσον —*] Iunge: *τὸ νῦν ῥηθὲν οὐκ ἔστι τοσοῦτον (μόνον), ὅσον αὐτὸ εἶναι ὧδε ἐρωτηθὲν ἐλπίσειεν ἄν τις.* h. e. Id, de quo nunc quaeritur, non est tam parvum et exiguum, quam quis illud esse putaverit, ubi sic simpliciter de eo interrogatur, sed longissimam requirit disputationem. In his quod *οὐχ ὅσον* vi deminuendi positum est, alia id genus exempla indicavimus ad Phaedon. p. 83. B. Temere nonnemo coniecit *οἷον*.

ἄλλως τε καὶ σοῦ λέξαντος ὡς εἶπες] Nam Socrates antea: *Μὴ τοίνυν, ὦ ξένε, ἡμῶν τήν γε πρώτην χάριν αἰτησάντων ἀπαρνηθεὶς γένῃ.* De *εἶπες* post *λέξαντος* illato Heindorfius conferri iussit Politic. p. 293. A. *τούτους δέ γε νομιστέον ὥςπερ νῦν ἡγούμεθα.* Legg. IV. p. 708. A. *ὃ νῦν δὴ λέγεις, ἀληθὲς φράζεις.* Soph. Oed T. 54. *εἴπερ ἄρξεις τῆςδε γῆς, ὥςπερ κρατεῖς.* conf. ad p. 242. A.

P. 218. *Ἆρα τοίνυν — ἔσει;*] H. e. num igitur ita etiam omnibus gratum facies, sicuti Socrates dicebat? Dubitat enim modestus adolescens, num omnibus gratum futurum sit, si ipse potissimum in sermonis societatem adsciscatur. Itaque *οὕτω* est, si me delegeris interlocutorem; *καί* autem pertinet ad *πᾶσι κεχαρισμένος ἔσει.*

ἂν δ' ἄρα τι τῷ μήκει πονῶν ἄχθῃ] Recte dicit *τῷ μήκει πόνων* omisso articulo *τῶν*.

ΘΕΑΙ. Ἆρα τοίνυν, ὦ ξένε, οὕτω καὶ καθάπερ εἶπε Σωκράτης πᾶσι κεχαρισμένος ἔσει;

ΞΕ. Κινδυνεύει πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν ἔτι λεκτέον εἶναι, Θεαίτητε· πρὸς δὲ σὲ ἤδη τὸ μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, γίγνοιτ' ἂν ὁ λόγος. ἂν δ' ἄρα τι τῷ μήκει πονῶν ἄχθῃ, μή με αἰτιᾶσθαι τούτων, ἀλλὰ τούςδε τοὺς σοὺς ἑταίρους.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οἶμαι μὲν δὴ νῦν οὕτως οὐκ ἀπερεῖν· ἂν δ' ἄρα τι τοιοῦτον γίγνηται, καὶ τόνδε παραληψόμεθα Σωκράτη, τὸν Σωκράτους μὲν ὁμώνυ- B

aitionis visum est necessarium ideoque ex correctione duxit originem. Usum hunc encliticae tetigimus ad Euthydem. p. 299. C. coll. 295. H.

B. *Ἀλλ' οἶμαι μὲν δὴ*] *μέν* om. Steph. praeter fidem codicum.

Nam longam fore disputationem pro certo et explorato habet; quinam futuri sint disputandi labores, id vero nondum novit. Itaque aerumnas et labores universe significat. Monui haec, quia olim in hac verborum coniunctione ipse offendi. Pronomen *τι* pertinet ad *ἄχθῃ*. Phaedon. p. 88. E. *ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθόμενος*. ubi v. ann. Xenoph. Cyrop. I. 4, 29. *μὴ ὁ πατήρ τι ἄχθοιτο*. Plura suppeditabit liberalitas Schaeferi ad Demosth. T. V. p. 377. Denique *μή με αἰτιᾶσθαι* modeste et urbane rogantis est pro *μή με αἰτιῶ*: quem usum infinitivi confirmabunt quae scripsimus in commentariis ad Remp. V. p. 473. A.

B. *οἶμαι μὲν δὴ νῦν οὕτως* —] Recte codd. fere omnes *νῦν* inserunt, quod nescio cur Heindorfius abiecerit, uni cod. Paris. obsequutus. Nam *νῦν οὕτως* est, sic ut nunc res se habet, sic ut nunc sum.

τὸν Σωκράτους μὲν ὁμώνυμον —] Est hic iuvenis Theaeteto haud dubie ingenio ac moribus similis; unde eius familiaris fuisse dicitur. In revera in Politico p. 257. D. posteaquam Theaetetus disputando defatigatus est, in eius locum succedit et disputationem ab hospite Eleatico susceptam ulterius cum eo persequitur. Quamobrem nos quidem non dubitamus affirmare, hoc ipso loco interiorem quandam Sophistae et Politici necessitudinem et coniunctionem tecte a Platone significari. Diversus ab hoc Socrate est quem Aristoteles Metaphys. VII. 11. p. 151. ed. Brandis. al. appellat *Σωκράτην τὸν νεώτερον*. Nam Stagirites Socratem illum philosophiae parentem natu minorem intellexit, quem distinxit a Socrate natu maiore et annis provecto, propterea quod alia doctrinae ratio Socratis fuit quo tempore fuit iuvenis, alia, quum aetate iam longius esset provectus. Qua de re egregie exposuit Brandisius Musei Rhenani T. I. p. 127 sq.

μον, ἐμὸν δὲ ἡλικιώτην καὶ συγγυμναστήν, ᾧ συνδιαπονεῖν μετ' ἐμοῦ τὰ πολλὰ οὐκ ἄηθες.

Cap. III. *ΞΕ. Εὖ λέγεις, καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ βουλεύσει προϊόντος τοῦ λόγου· κοινῇ δὲ μετ' ἐμοῦ σοι συσκεπτέον ἀρχομένῳ πρῶτον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, νῦν ἀπὸ τοῦ σοφιστοῦ, ζητοῦντι καὶ ἐμφανίζοντι λό-*
C *γῳ, τί ποτ' ἔστι. νῦν γὰρ δὴ σύ τε κἀγὼ τούτου πέρι τοὔνομα μόνον ἔχομεν κοινῇ· τὸ δὲ ἔργον, ἐφ' ᾧ καλοῦμεν, ἑκάτερος τάχ' ἂν ἰδίᾳ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἔχοιμεν· δεῖ δὲ ἀεὶ παντὸς πέρι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μᾶλλον διὰ λόγων ἢ τοὔνομα μόνον συνωμολογήσασθαι χωρὶς λόγου. τὸ δὲ φῦλον, ὃ νῦν ἐπινοοῦμεν ζητεῖν, οὐ πάντων ῥᾷστον συλλαβεῖν, εἰ ποτ' ἔστιν, ὁ σοφιστής. ὅσα δ' αὖ τῶν μεγάλων δεῖ διαπονεῖσθαι καλῶς, περὶ τῶν τοιούτων δέδοκται πᾶσι καὶ πάλαι τὸ*

μετ' ἐμοῦ σοι συσκεπτέον] Vat. *σκεπτέον.* male. cfr. Bastii Epistol. crit. p. 164 sq.

C. *σύ τε κἀγὼ τούτου πέρι*] Inseruimus *τε* ex Flor. i. Mox Vat., teste Bastio, *παρ' ἡμῖν αὐτοῖς.*

μόνον συνομολογήσασθαι] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vulgo *συνομολογεῖσθαι.* Coisl. Ven. *Λ.* Par. BEF. Florentini *συνωμολογῆσθαι.*

οὐ πάντων ῥᾷστον] *πάντως* Ven. *ΣΥ.*

τὰ πολλὰ οὐκ ἀηθές] Stephanus putabat *τὰ πολλά*, propterea quod sequeretur *οὐκ ἄηθες*, explicari oportere in plerisque, ne existeret mala orationis redundantia. In quo acumine suo abusus est vir egregius. Nam *τὰ πολλά*, fere, plerumque, cum *οὐκ ἄηθες* non aliter iungitur, quam si dicitur Latine plerumque solet. Id quod recto iudicio perspexit Fischerus. conf. Schaeferus ad Lamb. Bos. Ellips. p. 427 sq.

C. *ἐφ' ᾧ καλοῦμεν*] *αὐτό* s. *τοῦτο τὸ ὄνομα*, res cui hoc nomen imponimus. Notissima est loquutio *καλεῖν* s. *ὀνομάζειν ἐπί τινι ὄνομα*, cuius exempla dedimus ad Cratylum p. 383. E. Mox pro *μᾶλλον διὰ λόγων* Stephanus scribendum suspicabatur *μᾶλλον διὰ λόγου*, quoniam continuo sequeretur *χωρὶς λόγου.* Sed primum quidem tale studium concinnitatis per se admodum putidum foret: deinde cur secundo loco dicatur *χωρὶς λόγου*, ne Ficinum quidem latuit, qui vertit sine ratione, cum antea dixisset cum rationibus.

δέδοκται πᾶσι καὶ πάλαι] In his *καί* ante *πάλαι* non copulae munere fungitur, sed habet vim intendendi, ut *καὶ πάλαι* sit iam dudum, ut Reip. VI. p. 506. B. Lucian. Toxar. §. 16. *καὶ πάλαι εἰδότα*, ubi frustra fuit qui *ἀεὶ καὶ πάλαι* coniiceret. Sed pervulgatus hic loquendi usus est, ut vix requirat admonitionem.

πρότερον ἐν σμικροῖς καὶ ῥᾴοσιν αὐτὰ δεῖν μελετᾶν, D πρὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς μεγίστοις. νῦν οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἔγωγε καὶ νῷν οὕτω συμβουλεύω, χαλεπὸν καὶ δυςθήρευτον ἡγησαμένοις εἶναι τὸ τοῦ σοφιστοῦ γένος πρότερον ἐν ἄλλῳ ῥᾴονι τὴν μέθοδον αὐτοῦ προμελετᾶν, εἰ μὴ σύ ποθεν εὐπετεστέραν ἔχεις εἰπεῖν ἄλλην ὁδόν.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οὐκ ἔχω.

ΞΕ. Βούλει δῆτα περί τινος τῶν φαύλων μετιόντες πειραθῶμεν παράδειγμα αὐτὸ θέσθαι τοῦ μείζονος;

ΘΕΑΙ. Ναί. E

ΞΕ. Τί δῆτα προταξαίμεθ' ἂν εὔγνωστον μὲν καὶ σμικρόν, λόγον δὲ μηδενὸς ἐλάττονα ἔχον τῶν μει-

D. *πρὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς μ.*] Vett. editt. cum Ven. Ξ. Flor. a. c. i. Zitt. *πρὶν ἂν ἐν αὐτ.*

καὶ δυςθήρευτον] V. *δυςθήρατον*. Illud tuentur Bodl. Vat. Ven. *Π. Λ.* Coisl. Par. BH. Flor. a. b. c. i.

αὐτοῦ προμελετᾶν] *προςμελετᾶν* Ven. *ΣΥ.* Par. EF. Mox Bodl. *ἔχῃς*.

E. *Τί δῆτα προταξαίμεθ' ἂν* —] Quid tandem proponemus, quod facile quidem sit intellectu atque vile, nec tamen minorem habeat definitionis artem quam ulla alia rerum maiorum. Vult igitur subtilioris definitionis exemplum aliquod ita proponere, ut primum periculum fiat in re leviore, ac deinde demum ad gravioris momenti argumentum procedatur. Versatur vero Eleaticus in tractanda re viliore ea subtilitate, ut omnia non minus quam si res maxima ageretur veluti cum pulvisculo excutiat. Quod si quaeris cur ita fiat, nos quidem Platonem putamus definiendi illam subtilitatem, qua Eleatici et Megarici utebantur, ad ipsam vitae veritatem expressisse, eoque ipso leniter risisse. Quippe illi nulla rerum tractandarum habita ratione omnia methodo suae tribuebant eamque ita exercebant, ut vel vilissimas res in disceptationem vocarent, in iisque discutiendis maximo acumine uterentur, ut scilicet veri intelligentia adiuvaretur. Pertinent huc quae leguntur infra p. 227. A. B. C. et Politic. p. 266. D. Sed fecit tamen Plato in hoc libro hospitem suum Eleaticum nihilo minus ea moderatione disserentem, ut eadem illa arguta subtilitate, qua exercenda alii sibi placebant mirifice, ad corrigendam Parmenidis rationem firmandamque Platonis sententiam paene invitus abutatur. Ceterum hoc ipsum rei exem-

ζόνων; οἷον ἀσπαλιευτής· ἆρ᾽ οὐ πᾶσί τε γνώριμον καὶ σπουδῆς οὐ πάνυ τι πολλῆς τινὸς ἐπάξιον;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

219 ΞΕ. Μέθοδον μὴν αὐτὸν ἐλπίζω καὶ λόγον οὐκ ἀνεπιτήδειον ἡμῖν ἔχειν πρὸς ἃ βουλόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς ἂν ἔχοι.

Cap. IV. ΞΕ. Φέρε δή, τῇδε ἀρχώμεθα αὐτοῦ. καί μοι λέγε· πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν ἤ τινα ἄτεχνον, ἄλλην δὲ δύναμιν ἔχοντα θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἥκιστά γε ἄτεχνον.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τῶν γε τεχνῶν πασῶν σχεδὸν εἴδη δύο.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Γεωργία μὲν καὶ ὅση περὶ τὸ θνητὸν πᾶν σῶμα θεραπεία τό τε αὖ περὶ τὸ ξύνθετον καὶ πλα-

P. 219. *Καλῶς ἂν ἔχοι*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Vulgo post *Καλῶς* interponitur *τοίνυν*. Quod unde natum sit, intellectu non est difficile.

Ἥκιστά γε ἄτεχνον] Bodl. Vat. Ven. *Π*, *γε* om. Non ausi sumus voculam hic delere, quae fortasse in libris illis ob sequens *γε* a grammaticis eiecta est.

B. *δικαιότατ᾽ ἂν ἑνὶ προς.*] *ἂν* hic omissum post *προςαγορεύοιτ᾽* interponunt Bodl. Ven. Ξ. Flor. i. Stobaeus. In Coisl. bis positum legitur.

πρότερόν τις ὂν] *τι* Vat. et corr. Bodl. Iidem libri dein plum mox facete ad Sophistarum irrisionem traducitur, quandoquidem illi piscatoribus dicuntur esse simillimi. vid. p. 221. D. sqq. Haec monenda videbantur, ne quis totum hunc, qui sequitur, locum pro inficeto et inepto habeat aut in argumentis numeret, quibus universi libri fides et auctoritas labefactetur.

οἷον ἀσπαλιευτής] Moeris: *ἀσπαλιευτής· ὁ τῇ ὁρμιᾷ χρώμενος ἁλιεύς, Ἀττικῶς· ὁρμιευτής, Ἑλληνικῶς.* Sed Timaeus p. 53. *ἀσπαλιεύς, ἁλιεύς, ἀπὸ τοῦ ἀποσπᾶν τὴν ἄγραν.* qui fortasse hic et infra in codice suo *ἀσπαλιεύς* legit. Sic etiam Grammaticus Bekkeri T. I. p. 573. Notarunt tamen alteram vocabuli formam etiam Hesychius, Etymol. M. et Pollux I. 96. 108. et VII. 137. Neque dubium est quin recte *ἀσπαλιευτής* scribatur.

P. 219. *Ἀλλὰ μὴν τῶν γε τεχνῶν πασῶν —*] Exscripsit hunc locum usque ad verba *τῶν τριοδόντων πᾶν ἀγκιστρευτικόν* Stobaeus Eclogg. Ethh. c. 58. p. 378 sq. ubi *γε* perperam ante *τῶν* insertum legitur. Ibidem mox *δικαιότατα ἑνὶ προςαγορεύοιτο ἂν ὀνόματι*, ut est etiam in aliquot codicibus Platonis.

Γεωργία μὲν καὶ ὅση περὶ

στόν, ὃ δὴ σκεῦος ὠνομάκαμεν, ἥ τε μιμητική, ξύμ- B
παντα ταῦτα δικαιότατ' ἂν ἑνὶ προςαγορεύοιτ' ὀνό-
ματι.

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ τίνι;

ΞΕ. Πᾶν, ὅπερ ἂν μὴ πρότερόν τις ὂν ὕστερον εἰς οὐσίαν ἄγῃ, τὸν μὲν ἄγοντα ποιεῖν, τὸ δὲ ἀγόμενον ποιεῖσθαί πού φαμεν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τὰ δέ γε νῦν δὴ ἃ διήλθομεν ἅπαντα, εἶχεν εἰς τοῦτο τὴν αὑτῶν δύναμιν.

ΘΕΑΙ. Εἶχε γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ποιητικὴν τοίνυν αὐτὰ συγκεφαλαιωσάμενοι προςείπωμεν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω. C

ΞΕ. Τὸ δὴ μαθηματικὸν αὖ μετὰ τοῦτο εἶδος

pro vulg. *ἄγοι* recte *ἄγῃ*, quod etiam ceteri libri cum Stobaeo tuentur.

Τὰ δέ γε νῦν δὴ ἃ διήλθομεν ἅπαντα] V. *τὰ δέ γε νῦν ἃ δὴ διήλθομεν.* Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΞΣ.* Par. H. Flor. d. Zitt. om *ἃ*. Coisl. corr. pro *Τὰ δέ γε* scribit *Ἃ δέ γε.* quod dederunt Turicenses. Ven. *Π.* corr. *εἴδη ἃ δή.* Recte *νῦν δὴ ἃ δ.* Par. BC.Flor. a. c. i.

C. *Τὸ δὴ μαθηματικὸν*] Sic Bodl. Coisl. Par. CEF. Flor. a. b. c. i. Zitt. pro vulg. *μαθητικόν.* Sed receptam a nobis scripturam praeterea etiam Vat. et Ven. *Π.* tuentur, sicuti liquido testatus est Bastius. Itaque ea ab omni parte satis firmata est. Pro *δὴ* Heindorfius malebat *δέ*, libris non consentientibus.

τὸ θν.] In his pro eo, quod expectabas: *ὅση τε αὖ περὶ τὰ ξύνθετον*, dictum est insolentius paullo: *τό τε περὶ τὰ θν.* Nec tamen quidquam sollicitandum. Ficinus: et facultas omnis, quae circa compositum quodlibet fictumve versatur; quae translatio est aliquanto liberior. Mox ad sententiam conf. infra p. 265. B. *ποιητικήν, εἴπερ μεμνήμεθα τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα, πᾶσαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν, ἥτις ἂν αἰτία γίγνηται τοῖς μὴ πρότερον οὖσιν ὕστερον γίγνεσθαι.* Sympos. p. 205. C. *οἶσθ' ὅτι ποίησίς ἐστί τι πολύ. καὶ γάρ τοι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὂν ἰόντι ὁτῳοῦν αἰτία πᾶσά ἐστι ποίησις.* Xenoph. Memor. II. 2, 3. De hac artium distributione in *ποιητικήν* et *κτητικήν* v. Diog. Laert. III. 84. Tyr. Max. XXXIII. p. 140. ed. Reisk.

C. *Τὸ δὴ μαθηματικὸν αὖ*] Dedimus quod optimi libri perscriptum habent. Ceterae editt. omnes *μαθητικόν.* Nam *μαθηματικόν* est id, quod ad disciplinas spectat, ita ut rei discendae ratio habeatur: quae si negligitur, idem illud vocatur *μαθηματικόν*, ut appareat minus definitum esse huius vocabuli usum. v. Schneider. ad Remp. V. p. 475. D. Sic etiam Tim. p. 88. B. *μα-*

ολον καὶ τὸ τῆς γνωρίσεως τό τε χρηματιστικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ θηρευτικόν, ἐπειδὴ δημιουργεῖ μὲν οὐδὲν τούτων, τὰ δὲ ὄντα καὶ γεγονότα τὰ μὲν χειροῦται λόγοις καὶ πράξεσι, τὰ δὲ τοῖς χειρουμένοις οὐκ ἐπιτρέπει, μάλιστ' ἄν που διὰ ταῦτα ξυνάπαντα τὰ μέρη τέχνη τις κτητικὴ λεχθεῖσα ἂν διαπρέψειεν.

ΘΕΑΙ. Ναί· πρέποι γὰρ ἄν.

Cap. V. ΞΕ. Κτητικῆς δὴ καὶ ποιητικῆς ξυμ-
D πασῶν οὐσῶν τῶν τεχνῶν ἐν ποτέρᾳ τὴν ἀσπαλιευτικήν, ὦ Θεαίτητε, τιθῶμεν;

ΘΕΑΙ. Ἐν κτητικῇ που, δῆλον.

ΞΕ. Κτητικῆς δὲ ἆρ' οὐ δύο εἴδη; τὸ μὲν ἑκόντων πρὸς ἑκόντας μεταβλητικὸν ὂν διά τε δωρεῶν καὶ μισθώσεων καὶ ἀγοράσεων, τὸ δὲ λοιπόν, ἢ κατ' ἔργα ἢ κατὰ λόγους χειρούμενον ξύμπαν, χειρωτικὸν ἂν εἴη;

ταῦτα ξυνάπαντα τ. μ.] V. ξύμπαντα, quod soli habent Par. E. Flor. i.

λεχθεῖσα ἂν διαπρέψειεν] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Vett. editt. διαγράψειεν. Stobaeus ἐκτρέψειεν.

D. Ἐν κτητικῇ που δῆλον] δήπου Stobaeus.

μισθώσεων καὶ ἀγοράσεων] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Vett. editt. ordine inverso ἀγοράσεων καὶ μισθώσεων.

θηματικός in universum est disciplinarum studiosus. — τὰ δὲ τοῖς χειρουμένοις οὐκ ἐπιτρέπει, partim iis potiri conantibus non permittit. — κτητική τις λεχθεῖσα ἂν διαπρέψειεν, maxime propterea has partes cunctas artem quandam acquirendi dici decebit. Pro λεχθεῖσα vulgaris ratio exigebat λεχθέντα, quandoquidem subiectum est ξύμπαντα τὰ μέρη, h. e. τὸ μαθηματικὸν καὶ τὸ χρηματιστικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ θηρευτικόν. Verum non ita raro fit, ut participium praedicato potius quam subiecto accommodetur: unde λεχθεῖσα dictum propter τέχνη τις κτητική. Exempla rei dedimus ad Menon. p. 79. E. Pro διαπρέψειεν vulgo insigni errore διαγράψειεν scribebatur, quod vitium nunc ope praestantissimorum codicum sublatum est. Corrupta videtur vera lectio ab iis, qui πρέπειν et διαπρέπειν non meminissent etiam significatione neutrali, quam vocant, usurpari solere, ut sit insignem esse, decorum esse. Quamobrem proprie quidem Platonis verba hoc sonant: maxime haec insignia sint si appellentur nomine τέχνης κτητικῆς, s. διαπρεπῆ ἦν. De πρέπειν sic usurpato dictum est ad Remp. I. p. 327. A. διαπρέ-

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν ἐκ τῶν εἰρημένων.

ΞΕ. Τί δέ; τὴν χειρωτικὴν ἆρ' οὐ διχῇ τμητέον;

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀναφανδὸν ὅλον ἀγωνιστικὸν θέν- E
τας, τὸ δὲ κρυφαῖον αὐτῆς πᾶν θηρευτικόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τήν γε μὴν θηρευτικὴν ἄλογον τὸ μὴ οὐ τέμνειν διχῇ.

ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπη.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀψύχου γένους διελομένους, τὸ δ' ἐμψύχου.

ΘΕΑΙ. Τί μήν; εἴπερ ἔστον γε ἄμφω.

ΞΕ. Πῶς δὲ οὐκ ἔστον; καὶ δεῖ γε ἡμᾶς τὸ μὲν 220
τῶν ἀψύχων, ἀνώνυμον ὂν πλὴν κατ' ἔνια τῆς κολυμβητικῆς ἄττα μέρη καὶ τοιαῦτ' ἄλλα βραχέα, χαί-

E. ἀγωνιστικὸν θέντας] Vett. editt. θέντες, quod mutandum Heindorfius vidit. Accusativum confirmat Par. E. corr.

Τήν γε μὴν θηρευτικήν] Codd. fere omnes post Τὴν interponunt δέ. Noli probare.

P. 220. ἀνώνυμον ὄν] Libri ἀνώνυμον ἐᾶν. Emendavit Heindorfius. Dein Stephan. καὶ ἔνια. mero errore. Nam Ald. Bas. 1. 2. cum codd. mss. omnibus κατ' ἔνια. Mox Ven. II. καὶ τὰ τοιαῦτ' ἄλλα.

πειν tetigit Ruhuken. ad Callimachi Fragm. p. 590. De constructione v. ad Polit. p. 269. C.

E. ἀγωνιστικὸν θέντας] Recte Heindorfius pro vulg. θέντες reposuit accusativum, quem unus Par. E. ex corr. tenet. Nam praegressum illud τμητέον idem est quod τέμνειν δεῖ. Non rara est haec constructio, qua verbalia in τεον desinentia accusativum personae sibi adiunctum habent. v. ad Criton. p. 49. A. Gorg. p. 512. D. Phaedr. p. 272. E. Matthiae Grammat. §. 447. a. Mox plerique libri δέ γε μὴν θηρευτικήν. Sed δέ interpositum videtur ob praegressum Τό μὲν ἀναφανδόν, quum tamen illi μὲν bene respondeat μήν.

Τί μήν; εἴπερ ἔστον γε ἄμφω] H. e. τί μὴν ἄλλο; Hoc enim dicit: Quidni haec duo genera discernamus, siquidem ambo revera reperiuntur. Sic τί μήν; in hoc uno libro fere tricesies usurpatur, ut exempla rei afferre poeniteat.

P. 220. ἀνώνυμον ὂν πλὴν κάτ' ἔνια] Locus hic, si quis alius, in codd. et vett. editt. vitiose scriptus. Nam pro ὄν, quod de coniectura Heindorfii restituimus, in omnibus scriptum legitur ἐᾶν. Quod vitiosum esse arguit id, quod deinceps sequitur, χαίρειν ἐᾶσαι.

ρειν ἐᾶσαι, τὸ δὲ, τῶν ἐμψύχων ζώων οὖσαν θήραν, προςειπεῖν ζωοθηρικήν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Ζωοθηρικῆς δὲ ἆρ' οὐ διπλοῦν εἶδος ἂν λέγοιτο ἐν δίκῃ; τὸ μὲν πεζοῦ γένους, πολλοῖς εἴδεσι καὶ ὀνόμασι διῃρημένον, πεζοθηρικόν, τὸ δ' ἕτερον νευστικοῦ ζώου πᾶν ἐνυγροθηρικόν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

B ΞΕ. Νευστικοῦ μὴν τὸ μὲν πτηνὸν φῦλον ὁρῶμεν, τὸ δὲ ἔνυδρον;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

εἶδος ἂν λέγοιτο ἐν δίκῃ] ἂν om. Ven. ΣΥ. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. Zitt. ante εἶδος ponit Coisl.

B. *Νευστικοῦ μὴν τὸ μ.*] Pro μήν, quod codd. cum ed. Bas. 2. fere una consensione tuentur, vulgo erat δέ. Pro ὁρῶμεν Heusdius coni. ἐροῦμεν, quo non opus.

Καὶ τοῦ πτηνοῦ μὲν γένους] Pro μὲν editt. omnes μήν. Verum praebuerunt Vat. Ven. ΑΠ. Par. BCEFH. Dein ὀρνιθευτική Bodl. Coisl. Vat. Ven. Π. Flor. i. quod vocabulum habet Pol-

Magis etiam genuinam lectionem corrupit Stephanus, pro κατ' ἔνια, quod libri vett. tuentur, propiuans καὶ ἔνια. Pravam lectionem secutus etiam Ficinus est, qui locum reddidit sic: Et oportet quod ad inanimum pertinet, aequivocum (legit igitur ὁμώνυμον) dimittere; praeter quasdam natatoriae potentiae partes; et alia huiusmodi exigua praetermittere; animatorum vero capturam animalium venationem vocare. Verum enim vero ubi κατ' ἔνια tenuerimus et pro ἐᾶν cum Heindorfio scripserimus ὄν, optima erit sententia haec: et oportet quidem nos inanimatorum speciem, quae, si a quibusdam urinandi artis partibus et aliis id genus partibus nonnullis discesserimus, omnino nomine caret, missam facere, eam vero, quae animantium complectitur venationem, appellare ζωοθηρικήν. Ad ipsam rem idem Heindorfius apte comparavit Oppian. Halieut. V. 612 sqq. Ceterum notabis petulantiam istam, qua hospiti Eleatico, dialecticae istius acumini plane indulgenti, tribuuntur novorum vocabulorum figmenta: qualia quidem verborum monstra nec nostra aetate ii reformidarunt, qui fingendi licentiae omnia, ipsi veritatis investigationi parum tribuerunt, quautumvis sese solos vociferarentur omnem sapientiae vim animis suis complexos esse. Sed nimirum isti homunciones, quam sint veteribus istis eristicis similes et cognati, ipsi profecto nesciunt.

B. *Νευστικοῦ μὴν τὸ μὲν* —] Nam et per aerem et

ΞΕ. Καὶ τοῦ πτηνοῦ μὲν γένους πᾶσα ἡμῖν ἡ θήρα λέγεταί πού τις ὀρνιθευτική.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τοῦ δὲ ἐνύδρου σχεδὸν τὸ σύνολον ἁλιευτική.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ταύτην αὖ τὴν θήραν ἆρ' οὐκ ἂν κατὰ μέγιστα μέρη δύο διελοίμην;

ΘΕΑΙ. Κατὰ ποῖα;

ΞΕ. Καθ' ἃ τὸ μὲν ἕρκεσιν αὐτόθι ποιεῖται τὴν θήραν, τὸ δὲ πληγῇ.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις, καὶ πῇ διαιρούμενος ἑκάτερον;

lux VII. 139. Restituendum vidit Fischerus ex Stobaeo, ubi est ὀρνεοθευτική. Vett. editt. ὀρνιθοθηρευτική.

κατὰ μέγιστα μέρη] Stob. κατὰ τὰ μέγιστα. Coisl. rec. ὡς τὰ μέγ. Dein Heindorfius διελοιμεν correxit, sine caussa idonea.

αὐτόθι ποιεῖται] αὐτόθεν Par. F., quod receperunt Heindorf. et Bekker.

καὶ πῇ διαιρούμενος] Male vulgo διαιρούμενον. Veram lectionem habent Basil. 2. Stob. et codd. praeter Ven. Ξ. omnes.

per aquam natatur. Itaque recte duplex distinguitur artis natatilis genus, alterum quod ad volatum avium pertinet, alterum, quod refertur ad pisces in aqua natantes. Pro ὀρῶμεν quod Heusdius coniecit ἐροῦμεν, id nihili est, sicuti facile apparebit iis, qui loci totius rationem accurate perpenderint. Recte vulgatam lectionem tuetur Heindorfius. Mox pro vulg. ὀρνιθοθηρευτική ex codd. optimis cum Bekkero dedimus ὀρνιθευτική, quod vocabulum et ipsum per ludibrium quoddam fictum esse putamus. Atque id servavit etiam Pollux VII. 139. qui hunc locum, opinor, ob oculos habuit. Stobaeus habet ὀρνεοτευκτική, quod eodem perducit.

ταύτην αὖ τὴν θήραν ἆρ' οὐκ ἂν κ. μ.] Stobaeus κατὰ τὰ μέγιστα μέρη. Sed articulo non opus, quem nec codd. Platonis tuentur. Pro διελοίμην Heindorfius dedit διέλοιμεν. Quae coniectura etsi speciosa est, tamen supervacanea videtur. Nam hoc dicit hospes Eleaticus: nonne hanc venationem possim secundum maximas partes duas dividere ac distinguere? Hinc Theaetetus statim post: πῶς λέγεις, καὶ πῇ διαιρούμενος ἑκάτερον; Sic sexcenties dicitur κατ' εἴδη διαιρεῖσθαι. Heindorfii coniecturam qui in ordinem verborum recepit Bekkerus, is postea ipse, dum scriberet criticas annotationes, mentem suam mutavit.

αὐτόθι ποιεῖται τὴν θήραν] Libri paucissimi αὐτόθεν, quod placuit Heindorfio, qui interpretatur, solis retibus, ut non vis humana accedat, quum contra hami fascinaeque per se ipsae,

ΞΕ. Τὸ μὲν, ὅτι πᾶν, ὅσον ἂν ἕνεκα κωλύσεως C εἴργῃ τι περιέχον, ἕρκος εἰκὸς ὀνομάζειν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Κύρτους δὴ καὶ δίκτυα καὶ βρόχους καὶ πόρκους καὶ τὰ τοιαῦτα μῶν ἄλλο τι πλὴν ἕρκη χρὴ προσαγορεύειν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν ἄρα ἑρκοθηρικὸν τῆς ἄγρας τὸ μέρος φήσομεν, ἤ τι τοιοῦτον.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δὲ ἀγκίστροις καὶ τριόδουσι πληγῇ γιγνόμενον ἕτερον μὲν ἐκείνου, πληκτικὴν δέ τινα θή-

C. Οὐδέν] ἄλλο post οὐδὲν vulgo additum om. Bodl. Vat. Ven. Π. Et videtur sane aliunde invectum.

D. ἤ τί τις ἄν, Θεαίτητε] Editt. ὦ ante Θεαίτητε inter-

non addito ictu, nihil capiant. Nos αὐτόθι pro vero habemus, siquidem sententia verborum haec est: Aut solis retinaculis *statim et e vestigio* perficit venationem, aut ictu, ideoque viribus humanis una operantibus. Quod ipsum confirmatur etiam loco Legg. VII. p. 823. E. ab Heindorfio comparato, ubi captura, quae κύρτοις peragitur, ἀργὸς θήρα appellatur.

C. Κύρτους δὴ καὶ δικτυα —] Κύρτος est nassa, h. e. fiscella viminea angusto collo (die Fischreuse): cuius descriptionem dedit Oppian. Halieut. III. 341 sqq. et Silius Ital. V. v. 47 sqq. ubi v. intpp. Idem Oppianus etiam de variis retium generibus agit III. v. 81 sqq. De βρόχοις s. laqueis dixerunt intpp. ad Gratii Falisci Cyneg. v. 28. quos laudavit Heindorfius. Quid πόρκος sit, ipsi Grammatici ambigunt. Timaeus: Πόρκος, κύρτος θαλάσσιος, ὅ εἰς ἄγραν ἰχθύων. Etym. M. et Suidas in v. Πόρκος: οἱ μὲν πόρκιον δίκτυον ἀπέδωκαν. οὐκ εὖ. ἔστι δὲ σχοινίου πλέγμα. οἱ δὲ κύρτον· οὐδὲ οὗτοι ὑγιῶς. ὁ γὰρ Πλάτων ἕτερόν φησιν εἶναι τὸν κύρτον τοῦ πόρκου, ἐν Σοφιστῇ λέγων, κύρτους δὴ καὶ δίκτυα καὶ βρόχους καὶ πόρκους καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἄλλο τι πλὴν ἕρκη δεῖ προσαγορεύειν. Fortasse πόρκοι sunt nassae minores, ex iuncis factae, quae ut rite sinuarentur, aliis iuncis intexebantur. Quales nassae a Theocrito Idyll. XXI. v. 11. vocantur ἐκ σχοίνων λαβύρινθοι. Quod si verum est, facile inter se conciliari poterunt variae Grammaticorum opiniones. — καὶ τὰ τοιαῦτα, veluti instrumenta illa (τὰ ταῖν χειροῖν ἀθλήματα), quae apud Theocritum Idyll. XXI. v. 9 sqq. Oppian. Hal. III. 75 sqq. et Artemid. Oneir. II. 14., singulatim recensentur.

τὸ δὲ ἀγκίστροις καὶ τριόδουσι πληγῇ γιγν.] Τὰ ἄγκιστρα (hami, Angelhaken) memorantur item a Theocrito l. c. describuntur ab Op-

ραν ἡμᾶς προςειπεῖν ἑνὶ λόγῳ νῦν χρεών, ἢ τί τις D
ἄν, Θεαίτητε, εἴποι κάλλιον;

ΘΕΑΙ. Ἀμελῶμεν τοῦ ὀνόματος· ἀρκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν πληκτικῆς τὸ μὲν νυκτερινόν, οἶμαι, πρὸς πυρὸς φῶς γιγνόμενον ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ τὴν θήραν πυρευτικὴν ῥηθῆναι συμβέβηκε.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε μεθημερινόν, ὡς ἐχόντων ἐν ἄκροις ἄγκιστρα καὶ τῶν τριοδόντων, πᾶν ἀγκιστρευτικόν.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν. E

Cap. VI. ΞΕ. Τοῦ τοίνυν ἀγκιστρευτικοῦ τῆς

ponunt. Om. codd. omnes praeter Ven. Ξ. et Flor. i.
Τῆς τοίνυν πληκτ.] Stobaeus, τῆς μὲν τοίνυν πλ.
Πάνυ γε] Par. BC. Flor, a. c. i. πάνυ μὲν οὖν.

piano III. v. 285 sqq. Ante πληγῇ Stephanus καί interponendum censebat. Non satis caute. Recte Fischerus locum sic interpretatur: eam vero, quae per hamos et fuscinas ictu fit. Enimvero πληγῇ ad utrumque pertinet, et ad ἄγκιστρα et ad τριόδοντας, quandoquidem utrumque instrumentum τῇ πληγῇ inservit, sicuti docent ea, quae deinceps exponuntur.

D. ἢ τί τις ἄν, Θεαίτητε, εἴποι κάλλιον] Vulgo ὦ Θεαίτητε, invitis codd. fere omnibus. Enimvero vocativus sine ὦ est potius admonentis quam compellantis. Exempla vocativi sic positi bene multa collegerunt Bornemannus ad Xenoph. Symp. p. 145. Memorab. p. 49. Rückert ad Sympos. p. 94. Winckelmannus ad Enthydem. p. 89.

ἀρκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο] nam vel hoc sufficit, ut non opus sit aliud nomen anquirere ac circumspicere. Sic καί in eiusmodi formulis frequentatur. Vide praeter locos ab Heindorfio allatos De Rep. VI. p. 506. D. VIII. p. 548. D. Menexen. p. 247. C. Hipp. mai. p. 302. B. Alcib. I. 123. D. Sed plura adscribere piget; est enim hic usus loquendi sane creberrimus.

τὸ μὲν νυκτερινόν—] Sic etiam Legg. VII. p. 823. E. diurnum et nocturnum piscatus genus discernitur; conf. quae de ea re exposuit Casaubonus ad Athen. XV. p. 355 sqq. T. VIII. ed. Schweighaeuser. p. 347. Nocturnam piscationem descripsit Oppianus Halieut. IV. v. 640 sqq. quem locum iam Fischerus conferri iussit. Ceterum verborum consecutio et ordo hic est: τὸ μὲν νυκτερινὸν τῆς πληκτικῆς συμβέβηκεν, οἶμαι, ῥηθῆναι πυρευτικὴν ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ τὴν θήραν, ἅτε γιγνόμενον πρὸς πυρὸς φῶς.

Τὸ δέ γε μεθημερινόν—] Diurnam piscationem totam esse vult ἀγκιστρευτικήν, quoniam etiam fuscinae in extremitatibus hamos habeant: eius autem duas

πληκτικῆς τὸ μὲν ἄνωθεν εἰς τὸ κάτω γιγνόμενον διὰ τὸ τοῖς τριόδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι τριοδοντία τις, οἶμαι, κέκληται.

ΘΕΑΙ. Φασὶ γοῦν τινές.

ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπόν ἐστιν ἓν ἔτι μόνον, ὡς εἰπεῖν, εἶδος.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τῆς ἐναντίας ταύτῃ πληγῆς, ἀγκίστρῳ τε γιγνόμενον καὶ τῶν ἰχθύων οὐχ ᾗ τις ἂν τύχῃ
221 τοῦ σώματος, ὥσπερ τοῖς τριόδουσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ θηρευθέντος ἑκάστοτε, καὶ κάτωθεν εἰς τοὐναντίον ἄνω ῥάβδοις καὶ καλάμοις ἀνασπώμενον· οὗ τί φήσομεν, ὦ Θεαίτητε, δεῖν τοὔνομα λέγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Δοκῶ μέν, ὅπερ ἄρτι προὐθέμεθα δεῖν ἐξευρεῖν, τοῦτ' αὐτὸ νῦν ἀποτετελέσθαι.

E. τριοδοντία τις, οἶμαι, κεκλ.] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Vett. editt. τις post οἶμαι ponunt cum ceteris codd.

Τὸ ποῖον] Om. Bodl. Vat. Ven. *Π.*

οὐχ ᾗ τις ἂν τύχῃ] Sic Coisl. Ven. Ξ. Par. FH. Flor. i. ut vertit Ficinus. Vett editt. ἤ τις.

discernit partes, quandoquidem vel ἄνωθεν fiat vel κάτωθεν. De τριοδοντίᾳ v. Pollux VII. 139.

E. ἓν ἔτι μόνον ὡς εἰπεῖν εἶδος] una adhuc omnino species superest. Mox iungenda sunt verba in hunc modum: ἀγκίστρῳ τε γιγνόμενον καὶ οὐ ταύτῃ τοῦ σώματος τῶν ἰχθύων (γιγνόμενον) ᾗ τις ἂν τύχῃ, ἀλλὰ ἑκάστοτε (γιγνόμενον) περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ θηρευθέντος. quod hamo fit nec in ea corporis piscium parte, qua fors fert, peragitur, sed semper in capite et ore capti cuiusque.

P. 221. Δοκῶ μέν, ὅπερ ἄρτι —] Saepe hoc μέν non sequente δέ usurpatur. Infra p. 231. D. et 225. D. ubi pro μήν reponendum fuit. Enthyphr. p. 7. B. ubi item est δοκῶ μέν. Phileb. p. 63. B. οἶμαι μέν. De Rep. IV. p. 423. B. οἶμαι μέν. Cratyl. p. 390. B. et De Rep. I. p. 334. C. εἰκὸς μέν. conf. Buttmann. Gr. §. 136. Matthiae Gr. §. 622. Prave Bass. δοκῶμεν, quod nec sequentia illa ferunt: τοῦτ' αὐτὸ νῦν ἀποτετελέσθαι. Praeterea male Serranus δεῖν putabat exterminandum esse auctoritate codicis sui, quam nos quidem non ita magni faciendam censemus.

τῆς ἀσπαλιευτικῆς πέρι σύ τε κἀγώ] Hic locus salutem suam debet Ficini interpretationi. Nam libri editi et manu-

Cap. VII. *ΞΕ.* Νῦν ἄρα τῆς ἀσπαλιευτικῆς πέρι σύ τε κἀγὼ συνωμολογήκαμεν οὐ μόνον τοὔνομα, B ἀλλὰ καὶ τὸν λόγον περὶ αὐτὸ τοὔργον εἰλήφαμεν ἱκανῶς. ξυμπάσης γὰρ τέχνης τὸ μὲν ἥμισυ μέρος κτητικὸν ἦν, κτητικοῦ δὲ χειρωτικόν, χειρωτικοῦ δὲ θηρευτικόν, τοῦ δὲ θηρευτικοῦ ζωοθηρικόν, ζωοθηρικοῦ δὲ ἐνυγροθηρικόν, ἐνυγροθηρικοῦ δὲ τὸ κάτωθεν τμῆμα ὅλον ἁλιευτικόν, ἁλιευτικῆς δὲ πληκτικόν, πληκτικῆς δὲ ἀγκιστρευτικόν· τούτου δὲ τὸ περὶ τὴν κάτωθεν ἄνω πληγὴν ἀνασπωμένην ἀπ' αὐτῆς τῆς πράξεως ἀφομοιωθὲν τοὔνομα, ἡ νῦν C ἀσπαλιευτικὴ ζητηθεῖσα, ἐπίκλην γέγονε.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν τοῦτό γε ἱκανῶς δεδήλωται.

Cap. VIII. *ΞΕ.* Φέρε δή, κατὰ τοῦτο τὸ πα-

P. 221. *ἀσπαλιευτικῆς πέρι σύ τε κἀγὼ*] Libri περὶ οὐ σύ γε κἀγώ. Pro γε recte τε codd. omnes. οὐ autem Ficino duce eiecit Heindorf.

B. *ζωοθηρ. δὲ ἐνυγροθηρικόν*] ἐνυδροθηρικόν Coisl. Ven. *ΛΣΥ.* Par. BCEH. Flor. a. b. c, Ald. Bas. 2. ut deinceps.

ὅλον ἁλιευτικόν] ὅλου Steph. cum cod. Ven. Ξ.

scripti omnes prave: τῆς ἀσπαλιευτικῆς περὶ οὐ σύ. Quod quam absurde dicatur, acute perspexit Heindorfius, qui duce interprete Florentino οὐ delevit ac περὶ in πέρι mutavit. Idem vir doctus recte pro vulg. σύ γε κἀγώ assentientibus codd. Bekkeri nostrisque plurimis σύ τε κἀγώ restituit. Nam γε ab hoc certe loco est alienum; istud τε καὶ autem innumeris locis sic positum reperitur, quorum partem adscripsit Heindorfius supra p. 218. B. et ad Protagor. p. 336. D.

τούτου δὲ τὸ περὶ τὴν κάτωθεν —] huius vero pars ea, quae ad ictum pertinet ab imo in altum fieri solitum atque sursum trahentem, nomine ab ipsa re ducto, illa ipsa de qua nunc quaeritur piscium tractio, cognominata est. Quibus verbis facile apparet significari originem nominis ἀσπαλιευτική ab ἀνασπᾶσθαι esse repetendum. Pro ἀνασπωμένην Heusdius malebat ἀνασπώμενον, sicuti in Par. E. superscriptum legitur. Sed unice vera est lectio vulgata. Nam τὸ περὶ τὴν πληγὴν ἀνασπώμενον sane nihil foret. Quemadmodum vero antea dictum est τὸ τῆς πληγῆς ἀνασπώμενον, ita hic ἡ πληγή ipsa dicitur ἀνασπωμένη, sicuti recte indicavit Heindorfius. De ἐπίκλην γέγονε, h. e. ἐπωνόμασται, v. ad Tim. p. 38. C.

ράδειγμα καὶ τὸν σοφιστὴν ἐπιχειρῶμεν εὑρεῖν, ὅ τί ποτ' ἔστι;

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό γ' ἦν τὸ ζήτημα πρῶτον, πότερον ἰδιώτην ἤ τινα τέχνην ἔχοντα θετέον εἶναι τὸν ἀσπαλιευτήν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ νῦν δὴ τοῦτον ἰδιώτην θήσομεν, ὦ
D Θεαίτητε, ἢ παντάπασιν ὡς ἀληθῶς σοφιστήν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἰδιώτην· μανθάνω γὰρ ὃ λέγεις, ὡς πάντως δεῖ τοιοῦτον εἶναι τό γε ὄνομα τοῦτο ἔχοντα· ἀλλά τινα τέχνην αὐτὸν ἡμῖν ἔχοντα, ὡς ἔοικε, θετέον.

ΞΕ. Τίνα ποτ' οὖν δὴ ταύτην; ἆρ' ὦ πρὸς θεῶν ἠγνοήκαμεν τἀνδρὸς τὸν ἄνδρα ὄντα ξυγγενῆ;

ΘΕΑΙ. Τίνα τοῦ;

ΞΕ. Τὸν ἀσπαλιευτὴν τοῦ σοφιστοῦ.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Θηρευτά τινε καταφαίνεσθον ἄμφω μοι.

D. ὡς πάντως δεῖ — ἔχοντα] Bodl. Vat. Ven. Ξ. τοιοῦτος εἶναι et ἔχων. Posterius tenent etiam Coisl. Ven. *Δ*. Vind. Par. EF. Flor. a. c. i. Zitt. Ald. Bas. 1. 2. Stephani lectionem habent Flor. b. Ven. Σ. Par. B. In Ven. *Π*. scriptum extat τοιοῦτον εἶναί τόν γε τοὔνομα τοῦτο ἔχοντα. Idem liber cum Par. CH. Flor. a. b. c. et corr. Vat. Par. B. ὡς οὐ πάντως. Videtur legendum esse: ὡς πάντως δοκεῖ τοιοῦτος εἶναι — ἔχων. In proximis editt. vices personarum sic distinguunt: Ξ. ἀλλά τινα τέχνην αὐτὸν ἡμῖν ἔχοντα, ὡς ἔοικε, θετέον. Θ. τίνα ποτ' οὖν δὴ ταύτην; Ξ. ἆρ' ὦ πρὸς θεῶν κ. τ. λ. Quod nos dedimus, id felici-

C. πότερον ἰδιώτην ἤ τινα —] Quod ἰδιώτης opponitur artium perito, de eo v. ann. ad Sympos. p. 178. B. Tim. p. 20. A. Mox νῦν δὴ est nunc igitur, qua vi et potestate recte cum tempore futuro potuit consociari. v. ad Phileb. p. 16. et 108. — ὡς ἀληθῶς σοφιστήν. Ludit in voc. originatione, ut intelligat τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστημόνα. conf. Protagor. p. 337. C. Atque huc referendum est quod deinceps infertur τοιοῦτον. Nam hoc dicit Theaetetus: Neutiquam eum artis imperitum putare licet; intelligo enim quid tibi velis, videlicet omnino eum oportere *talem* esse (qui sapientiam teneat), quum istuc nomen habeat; sed

ΘΕΑΙ. Τίνος θήρας ἄτερος; τὸν μὲν γὰρ ἕτερον εἴπομεν. E

ΞΕ. Δίχα που νῦν διείλομεν τὴν ἄγραν πᾶσαν, νευστικοῦ μέρους, τὸ δὲ πεζοῦ τέμνοντες.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τὸ μὲν διήλθομεν, ὅσον περὶ τὰ νευστικὰ τῶν ἐνύδρων· τὸ δὲ πεζὸν εἰάσαμεν ἄσχιστον, εἰπόντες ὅτι πολυειδὲς εἴη.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. 222

ΞΕ. Μέχρι μὲν τοίνυν ἐνταῦθα ὁ σοφιστής τε καὶ ὁ ἀσπαλιευτὴς ἅμα ἀπὸ τῆς κτητικῆς τέχνης πορεύεσθον.

ΘΕΑΙ. Ἐοίκατον γοῦν.

ΞΕ. Ἐκτρέπεσθον δέ γε ἀπὸ τῆς ζωοθηρικῆς, ὁ μὲν ἐπὶ θάλατταν που καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας, τὰ ἐν τούτοις ζῶα θηρευσόμενος.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὁ δέ γε ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποταμοὺς ἑτέρους

ter eruit Heindorfius e Ficini interpretatione.

Τίνα τοῦ] Libri *Τίνα τοῦτον;* Manifestum errorem sustulit Heindorfius.

E. *Δίχα που νῦν δ.*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Editt. omnes cum ceteris codd. post *νῦν* addunt *δή*. Dein ante *νευστικοῦ* omisimus *τὸ μὲν* cum Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΛΠΣ*. Vind. Par. BEF. Flor. a. b. c. i. Zittav. Male vero Bodl. Vat. Ven. *Π*. *τέμνοντος*.

P. 222. *ὁ σοφιστής τε καὶ ὁ ἀσπ.*] *τε* additum e Bodl. Vat. Ven. *Π*.

eum artem aliquam tenere iudicandum videtur. Hoc qui non perspicerent atque *τοιοῦτον* aliorsum referrent, temere *ὡς οὐ πάντως* scribendum putarunt, ut est in codd. nonnullis. Praeterea optimi libri *τοιοῦτος* et *ἔχων*, quod posterius tenent cum plurimis etiam Ald. Bas. 1. 2. Hinc sponte nascitur coniectura scribendum esse fortasse *ὡς πάντως δοκεῖ τ.*, idque ipsi sententiae utique est accommodatissimum.

E. *νευστικοῦ μέρους, τὸ δὲ π. τ.*] Quod vulgo ante *νευστικοῦ* interpositum legebatur *τὸ μὲν*, id natum ex glossemate. Nam omittunt illud codices praestantissimi omnes. Usum loquendi ad Protagor. p. 330. A. et Remp. V. p. 451. D. illustravimus.

αὖ τινάς, πλούτου καὶ νεότητος οἷον λειμῶνας ἀφθόνους, τὰν τούτοις θρέμματα χειρωσόμενος.

B ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Τῆς πεζῆς θήρας γίγνεσθον δύο μεγίστω τινὲ μέρη.

ΘΕΑΙ. Ποῖον ἑκάτερον;

ΞΕ. Τὸ μὲν τῶν ἡμέρων, τὸ δὲ τῶν ἀγρίων.

Cap. IX. ΘΕΑΙ. Εἶτ' ἔστι τις θήρα τῶν ἡμέρων;

ΞΕ. Εἴπερ γέ ἐστιν ἄνθρωπος ἥμερον ζῶον. θὲς δὲ ὅπῃ χαίρεις, εἴτε μηδὲν τιθεὶς ἥμερον, εἴτε ἄλλο μὲν ἥμερόν τι, τὸν δὲ ἄνθρωπον ἄγριον, εἴτε ἥμερον μὲν λέγεις αὖ τὸν ἄνθρωπον, ἀνθρώπων δὲ μηδεμίαν ἡγεῖ θήραν. τούτων ὁπότερ' ἂν ἡγῇ φίλον εἰρῆσθαί σοι, τοῦτο ἡμῖν διόρισον.

C ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τε ἥμερον, ὦ ξένε, ἡγοῦμαι ζῶον, θήραν τε ἀνθρώπων εἶναι λέγω.

ΞΕ. Διττὴν τοίνυν καὶ τὴν ἡμεροθηρικὴν εἴπωμεν.

B. *γίγνεσθον δύο μεγίστω*] *γιγνέσθω* Bodl. Vat. Ven. *Π.*
θὲς δέ, ὅπῃ χαίρεις] *δὲ* Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vulgo *δή.*
ὁπότερ' ἂν ἡγῇ] *ὁπότερον ἡγ.* Par. EF.
τοῦτο ἡμῖν διόριστον] *διοριστέον* Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i.

P. 222. *πλούτου καὶ νεότητος οἷον λειμῶνας —*] Sensum horum verborum optime expressit Schleiermacherus: Der andere aber aufs Land und zu ganz andern Strömen, nämlich des Reichthums und der Tugend, dass ich so sage, üppigen Wiesen, um der hier befindlichen Geschöpfe sich zu bemächtigen. Itaque *ποταμούς* cum ambiguitate quadam dici facile apparet. Quamquam vocabuli sic metaphorice usurpati exempla nobis suppetunt nulla. Habent verba colorem poeticum.

B. *Εἶτ' ἔστι τις θήρα τῶν ἡμέρων*] Cum admiratione quadam Theaetetus haec interrogat, cuius index de more est voc. *εἶτα*. Itaque ei deinde hospes Eleaticus respondet: *εἴπερ γέ ἐστιν ἄνθρωπος ἥμερον ζῶον*, sc. *ἔστι καὶ θήρα τις τῶν ἡμέρων*, atque tum argute proponit varias opinionum de hominum feritate vel contraria eorum virtute rationes. In quo loco nos quidem rursus agnoscimus lenem quandam irrisionem dialecticae illius subtilitatis, quam Eleaticae doctrinae amici in disserendo usurpabant. Praeterea observes gratam istam orationis negligentiam, qua a participio *τιθείς* transitur ad *λέγεις* et *ἡγεῖ* ver-

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί λέγοντες;

ΞΕ. Τὴν μὲν λῃστικὴν καὶ ἀνδραποδιστικὴν καὶ τυραννικὴν καὶ ξύμπασαν τὴν πολεμικήν, ἓν πάντα, βίαιον θήραν ὁρισάμενοι.

ΘΕΑΙ. Καλῶς.

ΞΕ. Τὴν δέ γε δικανικὴν καὶ δημηγορικὴν καὶ προςομιλητικήν, ἓν αὖ τὸ ξύνολον, πιθανουργικήν τινα μίαν τέχνην προςειπόντες. D

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τῆς δὴ πιθανουργικῆς διττὰ λέγωμεν γένη.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἕτερον ἰδίᾳ, τὸ δὲ δημοσίᾳ γιγνόμενον.

ΘΕΑΙ. Γίγνεσθον γὰρ οὖν εἶδος ἑκάτερον.

ΞΕ. Οὐκοῦν αὖ τῆς ἰδιοθηρευτικῆς τὸ μὲν μισθαρνευτικόν ἐστι, τὸ δὲ δωροφορικόν;

ΘΕΑΙ. Οὐ μανθάνω.

D. *Τῆς δὴ πιθανουργικῆς*] V. *δέ*, ut Ven. Ξ. Dein vett. editt. *λέγομεν*, quod mutatum e Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΔΠ*. Par. BC. Flor. a. c. Post *διττὰ* Heindorf. *αὖ* desiderat.

τὸ μὲν μισθαρνευτικόν ἐστι] Ante *ἐστι* vulgo *τι* insertum legitur, quod om. Bodl. Vat. Ven. *Π*.

bum finitum: quam ne quis removeat scribendo, *εἴτε μηδὲν τίθης ἥμερον*, ipsa periodi structura prohibere videtur. Similis negligentia est in usu verborum *ὁπότερ᾽ ἂν ἡγῇ*, quod sic dicitur, ut tantummodo ad duo posteriora referatur. Enimvero priores condiciones universe hanc habent sententiam: **sive hominem ferum dicas esse**; cui respondet ultimum orationis membrum: **sive hominem cicurem esse statuis et nullam eius venationem.** Ex quo perspicuum est, ipsius sententiae potius quam verborum habitam esse rationem. Pro *διόρισον*, quod Bodl. cum duobus aliis libris scriptum habet *διοριστέον*, id quia *σοί* vel *ὑπό σοῦ* intelligendum relinquitur, equidem repudiandum et vulgatae scripturae postponendum esse arbitror.

D. *τὸ μὲν μισθαρνευτικόν —*] **Heindorfius**, quia *μισθαρνεύω* sit verbum nihili, scribendum potius censebat *μισθαρνητικόν* et mox *μισθαρνητικοῦ*, quae forma legitur De Rep. I. p. 346. B. D. Sed dubiam tamen reddunt eius sententiam, quae exposuit **Lobeckius** ad Phrynichum p. 568. Itaque consultius duximus codicum auctoritati obtemperare.

ΞΕ. Τῇ τῶν ἐρώντων θήρᾳ τὸν νοῦν, ὡς ἔοικας, οὔπω προςέσχες.

ΘΕΑΙ. Τοῦ πέρι;

E *ΞΕ.* Ὅτι τοῖς θηρευθεῖσι δῶρα προςεπιδιδόασιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐρωτικῆς τέχνης ἔστω εἶδος.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τοῦ δέ γε μισθαρνευτικοῦ τὸ μὲν προςομι-
λοῦν διὰ χάριτος καὶ παντάπασι δι' ἡδονῆς τὸ δέ-
λεαρ πεποιημένον καὶ τὸν μισθὸν πραττόμενον τρο-
223 φὴν ἑαυτῷ μόνον κολακικήν, ὡς ἐγῷμαι, πάντες φαῖ-
μεν ἂν ἡδυντικήν τινα τέχνην εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τὸ δὲ ἐπαγγελλόμενον μὲν ὡς ἀρετῆς ἕνεκα τὰς ὁμιλίας ποιούμενον, μισθὸν δὲ νόμισμα πρατ-

E. *ἔστω εἶδος*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vulgo *εἶδος ἔστω.*

τροφὴν ἑαυτῷ μόνον] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Vulgo *μονην.*

P. 223. *πάντες φαῖμεν ἂν ἡδυντικήν*] Ante *ἡδυντικήν* Heindorfio *ἢ* excidisse videtur.

τοῦτο τὸ γένος] *γεγονὸς* Bodl. Vat. Ven. *Π.* male.

δοκοῦμεν ἀνευρηκέναι] V.: *εὑρηκέναι*, ut Ven. *ΣΞ.* Par. F.

B. *χειρωτικῆς κτητικῆς*] In codd. omnibus istud *χειρω-*

P. 223. *κολακικήν — ἡδυντικήν τινα τέχνην εἶναι*] Non est veridissimilis coniectura Heindorfii ante *ἡδυντικήν* voculam *ἢ* excidisse existimantis.

B. *Κατὰ δὴ τὸν νῦν — θήρα προςρητέον —*] Locum desperatae sanitatis primus persanavit Schleiermacherus. Is enim pro eo quo pollebat acumine acute pervidit plena hic omnia esse glossematum. Etenim Plato singula, quae antea erat persecutus hospes Eleaticus, *κτητικήν, χειρωτικήν, θηρευτικήν, ζωοθηρευτικήν, πεζοθηρικήν, ἡμεροθηρικήν, πιθανουργικήν*, cuius duae partes distinguebantur, altera *ἡ δημοσίᾳ γιγνομένη*, et altera *ἰδιοθηρευτική*, unde rursus descendebant tanquam ex stirpe sua *δωροφορική* et *μισθαρνητική* ac denique veluti germanae sorores *κολακική* et *σοφιστική*, haec igitur omnia Plato nunc breviter perstringit sic, ut aliis nominibus utatur atque in superioribus. Itaque his novis nominibus a grammaticis et scholiastis ea vocabula addita sunt, quibus antea res designatae fuerant, eaque ipsa mox scribarum temeritate partim loco alienissimo in ipso verborum ordine sunt posita. Fraus semel animadversa tam aperta extat, ut de ea nullo modo dubitari queat. Ita *κτητικῆς* glossema est, quod pertinet ad *οἰκειωτικῆς*, inepte tamen post *χειρωτικῆς* inculcatum; porro *πεζοθηρίας*, quod post *ζωθηρίας* infer-

τόμενον, ἆρα οὐ τοῦτο τὸ γένος ἑτέρῳ προςειπεῖν ἄξιον ὀνόματι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τίνι δὴ τούτῳ; πειρῶ λέγειν.

ΘΕΑΙ. Δῆλον δή· τὸν γὰρ σοφιστήν μοι δοκοῦμεν ἀνευρηκέναι. τοῦτ' οὖν ἔγωγε εἰπὼν τὸ προςῆκον ὄνομ' ἂν ἡγοῦμαι καλεῖν αὐτόν.

Cap. X. ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν νῦν, ὦ Θεαίτητε, **B** λόγον, ὡς ἔοικεν, ἡ τέχνης οἰκειωτικῆς, χειρωτικῆς, [κτητικῆς,] θηρευτικῆς, ζωοθηρίας, [πεζοθηρίας,] χερσαίας, [ἡμεροθηρικῆς,] ἀνθρωποθηρίας, *πιθανοθηρίας* ἰδιοθηρίας, [μισθαρνικῆς,] νομισματοπωλικῆς, δοξοπαιδευτικῆς, νέων πλουσίων καὶ ἐνδόξων γιγνομένη θήρα προςρητέον, ὡς ὁ νῦν λόγος ἡμῖν συμβαίνει, σοφιστική.

τικῆς desideratur, praeter Ven. Σ. in quo teste Bastio legitur. Neque vere narrat Bekkerus solam editionem Stephanianam hoc vocabulnm tueri. Legitur enim etiam in Ald. Bas. 1. 2. ut profecto non de nihilo ortum videatur. Vocab. πεζοθηρίας om. Par. H. Idem liber habet ἡμερικῆς et ἡμεροθηρικῆς. De toto loco vide infra.

θήρα προςρητέον] προςρητέα Par. CH. Sed vid. Commentar.

ἡμῖν συμβαίνει] V. συμβαίνει ἡμῖν, quod unus tenet Par. E·

citur, nihil est alind nisi interpretatio vocabuli χερσαίας; similiter ἡμεροθηρικῆς glossema est vocis ἀνθρωποθηρίας, et μισθαρνικῆς vocis ἰδιοθηρίας. Haec igitur omnia, ut par erat, cancellis sepsimus, quo facilius a genuinis verbis discernerentur. Sed sicuti haec manifesto redundant, ita iis, qui argumentationis superioris ordinem ac progressnm meminerint, etiam aliquid ad loci integritatem deesse videri debebit. Neque enim πιθανουργικῆς facta mentio est, unde tamen, quae maxime ad sophistae notionem definiendam valebant, in posteriore argumentationis parte derivabantur. Quamobrem post ἀνθρωποθηρίας aut πιθανουργικῆς excidit aut πιθανοθηρίας, ex quibus alterum Schleiermachero, alterum Heindorfio placuit. Posterius nobis cum Heindorfio magis probatur. Itaque id ipsum, stellnlis signatum, in ordinem verborum recepimus.

θήρα προςρητέον] Expectabas θήρα προςρητέα. Sed eodem modo Cratyl. p. 410. C. αἱ μὲν δὴ ὧραι Ἀττικιστὶ ὡς τὸ παλαιὸν ῥητέον. ubi αἱ μὲν δὴ ὧραι idem est fere quod τὸ ὄνομα τῶν ὡρῶν. Ac similiter hnnc locum interpretandum esse iam Heindorfius pervidit, qui scribentis animo vocabulum γένος vel μέρος obversatum esse rectissime arbitratns est. Deinde verbum συμβαίνειν de iis, quae ex praegressis consequuntur, fere

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἔτι δὲ καὶ τῇδε ἴδωμεν· οὐ γάρ τι φαύλης
C μέτοχόν ἐστι τέχνης τὸ νῦν ζητούμενον, ἀλλ' εὖ μάλα
ποικίλης. καὶ γὰρ οὖν ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρημένοις
φάντασμα παρέχεται, μὴ τοῦτο ὃ νῦν αὐτὸ ἡμεῖς
φαμέν, ἀλλ' ἕτερον εἶναί τι γένος.

ΘΕΑΙ. Πῇ δή;

ΞΕ. Τὸ τῆς κτητικῆς τέχνης διπλοῦν ἦν εἶδός
που, τὸ μὲν θηρευτικὸν μέρος ἔχον, τὸ δὲ ἀλλακτικόν.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν ἀλλακτικῆς δύο εἴδη λέγωμεν, τὸ
μὲν δωρητικόν, τὸ δὲ ἕτερον ἀγοραστικόν;

ΘΕΑΙ. Εἰρήσθω.

ΞΕ. Καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι.

D ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὴν μὲν τῶν αὐτουργῶν αὐτοπωλικὴν διαι-

καὶ τῇδε ἴδωμεν] εἰδῶμεν Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΛΠ.* vulgari errore.

C. Τὸ τῆς κτητικῆς] τῆς omisit unus Stephanus. Mox post ἀλλακτικόν Heindorfius ὂν additum volebat; sine causa idonea.

Καὶ μὴν αὖ φήσομεν] ἂν φήσωμεν Bodl. Vat. Ven. *Π.*

D. αὐτοπωλικὴν διαιρουμένην] διαιρούμενοι Par. CH. Flor. a. b. c. et corr. Ven. *Π.* Par. B. Male Stephanus coni. δὴ εἰρημένην.

solemne est atque proprium, ut mirer Astium σημαίνει coniectantem.

C. τὰ δὲ ἀλλακτικόν] Quod supra μεταβλητικόν appellabat. Nam κτητική dividebatur in μεταβλητικὴν et χειρωτικὴν, ex quibus posterior rursus ἀγωνιστικὴν atque θηρευτικὴν tanquam partes sibi subiectas habebat. Itaque τὸ μὲν θηρευτικὸν μέρος ἔχον nunc intelligitur χειρωτική, sed τὰ δὲ ἀλλακτικόν est μεταβλητική. Quae si vera sunt, profecto non intelligitur, cur Heindorfius post ἀλλακτικόν putaverit excidisse ὂν participium. Neque enim hoc omisso necessarium est ex priore membro repeti verba μέρος ἔχον. Nam ὢν οὖσα ὂν alio praegresso participio fere reticetur, cuius usus alibi exempla collegimus bene multa.

D. Τὴν μὲν τῶν αὐτουργῶν —] Pro διαιρουμένην erunt fortasse qui διαιρούμενοι scriptum malint, quod sane in codd. aliquot repertum est. Nec tamen quidquam sollicitandum, siquidem διαιρουμένην est ex partitione orientem. Certe librorum praestantissimorum in vulgata lectione tuenda consensio, efficit, ut in hac interpretatione acquiescendum videatur. Cete-

ρουμένην, τὴν δὲ τὰ ἀλλότρια ἔργα μεταβαλλομένην μεταβλητικήν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τί δέ; τῆς μεταβλητικῆς οὐχ ἡ μὲν κατὰ πόλιν ἀλλαγή, σχεδὸν αὐτῆς ἥμισυ μέρος ὄν, καπηλικὴ προσαγορεύεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην πόλιν διαλλαττόμενον ὠνῇ καὶ πράσει ἐμπορική;

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ;

ΞΕ. Τῆς δ' ἐμπορικῆς ἆρ' οὐκ ᾐσθήμεθα ὅτι τὸ
μέν, ὅσοις τὸ σῶμα τρέφεται καὶ κέχρηται, τὸ δέ, E
ὅσοις ἡ ψυχή, πωλοῦν διὰ νομίσματος ἀλλάττεται;

ΘΕΑΙ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΞΕ. Τὸ περὶ τὴν ψυχὴν ἴσως ἀγνοοῦμεν· ἐπεὶ τό γε ἕτερόν που ξυνίεμεν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

τὴν δὲ τὰ ἀλλότρια ἔργα] *τὰ* vulgo abest, invitis codd. plerisque omnibus.

εἰς ἄλλην πόλιν διαλλαττόμενον] Editt. omnes *διαλλαττομένων*, quod correxi. Flor. i. *διαλλάττον*.

E. *τρέφεται καὶ κέχρηται*] Heindorfius *χρῆται* correxit; quod non debebant probare Bekkerus aliique nuperi editores.

Τὸ περὶ τὴν ψυχὴν] *τὴν* om. vett. editt. invitis omnibus codicibus.

rum facile apparet Eleaticum hospitem nomen *μεταβλητικῆς* nunc aliter atque antea intelligere. Nam quam antea appellaverat *μεταβλητικήν*, eam hoc loco *ἀλλακτικήν* vocat, eiusque partem quandam esse vult *μεταβλητικήν*. Ad rem ipsam Heindorfius apte comparat illa De Rep. II. p. 371. D. *οὐ καπήλους καλοῦμεν τοὺς πρὸς ὠνήν τε καὶ πρᾶσιν διακονοῦντας ἱδρυμένους ἐν ἀγορᾷ, τοὺς δὲ πλάνητας ἐπὶ τὰς πόλεις ἐμπόρους;* Addimus Gorg. p. 517. D. Legg. VIII. p. 849. D.

Τὸ δέ γε — διαλλαττόμενον] Stephanus putabat *Ἡ δέ γε* requiri, quum praecederet *ἡ μέν*. Sed scriptoris menti obversatum est voc. *μέρος*, quod posuerat in verbis *σχεδὸν αὐτῆς ἥμισυ μέρος ὄν*. Quamobrem hic quidem nulla opus est mutatione, quamquam synesis haec utique insolentior est. Sed aliter iudicamus de scriptura librorum *διαλλαττομένων*. Quae si sincera esset, certe *τῶν* articulus requireretur. Sed bene vidit Stephanus *Τὸ δέ γε* servato certe *διαλλαττόμενον* restitui oportere, atque id ipsum etiam Heindorfio placuit.

E. *ὅσοις τὸ σῶμα τρέφεται καὶ κέχρηται*] Pessime

224 ΞΕ. Μουσικήν τε τοίνυν ξυνάπασαν λέγωμεν, ἐκ πόλεως ἑκάστοτε εἰς πόλιν ἔνθεν μὲν ὠνηθεῖσαν, ἑτέρωσε δὲ ἀγομένην καὶ πιπρασκομένην, καὶ γραφικὴν καὶ θαυματοποιικὴν καὶ πολλὰ ἕτερα. τῆς ψυχῆς, τὰ μὲν παραμυθίας, τὰ δὲ καὶ σπουδῆς χάριν ἀχθέντα καὶ πωλούμενα, τὸν ἄγοντα καὶ πωλοῦντα μηδὲν ἧττον τῆς τῶν σιτίων καὶ ποτῶν πράσεως ἔμπορον ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρασχεῖν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

B ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸν μαθήματα ξυνωνούμενον πόλιν τε ἐκ πόλεως νομίσματος ἀμείβοντα ταὐτὸν προσερεῖς ὄνομα;

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

P. 224. *θαυματοποιικὴν*] Sic Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΔΠ*. Par. BCEFH. Flor. a. b c. Vulgo erat *θαυματοποιητικήν*. *λεγόμενον παρασχεῖν*] Bodl. Vat. Ven. *Π*. Vulgo *παρ*-

Heindorfius correxit *καὶ χρῆται* v. ad Euthydem. p. 289. A. Tim. p. 65. C. Errorem Heindorfii etiam Schleiermacherus et Bekkerus tuentur.

Μουσικήν τε τοίνυν — ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρασχεῖν] Musicam igitur universam dicamus ex aliis in alias urbes hinc quidem emtam, illinc autem importatam et venditam, et picturam et praestigiarum artem, et multa alia ad animum spectantia, quae vel obleatationis vel severae occupationis gratia importantur ac venduntur, haec igitur omnia dicamus non minus quam esculentorum et potulentorum venditionem efficere, ut is, qui ipsa importet, et vendat, recte mercator nominari possit. Enimvero principalis enuntiati pars haec est: *λέγωμεν τοίνυν τὴν μουσικήν — καὶ πολλὰ ἕτερα τῆς ψυχῆς; — παρασχεῖν τὸν ἄγοντα καὶ πωλοῦντα τοιοῦτον, ὅστις ἂν ὀρθῶς ἔμπορος λέγοιτο.* Menex. p. 247. D. *παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι᾽ ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων.* Opponitur *παραμυθία τῇ σπουδῇ*, ut alibi *παιδιᾷ*, veluti Euthydem. p. 283. B. Gorg. p. 481. B. Legg. VI. p. 771. al. — Praeterea audias Hesychium: *Θαύματα· ἃ οἱ θαυματοποιοὶ ἐπιδείκνυνται.* v. Casaubonus ad Athen. p. 22. Ruhnken. ad Tim. p. 102. intpp. ad Polluc. VII. 189. Cogitandum de funambulis aliisque id genus homuncionibus.

B. *Οὐκοῦν καὶ τὸν μαθήματα — ὄνομα*] Loquutio non infrequens est *πόλιν ἐκ πόλεως ἀμείβειν*, aliam atque aliam urbem visere, de qua v. ad Apolog. Socr. p. 37. D. Sed haeremus in isto *νομίσματος*, h. e. *ἀντὶ νομίσματος*, quod fortasse natum est ex glossemate. Nam vel absente hoc vocabulo liquet sententiam verborum hanc esse: Nonne

Cap. XI. *ΞΕ.* Τῆς δὴ ψυχεμπορικῆς ταύτης ἆρ' οὐ τὸ μὲν ἐπιδεικτικὴ δικαιότατα λέγοιτ' ἄν, τὸ δὲ γελοῖον μὲν οὐχ ἧττον τοῦ πρόσθεν, ὅμως δὲ μαθημάτων οὖσαν πρᾶσιν αὐτὴν ἀδελφῷ τινι τῆς πράξεως ὀνόματι προςειπεῖν ἀνάγκη;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ταύτης τοίνυν τῆς μαθηματοπωλικῆς τὸ μὲν περὶ τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν μαθήματα ἑτέρῳ, τὸ δὲ περὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ἄλλῳ προςρητέον. C

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τεχνοπωλικὸν μὲν τό γε περὶ τἆλλα ἂν ἁρμόττοι· τὸ δὲ περὶ ταῦτα σὺ προθυμήθητι λέγειν ὄνομα.

ἔχειν.

C. *Τεχνοπωλικὸν μὲν τό γε*] Sic Ven. *Σ. Π.* Vind. Zitt. cum vett. editt. Ceteri mss. *μήν*, quod ab hoc loco alienum.

etiam eum, qui disciplinas coemit, et aliam atque aliam urbem adit (eas venditurus), eodem nomine appellabis? Praeterea loquutio est absurda et inficeta *πόλιν ἐκ πόλεως ἀμείβειν νομίσματος*. Videtur igitur *νομίσματος* temere adiectum esse, quod verbum *ἀμείβειν* perperam intelligeretur.

τὸ δὲ γελοῖον μὲν οὐχ ἧττον] Non ipsam rem dicit ridiculam, sed nomen, quo ea erat insignita. Nam *ψυχεμπορικὴ* et *μαθηματοπωλικὴ* vocabula sunt Graecis prorsus inaudita. Itaque hic quoque verborum integritas nulla est. Scribendum *γελοίῳ*. Nam quod Heindorfius ad *γελοῖον* intelligi *ὄνομα* censuit, vereor equidem ne id fieri propterea non possit, quod statim subsequitur *ἀδελφῷ τινι ὀνόματι προςειπεῖν*.

D. *ἑτέρῳ — ἄλλῳ προςρητέον*] Theaet. p. 185. A. *ἃ δι' ἑτέρας δυνάμεως αἰσθάνει, ἀδύνατον δι' ἄλλης αἰσθάνεσθαι.* Phileb. p. 57. *ἑτέρας ἄλλη καθαρωτέρα.* Legg. X. p. 889. E. *καὶ τὰ μὲν καλὰ φύσει ἄλλα εἶναι, νόμῳ δὲ ἕτερα.* Infra p. 245. E. *συνάπτεται γὰρ ἕτερον ἐξ ἄλλου.* Parmenid. p. 143. B. Politic. p. 262. A. Alcib. I. p. 116. E. Et sic iam parens litterarum Graecarum Iliad. IX. v. 313. et ibid. v. 468 sq. de quo loco plura Eustathius ad Iliad. p. 764. extr. ed. Rom.

Τεχνοπωλικὸν μὲν τό γε περὶ τ.] Hic etsi plurimi codd. *μήν* perscriptum habent, tamen *μέν* unice verum esse testantur quae statim subiunguntur, *τὸ δὲ περὶ ταῦτα κ. τ. λ.* Pro *τό γε* quod Heindorfius requirebat *τῷ γε*, id in nullo codice repertum est. Neque ea mutatione omnino opus est, siquidem verba recte iunguntur hunc in modum: *ἁρμόττοι ἂν μὲν τό γε περὶ τἆλλα λέγειν τεχνοπωλικόν.* Nam *ἁρμόττειν* sic cum infinitivo iunctum non ab usu loquendi abhorrere certissimis optimorum scriptorum testimoniis evincitur.

ΘΕΑΙ. Καὶ τί τις ἂν ἄλλο ὄνομα εἰπὼν οὐκ ἂν πλημμελοίη πλὴν τὸ νῦν ζητούμενον αὐτὸ εἶναι τὸ σοφιστικὸν γένος;

ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλο. Ἴθι δὴ νῦν συναγάγωμεν αὐτό, λέγοντες ὡς τὸ τῆς κτητικῆς, μεταβλητικῆς, ἀγορα-
D στικῆς, ἐμπορικῆς, ψυχεμπορικῆς περὶ λόγους καὶ μαθήματα ἀρετῆς πωλητικὸν δεύτερον ἀνεφάνη σοφιστική.

ΘΕΑΙ. Μάλα γε.

ΞΕ. Τρίτον δέ γ' οἶμαί σε, κἂν εἴ τις αὐτοῦ καθιδρυμένος ἐν πόλει, τὰ μὲν ὠνούμενος, τὰ δὲ καὶ τεκταινόμενος αὐτὸς μαθήματα περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ πωλῶν, ἐκ τούτου τὸ ζῆν προὐτάξατο, καλεῖν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅπερ νῦν δή.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλω;

ΞΕ. Καὶ τὸ κτητικῆς ἄρα μεταβλητικόν, ἀγορα-
E στικόν, καπηλικὸν εἴτε αὐτοπωλικόν, ἀμφοτέρως, ὅ

Ἴθι δὴ νῦν συναγάγωμεν] δὴ om. Bodl. Vat. Ven. Π.

ὡς τὸ τῆς κτητικῆς —] τῆς habet solus Ven. Σ. cum vett. editt. Dein vulgo erat *μεταβλητικήν*. Plurimi libri *μεταβλητικόν* et *μεταβλητικοῦ*. Unus Par. E. corr. habet *μεταβλητικῆς*. Tum pari vitio vulgo *ἐμπορικοῦ*. Recte Coisl. Par. EF. corr. *ἐμπορικῆς*.

D. *Τρίτον δέ γ' οἶμαι*] γ' ex codd. longe plurimis restitutum abest in vett. editt. et Par. E.

Quanquam nescio quid insoliti habet infinitivum *λέγειν* ex sequentibus huc arcessere.

ὡς τῆς κτητικῆς] Hic quoque omnia perturbata sunt. Scribendum videtur: *τῆς κτητικῆς ἀλλακτικῆς, ἀγοραστικῆς, μεταβλητικῆς, ἐμπορικῆς, ψυχεμπορικῆς*. Id enim postulat generum divisio in superioribus proposita.

D. *ἐκ τούτου τὸ ζῆν προὐτάξατο*] inde vivere sibi proposuerit. Imitatus est Themistius Orat. XXIII. p. 299. ed. Harduin. *καὶ προὐταξάμην τὸ ζῆν ἐκ τοιαύτης τινὸς ἐργασίας*, quem locum attulit Heindorf. Male Stephanus istud *προὐτάξατο* vitii suspectum habebat.

Καὶ τὸ κτητικῆς ἄρα μεταβλητικόν —] Itaque etiam artis acquirendi pars ea, quae permutat ac negotiatur, sive aliena vendit sive propria, utro-

τί περ ἂν ᾖ περὶ τὰ τοιαῦτα μαθηματοπωλικὸν γένος, ἀεὶ σὺ προςερεῖς, ὡς φαίνει, σοφιστικόν.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη· τῷ γὰρ λόγῳ δεῖ συνακολουθεῖν.

Cap. XII. ΞΕ. Ἔτι δὴ σκοπῶμεν, εἴ τινι τοιῷδε προςέοικεν ἄρα τὸ νῦν μεταδιωκόμενον γένος. 225

ΘΕΑΙ. Ποίῳ δή;

ΞΕ. Τῆς κτητικῆς ἀγωνιστική τι μέρος ἡμῖν ἦν.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Οὐκ ἄπο τρόπου τοίνυν ἐστὶ διαιρεῖν αὐτὴν δίχα.

ΘΕΑΙ. Καθ' ὁποῖα λέγε.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἁμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας, τὸ δὲ μαχητικόν.

ΘΕΑΙ. Ἔστι.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν μαχητικῆς τῷ μὲν σώματι πρὸς σώματα γιγνομένῳ σχεδὸν εἰκὸς καὶ πρέπον ὄνομα λέγειν τι τοιοῦτον τιθεμένους, οἷον βιαστικόν.

ὅπερ νῦν δή] V. δὴ νῦν, ut est in Coisl. Par. EF. Zitt.

E. τῷ γὰρ λόγῳ δεῖ] λογικῷ Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i.

P. 225. τῷ μὲν σώματι] Vett. editt. manifesto errore σώμάτι, invitis codicibus omnibus. Eaedem deinceps λέγειν ὄνομά τι, quem verborum ordinem solus Par. E. tuetur.

quemodo, quodcunque genus mercaturae disciplinarum in talibus occupatur, id tu semper, ut videtur, appellabis sophisticum. Quod εἴτε ante καπηλικόν non est interpositum, alia rei exempla suppeditabunt Hermann. ad Viger. p. 834. Krüger. ad Dion. p. 5. Dobraeus ad Aristoph. Plut. v. 598. Ceterum de Sophistis cum cauponibus comparatis v. Xenoph. Memor. I. 6, 12. Aristot. De Sophistar. Elench. c. 1, 6.

E. εἴ τινι τοιῷδε προςέοικεν —] De ἄρα longius ab initio membri remoto v. ad Symp. p. 177. E. conf. infra p. 229. C. extr.

P. 225. Τὸ μὲν ἁμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας] Differunt ἁμιλλᾶσθαι et μάχεσθαι ut contendere et pugnare, quorum illud proprie dicitur de iis, qui cum alio de praestantiae in aliquo genere laude certant.

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους τί τις, ὦ Θεαίτητε, ἄλλο εἴπῃ πλὴν ἀμφισβητητικόν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

B *ΞΕ.* *Τὸ δέ γε περὶ τὰς ἀμφισβητήσεις θετέον διττόν.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Καθ᾽ ὅσον μὲν γὰρ γίγνεται μήκεσί τε πρὸς ἐναντία μήκη λόγων καὶ περὶ τὰ δίκαια καὶ ἄδικα δημοσίᾳ, δικανικόν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δ᾽ ἐν ἰδίοις αὖ καὶ κατακεκερματισμένον ἐρωτήσεσι πρὸς ἀποκρίσεις μῶν εἰθίσμεθα καλεῖν ἄλλο πλὴν ἀντιλογικόν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

πλὴν ἀμφισβητητικόν] Sic Steph. cum uno Vat. ut videtur. Nam quod Bekkerus narrat, etiam Venet. *Π.* eam habere scripturam, huic eius testimonio obloquitur Bastius, qui disertis verbis confirmat etiam Venet. *Π.* *ἀμφισβητικόν* scriptum habere, quae est lectio ceterorum librorum omnium. conf. p. 226. A. 232. D. et Politic. p. 306. A. ubi eadem est scripturae discrepantia. At quum *ἀμφισβητόν*, *ἀμφισβητής*, *ἀμφισβήτημα*, non sit in usu, nec *ἀμφισβητικόν* ullam habet defensionem. Secus res se habet in *οἰκοδομικός* et *οἰκοδομητικός*, *ὀψοποιικός* et *ὀψοποιητικός*, *ὁδηγικός* et *ὁδηγητικός*, aliis, quae partim ex nominibus, partim ex verbis habent originationem. v. Lobeck. ad Phrynich. p. 520 sqq. Pertinet huc etiam *νουθετικός*, de quo v. infra p. 230. A. Legg. V. 740. E. et *εἰδωλοποιικός*, quod p. 235. B. p. 260. E. 264. C. legitur.

τί τις — ἄλλο εἴπῃ] Facile aliquis existimet scribendum esse, *τί τις — ἂν ἄλλο εἴποι.* Sed recte se habet coniunctivus, qui praecedente *τις* non raro deliberationi significandae inservit. Aristoph. Nubb. v. 438. *ποῖ τις φύγῃ;* Soph. Oed. Col. v. 170. *θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;* Plat. De Rep. I. p. 348. E. *οὐκέτι ῥᾴδιον ἔχειν, ὅ τι τις εἴπῃ.* conf. Matthiae Gr. §. 516. 3. Ad *Τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους* repetendum ex praegressis *γιγνομένῳ.* Dativus autem hic pendet ex *τί ἄλλο* (*ὄνομα*) *εἴπῃ*, quemadmodum alias usitatum est dicere *καλεῖν τινι ὄνομα* et *λέγειν τινὶ ὄνομα*, ut p. 229. C.

B. *μήκεσί τε πρὸς ἐναντία μήκη*] Discernit orationes iudiciales et disputationes dialecticas, quarum illae publice una serie et perpetuitate habentur, unde iis tribuuntur *μήκη*, propterea quod qui iis utuntur, *μηκύνουσι;* hae autem instituuntur privatim ac per vices interrogandi ac respondendi, ut perpetuitas sermonis nulla locum habeat.

ΞΕ. Τοῦ δὲ ἀντιλογικοῦ τὸ μὲν ὅσον περὶ τὰ ξυμβόλαια ἀμφισβητεῖται μέν, εἰκῇ δὲ καὶ ἀτέχνως C περὶ αὐτὸ πράττεται, τοῦτο θετέον μὲν εἶδος, ἐπείπερ αὐτὸ διέγνωκεν ὡς ἕτερον ὂν ὁ λόγος, ἀτὰρ ἐπωνυμίας οὔθ' ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν ἔτυχεν οὔτε νῦν ὑφ' ἡμῶν τυχεῖν ἄξιον.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ· κατὰ σμικρὰ γὰρ λίαν καὶ παντοδαπὰ διῄρηται.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἔντεχνον, καὶ περὶ δικαίων αὐτῶν καὶ ἀδίκων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅλως ἀμφισβητοῦν, ἆρ' οὐκ ἐριστικὸν αὖ λέγειν εἰθίσμεθα;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τοῦ μὴν ἐριστικοῦ τὸ μὲν χρηματοφθορικόν, D τὸ δὲ χρηματιστικὸν ὂν τυγχάνει.

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

B. *πρὸς ἀποκρίσεις μῶν εἰθ.*] Steph. *ἀπορήσεις.* Scilicet Ald. et Bas. 1. habent *ἀπορίσεις.* Recte iam Bas. 2. *ἀποκρίσεις*, quod firmant codices omnes.

C. *καὶ ἀτέχνως*] *ἀτεχνῶς* Bodl. Vat. Coisl. Ven. *Π.* et Bekker.

περὶ αὐτὸ πράττεται] Par. H. Flor. b. *αὐτά* Dein *τοῦτο* pro vulg. *ταῦτα* recepi ex Par. CEH. Flor. a. b. c. vid. annot.

Ἀληθῆ· κατὰ σμικρὰ] Editt. ita distingunt: *ΘΕ. Ἀληθῆ. ΞΕ. κατὰ σμικρὰ — διῄρηται. Τὸ δέ γε ἔντεχνον κ. τ. λ.* Veram rationem restituit Heindorf. non sine suffragio codicum.

D. *Τοῦ μὴν ἐριστικοῦ —*] Sic Bodl. Vat. Ven. *ΛΞΠ.* Paris. BCH. Vett. editt. *μέν.*

C. *περὶ αὐτὸ πράττεται*] Int. *περὶ τὸ περὶ τὰ ξυμβόλαια ἀμφισβητεῖσθαι*, ut non sit opus emendatione Heindorfii *αὐτά* corrigentis; quanquam Ven. *Π.* id utique scriptum exhibet. Dein pro vulgato *ταῦτα* reposuimus *τοῦτο.* Defendit quidem *ταῦτα* Heindorfius, quippe quod per synesin referatur ad *ὅσον*, cuius structurae exempla aliquot ipse attulit ad h. l., alia etiam congessit Matthiae Gr. §. 434. Sed ea huic loco valde dissimilia sunt, in quo si pluralis numerus locum haberet, scriptum oporteret antea non *τὸ μὲν ὅσον*, sed omisso *τό* potius *ὅσον μὲν περὶ τὰ ξυμβ.* Itaque nos quidem *τοῦτο*, quod etiam aliquot codd. habent, unice probamus, pluralem autem exinde ortum censemus, quod *ξυμβόλαια* praecedit, quo ipso grammatici in fraudem et errorem inducti sunt.

D. *Τοῦ μὴν ἐριστικοῦ —*] Prave hic editt. ante Bekker. *μέν*, quod ineptum esse vel sine codd. constare debebat. Vicissim autem in proximis reponendum fuit *Δοκῶ μέν*, ubi, quod codd. et editt. omnes tenent,

ΞΕ. Τὴν ἐπωνυμίαν τοίνυν, ἣν ἑκάτερον δεῖ καλεῖν αὐτῶν, πειραθῶμεν εἰπεῖν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Δοκῶ μὲν τό γε δι' ἡδονὴν τῆς περὶ ταῦτα διατριβῆς ἀμελὲς τῶν οἰκείων γιγνόμενον, περὶ δὲ τὴν λέξιν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀκουόντων οὐ μεθ' ἡδονῆς ἀκουόμενον καλεῖσθαι κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν οὐχ ἕτερον ἀδολεσχικοῦ.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν οὕτω πως.

E ΞΕ. Τούτου τοίνυν τοὐναντίον, ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἐρίδων χρηματιζόμενον, ἐν τῷ μέρει σὺ πειρῶ νῦν εἰπεῖν.

ΘΕΑΙ. Καὶ * τί * τις ἂν αὖ εἰπὼν ἕτερον οὐκ ἐξαμάρτοι πλήν γε τὸν θαυμαστὸν πάλιν ἐκεῖνον ἥκειν

Δοκῶ μὲν] Libri μήν. Emendavit recte Heindorf. Dein γε post τό aberat. Bodl. Coisl. Vat. Ven. *Δ*. Par. F. τόδε. Ven. ΞΣ. Vind. Par. BCE. Flor. a. b. c. Zitt. cum. edit. Bas. 2. τό γε.

γνώμην τὴν ἐμὴν] Flor. i. τήν γ' ἐμήν.

E. *Τούτου τοίνυν τοὐναντίον*] Sic Bodl. Vat. Coisl. Ven. *Δ*. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i. cum ed. Bas. 2. In Steph. Ald. et Bas. 1. errore scriptum τὸν τοίνυν.

καὶ τί τις ἂν αὖ] τί addit Heindorf., quem alii postea secuti sunt.

Δοκῶ μήν, id quomodo defendi queat, nos quidem nullo modo fatemur intelligere. Sequuti igitur hic Heindorfium sumus μέν reponi iubentem. De hoc μέν v. ad p. 221. A. Quod vero post δοκῶ μέν infertur κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν, eodem modo Phileb. p. 32. C. οἶμαι κατά γε ἐμὴν δόξαν ἐμφανὲς ἔσεσθαι. Alia id genus attuli ad Phaedon. p. 60. C.

περὶ δὲ τὴν λέξιν—οὐ μεθ' ἡδονῆς] „Verbis περὶ τὴν λέξιν et οὐ μεθ' ἡδονῆς Plato more suo vocabuli ἀδολεσχοῦ originem significat, ἀπὸ τῆς λέξεως s. λέχης et ἀηδίας h. l. derivati.“ *Heindorf.*

E. *Καὶ τί τις ἂν αὖ εἰπὼν ἕτερον*] Hic quoque de felicissima Heindorfii coniectura τὶ inseruimus, quo qui carere possimus, sanequam non apparet. Mox τόν post τέταρτον Bekkerus cum Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Π*. omisit. Sed eiectus videtur articulus ab criticis, qui hunc eius usum ignorarent. Ex quo rursus videre licet, quanta cum cautione vel optimis libris utendum sit. v. quae rei exempla adscripsimus ad Gorg. p. 502. Remp. III. p. 407. B. VIII. p. 565. D.

P. 226. *Οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸ χρηματιστικὸν γένος*] Malim Οὐδὲν ἄρ' ἄλλ' ἢ τὸ χρ. Sic p. 224. A. τοίνυν interpositum: Μουσικήν τε τοίνυν ξυνά-

αὖ νῦν τέταρτον τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν σοφιστήν;

ΞΕ. *Οὐδὲν ἀλλ' ἢ τὸ χρηματιστικὸν γένος, ὡς* 226
ἔοικεν, ἐριστικῆς ὂν τέχνης, τῆς ἀντιλογικῆς, τῆς ἀμφισβητητικῆς, τῆς μαχητικῆς, τῆς ἀγωνιστικῆς, τῆς κτητικῆς ἐστιν, ὡς ὁ λόγος αὖ μεμήνυκε νῦν, ὁ σοφιστής.

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

Cap. XIII. ΞΕ. *Ὁρᾷς οὖν, ὡς ἀληθῆ λέγεται τὸ ποικίλον εἶναι τοῦτο τὸ θηρίον, καὶ τὸ λεγόμενον οὐ τῇ ἑτέρᾳ ληπτέον;*

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν ἀμφοῖν χρή.*

ΞΕ. *Χρὴ γὰρ οὖν, καὶ κατὰ δύναμίν γε οὕτω ποιητέον, τοιόνδε τι μεταθέοντας ἴχνος αὐτοῦ. καί* B
μοι λέγε· τῶν οἰκετικῶν ὀνομάτων καλοῦμεν ἄττα που;

τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν] *τὸν* om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* et extrusit Bekkerus. Quo iure voc. servaverimus, docebit annotatio ad Sympos. 213. E. et Remp. IX. p. 590. A. Scilicet ex talibus facile cognoscas vel optimos codd. manus criticorum correctrices expertos esse; quamobrem inconsultum est eorum auctoritatem ubique sequi velle.

P. 226. *τῆς ἀμφισβητητικῆς*] Hic quoque *ἀμφισβητικῆς* habent libri, ut p. 225. A.

ὡς ἀληθῆ λέγεται] V. *ἀληθῶς*. Illud habent Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΔΠ.* Par. BCH. Flor. b. c. i.

πασαν λέγωμεν κ. τ. λ. et p. 223. B. *δή* in verbis: *Κατὰ δὴ τὸν νῦν, ὦ Θεαίτητε, λόγον κ. τ. λ.*

Ὁρᾷς οὖν ὡς ἀληθῆ λέγεται τὸ ποικίλον] Iungas in hunc modum: *ὡς ἀληθῆ λέγεται τὸ εἶναι ποικίλον τοῦτο τὸ θηρίον;* nam articulus pertinet ad infinitivum. Pro vulgato *ἀληθῶς* nunc praeeunte Bekkero ex codd. restituimus *ἀληθῆ*, quod rursus mutatum ab iis est, quibus haec loquendi ratio esset offensioni. Sed conf. Lachet. p. 186. A. *τοῦτο μὲν ἀληθῆ λέγεις.* Menon. p. 98. B. *καὶ τοῦτό μοι δοκεῖς ἀληθῆ λέγειν*, ubi quae scripsi, ea hac data opportunitate retractare licebit. Etenim *ἀληθῆ* numero singulari in hac formula iungitur ideo, quia praedicatum universe enuntiatur. Formula *οὐ θατέρᾳ ληπτέον*, ducta a pugilatu, multo usu celebrata est a posterioris aetatis scriptoribus. v. Themist. Orat. V. p. 82. ed. Dind. = p. 69. B. X. p. 138. B. Numen. ap. Euseb. Praep. Ev. p. 735. C. Basil. M. De legendis Graec. libris p. 449. E. et quae laudavit Wyttenbach. ad Eunap. p. 58. Illustravit eam doctissime Kuhnius in Indice Aeliani voc. *Ἕτερος*.

B. *τῶν οἰκετικῶν ὀνομάτων κ. α. που.*] *Ὀνόματα οἰκετικά* sunt, quibus servilia ministeria designantur. Sic *καλὸν ὄνομα* vocatur id, quo boni quid

ΘΕΑΙ. Καὶ πολλά· ἀτὰρ ποῖα δὴ τῶν πολλῶν πυνθάνει;

ΞΕ. Τὰ τοιάδε, οἷον διηθεῖν τε λέγομεν καὶ διαττᾶν καὶ βράττειν καὶ διακρίνειν.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Καὶ πρός γε τούτοις ἔτι ξαίνειν, κατάγειν, κερκίζειν, καὶ μυρία ἐν ταῖς τέχναις ἄλλα τοιαῦτα ἐνόντα ἐπιστάμεθα. ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον αὐτῶν πέρι βουληθεὶς δηλῶ-
C σαι, παραδείγματα προθεὶς ταῦτα κατὰ πάντων ἤρου;

ΞΕ. Διαιρετικά που τὰ λεχθέντα εἴρηται ξύμπαντα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Κατὰ τὸν ἐμὸν τοίνυν λόγον ὡς περὶ ταῦτα μίαν οὖσαν ἐν ἅπασι τέχνην ἑνὸς ὀνόματος ἀξιώσομεν αὐτήν.

ΘΕΑΙ. Τίνα προσειπόντες;

ΞΕ. Διακριτικήν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

B. καὶ διαττᾶν] διαιταν Coisl. Ven. ΛΞΣ. Vind. alii.
ξαίνειν, κατάγειν, κερκίζειν] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. Editt. omnes ξαίνειν καὶ κατάγειν καὶ κερκίζειν.
C. ὡς περὶ ταῦτα μίαν] V. ὡςπερεί, ut est in Par. E.

significatur, Theag. p. 122. D. τί καλὸν ὄνομα τῷ νεανίσκῳ; ubi fuit nuper qui temere καλὸν eiectum vellet. Hipp. mai. p. 288. D. ὃς οὕτω φαῦλα ὀνόματα ὀνομάζειν τολμᾷ. sunt φαῦλα ὀνόματα nomina rerum vilium et abiectarum. Eodem modo De Rep. I. p. 344. B. αἰσχρὰ ὀνόματα vocantur rerum turpium appellationes. Cratyl. p. 411. A. τὰ καλὰ ὀνόματα. Phileb. p. 37. D. ὀρθὴν ἢ χρηστὴν ἤ τι τῶν καλῶν ὀνομάτων. De Republ. V. p. 463. E. οἰκεῖα ὀνόματα intelliguntur nomina cognatorum. Sed satis haec in praesenti. Praeterea που in interrogatione positum habemus sic, ut assensionem expectare interrogantem significet. Collocatam sic in clausula voculam ne mireris, conferas infra p. 232. D. Ἀντιλογικὸν αὐτὸν ἔφαμεν εἶναί που. et p. 223. C. Τὸ τῆς κτητικῆς διπλοῦν ἦν εἶδός που.

οἷον διηθεῖν τε λέγομεν—] Timaeus: Διηθεῖν· διυλίζειν (percolare). Idem, Διαττᾷν· σήθειν, i. e. cribro secernere. et Βράττειν· ἀνακινεῖν, ὥσπερ οἱ τὸν σῖτον καθαίροντες, (quatere vannoque excutere), ubi v. Ruhnken., quem iam Fischerus laudavit. Quod sequitur denique διακρίνειν, id etsi nimis universe dictum videtur ideoque

ΞΕ. Σκόπει δὴ ταύτης αὖ δύο ἄν πῃ δυνώμεθα κατιδεῖν εἴδη.

ΘΕΑΙ. Ταχεῖαν ὡς ἐμοὶ σκέψιν ἐπιτάττεις.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἔν γε ταῖς εἰρημέναις διακρίσεσι D
τὸ μὲν χεῖρον ἀπὸ βελτίονος ἀποχωρίζειν ἦν, τὸ δ' ὅμοιον ἀφ' ὁμοίου.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτω νῦν λεχθὲν φαίνεται.

ΞΕ. Τῆς μὲν τοίνυν ὄνομα οὐκ ἔχω λεγόμενον· τῆς δὲ καταλειπούσης μὲν τὸ βέλτιον διακρίσεως, τὸ δὲ χεῖρον ἀποβαλλούσης ἔχω.

ΘΕΑΙ. Λέγε τί.

ΞΕ. Πᾶσα ἡ τοιαύτη διάκρισις, ὡς ἐγὼ ξυννοῶ, λέγεται παρὰ πάντων καθαρμός τις.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε καθαρτικὸν εἶδος αὖ διπλοῦν E
ὂν πᾶς ἂν ἴδοι;

ΘΕΑΙ. Ναί, κατὰ σχολήν γ' ἴσως· οὐ μὴν ἔγωγε καθορῶ νῦν.

Cap. XIV. *ΞΕ.* Καὶ μὴν τὰ περὶ τὰ σώματα πολλὰ εἴδη καθάρσεων ἑνὶ περιλαβεῖν ὀνόματι προςήκει.

Flor. i. Zitt.

D. *τῆς δὲ καταλειπούσης*] Codd. omnes exceptis Flor. a. c. i. Par. F. habent *καταλιπούσης*, creberrima confusione. v. p. 227. D. Dein Coisl. Ven. *ΔΠ*. Flor. b. c. *ἀποβαλούσης*.

Heindorfio non sine causa auspectum fuit, tamen nescimus an in hac sententiarum verborumqne coniunctione sensu angustiore sit accipiendum. Videtur enim de illa servili opera intelligi oportere, qua fruges et legumina secernebantur. Quo significatu ubi illud acceperis, locus nihil offensionis habere videbitur.

ξαίνειν, κατάγειν—] De his dicemus ad Politic. p. 281. A. — *κατάγειν* est deducere filium; v. Ruhnken. ad Tim. p. 153.

C. *Κατὰ τὸν ἐμὸν τοίνυν λόγον —*] Secundum meam igitur sententiam, quum una sit horum omnium ars, uno eam nomine ornabimus. Poterat etiam dici, *ὡς μιᾶς οὔσης περὶ ταῦτα τέχνης, ἓν ὄνομα αὐτὴν καλοῦμεν.*

Ταχεῖαν ὡς ἐμοὶ σκέψιν] H. e. utpote quum ego in disserendo parum sim exercitatus. v. Matthiae Gr. §. 388. a.

D. *Καὶ μὴν ἔν γε ταῖς εἰρημέναις —*] H. e. *ἦν τὸ μὲν* (alterum) *ἀποχωρίζειν χεῖρον ἀπὸ βελτίονος, τὸ δὲ* (alterum) *ὅμοιον ἀφ' ὁμοίου.* Mox *ὄνομα οὐκ ἔχω λεγόμενον* est: non habeo eius nomen, quod usurpetur.

ΘΕΑΙ. Ποῖα καὶ τίνι;

ΞΕ. Τά τε τῶν ζώων, ὅσα ἐντὸς σωμάτων ὑπὸ
227 γυμναστικῆς ἰατρικῆς τε ὀρθῶς διακρινόμενα καθαίρεται καὶ περὶ τἀκτός, εἰπεῖν μὲν φαῦλα, ὅσα βαλανευτικὴ παρέχεται· καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων, ὧν γναφευτικὴ καὶ ξύμπασα κοσμητικὴ τὴν ἐπιμέλειαν παρεχομένη κατὰ σμικρὰ πολλὰ καὶ γελοῖα δοκοῦντα ὀνόματα ἔσχε.

ΘΕΑΙ. Μάλα γε.

ΞΕ. Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ Θεαίτητε. ἀλλὰ γὰρ τῇ τῶν λόγων μεθόδῳ σπογγιστικῆς ἢ φαρμακοποσίας οὐδὲν ἧττον οὐδέ τι μᾶλλον τυγχάνει μέλον, εἰ τὸ μὲν σμικρά, τὸ δὲ μεγάλα ἡμᾶς ὠφελεῖ καθαῖ-
B ρον. τοῦ κτήσασθαι γὰρ ἕνεκα νοῦν πασῶν τεχνῶν τὸ ξυγγενὲς καὶ τὸ μὴ ξυγγενὲς κατανοεῖν πειρωμένη τιμᾷ πρὸς τοῦτο ἐξ ἴσου πάσας, καὶ θάτερα

P. 227. *καὶ περὶ τἀκτός*] V. *καὶ τὰ περὶ τὰ ἐκτός.* Articulum post *καὶ* om. Bodl. Vat. Ven. *ΠΛ.* Flor. i. Crasin e Bodl. Vat. Ven. *Π.* restituimus. Dein ante *εἰπεῖν* iidem libri om. *ἅ*, quod vulgo interponebatur.

B. *τοῦ κτήσασθαι γὰρ ἕνεκα*] *ἕνεκεν* Coisl. Ven. *ΛΞΣ.* Vind. Par. BCFH. Flor. a. b. c., quod dedit Bekkerus. Crebra utriusque formae in codd. permutatio est. v. Schneider. ad Remp.

P. 227. *καὶ περὶ τἀκτός*] Male vulgo ante *περὶ* articulus *τὰ* interponebatur, quem sapienter delevit Bekkerus optimis codicibus suffragantibus. Nam *καὶ περὶ τὰ ἐκτός* respondet praecedenti *ἐντός* atque pariter ex *ὅσα* suspenditur. — *εἰπεῖν μὲν φαῦλα*, h. e. dictu quidem vilia, in quo rursus habes *μέν* illud *ἀνανταπόδοτον*, de quo v. ad Theaet. p. 197. C. — *ὅσα βαλαν. παρέχεται*, quae balneatorum ars exhibet.

καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων] Expectabas *καὶ τὰ τῶν ἀψύχων σωμάτων.* Sed cave tamen id protenus recipiendum existimes. — *τὴν ἐπιμέλειαν παρ.* curam suam adhibens — multa et ridicula nomina accepit. De *ἔσχεν* v. Buttmanni Gramm. Ampl. T. II. §. 114. s. v. *ἔχω.*

ἀλλὰ γὰρ τῇ τῶν λόγων—] Ad hunc Sophistae locum respicitur in Politico p. 266. D. ex quo rursus apparet utrumque librum maxima contineri argumenti similitudine ac necessitate.

B. *ἢ φθειριστικῆς δηλοῦντα*] H. e. *ἢ τὸν διὰ φθειριστικῆς.* quod Stephanus reponi iubebat. Apte comparat

τῶν ἑτέρων κατὰ τὴν ὁμοιότητα οὐδὲν ἡγεῖται γελοιότερα, σεμνότερον δέ τι τὸν διὰ στρατηγικῆς ἢ φθειριστικῆς δηλοῦντα θηρευτικὴν οὐδὲν νενόμικεν, ἀλλ' ὡς τὸ πολὺ χαυνότερον. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὅπερ ἤρου, τί προσεροῦμεν ὄνομα ξυμπάσας δυνάμεις, ὅσαι σῶμα εἴτε ἔμψυχον εἴτε ἄψυχον εἰλήχασι καθαίρειν, οὐδὲν αὐτῇ διοίσει, ποῖόν τι λεχθὲν εὐπρεπέστατον εἶναι δόξει· μόνον ἐχέτω χωρὶς τῶν τῆς ψυχῆς καθάρσεων πάντα ξυνδῆσαν, ὅσα ἄλλο τι καθαίρει. τὸν γὰρ περὶ τὴν διάνοιαν καθαρμὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπικεχείρηκεν ἀφορίσασθαι τὰ νῦν, εἴ γε ὅπερ βούλεται μανθάνομεν. C

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μεμάθηκα, καὶ συγχωρῶ δύο μὲν εἴδη καθάρσεως, ἓν δὲ τὸ περὶ τὴν ψυχὴν εἶδος εἶναι, τοῦ περὶ τὸ σῶμα χωρὶς ὄν.

ΞΕ. Πάντων κάλλιστα. καί μοι τὸ μετὰ τοῦτο ἐπάκουε πειρώμενος αὖ τὸ λεχθὲν διχῇ τέμνειν. D

p. 610. B. qui sibi de hoc loco nondum liquere ait. Liquebit, ubi vir diligentissimus acceperit Bekkero in Bodl. Vat. Ven. *Π*. ἕνεκα scriptum legi affirmanti etiam Gaisfordtum et Bastium adstipulari.

καὶ δὴ καὶ νῦν] Voces καὶ δὴ desunt in codd. praeter Bodl. Vat. Ven. Ξ. Mox pro εἰλήχασι plurimi codd., inter quos et Bodl. Vat. Ven. *Π*., εἰλήφασι.

Heindorfius Legg. II. p. 669. B. ὑμνεῖται τὸ περὶ αὐτὴν (μουσικὴν) διαφερόντως ἢ τὰς ἄλλας εἰκόνας, h. e. ἢ τὸ περὶ τὰς ἄλλας εἰκόνας. Xenoph. Cyrop. VIII. 3, 11. πολὺ γὰρ οἴονται Πέρσαι χρῆναι τοῖς περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον τεχνίταις χρῆσθαι ἢ περὶ τἄλλα, i. e. ἢ τοῖς περὶ τἄλλα. Ac sic saepe in altero comparationis membro articulus et praepositio non repetitur. Est autem φθειριστική, ἀπὸ τῶν φθειρῶν appellata, ars pedicularia.

οὐδὲν νενόμικεν] Ne miferis οὐδέν post σεμνότερόν τι illatum, eodem modo Phaedon. p. 65. E. μήτε τινὰ ἄλλην αἴσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν. Ibid. p. 74. A. οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν. ubi τι vulgo omissum. Eurip. Alcest. v. 79. ἀλλ' οὐδὲ φίλων τις πέλας οὐδείς.

C. μόνον ἐχέτω χωρὶς τῶν τ. ψ.] modo habeat seorsum ab animi purgationibus omnia coniuncta, quae aliud quid purgant. —εἴ γε ὅπερ βούλεται μανθ. si quidem intelligimus, quorsum spectet et quid sibi velit.

ΘΕΑΙ. Καθ' ὁποῖ' ἂν ὑφηγῇ, πειράσομαί σοι συντέμνειν.

Cap. XV. *ΞΕ.* Πονηρίαν ἕτερον ἀρετῆς ἐν ψυχῇ λέγομέν τι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Καὶ μὴν καθαρμὸς ἦν τὸ λιπεῖν μὲν θάτερον, ἐκβάλλειν δὲ ὅσον ἂν ᾖ πού τι φλαῦρον.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Καὶ ψυχῆς ἄρα, καθ' ὅσον ἂν εὑρίσκωμεν κακίας ἀφαίρεσίν τινα, καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες ἐν μέλει φθεγξόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε.

ΞΕ. Δύο μὴν εἴδη κακίας περὶ ψυχὴν ῥητέον.

228 *ΘΕΑΙ.* Ποῖα;

ΞΕ. Τὸ μὲν οἷον νόσον ἐν σώματι, τὸ δ' οἷον αἶσχος ἐγγιγνόμενον.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔμαθον.

P. 228. διαφθορᾶς διαφοράν;] Sic Ven. Σ. corr. cum Stephan. Ceteri libri omnes διαφθορᾶς, διαφθοράν. Veram lectionem iam Cornarius ex Galeno De dogm. Hippocr. et Platon. v. p. 288. restituendam vidit.

δυςειδὲς ὂν γένος] Ald. Bas. 1. 2. δυςειδὲς ἓν ὂν γένος.

D. Καθ' ὁποῖ' ἂν ὑφηγῇ — ξυντέμνειν] Abreschius Auctar. Diluc. Thucydd. p. 407. reponi iussit καθ' ὁποίαν ἄν. Sed καθ' ὁποῖα Plato dixit etiam supra c. 12. et alibi. Sensus est: Sicuti tu praeiveris, ita eam dividere conabor. Recte locum intellexit Fischerus.

τὸ λιπεῖν μὲν θάτερον] Heindorfius scripsit λείπειν ob sequens ἐκβάλλειν. Et certe sic est p. 226. D. τῆς δὲ καταλειπούσης μὲν τὸ βέλτιον διακρίσεως, τὸ δὲ χεῖρον ἀποβαλλούσης ἔχω. Codices tamen λιπεῖν tuentur.

καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες] „Stephano legendum videbatur αὐτήν, aut certe αὐτό. Sine caussa, opinor, quum genus pronominis recte accommodari potuerit generi nominis, cui iunctum est; id quod etiam a Latinis fieri constat.“ Fischerus. Recte. Exempla rei bene multa suppeditabit Krügerus De Attractione p. 164. Mox de coniectura Heindorfii reponere non dubitavimus Δύο μὴν εἴδη κακίας. Libri μέν, quod non habet idoneam explicationem. Ceterum inde a verbis Δύο μὴν εἴδη usque ad οὐδαμῶς ἄλλο hunc locum excerptum dedit

ΞΕ. Νόσον ἴσως καὶ στάσιν οὐ ταὐτὸν νενόμικας.

ΘΕΑΙ. Οὐδ' αὖ πρὸς τοῦτο ἔχω τί χρή με ἀποκρίνασθαι.

ΞΕ. Πότερον ἄλλο τι στάσιν ἡγούμενος ἢ τὴν τοῦ φύσει ξυγγενοῦς ἔκ τινος διαφθορᾶς διαφοράν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Ἀλλ' αἶσχος ἄλλο τι πλὴν τὸ τῆς ἀμετρίας πανταχοῦ δυςειδὲς ὂν γένος;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἄλλο. B

ΞΕ. Τί δέ; ἐν ψυχῇ δόξας ἐπιθυμίαις καὶ θυμὸν ἡδοναῖς καὶ λόγον λύπαις καὶ πάντα ἀλλήλοις ταῦτα τῶν φλαύρως ἐχόντων οὐκ ᾐσθήμεθα διαφερόμενα;

ΘΕΑΙ. Καὶ σφόδρα γε.

ΞΕ. Ξυγγενῆ γε μὴν ἐξ ἀνάγκης ξύμπαντα γέγονε.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

quod tenent etiam plerique codd. mss. Inde Stephanus fecit δυςειδὲς τῶν ἓν ὄντων γένος. Schleiermacherus coni. πανταχοῦ ἐνὸν δυςειδές, i. e. quod, ubicunque inest, deforme est. Et ἐνὸν scripserunt Heindorf. et Bekker. Nos e Bodl. Vat. Ven. II. Flor. i. δυςειδὲς ὂν γένος reponendum iudicavimus. Et omittit istud ἓν etiam Galenus.

Galenus De Dogm. Hippocr. et Platon. 5. p. 288. T. I. ed. Basil.

P. 228. Ἀλλ' αἶσχος ἄλλο τι — δυςειδὲς ὂν γένος] Dedimus quod libri praestantissimi exhibent atque Galenus auctoritate sua confirmat. Nam editt. ante Stephanum δυςειδὲς ἓν ὂν γένος, ut est in ceteris codd. quam lectionem Stephanus temere ex Ficino mutavit in δυςειδὲς τῶν ἓν ὄντων γένος. Heindorfius et Bekkerus de sententia Schleiermacheri scripserunt δυςειδὲς ἐνὸν γένος. Nimirum ἓν irrepsit ex glossemate.

B. ἐν ψυχῇ δόξας ἐπιθυμίαις — καὶ λόγον λύπαις] Ad haec Heindorfius: „Miror non potius legi καὶ λόγον ἡδοναῖς καὶ θύμον λύπαις.“ Non opus. Nam etiam θυμός, qui secundum Platonem rationi tanquam minister atque famulus subinde auxiliatur, recte dici potest voluptatibus resistere: rationem autem aegritudini ac dolori medicinam afferre, ecquis est qui negaverit? Nolumus nunc ex libris De Republica afferre quae huc pertineant. Satis erit philosophi mentem aperuisse. Ceterum τῶν φλαύρως ἐχόντων cohaeret cum ἐν ψυχῇ,

ΞΕ. Στάσιν ἄρα καὶ νόσον τῆς ψυχῆς πονηρίαν λέγοντες ὀρθῶς ἐροῦμεν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα μὲν οὖν.

C *ΞΕ.* Τί δ'; ὅσα κινήσεως μετασχόντα καὶ σκοπόν τινα θέμενα, πειρώμενα τούτου τυγχάνειν, καθ' ἑκάστην ὁρμὴν παράφορα αὐτοῦ γίγνεται καὶ ἀποτυγχάνει, πότερον αὐτὰ φήσομεν ὑπὸ συμμετρίας τῆς πρὸς ἄλληλα ἢ τοὐναντίον ὑπὸ ἀμετρίας αὐτὰ πάσχειν;

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὡς ὑπὸ ἀμετρίας.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ψυχήν γε ἴσμεν ἄκουσαν πᾶσαν πᾶν ἀγνοοῦσαν.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐστιν ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης ψυχῆς παραφόρου ξυνέσεως γιγνομένης οὐδὲν
D ἄλλο πλὴν παραφροσύνη.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

C. *πειρώμενα τούτου τυγχάνειν*] *πειρώμενα* om. Bodl. Vat. Ven. B. Zitt. In aliis quibusdam scriptum extat *πειρώμεθα*. Dein Bodl. Vat. Ven. Ξ. et non pauci deteriores libri *γίγνηται* et *ἀποτυγχάνῃ*.

D. *αἰσχρὰν καὶ ἄμετρον*] *ἀνόητον καὶ αἰσχρὰν* Ven. *Δ*.

ut genitivus a nomine, unde pendet, solito sit remotior.

B. *νόσον τῆς ψυχῆς πονηρίαν*] Nec hic audiendum putamus Heindorfium, qui ex lege illa sua, quam ad Phaedon. §. 24. proposuit, inserto articulo *τὴν τῆς ψυχῆς πονηρίαν* legendum censet. At enim vero varias illa norma ac multiplices habet exceptiones, de quibus alio loco dicendi erit opportunitas. Nunc hoc tantum monuisse iuvabit, *πονηρίαν* universe, *τῆς ψυχῆς* autem definite dici, id quod recte et sanae rationis legibus convenienter ita factum esse nemo temere negaverit. conf. ad Politic. p. 287. D.

C. *πειρώμενα τούτου τυγχάνειν*] Quod in optimis libris *πειρώμενα* omissum est, id fortasse ideo factum, quia *τούτου τυγχάνειν* ab *σκοπόν τινα θέμενα* pendere existimaretur. De qua re nobis aliter plane persuasimus. Omnino critici illi, quorum recensioni Bodleianus et cognati ei libri debentur, procliviores fuisse videntur ad eiicienda ea, quaecunque aliquo modo supervacanea esse viderentur. Quod nisi animadverteris, eorum auctoritatem saepe iniuria aliis codicibus anteposueris. Mox de *αὐτά*, numero plurali, v. ad Apol. p. 19. D. Phaed. p. 62. D. et 70. D. al.

ΞΕ. Ψυχὴν ἄρα ἀνόητον αἰσχρὰν καὶ ἄμετρον θετέον.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Ἔστι δὴ δύο ταῦτα, ὡς φαίνεται, κακῶν ἐν αὐτῇ γένη, τὸ μὲν πονηρία καλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, νόσος αὐτῆς σαφέστατα ὄν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἄγνοιαν μὲν καλοῦσι, κακίαν δὲ αὐτὸ ἐν ψυχῇ μόνον γιγνόμενον οὐκ ἐθέλουσιν ὁμολογεῖν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ συγχωρητέον, ὃ νῦν δὴ λέξαντος E ἠμφεγνόησά σου, τὸ δύο εἶναι γένη κακίας ἐν ψυχῇ, καὶ δειλίαν μὲν καὶ ἀκολασίαν καὶ ἀδικίαν ξύμπαντα ταῦτα ἡγητέον νόσον ἐν ἡμῖν, τὸ δὲ τῆς πολλῆς καὶ παντοδαπῆς ἀγνοίας πάθος αἶσχος θετέον.

Cap. XVI. *ΞΕ.* Οὐκοῦν ἐν σώματί γε περὶ δύο παθήματε τούτω δύο τέχνα τινὲ ἐγενέσθην;

ΘΕΑΙ. Τίνε τούτω;

E. ὃ νῦν δὴ λέξαντες] ὃν Bodl. Vat. Ven. *Π*. Ceterum vulgo erat δὴ νῦν, quod vix duo terve codd. tuentur. Dein vulgo ἠμφιγνόησα. Augmentum libri optimi et plurimi exhibuerunt. In Scholiis affertur lectio duplex, ἀμφεγνόησά σου et ἀμφιγνοήσας οὐ.

ξύμπαντα ταῦτα ἡγητέον] Inserui ταῦτα ex Par. CF. Flor. b. c. Ceterae editt. omnes pronomine carent.

ἄκουσαν πᾶσαν πᾶν ἀγν.] Nam animus noster natura est veri appetens atque incredibili quadam scientiae et cognitionis cupiditate tenetur. Quamobrem Plato sicuti statuit neminem peccare volentem, ita ne ignorantiam quidem atque errorem cuiquam gratum acceptumque esse indicavit. Mox verborum iunctura haec est: Τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐστιν οὐδὲν ἄλλο πλὴν παραφροσύνη ψυχῆς ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης παραφόρου ξυνέσεως γιγνομένης, aberratio mentis, quae dum ad veritatem contendit, a scientia et cognitione aberrat. Ex quo facile apparet, quo iure comma post ψυχῆς et γιγνομένης deleverimus. conf. ann. ad Euthyphron. p. 4. D. Apolog. 27. B. al.

D. κακίαν δὲ αὐτὸ ἐν ψυχῇ μόνον γιγν.] sed eam esse eximie in animo pravitatem nolunt concedere. Μόνον sic usurpatum tetigimus ad Symp. p. 215. C. et 222. A. Ad καλοῦσι et ἐθέλουσιν int. οἱ ἄνθρωποι sive οἱ πολλοί; quem usum loquendi Heindorfius ad Cratyl. p. 387. C. Platoni abiudicavit, hic tacitus pro recto et usitato probavit. Exempla illius ad l. c. Cratyli ipsi attulimus, huius tamen loci non memores.

E. ὃ νῦν δὴ λέξαντος —] V. δὴ νῦν. De utriusque formu-

229 *ΞΕ.* Περὶ μὲν αἶσχος γυμναστική, περὶ δὲ νόσον ἰατρική;

ΘΕΑΙ. Φαίνεσθον.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ περὶ μὲν ὕβριν καὶ ἀδικίαν καὶ δειλίαν ἡ κολαστικὴ πέφυκε τεχνῶν μάλιστα δὴ πασῶν προσήκουσα δίκη;

ΘΕΑΙ. Τὸ γοῦν εἰκὸς ὡς εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην δόξαν.

ΞΕ. Τί δέ; περὶ ξύμπασαν ἄγνοιαν μῶν ἄλλην τινὰ ἢ διδασκαλικὴν ὀρθότερον εἴποι τις ἄν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν.

ΞΕ. Φέρε δή· διδασκαλικῆς δὲ ἆρα ἓν μόνον
B γένος φατέον εἶναι ἢ πλείω, δύο δέ τινε αὐτῆς εἶναι μεγίστω; σκόπει.

ΘΕΑΙ. Σκοπῶ.

ΞΕ. Καί μοι δοκοῦμεν τῇδε ἂν πῃ τάχιστα εὑρεῖν.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὴν ἄγνοιαν ἰδόντες εἴ πῃ κατὰ μέσον αὐτῆς τομὴν ἔχει τινά. διπλῆ γὰρ αὕτη γιγνομένη δῆλον ὅτι καὶ τὴν διδασκαλικὴν δύο ἀναγκάζει μόρια ἔχειν, ἓν ἐφ' ἑνὶ γένει τῶν αὐτῆς ἑκατέρῳ.

P. 229. *πέφυκε τεχνῶν μαλιστα δὴ π.*] Male in vett. editt. post *πέφυκα* interpunctum est. Vitium sustulit Heindorf.

ὀρθότερον εἴποι τις ἄν;] Vett. editt. *ὀρθότατα*, invitis codicibus.

C. *Ἀγνοίας δ' οὖν μέγα τ.*] Vulg. *γοῦν*, adversautibus codicibus.

lae discrimine et usu diximus ad Tim. p. 39. B.

P. 229. *Οὐκοῦν καὶ περὶ μὲν ὕβριν — δίκη*] Pertinet *δίκη* ad *ἡ κολαστική*, ut intelligatur iurisdictio, per quam petulantia, iniustitia, ignavia castigantur. Quamquam fatemur ingenue valde displicere huius vocabuli adiectionem, quod glossemati longe est simillimum. Nam primum quidem illud loco alieno positum est; deinde eam habet vim et potestatem, quae cum reliquis verbis non conveniat, siquidem *δίκη* non potest commode numerari in artibus. Quamobrem ita nobis persuasimus, ut istud *δίκη* ex glossemate ortum esse censeamus. — *ὡς εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνθρ. δ.* ut id pro humanae opinionis infirmitate ita dicam. Excusat enim responsum hoc suum, *Τὸ γοῦν εἰκός*, quo quid rei esset decernere non ausus erat.

ΘΕΑΙ. Τί οὖν; καταφανές πῄ σοι τὸ νῦν ζητούμενον;

ΞΕ. Ἀγνοίας δ' οὖν μέγα τί μοι δοκῶ καὶ χαλε- C
πὸν ἀφωρισμένον ὁρᾶν εἶδος, πᾶσι τοῖς ἄλλοις αὐτῆς ἀντίσταθμον μέρεσι.

ΘΕΑΙ. Ποῖον δή;

ΞΕ. Τὸ μὴ κατειδότα τι δοκεῖν εἰδέναι· δι' οὗ κινδυνεύει πάντα ὅσα διανοίᾳ σφαλλόμεθα γίγνεσθαι πᾶσιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ δὴ καὶ τούτῳ γε οἶμαι μόνῳ τῆς ἀγνοίας ἀμαθίαν τοὔνομα προςρηθῆναι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τί δὲ δὴ τῷ τῆς διδασκαλικῆς ἄρα μέρει τῷ τοῦτο ἀπαλλάττοντι λεκτέον; D

ΘΕΑΙ. Οἶμαι μὲν οὖν, ὦ ξένε, τὸ μὲν ἄλλο δημιουργικὰς διδασκαλίας, τοῦτο δὲ ἐνθάδε γε παιδείαν δι' ἡμῶν κεκλῆσθαι.

ΞΕ. Καὶ γὰρ σχεδόν, ὦ Θεαίτητε, ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν. ἀλλὰ γὰρ ἡμῖν ἔτι καὶ τοῦτο σκεπτέον, εἰ

ἀμαθίαν — προςρηθῆναι] Accusativum dedi ex Par. C. Flor. i. Vett. editt. ἀμαθία. Paris. B. ἀμαθίαι.

τοῦτο ἀπαλλάττοντι] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. cum Coisl. Ven. ΛΞΣ. Vind. Par. BEF. et ceteris omnibus. Unus Flor. b. τούτου, quod Stephanus inutili invexit mutatione.

D. ἀλλὰ γὰρ ἡμῖν ἔτι] ἐν ἡμῖν Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i. Praepositio ob praegressum ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν repetita videtur.

C. Καὶ δὴ καὶ τούτῳ γε — προςρηθῆναι] τούτῳ μόνῳ τῆς ἀγνοίας est huic uni ignorationis parti; neque enim est, cur εἴδει cum Stephano insertum velis. Pro ἀμαθία unus Paris. et Flor. ἀμαθίαν, quod usus loquendi postulabat. v. ad Cratyl. p. 384. C. Theaet. p. 150. A. Matthiae Gr. §. 308.

Τί δὲ δὴ τῷ τῆς δ. — λεκτέον] H. e. quod nomen ei imponendum; v. ad p. 225. B. — τοῦτο ἀπαλλ. quod illud removet atque tollit. Temere Stephanus correxit τούτου.

D. ἐνθάδε γε παιδείαν δι' ἡμῶν κεκλ.] hic quidem certe Athenis; unde apparet, qua vi δι' ἡμῶν positum sit. Est enim: a nobis, Atheniensibus, nominis huius auctoribus, ut recte explicat Heindorfius.

ἄτομον ἤδη ἐστὶ πᾶν ἤ τινα ἔχον διαίρεσιν ἀξίαν ἐπωνυμίας.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρὴ σκοπεῖν.

Cap. XVII. ΞΕ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ τοῦτο ἔτι πῃ σχίζεσθαι.

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί;

E ΞΕ. Τῆς ἐν τοῖς λόγοις διδασκαλικῆς ἡ μὲν τραχυτέρα τις ἔοικεν ὁδὸς εἶναι, τὸ δ' ἕτερον αὐτῆς μόριον λειότερον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ τούτων ἑκάτερον λέγομεν;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον, ᾧ πρὸς τοὺς υἱεῖς μάλιστ' ἐχρῶντο τότε καὶ ἔτι πολλοὶ χρῶνται τὰ νῦν, ὅταν αὐτοῖς ἐξαμαρτάνωσί τι, τὰ μὲν

εἰ ἄτομον ἤδη ἐστὶν πᾶν] Flor. b. i. post *εἰ* inserunt *ἄρα*. Vulgo *ἄρα* ante *τινὰ ἔχον* interpositum legitur. Sed omittunt codd. fere omnes. Igitur utroque delevi loco.

E. *ἑκάτερον λέγομεν;*] V. *λέγωμεν* quod primus correxi ex Ven. *ΞΠ*. Flor. i.

μάλιστ' ἐχρῶντο τότε] *τότε* dedi ex Par. BC. Flor. a. c. Editt. omnes *τε*, v. ann. ad p. 236. E.

ἐξαμαρτάνωσί τι] *τι* additum e Bodl. Vat. Ven. *Π*.

P. 230. *εἴποι τις ἂν νουθετητικήν.*] Hanc formam pro vulg. *νουθετικήν* redhibuerunt Bodl. Vat. Ven. *ΔΞΠΣ*. Vind. Par. BCH. Flor. a. c. i. Zitt. conf. annot. crit. ad p. 225. A. Idem de

E. *Τῆς ἐν τοῖς λόγοις—*] Ficinus: Eius utique facultatis, quae sermone docet, pars quaedam asperior, quaedam laevior esse videtur. Itaque *ὁδός* in codice suo non videtur reperisse.

Τὸ μὲν ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον] Stephanus coniectabat *ἀρχαιοπρεπές τι καὶ πάτριον*. Quo sane opus foret, nisi *πάτριον* h. l. vim nominis substantivi haberet, sicuti alibi *νόμιμον*, *δίκαιον*, *ξυμφέρον*, et similia. Post *ἐξαμαρτάνωσι* inseruimus *τι*. Quo facto eadem nata constructio, quam habes Reip. I. p. 339. C. *πότερον δὲ ἀναμάρτητοί εἰσιν οἱ ἄρχοντες ἐν ταῖς πόλεσιν ἑκάσταις ἤ οἷοί τι καὶ ἁμαρτεῖν;* Ibid. p. 340. C. *τοὺς ἄρχοντας ὡμολόγεις οὐκ ἀναμαρτήτους εἶναι, ἀλλά τι καὶ ἐξαμαρτάνειν.* De dativo *αὐτοῖς* v. ad Phaedr. p. 257. C. Remp. I. p. 343. Theaet. p. 143. E. Thucyd. I, 6. *οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων.*

P. 230. *Τὸ δέ γε ὡς εἶξασί τινες —*] Hoc loco Bekkerum si audias, facile tibi persuaseris *ὡς* in omnibus libris praeter Ven. *Π*. deesse. Et tamen nec Gaisfordtus illud narrat in Bodl. desiderari nec nostri codd. exceptis duobus voculam ignorant. Huc accedit Bastii testimonium, qui *ὡς* in Venet. 189. s. *Σ*. reperit, et in unis Vat. *Δ*. Ven. *Π*. et Par. B. deesse vidit. Itaque hoc quidem exploratum habemus, non carere voculam idonea librorum auctoritate. Huc accedit quod

χαλεπαίνοντες, τὰ δὲ μαλθακωτέρως παραμυθούμενοι· τὸ δ' οὖν ξύμπαν αὐτὸ ὀρθότατα εἴποι τις ἂν νουθετητικήν. 230

ΘΕΑΙ. Ἔστιν οὕτω.

ΞΕ. Τὸ δέ γε, ὡς εἴξασί τινες αὖ λόγον ἑαυτοῖς δόντες ἡγήσασθαι πᾶσαν ἀκούσιον ἀμαθίαν εἶναι, καὶ μαθεῖν οὐδέν ποτ' ἂν ἐθέλειν τὸν οἰόμενον σοφὸν εἶναι τούτων ὧν οἴοιτο πέρι δεινὸς εἶναι, μετὰ δὲ πολλοῦ πόνου τὸ νουθετητικὸν εἶδος τῆς παιδείας σμικρὸν ἀνύτειν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς γε νομίζοντες.

ΞΕ. Τῷ τοι ταύτης τῆς δόξης ἐπὶ ἐκβολὴν ἄλλῳ B
τρόπῳ στέλλονται,

proximis locis dictum esto.

Τὸ δέ γε, ὡς εἴξασι] ὡς, quod abest a plerisque codd. mss., tuentur Ven. Σ. Flor. a. b. c. Cornarius illud in ᾧ mutatum volebat; Bekkerus delevit.

οὐδέποτ' ἂν ἐθέλειν] *οὐδέν ποτ'* Bodl. Vat. Ven. *Π.* quod recepimus.

P. 230. *τὸ νουθετητικὸν εἶδος*] Steph. hic quoque *νουθετικόν*, invitis codd. fere omnibus. Dein pro vulg. *μικρον* codd. optimi et vero etiam plurimi *σμικρόν*.

B. *Τῷ τοι ταύτης τ. δ.*] V. *καὶ γάρ τ.* Veram lectionem debemus Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i.

ea vix recte abesse potest, quandoquidem post *Τὸ δέ γε* oratio abrumpitur, ita ut infra demum, quod subsequi debebat, his verbis adiiciatur: *διὰ ταῦτα δὴ πάντα ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, καὶ τὸν ἔλεγχον λεκτέον ὡς ἄρα μεγίστη καὶ κυριωτάτη τῶν καθάρσεών ἐστιν.* Quamobrem aut *γάρ* post *εἴξασι* interponendum fuit, aut *ὡς* addendum. Est autem loci sententia haec: Alterum vero genus, — nam videntur quidam contra, rem secum reputantes, ita statuere, ut existiment omnem insipientiam neutiquam esse voluntariam, nec unquam fore, ut is, qui se putet eorum peritum esse, in quibus se excellere opinetur, discere aliquid velit, sed quantumvis multo labore genus illud admonitionis institutioni proprium parum proficere. Ita igitur apparet sermonis filum utique abruptum esse. De *εἴξασι* pro *ἐοίκασι* posito Timaeus: *Εἴξασι καὶ εἴκασι λέγει ἀντὶ τοῦ ἐοίκασι.* ubi v. Ruhnken. p. 98. Formulam *λόγον ἑαυτῷ διδόναι*, sibi rationem alicuius rei reddere, Heindorfius illustravit, comparans inter alia illud Sophoclis Oedip. Tyr. v. 582. *Οὔκ, εἰ διδοίης, ὡς ἐγώ, σαυτῷ λόγον.*

B. *Τῷ τοι ταύτης τῆς δ.*] Vett. editt. *καὶ γάρ τοι ταύτης κ. τ. λ.* Quod adversatur argumentationis ordini. Recte libri manu scripti meliores *Τῷ τοι τ.*

ΘΕΑΙ. Τίνι δή;

ΞΕ. Διερωτῶσιν ὧν ἂν οἴηταί τίς τι πέρι λέγειν λέγων μηδέν· εἶθ' ἅτε πλανωμένων τὰς δόξας ῥᾳδίως ἐξετάζουσι, καὶ συνάγοντες δὴ τοῖς λόγοις εἰς ταὐτὸν τιθέασι παρ' ἀλλήλας, τιθέντες δὲ ἐπιδεικνύουσιν αὐτὰς ἑαυταῖς ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτὰ κατὰ ταὐτὰ ἐναντίας. οἱ δ' ὁρῶντες ἑαυτοῖς μὲν χαλεπαίνουσι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἡμεροῦνται, καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τῶν περὶ αὐτοὺς μεγάλων
C καὶ σκληρῶν δοξῶν ἀπαλλάττονται πασῶν [τε] ἀπαλλαγῶν ἀκούειν τε ἡδίστην καὶ τῷ πάσχοντι βεβαιότατα γιγνομένην. νομίζοντες γάρ, ὦ παῖ φίλε, οἱ καθαίροντες αὐτούς, ὥςπερ οἱ περὶ τὰ σώματα ἰατροὶ νενομίκασι μὴ πρότερον ἂν τῆς προςφερομένης τροφῆς ἀπολαύειν δύνασθαι σῶμα, πρὶν ἂν τὰ ἐμποδίζοντα ἐν αὐτῷ τις ἐκβάλῃ, ταὐτὸν καὶ περὶ ψυχῆς διενοήθησαν ἐκεῖνοι, μὴ πρότερον αὐτὴν ἕξειν
D τῶν προςφερομένων μαθημάτων ὄνησιν, πρὶν ἂν ἐλέγχων τις τὸν ἐλεγχόμενον εἰς αἰσχύνην καταστήσας, τὰς τοῖς μαθήμασιν ἐμποδίους δόξας ἐξελών, καθα-

C. *ἀκούειν τε*] τε om. Vat.

ἐν αὐτῷ τις ἐκβ.] V. ἑαυτῷ, invitis codicibus omnibus praeter Ven. Ξ.

P. 231. *αὐτοῖς προςάπτωμεν*] προςάπτομεν tres optimi.

τ. δ. h. e. propterea vero, idcirca vero. Theaet. p. 179. D. τῷ τοι, ὦ φίλε Θεόδωρε, μᾶλλον σκεπτέον ἐξ ἀρχῆς. ubi v. ann. Praeterea conf. Phileb. p. 50. E. τὰ νῦν δὲ ἐπὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι στέλλεσθαι, πρὸς τὴν κρίσιν, ἣν Φίληβος ἐπιτάττει Legg. X. p. 892. C. 893. B.

ἐπιδεικνύουσιν αὐτὰς — ἐναντίας] ostendunt eas simul de eodem ad idem eodem modo contrarias esse, h. e. inter ipsas pugnare, quum tamen de iisdem rebus foveantur et ad unum eundemque finem spectent et eodem modo se habeant. Mox ad ὁρῶντες int. αὐτό.

C. *ἀπαλλάττονται πασῶν — γιγνομένην*] Prorsus assentimur Heindorfio τέ delendum iudicanti et comma post ἀπαλλάττονται removenti. Nam ita facile apparet coniungi oportere ἀπαλλάττονται ἀπαλλαγῶν ἡδίστην. De Rep. VI. p. 496. E. τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἀπαλλάξεται. Nisi forte in illo τε latet articulus τῶν.

νομίζοντες γάρ — ταὐτὸν καὶ περὶ ψυχῆς διενοήθη-

ρὸν ἀποφήνῃ καὶ ταῦτα ἡγούμενον, ἅπερ οἶδεν, εἰδέναι μόνα, πλείω δὲ μή.

ΘΕΑΙ. Βελτίστη γοῦν καὶ σωφρονεστάτη τῶν ἕξεων αὕτη.

ΞΕ. Διὰ ταῦτα δὴ πάνθ' ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, καὶ τὸν ἔλεγχον λεκτέον ὡς ἄρα μεγίστη καὶ κυριωτάτη τῶν καθάρσεών ἐστι, καὶ τὸν ἀνέλεγκτον αὖ νομιστέον, ἂν καὶ τυγχάνῃ βασιλεὺς ὁ μέγας ὤν, τὰ μέγιστα ἀκάθαρτον ὄντα, ἀπαίδευτόν τε καὶ αἰσχρὸν E
γεγονέναι ταῦτα, ἃ καθαρώτατον καὶ κάλλιστον ἔπρεπε τὸν ὄντως ἐσόμενον εὐδαίμονα εἶναι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

Cap. XVIII. ΞΕ. Τί δέ; τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῇ τέχνῃ τίνας φήσομεν; ἐγὼ μὲν γὰρ φοβοῦμαι 231
σοφιστὰς φάναι.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Μὴ μεῖζον αὐτοῖς προςάπτωμεν γέρας.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν προςέοικε τοιούτῳ τινὶ τὰ νῦν εἰρημένα.

τοιούτῳ τινὶ] V. τινὶ τοιούτῳ, quod e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. Coisl. mutatum. Post προςέοικε unus Flor. i. γε inserit, quod olim, quum Bekkeri commentarios nondum licuisset inspicere, protenus recepi, nunc non amplius defendo, nisi plurium codicum accedat auctoritas.

σαν] Hoc διενοήθησαν infertur perinde ac si νομίζοντες non praecessisset, sed potius scriptum esset: οὗτοι γάρ, ὦ παῖ φίλε, οἱ καθαίροντες αὐτοὺς κ. τ. λ. In qua orationis conformatione tanto minus haerendum, quanto magis concessum est dialogorum scriptori sermonis quotidiani consuetudinem imitatione exprimere.

P. 231. Ἀλλὰ μὴν προςέοικέ γε τοιούτῳ τινὶ τὰ νῦν εἰρημένα] H. e. ea, quae exposita sunt, videntur in tale quiddam, quale sophistae sunt, convenire, eique esse similia. — Mox ἀσφαλής non est tutus, sed cautus, cuius usus loquendi exempla ad h. l. dedit Heindorfius, quibus adde Plutarchi Phocion. c. 3. extr. et c. 6. — ὅμως δὲ ἔστωσαν. sc. σοφισταὶ οἱ χρώμενοι ταύτῃ τῇ τέχνῃ. Dein Heindorfius pro φυλάττωσιν legendum suspicatur φυλαχθῶσιν, int. οἱ ὅροι. Nisi forte praestat ad φυλάττωσιν ex superioribus repetere οἱ διαλεγόμενοι. Verum utut res se habet, sententia certe verborum huc redit: non puto propter le-

ΞΕ. Καὶ γὰρ κυνὶ λύκος, ἀγριώτατον ἡμερωτάτῳ. τὸν δὲ ἀσφαλῆ δεῖ πάντων μάλιστα περὶ τὰς ὁμοιότητας ἀεὶ ποιεῖσθαι τὴν φυλακήν· ὀλισθηρότατον γὰρ τὸ γένος. ὅμως δ' ἔστωσαν· οὐ γὰρ περὶ σμικρῶν ὅρων τὴν ἀμφισβήτησιν οἴομαι γενήσεσθαι
B τότε, ὁπόταν ἱκανῶς φυλάττωσιν.

ΘΕΑΙ. Οὔκουν τό γε εἰκός.

ΞΕ. Ἔστω δὴ διακριτικῆς τέχνης καθαρτική, καθαρτικῆς δὲ τὸ περὶ ψυχὴν μέρος ἀφωρίσθω, τούτου δὲ διδασκαλική· διδασκαλικῆς δὲ παιδευτική· τῆς δὲ παιδευτικῆς ὁ περὶ τὴν μάταιον δοξοσοφίαν γιγνόμενος ἔλεγχος ἐν τῷ νῦν λόγῳ παραφανέντι μηδὲν ἄλλ' ἡμῖν εἶναι λεγέσθω πλὴν ἡ γένει γενναία σοφιστική.

ΘΕΑΙ. Λεγέσθω μέν· ἀπορῶ δὲ ἔγωγε ἤδη διὰ
C τὸ πολλὰ πεφάνθαι, τί χρή ποτε ὡς ἀληθῆ λέγοντα καὶ διισχυριζόμενον εἰπεῖν ὄντως εἶναι τὸν σοφιστήν.

ἀγριώτατον ἡμεροτάτῳ] Bodl. Vat. Ven. *Π.* ἀγριώτερον, quod hoc quidem loco nemo temere probabit.

C. φέρε, ὁπόσα] φέρε δή, ὁπόσα Vat.

D. δοκῶ μὲν γάρ, τὸ πρ.] Post γὰρ addunt ἂν Bodl. Vat.

ves quasdam definitiones controversiam orituram esse tunc, si id in disserendo satis diligenter observetur, ut ne similia inter se confundantur.

B. ἡ γένει γενναία σοφιστική] Faceto lusu dicitur· γένει γενναία, nobili stirpe, quia origo eius a doctrina et institutione, in castiganda vanae sapientiae opinione occupata illa, repetebatur. Comparat Heindorf. Soph. Oed. Tyr. 1469. ἴθ' ὦναξ, ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε.

C. Εἰκότως γε σὺ ἀπορῶν] Int. λέγεις s. οὕτω ποιεῖς.

διαδύσεται τὸν λόγον, quomodo tandem adhuc elabi possit orationi. Lysid. p. 216. C. διολισθαίνει καὶ διαδύεται ἡμᾶς. Demosth. p. 1045. 25. ἀποκρύπτεσθαι γὰρ καὶ διαδύεσθαι καὶ πάντα ποιεῖν κ. τ. λ. Aristoph. Vesp. v. 281. ἄνθρωπος, ὃς ἡμᾶς διεδύετο ἐξαπατῶν. — De proverbio τὰς ἁπάσας μὴ ῥᾴδιον διαφεύγειν v. Erasmi Adagg. p. 222. Metaphora a lucta repetita; unde apparet omissum esse λαβάς. Sic Phileb. p. 13. D. τάχ' ἀνιέντες εἰς τὰς ὁμοίας. Plene Phaedr. p. 236. C. εἰς τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐλήλυθας. De Rep VIII. in. πάλιν τοίνυν ὥσπερ παλαιστὴς τὴν αὐτὴν λαβὴν πάρεχε. Legg. III. p. 682. E. ὁ λόγος ἡμῖν οἷον λαβὴν ἀποδίδωσι. Rem bene expedivit Heindorf.

καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλογισώμεθα — φέρε κ. τ. λ.

ΞΕ. Εἰκότως γε σὺ ἀπορῶν. ἀλλά τοι κἀκεῖνον ἡγεῖσθαι χρὴ νῦν ἤδη σφόδρα ἀπορεῖν ὅπῃ ποτὲ ἔτι διαδύσεται τὸν λόγον· ὀρθὴ γὰρ ἡ παροιμία, τὸ τὰς ἁπάσας μὴ ῥᾴδιον εἶναι διαφεύγειν. νῦν οὖν καὶ μάλιστα ἐπιθετέον αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Καλῶς λέγεις.

Cap. XIX. *ΞΕ.* Πρῶτον δὴ στάντες οἷον ἐξαναπνεύσωμεν, καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλογισώμεθα ἅμα ἀναπαυόμενοι, φέρε, ὁπόσα ἡμῖν ὁ σοφιστὴς πέ- D φανται. δοκῶ μὲν γάρ, τὸ πρῶτον εὑρέθη νέων καὶ πλουσίων ἔμμισθος θηρευτής.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε δεύτερον ἔμπορός τις περὶ τὰ τῆς ψυχῆς μαθήματα.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τρίτον δὲ ἆρα οὐ περὶ ταὐτὰ ταῦτα κάπηλος ἀνεφάνη;

Ven. *Π.* Coisl. Ven. *ΛΣ.* Vind. Par. E. al. ac dein scribunt εὑρεθῇ. Alii ante τὸ inserunt ὡς, ut Par. BFH. Utrumque ortum ex offensione constructionis eius, quam infra in commentariis dilucidavimus.

τὸ δέ γε δεύτερον] δέ additum e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Par. F.

et communiter inter quiescendum sic reputemus: age, quot sophistae species apparuerint, videamus. Post ἀναπαυόμενοι poterat οὕτως adiici. Sed ita voculae, quae rectae orationis indicium faciunt, interdum omittuntur. Phaedon. p. 91. B. λογίζομαι γάρ, ὦ φίλε ἑταῖρε, καὶ θέασαι ὡς πλεονεκτικῶς· εἰ μὲν τυγχάνει ἀληθῆ ὄντα ἃ λέγω, καλῶς δὴ ἔχει. conf. etiam De Rep. VI. p. 492. E. ibique ann. Dein istud ὁπόσα ne quis in πόσα mutandum censeat; oratio enim elliptica, perinde ac si Germanice dicimus: als wie vielerlei uns doch wohl der Sophist erschienen ist, ad quae sponte intelligimus scire velim aut simile quibdam. Diximus de hoc usu ad Euthydem. p. 271. A. et Menon. p. 84. E.

D. δοκῶ μὲν γάρ, τὸ πρῶτον εὑρέθη —] De δοκῶ μέν rectae orationi praemisso explicatum est ad Menon. p. 94. B. et Gorg. p. 460. A. Temere hic turbarunt codicum correctores, quorum manus apud Platonem frequentissime agnoscere liceat.

περὶ τὰ τῆς ψυχῆς μαθήματα] H. e. artium ac disciplinarum, quae ad animum erudiendum valent. Quo sensu ubi verba acceperis, non erit quod in iis cum Schleiermachero offendas. Spectant autem haec ad superiora illa, quibus sophistae ex μαθη-

ΘΕΑΙ. Ναί. καὶ τέταρτόν γε αὐτοπώλης περὶ τὰ μαθήματα ἡμῖν * ἦν *.

ΞΕ. Ὀρθῶς ἐμνημόνευσας. πέμπτον δ' ἐγὼ πει-
E ράσομαι μνημονεύειν· τῆς γὰρ ἀγωνιστικῆς περὶ λόγους ἦν τις ἀθλητής, τὴν ἐριστικὴν τέχνην ἀφωρισμένος.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τό γε μὴν ἕκτον ἀμφισβητήσιμον μέν, ὅμως δ' ἔθεμεν αὐτῷ συγχωρήσαντες δοξῶν ἐμποδίων μαθήμασι περὶ ψυχὴν καθαρτὴν αὐτὸν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

232 ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐννοεῖς, ὅταν ἐπιστήμων τις πολλῶν φαίνηται, μιᾶς δὲ τέχνης ὀνόματι προσαγορεύηται, τὸ φάντασμα τοῦτο ὡς οὐκ ἔσθ' ὑγιές, ἀλλὰ δῆλον ὡς ὁ πάσχων αὐτὸ πρός τινα τέχνην οὐ δύναται κατιδεῖν ἐκεῖνο αὐτῆς, εἰς ὃ πάντα τὰ μαθήματα ταῦτα βλέπει, διὸ καὶ πολλοῖς ὀνόμασιν ἀνθ' ἑνὸς τὸν ἔχοντα αὐτὰ προσαγορεύει;

περὶ τὰ μαθήματα ἡμῖν ἦν] ἦν addidi de coniectura Heindorfi: alioquin enim ἡμῖν fuit omittendum. conf. Iacobs ad Dionysium De Compos. Verbor. ed. Goeller. p. 280.

τῆς γὰρ ἀγωνιστικῆς] τῆς παραγωνιστικῆς Bodl. Vat. Ven. Π. male.

E. ὅμως δ' ἔθεμεν] Sic Bodl. Vat. Ven. Π Λ. Par. BCH. Florentini quatuor. Vett. editt. ὅμως δὲ θῶμεν. Mox Bodl. Vat.

ματοπωλικῇ tribuebatur τὸ περὶ τῆς ἀρετῆς μάθημα.

περὶ τὰ μαθήματα ἡμῖν ἦν] Recte Heindorfius ἦν de coniectura addidit. Nam quominus ἀνεφάνη ex superioribus repetamus, vel ordo verborum prohibet. Debebat enim ita ἡμῖν ante ἀνεφάνη interponi. conf. p. 225. A. τῆς κτητικῆς ἀγωνιστική τι μέρος ἡμῖν ἦν.

E. τὴν ἐριστικὴν τέχνην ἀφωρισμένος] qui sibi artem eristicam seiunxit ac vindicavit.

ὅμως δ' ἔθεμεν αὐτῷ συγχωρήσαντες —] tamen ei concedentes ponebamus ipsum opinionum mentis eruditioni officientium esse purgatorem. Secus accepit haec Bernhardy Synt. p. 231. qui dativum ex συγχωρήσαντες pendere non intellexit.

P. 232. ἀλλὰ δῆλον ὡς ὁ πάσχων—] H. e. non potest ille generalem notionem mente sua complecti, qua varia ista μαθήματα contineantur; ideoque utitur variis nominibus, quibus singulae tantummodo scientiae partes designantur, non nomine

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει τοῦτο ταύτῃ πῃ μάλιστα πεφυκέναι.

Cap. XX. ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἡμεῖς γε αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσει δι' ἀργίαν πάσχωμεν, ἀλλ' ἀναλάβωμεν πρῶτον τῶν περὶ τὸν σοφιστὴν εἰρημένων. ἓν γάρ τί μοι μάλιστα κατεφάνη αὐτὸν μηνῦον. B

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἀντιλογικὸν αὐτὸν ἔφαμεν εἶναί που.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δ'; οὐ καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τούτου διδάσκαλον γίγνεσθαι;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Σκοπῶμεν δή, περὶ τίνος ἄρα καί φασιν οἱ τοιοῦτοι ποιεῖν ἀντιλογικούς. ἡ δὲ σκέψις ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ἔστω τῇδέ πῃ. φέρε, περὶ τῶν θείων, ὅσα ἀφανῆ τοῖς πολλοῖς, ἄρ' ἱκανοὺς ποιοῦσι τοῦτο δρᾶν; C

Ven. Π. errore μάθησιν, nam etiam Vaticanum et Venetum eam scripturam habere liquido testatur Bastius.

P. 232. B. ἀναλάβωμεν πρῶτον τῶν περὶ τὸν σοφ.] Ante τῶν Par. C. et corr. B. inserunt τι, quod habent etiam Flor. a. b. c. Heindorfius ἓν ante πρῶτον addendum putabat. Neutro opus est. v. infra comment.

αὐτὸν μηνῦον] V. μηνύων, quod unus Par. E. habet et fortasse Flor. a. b. c. In Bodl. est μηνυον sine accentu.

generis.

B. ἀλλ' ἀναλάβωμεν πρῶτον τῶν περὶ τὸν σοφ. εἰρημένων] Locum sanissimum rursus emplastris suis deformare grammatici conati sunt. Nam Heindorfius ante πρῶτον inculcavit ἕν. Codices quidam autem τι post πρῶτον addunt, receptum illud a Bekkero atque Astio. Sed neutro supplemento opus esse facile nobis concedent qui genitivum partitivum ab omnis generis verbis pendere posse intellexerint. Genus loquendi illustrarunt Schaeferus ad Lamb. Bos. p. 475 sq. Erfurdt. ad Soph. Antig. v. 1056. Fritsch. Quaest. Lucians. p. 201. Bernhardy Synt. p. 144. quibus adde nostra ad Tim. p. 33. D. Loquutionem λέγειν περί τινα tetigimus ad Cratyl. p. 395. D. Gorg. p. 490. C. Tim. p. 38. A. infra p. 247. B.

περὶ τίνος ἄρα καί φασιν —] De hoc καί v. ad Lachet. p. 182. E. Euthydem. p. 272. D. Mox τοῦτο δρᾶν per synesin dictum, quandoquidem ex ἀντιλογικούς int. ἀντιλέγειν. v. ad Menex. p. 244. D.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γοῦν δὴ περὶ αὐτῶν ταῦτα.

ΞΕ. Τί δ' ὅσα φανερὰ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα;

ΘΕΑΙ. Τί γάρ;

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς ἰδίαις συνουσίαις, ὁπόταν γενέσεώς τε καὶ οὐσίας πέρι κατὰ πάντων λέγηταί τι, ξύνισμεν ὡς αὐτοί τε ἀντειπεῖν δεινοὶ τούς τε ἄλλους ὅτι ποιοῦσιν ἅπερ αὐτοὶ δυνατούς;

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

D *ΞΕ.* Τί δ' αὖ περὶ νόμων καὶ ξυμπάντων τῶν

C. *ἅπερ αὐτοὶ δυνατούς;*] Bas. 2. Ven. *Ξ.* et corr. *Π.* *δυνατοί.* quod nunc non defendam. v. infra commentar.

D. *ποιεῖν ἀμφισβητήτικούς*] Ald. Bas. 1. 2. *ἀμφισβητικούς.* quod h. l. Bastio teste Ven. *ΣΠ.* Par. B. ac praeterea Flor. a. b. c. Zitt. tuentur. v. ad p. 225. A.

πρὸς ἕκαστον αὐτὸν τ.] Bodl. *αὐτό.*

C. *Λέγεται γοῦν δὴ περὶ αὐτῶν —*] Quod restituendum Heindorfius vidit *γοῦν* pro scriptura *οὖν*, id unus Florent. i. suppeditavit, unde recipere non dubitavimus. Sic p. 232. E. *φαίνεται γοῦν δὴ σχεδὸν οὐδὲν ὑπολιπεῖν.* Efficitur autem proxima argumentatione, ut *οἱ ἀντιλογικοί* de omnibus rebus in utramque partem disputent ideoque omnium rerum scientiam teneant. Hoc ipsum autem quia in hominem natum nullo modo conveniat, exinde concluditur sophistam videri tantummodo scire omnia ideoque inanem doctrinae speciem ostentare, quae aciem aliorum praestringat.

καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα] Vix memoranda foret Schleiermacheri coniectura *τῶν* delendum putantis, nisi vir eximius eam rationem etiam in repetita Operum Platonicorum editione tenuisset, quum tamen ab Heindorfio errorem suum esset commonefactus. Nimirum *τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα* pendet ex verbis *ὅσα φανερά*, atque intelligitur id quod ad terram et coelum pertinet, ut res terrestres ac coelestes cogitandae sint. Reticetur autem: *ἆρ' ἱκανοὺς ποιοῦσι περὶ τούτων ἀντιλέγειν·* ut hic eadem fere atque in superioribus orationis forma teneatur. Dein *τί γάρ;* ut *τί μήν;* sic ponitur, ut *ἄλλο* liceat cogitando adiicere, unde proficiscitur aiendi et affirmandi potestas hisce voculis propria. Non adeo rarum esse istud *τί γάρ;* facile sit demonstrare, si id opus fuerit. Nunc conferas Parmenid. p. 147. C. et quae ibi notavimus.

ὅτι ποιοῦσιν ἅπερ αὐτοὶ δυνατούς] Etsi speciosum est quod legitur in Bas. 2. et codice Ven. *Π.* corr., *δυνατοί*, tamen nunc non dubitamus quin vulgata scriptura unice vera sit. Accusativus enim ponitur propter oppositionem praecedentium verborum *αὐτοί τε — δεινοί.* Ad *ἅπερ αὐτοί* autem liquet *δυνατοί* intelligendum relinqui. Formu-

πολιτικῶν, ἆρ' οὐχ ὑπισχνοῦνται ποιεῖν ἀμφισβητητικούς;

ΘΕΑΙ. Οὐδεὶς γὰρ ἄν αὐτοῖς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διελέγετο μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις.

ΞΕ. Τά γε μὴν περὶ πασῶν τε καὶ κατὰ μίαν ἑκάστην τέχνην, ἃ δεῖ πρὸς ἕκαστον αὐτὸν τὸν δημιουργὸν ἀντειπεῖν, δεδημοσιωμένα που καταβέβληται γεγραμμένα τῷ βουλομένῳ μαθεῖν.

ΘΕΑΙ. Τὰ Πρωταγόρειά μοι φαίνει περί τε πάλης καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν εἰρηκέναι. E

δεδημοσιωμένα που] *πού* om. Bodl. Vat. Ven. *Π.*

φαίνει περί τε π.] V. *φαίνῃ.* Iterum monere placet teste quidem Bastio in Vat. *Δ.* s. 225. et pr. m. Ven. *Π.* ubique formam in *ει* terminatam extare: quod Bekkerus non monuit. Idem fere etiam de Bodl. dictum sit. Ex his igitur libris per totum hunc sermonem hanc formam restitutam puta, ubi nihil de ea admonuimus.

Iam *δυνατός τί εἰμι* habes etiam Parm. p. 126. A. *εἴ του δέῃ τῶν τῇδε, ὧν ἡμεῖς δυνατοί, φράζε.* Politic. p. 295. B. *τοῦτο δυνατὸς ὤν.* Protagor. p. 335. C. *ἐγὼ δὲ τὰ μακρὰ ταῦτα ἀδύνατος.* ubi v. ann. Mox post *ὑπισχνοῦνται* qua lege et condicione infinitivus praesentis inferatur, ad Criton. p. 52. C. D. exposuimus. Denique in istis, *μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις*, inest condicio haec: *εἰ μὴ τοῦτο ὑπισχνοῦντο*, prorsus ut Euthyphron. p. 5. E. *ὅτι ταῦτα ὀρθῶς ἂν εἴη οὕτω γιγνόμενα.* al.

D. *δεδημοσιωμένα που καταβέβληται* —] H. e. publice deposita sunt quippe perscripta litteris ei, qui cognoscere velit. Phileb. p. 14. D. *σὺ μὲν εἴρηκας — τὰ δεδημευμένα τῶν θαυμαστῶν περὶ τὸ ἓν καὶ πολλά.* Verbum *καταβάλλειν* proprie dicitur de iis, quae deponuntur in tabulario publico, veluti leges, testimonia, alia monumenta litteris consignata, de quo usu verbi v. Reiskii Indic. ad Demosthen. Hinc expendas huius loci elegantiam.

Τὰ Πρωταγόρεια — εἰρηκέναι] Videtur Protagoras in libro *ἀντιλογιῶν* vel in *τέχνῃ ἐριστικῶν* etiam singularum artium exemplis usus esse atque exposuisse, quid iis ipsis, qui illas profiterentur, in disserendo regeri posset. Quo loco etiam de lucta peculiariter verba fecit, cuius ipse fortasse fuit peritus: id quod e Gellio N. A. V. 3. suspicari licet. Atque hinc illud quoque explicationem habet, quod qui in Euthydemo Platonis loquentes inducuntur rationis Protagoreae assectatores, Euthydemus et Dionysodorus, ii praeter eristicam etiam *ὁπλομαχίαν* dicuntur professi esse, quae res non vacat urbana quadam irrisione: enimvero ita illos magistri studium per omnia aemulatos esse indicatur. Et illa ipsa pars maioris operis fortasse hoc loco intelligitur, quandoquidem ex verbis Platonis satis est perspicuum pertinuisse illam item

ΞΕ. Καὶ πολλῶν γε, ὦ μακάριε, ἑτέρων. ἀτὰρ δὴ τὸ τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης ἆρ' οὐκ ἐν κεφαλαίῳ περὶ πάντων πρὸς ἀμφιςβήτησιν ἱκανή τις δύναμις ἔοικ' εἶναι;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν δὴ σχεδὸν οὐδὲν ὑπολιπεῖν.

ΞΕ. Σὺ δὴ πρὸς θεῶν, ὦ παῖ, δυνατὸν ἡγεῖ τοῦτο; τάχα γὰρ ἂν ὑμεῖς μὲν ὀξύτερον οἱ νέοι πρὸς αὐτὸ βλέποιτε, ἡμεῖς δὲ ἀμβλύτερον.

233 *ΘΕΑΙ.* Τὸ ποῖον, καὶ πρὸς τί μάλιστα λέγεις; οὐ γάρ πω κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον.

ΞΕ. Εἰ πάντα ἐπίστασθαί τινα ἀνθρώπων ἐστὶ δυνατόν.

ΘΕΑΙ. Μακάριον μέντ' ἂν ἡμῶν, ὦ ξένε, ἦν τὸ γένος.

ΞΕ. Πῶς οὖν ἄν ποτέ τις πρός γε τὸν ἐπιστάμενον αὐτὸς ἀνεπιστήμων ὢν δύναιτ' ἂν ὑγιές τι λέγων ἀντειπεῖν;

E. *ἔοικ' εἶναι;*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Cois. Ven. *Λ.* Par. BFH. Flor. a. c. Vulgo *ἔοικεν.* Ante *ἀμφιςβήτησιν* Bodl. Vat. Ven. *Π.* addunt *καί.*

πρὸς αὐτὸ βλέποιτε] V. *αὐτόν*, quod correctum e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Coisl. Ven. *ΛΞ.* Par. BH. Flor. a. b. c. Zitt. et ad artem eristicam. Memorat tamen Diogenes Laertius IX. 8, 55. scripta Protagorae haec: *Τέχνην ἐριστικῶν. Περὶ πάλης. Περὶ τῶν μαθημάτων. Περὶ πολιτείας. Ἀντιλογιῶν δύο.* Quae quod Schleiermacherus suspicatus est ex hoc Platonis loco conficta esse, vereor equidem ne non omnino recte iudicaverit. Fieri enim potest, ut Diogenes peculiares illos de lucta et de artibus libros per errorem una cum universo opere commemoraverit, in eaque re aliam sequutus sit auctoritatem. Sed in tanta testimoniorum penuria vix licet de tota causa certi quid pronunciare.

E. *τάχα γὰρ ἂν ὑμεῖς — πρὸς αὐτὸ βλέποιτε*] Hic *πρὸς αὐτὸ* per se seorsum ponitur, ut sit, quod ad id attinet, quemadmodum alibi *εἰς* frequentatur. Infra p. 239. A. *εἴς γε πρὸς ἓν τὸν λόγον ἐποιούμην.* Quod miror latuisse Heindorfium, qui quum de formula illa usitatissima, *βλέπειν πρός τι*, ad aliquid respicere, cogitaret, sensum verborum non aliter constare arbitratus est, quam si *πρὸς αὐτῷ* reponeretur. Sed nimirum hic in mentem venit illud Platonis De Rep. X. p. 595. E. *ἐπεὶ πολλά τοι ὀξύτερον βλεπόντων ἀμβλύτερον ὁρῶντες πρότεροι εἶδον.* Mox *πρὸς τί* rursus est, ad quid respiciens, quid spectans.

P. 233. *Εἰ πάντα ἐπίστασθαι — δυνατόν*] Qui *εἰ* putarunt etiam in recta usurpari interrogatione, ii hoc quoque loco abuti ad sententiam suam confirmandam, potuissent. Nec

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Τί ποτ' οὖν ἂν εἴη τὸ τῆς σοφιστικῆς δυνάμεως θαῦμα;

ΘΕΑΙ. Τοῦ δὴ πέρι;

ΞΕ. Καθ' ὅντινα τρόπον ποτὲ δυνατοὶ τοῖς νέοις B δόξαν παρασκευάζειν, ὡς εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι. δῆλον γάρ, ὡς εἰ μήτε ἀντέλεγον ὀρθῶς μήτε ἐκείνοις ἐφαίνοντο, φαινόμενοί τε εἰ μηδὲν αὖ μᾶλλον ἐδόκουν διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν εἶναι φρόνιμοι, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, σχολῇ ποτ' ἄν αὐτοῖς τις χρήματα διδοὺς ἤθελεν ἂν τούτων αὐτῶν μαθητὴς γίγνεσθαι.

ΘΕΑΙ. Σχολῇ μέντ' ἄν.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐθέλουσι;

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Δοκοῦσι γάρ, οἶμαι, πρὸς ταῦτα ἐπιστη- C μόνως ἔχειν αὐτοί, πρὸς ἅπερ ἀντιλέγουσι.

Stobaeo Eclogg. Eth. c. 3. p. 48.

P. 233. *οὐ γάρ πω κ.*] που Bodl. Vat. Ven. *ΠΔ.* Coisl. Par. BCH. Flor. b. i. male.

δύναιτ' ἂν ὑγιές τι λ.] V. ἂν om. tuentur codd. praeter Par. E. omnes.

tamen ea re quidquam profecturi erant. Nam sicuti *εἰ* ubique oblique tantum interrogat, ita hic quoque aliunde suspensum est. Habet enim synesis locum, quum hospes in mente habeat haec: *λέγω τοῦτο μανθάνειν βουλόμενος*. Quod ne mireris, illud *μανθάνειν βουλόμενος* utique inest in praecedentibus verbis *καὶ πρός τι*. Phileb. p. 39. C. *ΣΩ. εἰ δὴ ταῦτ' ὀρθῶς εἰρήκαμεν, ἔτι καὶ τόδε ἐπὶ τούτοις σκεψώμεθα. ΠΡ. τὸ ποῖον; ΣΩ. εἰ περὶ μὲν τῶν ὄντων καὶ τῶν γεγονότων ταῦθ' ἡμῖν οὕτω πάσχειν ἀναγκαῖον, περὶ δὲ τῶν μελλόντων οὔ*, ubi posterius *εἰ* ex praegresso *σκεψώμεθα* pendet. Alcibiad. I. p. 115. A. *ΑΛ. πῶς τοῦτ' ἐρωτᾷς; ΣΩ. εἴ τις ἤδη σοι ἔδοξεν αἰσχρὰ μέν, δίκαια δὲ πράττειν;* quo loco ex Alcibiadis interrogatione repetendum *ἐρωτῶ*. Et sic ea quoque explicabis, quae attulit Bornemannus ad Xenoph. Apolog. p. 39 sq.

τὸ τῆς σοφ. δυνάμεως θαῦμα] V. ad p. 323. E.

B. *τὸ σὸν δὴ τοῦτο, σχολῇ πότ' ἄν —*] Respicit ad illa Theaeteti p. 232. D. *οὐδεὶς γὰρ ἂν αὐτοῖς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διελέγετο μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις*. Sympos. p. 221. B. *ἔπειτα ἔμοιγε ἐδόκει, ὦ Ἀριστόφανες, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, — διαπορεύεσθαι — βρενθυόμενος καὶ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλων*. Infra p. 241. D. *τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο*. Gorg. p. 514. E. *τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο*. Ibid. p. 508. D. *τὸ νεανικὸν δὴ τοῦτο τοῦ σοῦ λόγου*. ubi alia id genus exempla dedimus. — *αὐτῶν τούτων*,

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Δρῶσι δέ γε τοῦτο πρὸς ἅπαντα, φαμέν;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πάντ' ἄρα σοφοὶ τοῖς μαθηταῖς φαίνονται.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκ ὄντες γε· ἀδύνατον γὰρ τοῦτό γε ἐφάνη.

Cap. XXI. *ΘΕΑΙ.* Πῶς γὰρ οὐκ ἀδύνατον;

ΞΕ. Δοξαστικὴν ἄρα τινὰ περὶ πάντων ἐπιστήμην ὁ σοφιστὴς ἡμῖν ἀλλ' οὐκ ἀλήθειαν ἔχων ἀναπέφανται.

D *ΘΕΑΙ.* Παντάπασι μὲν οὖν· καὶ κινδυνεύει γε τὸ νῦν εἰρημένον ὀρθότατα περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι.

ΞΕ. Λάβωμεν τοίνυν σαφέστερόν τι παράδειγμα περὶ τούτων.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή;

ΞΕ. Τόδε. καί μοι πειρῶ, προςέχων τὸν νοῦν εὖ μάλα, ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἴ τις φαίη μὴ λέγειν μηδ' ἀντιλέγειν, ἀλ-

D. *ξυνάπαντα ἐπίστασθαι*] *ξύμπαντα* Zitt., quod ob sequens *ξύμπαντα* restitui iussit Heindorf.

E. *πάντα ποιήσειν φ.*] *ποίησιν* Bodl, Vat, Ven, *Π.* male. Ortum est ex proximis per errorem.

harum ipsarum rerum, h. e. sophisticae.

C. *Δρῶσι δέ γε τοῦτο πρὸς ἅπαντα*] H. e. *δοκοῦσι δὲ ἐπιστημόνως ἔχειν πρὸς ἅπαντα.* v. ad p. 253. A. Nam *δρᾶν* etiam pro verbo intransitivo usurpatur, quod ex superioribus iterandum fuit.

D. *Εἴ τις φαίη — πράγματα*] Quae subiici statim per apodosin poterant, *ἆρ' οὐχ οὗτος μιμήματα καὶ ὁμώνυμα τῶν ὄντων ἀπεργαζόμενος τῇ γραφικῇ τέχνῃ δυνατὸς ἔσται τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων παίδων — λανθάνειν κ. τ. λ.*, ea infra demum pag. seq. sequuntur, *Οὐκοῦν τόν γε ὑπισχνούμενον δυνατὸν εἶναι κ. τ. λ.*" Heindorf. Sentential haec est: Si quis dixerit se non loqui neque contra disputare, sed facere et agere omnia una arte posse, quaecunque sint. Pro *ξυνάπαντα* Heindorfius ob sequens *ξύμπαντα* hic quoque *ξύμπαντα* legi volebat. Et ita scriptum legitur utique in codice Zittav. Neque tamen nunc adducimur, ut Platonem hanc formarum convenientiam adeo studiose quaesivisse credamus, quem alibi quoque hac in re novimus magnam usurpasse libertatem. Itaque tenui-

λὰ ποιεῖν καὶ δρᾶν μιᾷ τέχνῃ ξυνάπαντα ἐπίστασθαι πράγματα.

ΘΕΑΙ. Πῶς πάντα εἶπες; E

ΞΕ. Τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος σύ γ' ἡμῖν εὐθὺς ἀγνοεῖς· τὰ γὰρ ξύμπαντα, ὡς ἔοικας, οὐ μανθάνεις.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Λέγω τοίνυν σὲ καὶ ἐμὲ τῶν πάντων, καὶ πρὸς ἡμῖν τἆλλα ζῶα καὶ δένδρα.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Εἴ τις ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τἆλλα φυτὰ πάντα ποιήσειν φαίη.

ΘΕΑΙ. Τίνα δὴ λέγων τὴν ποίησιν; οὐ γὰρ δὴ γεωργόν γε ἐρεῖς τινά· καὶ γὰρ ζώων αὐτὸν εἶπες 234 ποιητήν.

ΞΕ. Φημί, καὶ πρός γε θαλάττης καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ θεῶν καὶ τῶν ἄλλων ξυμπάντων. καὶ τοίνυν καὶ ταχὺ ποιήσας αὐτῶν ἕκαστα πάνυ σμικροῦ νομίσματος ἀποδίδοται.

P. 234. *καὶ γὰρ ζώων αὐτὸν εἶπες*] V. ἐρεῖς. τινὰ γὰρ δὴ καὶ ζ. Aliter codices, quos secuti sumus. In Ven. *Π.* et Ξ. a. m. rec. scriptum καὶ γὰρ δὴ καὶ ζ.

καὶ γῆς] Desunt haec in codd. omnibus, excepto Ven. Ξ. et Flor. i.

mus ξυνάπαντα, quod reliqui libri tuentur omnes.

P. 234. *καὶ πρός γε θαλάττης*] **praetereaque** maris et terrae etc. effectorem dico. Sic καὶ πρός vel καὶ πρός γε Plato non raro dixit, v. ad Remp. I. p. 328. A. V. p. 466. E. Poetis illud maxime est frequentatum; v. Eurip. Heraclid. v. 641. Phoen. v. 619. Hippolyt. v. 897. Orest. v. 614. Helen. v. 968. Med. v. 704. Aeschyl. Prom. v. 73. Aristoph. Pac. v. 19. al. Verba καὶ γῆς desunt in plurimis optimisque codicibus. Fortasse illa eiecta a criticis sunt ob praecedentia illa: σὲ καὶ ἐμὲ — καὶ πρὸς ἡμῖν τὰ ἄλλα ζῶα καὶ δένδρα, ut in quibus terrae significatio iam inesse videretur. Verum in oratoria hac enumeratione terrae mentio, etsi per se non est necessaria, tamen ad rem ipsam aptissima videri debet. Quamobrem καὶ γῆς cum Ven. Ξ. et Flor. i. retinuimus.

καὶ τοίνυν ταχὺ ποιήσας — ἀποδίδοται] Liberius utitur orationis rectae et non aliunde suspensae forma; in quo nemo erit qui gratam quandam familiaris colloquii imitationem agnoscat. Mox ad τὴν τοῦ λέγοντος ex sequentibus repeten-

ΘΕΑΙ. Παιδιὰν λέγεις τινά.

ΞΕ. Τί δέ; τὴν τοῦ λέγοντος ὅτι πάντα οἶδε καὶ ταῦτα ἕτερον ἂν διδάξειεν ὀλίγου καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, μῶν οὐ παιδιὰν νομιστέον;

ΘΕΑΙ. Πάντως που.

B *ΞΕ.* Παιδιᾶς δὲ ἔχεις ἢ τι τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέστερον εἶδος ἢ τὸ μιμητικόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς· πάμπολυ γὰρ εἴρηκας εἶδος εἰς ἓν πάντα ξυλλαβὼν καὶ σχεδὸν ποικιλώτατον.

Cap. XXII. *ΞΕ.* Οὐκοῦν τόν γ' ὑπισχνούμενον δυνατὸν εἶναι μιᾷ τέχνῃ πάντα ποιεῖν γιγνώσκομέν που τοῦτον, ὅτι μιμήματα καὶ ὁμώνυμα τῶν ὄντων ἀπεργαζόμενος τῇ γραφικῇ τέχνῃ δυνατὸς ἔσται

B. *ἢ τι τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέστ.*] Sic Bodl. Vat. Ven. *ΛΠΣ*. Coisl. Vind. Par. BCEFH. Flor. b. Zitt. Editt. ante τι om. ἤ. Alterum ἤ, quod infertur ante καί, cum Ven. Ξ. eiecit Bekker.

γιγνώσκομέν που τοῦτον] Sic unus Par. H. cum Flor. b. corr. rectissime. Ceteri mss. cum editt. τοῦτο. Mox Stephan. de coniectura Cornarii νέων καὶ παίδων. non opus.

C. *εἶναί τινα ἄλλην τοιαύτην τέχνην*] ἄλλην τοιαύτην τ. Par. CH. Flor. c. et rec. Flor. a. c. Vulgo τοιαύτην aberat. Dein Ald. Bas. 1. ἧς οὐ δυνατὸν αὖ. Bas. 2. ἢ οὐ δυνατὸν αὖ, quod recepit Steph. suffragantibus codicibus. Sed Schleiermacher.,

dum statim παιδιάν. — *ὀλίγου καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ*, exiguo pretio ac temporis spatio.

B: *ἤ τι τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέστερον*] Prius ἤ, quod vulgo deerat, ex codicibus restituimus. Quo revocato nemo erit qui altero deleto cum Heindorfio scribere malit τεχνικώτερον καὶ χαριέστερον. Neque enim quisquam in repetita particula offendet. Dein πάμπολυ εἶδος est quod latissime patet, quod latum habet ambitum. Legg. VII. p. 823. A. πάμπολυ γάρ τι πρᾶγμά ἐστι. Infra p. 236. B. οὐκοῦν πάμπολυ — τοῦτό γε τὸ μέρος ἐστίν. Politic. p. 282. A. πολλῆς οὔσης τῆς κοσμητικῆς. Symp. p. 206. B. οἶσθ' ὅτι ποίησίς ἐστί τι πολύ. Tetigit hunc usum loquendi Schaefer. ad Long. 352. Hinc vocatur illud etiam ποικιλώτατον, h. e. quod specie sua et varietate maxime deludat, de quo voc. usu v. ad Symp. p. 182. B.

γιγνώσκομέν που τοῦτον, ὅτι —] Quod editt. et codd. plerique omnes habent τοῦτο, id ferri propterea non potest, quod nemo Graecus dicit γιγνώσκειν τινά τι. Nam alius certe generis sunt καταγνωσθῆναι et κατακριθῆναί τι, de quibus v. Lobeck. ad Alac. p. 351. ed. 2. Itaque τοῦτον de Heusdii coniectura restituimus, confirmatum illud nunc duorum codicum

τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων παίδων, πόῤῥωθεν τὰ γεγραμμένα ἐπιδεικνύς, λανθάνειν ὡς, ὅ τί περ ἂν βουληθῇ δρᾶν, τοῦτο ἱκανώτατος ὢν ἀποτελεῖν ἔργῳ; C

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τί δὲ δή; περὶ τοὺς λόγους ἆρ᾽ οὐ προςδοκῶμεν εἶναί τινα ἄλλην τοιαύτην τέχνην; ἢ οὐ δυνατὸν αὖ τυγχάνειν τοὺς νέους καὶ ἔτι πόῤῥω τῶν πραγμάτων τῆς ἀληθείας ἀφεστῶτας διὰ τῶν ὤτων τοῖς λόγοις γοητεύειν, δεικνύντας εἴδωλα λεγόμενα περὶ πάντων, ὥςτε ποιεῖν ἀληθῆ δοκεῖν λέγεσθαι καὶ τὸν λέγοντα δὴ σοφώτατον πάντων ἅπαντ᾽ εἶναι; D

ΘΕΑΙ. Τί γὰρ οὐκ ἂν εἴη ἄλλη τις τοιαύτη τέχνη;

Heindorf. et Bekker. ἢ δυνατὸν αὖ, de coniectura. Verum id codd. non confirmant, praeterquam quod Ven. Π. habet ἢ et Coisl. δυνατόν. Par. F. in marg. οὐκ ἀδύνατον. Tenenda utique librorum scriptura cuius sensum infra declaravi. Sed pro τυγχάνειν reponendum τυγχάνει, et dein δεικνύντα. Pro τυγχάνειν Coisl. corr. λανθάνειν.

διὰ τῶν ὤτων] Ald. Bas. 1. 2. ὄντων, quod habent etiam Ven. ΠΣ. Vind. Par. E. Recte ὤτων Bodl. aliique plurimi. Veram lectionem de Cornarii coniectura restituit iam Stephanus.

τὸν λέγοντα δὴ] V. τὸν δὴ λέγοντα, quod libri habent paucissimi neque ii optimi.

D. ἄλλη τις τοιαύτη] τοιαύτη τις ἄλλη Ven. Ξ. Flor. i. cum ed. Bas. 2.

auctoritate. De pronomine οὗτος ita post participium cum articulo iunctum usurpato v. ad Charmid. p. 163. C. Attractionis autem vim rationemque Heusdius p. 51. plurimis exemplis illustravit, Politic. p. 270. C. 277. E. Menon. p. 77. D. Euthyd. p. 294. C. 295. D. 297. B. Amat. p. 134. C. Gorg. p. 449. E. Phaedon. p. 63. D. 95. B. Men. p. 91. A. De Rep. X. p. 598.

λανθάνειν ὡς — ἱκανώτατος ὢν ἀπ.] adolescentes fallere, quasi quidquid efficere velit, hoc maximam habeat facultatem revera perficiendi.

C. εἶναί τινα ἄλλην τέχνην] Sententia haec est: nonne expectare liceat etiam aliam quandam esse similem artem orationum? an fieri non potest, ut adolescentes et eos, qui longe adhuc a rerum veritate (veritatis cognitione) absint, per aures orationibus decipias, ostendens iis simulacra etc. Vereor tamen ne locus levi macula conspersus sit. Scribendum enim τυγχάνει et dein δεικνύντα, quod pertineat ad τινά in γοητεύειν infinitivo κατὰ σύνεσιν comprehensum. Nam numerum pluralem ita post infinitivum indefinite positum nusquam meminimus usurpari, numerum singularem frequentissi-

ΞΕ. Τοὺς πολλοὺς οὖν, ὦ Θεαίτητε, τῶν τότε ἀκουόντων ἆρ' οὐκ ἀνάγκη, χρόνου τε ἐπελθόντος αὐτοῖς ἱκανοῦ καὶ προϊούσης ἡλικίας, τοῖς τε οὖσι προςπίπτοντας ἐγγύθεν καὶ διὰ παθημάτων ἀναγκαζομένους ἐναργῶς ἐφάπτεσθαι τῶν ὄντων μεταβάλλειν τὰς τότε γενομένας δόξας, ὥςτε σμικρὰ μὲν φαίνεσθαι τὰ μεγάλα, χαλεπὰ δὲ τὰ ῥᾴδια, καὶ πάντα
E πάντῃ ἀνατετράφθαι τὰ ἐν τοῖς λόγοις φαντάσματα ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς πράξεσιν ἔργων παραγενομένων;

ΘΕΑΙ. Ὡς γοῦν ἐμοὶ τηλικῷδε ὄντι κρῖναι. οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τῶν ἔτι πόῤῥωθεν ἀφεστηκότων εἶναι.

ΞΕ. Τοιγαροῦν ἡμεῖς σε οἵδε πάντες πειρασόμε-

Τοὺς πολλοὺς οὖν] V. *γοῦν*, quod correctum e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Coisl. Flor. i. Dein *ὦ* om. Vat. Ven. *Π.*

E. *πειρώμεθα ὡς ἐγγύτατα*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Coisl. Flor. i. Vulgo *ὡς ἐγγυτάτω.*

P. 235. *ἢ διστάζομεν ἔτι*] *ἢ* in Ald. Bas. 1. 2. omissum Cornarii iussu restituit Stephanus, addicentibus codicibus omnibus.

me. De *τυγχάνει δυνατόν* sine *ὂν* dicto v. ad Apol. p. 38. A. Phaedon. p. 62. A. Remp. II. 369. B.

D. *τοῖς δὲ οὖσι προςπ.*] ubi ad res ipsas (*τὰ ὄντα* nunc opponuntur *τοῖς εἰδώλοις*) cominus accesserunt et affectionibus coguntur easdem perspicue attingere. In his pro *τῶν ὄντων* poterat dici *αὐτῶν*; sed perspicuitatis causa ipsum nomen iteratur.

E. *Ὡς γοῦν ἐμοὶ τηλικῷδε ὄντι κρῖναι*] Formula *ὡς ἐμοὶ τ.* est meo utpote iunioris iudicio. v. Erfurdt. ad Sophocl. Antigon. v. 1146. Heindorf. ad h. l. Ast. ad Legg. p. 479. Matthiae Gramm. Ampl. §. 388. Accessit vero ad dativum nominis infinitivus verbi veluti extrinsecus, quem cave cum Heindorfio existimes ex *τηλικῷδε* pendere. Imo additus ille est per epexegesin quandam et per confusionem duarum loquendi rationum. Nam quum etiam dici posset *ὡς ἐμὲ κρῖναι*, post *ὡς ἐμοὶ τηλικῷδε ὄντι* ex abundanti adiungitur *κρῖναι*, quod et ipsum ex *ὡς* pendere existimandum est.

Τοιγαροῦν ἡμεῖς σε οἵδε πάντες—] Itaque nos, qui hic adsumus (*οἵδε*), omnes te conabimur et nunc cummaxime conemur quam proxime sine istis affectionibus eo adducere. Plana haec et perspicua sententia non intelligimus cur Schleiermacherum adeo offenderit, ut legendum coniecerit: *οἱ ἤδη παρόντες* sc. *τοῖς πράγμασι*, quod oppositum esset praecedenti *τῶν ἔτι πόῤῥωθεν ἀφεστηκότων.* Enimvero *ἡμεῖς* hospes Eleaticus cum gravitate quadam sic dicit, ut intelligat aetate maiores ideoque adolescentulo sapientiores, se ipsum, Socratem, Theodorum. Quod certe longe urba-

θα καὶ νῦν πειρώμεθα ὡς ἐγγύτατα ἄνευ τῶν παθημάτων προςάγειν. περὶ δ' οὖν τοῦ σοφιστοῦ τόδε μοι λέγε· πότερον ἤδη τοῦτο σαφές, ὅτι τῶν γοήτων 235
ἔστι τις, μιμητὴς ὢν τῶν ὄντων, ἢ διστάζομεν ἔτι, μὴ περὶ ὅσωνπερ ἀντιλέγειν δοκεῖ δυνατὸς εἶναι, περὶ τοσούτων καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀληθῶς ἔχων τυγχάνει;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἄν, ὦ ξένε; ἀλλὰ σχεδὸν ἤδη σαφὲς ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τῶν τῆς παιδιᾶς μετεχόντων ἐστί τις [μερῶν.]

ΞΕ. Εἰς γόητα μὲν δὴ καὶ μιμητὴν ἄρα θετέον αὐτόν τινα.

ἔχων τυγχάνει] V. *τυγχάνοι*, quod Heindorfius in *τυγχάνῃ* mutabat. Recte Bodl. Ven. *ΔΠ*. Coisl. BCFH. et a. pr. m. Vat. Par. E. *τυγχάνει*. Nam *μή* est num.

τῶν τῆς παιδιᾶς μ.] V. *παιδείας*. Receptam lectionem debemus Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. et corr. Par. E. Dein Flor. i. *μετεχόντων ἐστί τις μερῶν εἰς. γόητα κ. τ. λ.* v. infra commentar.

θετέον αὐτόν τινα] *αὐτὸν* om. Bodl. Vat. Ven. *Π*.

nius et modestius est quam quod Schleiermacherus tanquam magis Platonicum scilicet commendavit.

P. 235. *Καὶ πῶς ἄν; ὦ ξένε*] Int. *ἔτι διστάζοιμεν*. Eodem modo Theaet. p. 185. C. De Rep. I. p. 353. C. Sic et *πῶς γὰρ ἂν* elliptice ponitur infra p. 237. C. Euthyd. p. 284. A. Parm. p. 149. E. Legg. p. 696. C. et alibi saepe. Deinde *μερῶν* Heusdio et Schleiermachero aliunde irrepsisse videtur. Heindorfius vero *μέρος* restituendum censet, idque multo est probabilius. Nam qui factum sit, ut *μερῶν* inferciretur, vix quisquam dixerit; cur *μέρος* in *μερῶν* depravatum sit, causa in promtu est. Reposuerunt enim genitivum, qui in hac constructione, *μετέχειν μέρος τινός*, haererent. Sed probam eam esse neque Graecorum loquendi consuetudini contrariam praeter Heindorfium ad h. l. docuerunt Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 279. Wellauer. ad Aeschyl. Choeph. v. 286. Schneider. ad Remp. V. I. p. 248. Bernhardy Synt. p. 150. Nolui tamen librorum scripturam mutare, ideoque vocem tanquam suspectam notavi. Quam cautionem etiam minus improbabunt, qui etiam *ἀνδρῶν* refingi posse meminerint.

Εἰς γόητα μὲν δὴ — θετέον αὐτόν τινα] H. e. praestigiator et imitator aliquis existimandus est. Tim. p. 57. F. *εἰς ἀνωμαλότητα τιθῶμεν*. Ibid. p. 40. A. *τίθησί τε εἰς τὴν τοῦ κρατίστου φρόνησιν*. Ibid. p. 38. D. *σελήνην μὲν (ἔθηκεν ὁ θεός) εἰς τὸν περὶ γῆν πρῶτον (δρόμον.)* Legg. IX. p. 867. B. *βέλτιστον μὴν καὶ ἀληθέστατον εἰς εἰκόνα μὲν ἄμφω θεῖναι*. Politic. p. 281. C. *εἰς τὴν καλλίστην καὶ μεγίστην πασῶν (τεχνῶν) τιθῶμεν*. Haec eo valebunt, opinor, ut scripturam loci incorruptam ac sinceram existimemus.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ θετέον;

Cap. XXIII. *ΞΕ.* Ἄγε δή, νῦν ἡμέτερον ἔργον
B ἤδη τὸν θῆρα μηκέτ' ἀνεῖναι· σχεδὸν γὰρ αὐτὸν περιειλήφαμεν ἐν ἀμφιβληστρικῷ τινὶ τῶν ἐν τοῖς λόγοις περὶ τὰ τοιαῦτα ὀργάνων, ὥςτε οὐκέτ' ἐκφεύξεται τόδε γε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ μὴ οὐ τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματοποιῶν τις εἷς.

ΘΕΑΙ. Κἀμοὶ τοῦτό γε οὕτω περὶ αὐτοῦ ξυνδοκεῖ.

ΞΕ. Δέδοκται τοίνυν ὅ τι τάχιστα διαιρεῖν τὴν εἰδωλοποιικὴν τέχνην, καὶ καταβάντας εἰς αὐτήν, ἐὰν μὲν ἡμᾶς εὐθὺς ὁ σοφιστὴς ὑπομείνῃ, συλλαβεῖν αὐτὸν κατὰ τὰ ἐπεσταλμένα ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ λόγου,
C κἀκείνῳ παραδόντας ἀποφῆναι τὴν ἄγραν· ἐὰν δ'

νῦν ἡμέτερον ἔργον] V. νῦν γάρ. quod solus Ven. Ξ. tuetur. Mox Ven. Σ. Par. B. alii οὐκ ἐκφεύξεται.

B. *Τὸ ποῖον;*] τὸ om. Bodl., et, Bastio quidem teste, etiam Vat. ac Ven. *Π*. Sed recte se habet τὸ ποῖον; de cuius usu v. Hermann. ad Viger. p. 705.

Τὸ μὴ οὐ τοῦ γένους —] Pro οὐ, quod codd. fere omnes

B. *σχεδὸν γὰρ αὐτὸν περιειλήφαμεν —*] Metaphora, ut saepe, a venatione repetita. De Rep. I. 432. B. νῦν δὴ ἡμᾶς δεῖ ὥςπερ κυνηγέτας τινὰς θάμνον κύκλῳ περιΐστασθαι προςέχοντας τὸν νοῦν, μή πῃ διαφύγῃ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἀφανισθεῖσα ἄδηλος γένηται. Politic. p. 258. E. 284. B. 301. E. Lachet. p. 194. B. al. Paullo ante τὸν θῆρα est nostrum, das Ungethüm, sicuti Reip. VIII. p. 559. E.

καὶ καταβάντας εἰς αὐτήν, ἐὰν μὲν ἡμᾶς —] si sophista statim ab initio subsistat et impetum nostrum sustineat. Theaet. p. 177. B. ἂν ἐθελήσωσιν ἀνδρικῶς — ὑπομεῖναι καὶ μὴ ἀνάνδρως φεύγειν. Reip. I. p. 344. D. οὐ μὴν εἴασάν γε αὐτὸν οἱ παρόντες, ἀλλ' ἠνάγκασαν ὑπομεῖναι. De proximis dubitat Heindorfius an scriptor certum aliquem morem apud Persas Lacedaemoniosve usitatum respexerit. Cogitavit philosophus de nobili illa Persarum σαγηνείᾳ, quam ipse depinxit Menex. p. 240. BC. et Legg. III. p. 698. D. descripsit item Herodot. III. 149. ubi v. Valcken. Ex quibus locis etiam perspicuum fit, quid sit κατὰ τὰ ἐπεσταλμένα ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ λόγου: intelligitur enim mandatum regium, quo milites Persarum omnes captivos reddere et neminem aufugere pati iubebantur; perspicuum item est, quid sit ἀποφῆναι τὴν ἄγραν; nam Menexen. l. c. συνάψαντες τὰς χεῖρας διῆλθον ἅπασαν τὴν χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν, ὅτι οὐδεὶς σφᾶς ἀποπεφευγὼς εἴη.

ἄρα κατὰ μέρη τῆς μιμητικῆς δύνηταί πη, ξυνακολουθεῖν αὐτῷ διαιροῦντας ἀεὶ τὴν ὑποδεχομένην αὐτὸν μοῖραν, ἕως περ ἂν ληφθῇ. πάντως οὔτε οὗτος οὔτε ἄλλο γένος οὐδὲν μή ποτε ἐκφυγὸν ἐπεύξηται τὴν τῶν οὕτω δυναμένων μετιέναι καθ' ἕκαστά τε καὶ ἐπὶ πάντα μέθοδον.

ΘΕΑΙ. Λέγεις εὖ, καὶ ταῦτα ταύτῃ ποιητέον.

ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν παρεληλυθότα τρόπον τῆς διαιρέσεως ἔγωγέ μοι καὶ νῦν φαίνομαι δύο καθορᾶν D εἴδη τῆς μιμητικῆς· τὴν δὲ ζητουμένην ἰδέαν, ἐν ὁποτέρῳ ποθ' ἡμῖν οὖσα τυγχάνει, καταμαθεῖν οὐδέπω μοι δοκῶ νῦν δυνατὸς εἶναι.

ΘΕΑΙ. Σὺ δ' ἀλλ' εἰπὲ πρῶτον καὶ δίελε ἡμῖν, τίνε τὼ δύο λέγεις.

ΞΕ. Μίαν μὲν τὴν εἰκαστικὴν ὁρῶν ἐν αὐτῇ τέ-

cum Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. tuentur, vulgo scribebatur *ἐκ*.
Δέδοκται τοίνυν] Bodl. Vat. Ven. *Π*. alii non pauci, *δέδεικται*. Mox *εἰδωλοποιικὴν* Bodl. Vat. Ven. *ΔΠ*. Coisl. Vat. BCH. Flor. a. b. c. i. Vulgo *εἰδωλοποιητικήν*. Videlicet illa forma ducta est ex *εἰδωλοποιός*, haec ex *εἰδωλοποιέω*. v. ad p. 225. A. ann. crit. conf. p. 236. C.

C. *ἐὰν δ' ἄρα κατὰ μέρη τῆς μιμητικῆς —*] sin autem forte per partes imitandi artis singulas sese absconderit, placet eum persequi, dum dividamus semper quaecunque eum pars susceperit, usque dum captus fuerit. Deinde quod verba, quibus superiora confirmantur, addito *πάντως* sine coniunctione subiiciuntur, non ita rarum esse hunc loquendi usum docebunt quae ad Symp. p. 173. B. Tim. p. 26. E. Theaet. p. 143. A. Remp. VI. p. 504. E. collegimus; demonstrabunt item quae congesserunt Heindorf. ad Theaetet. l. c. et Astius ad Legg. p. 10. — *οὐ μή ποτε ἐπεύξηται*, non unquam gloriabitur se effugisse eorum investigationem (nam *μέθοδος* dicitur ut *μετιέναι*), qui ita et per singula et ad universa persequi possunt. Verbum *ἐπεύχεσθαι* cum participio iunctum illustravit ad h. l. Heindorfius. Idem vir doctus istius *σὺ δ' ἀλλά*, quo mox utitur scriptor, bene multa exempla dedit.

D. *Μίαν μὲν τὴν εἰκαστικὴν ὁρῶν*] Vulgo *ὁρῶ* scribebatur invitis codicibus plerisque omnibus. Enimvero qui indicativum in participii locum suffecerunt, non videntur intellexisse post *Μίαν μέν* ex praegressis intelligendum relinqui *λέγω*, quocum *ὁρῶν*, participium cohaeret.

χνην. ἔστι δ' αὕτη μάλιστα, ὁπόταν κατὰ τὰς τοῦ παραδείγματος συμμετρίας τις ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι χρώματα ἀποδιδοὺς
E τὰ προςήκοντα ἑκάστοις, τὴν τοῦ μιμήματος γένεσιν ἀπεργάζηται.

ΘΕΑΙ. Τί δ'; οὐ πάντες οἱ μιμούμενοί τι τοῦτ' ἐπιχειροῦσι δρᾶν;

ΞΕ. Οὔκουν ὅσοι γε τῶν μεγάλων πού τι πλάττουσιν ἔργων ἢ γράφουσιν. εἰ γὰρ ἀποδιδοῖεν τὴν τῶν καλῶν ἀληθινὴν συμμετρίαν, οἶσθ' ὅτι σμικρό-
236 τερα μὲν τοῦ δέοντος τὰ ἄνω, μείζω δὲ τὰ κάτω φαίνοιτ' ἂν διὰ τὸ τὰ μὲν πόῤῥωθεν, τὰ δ' ἐγγύθεν ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι.

D. *ὁρῶν ἐν αὐτῇ τέχνην*] V. *ὁρῶ.* Participium tenent Bodl. Vat. Ven. *ΛΠΣ*. Vind. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. Zitt. et pr. m. Coisl.

ἐν μήκει καὶ πλάτει] Sic optimi et plurimi codd. mss. Vett. editt. *ἐν βάθει καὶ πλάτει.* Mox *ἑκάσταις* Bodl. Vat. Ven. *Π.*

P. 236. *Πάνυ μὲν οὖν*] Desunt haec in Bodl. Vat. Ven. *Π.* In Flor. i. legitur: *δοκεῖ μοι, πάνυ μὲν οὖν.* In proximis Heindorf. scribendum censet *οἱ δημιουργοὶ οἱ νῦν*, repetito articulo. Sed *νῦν* refereudum ad verbum est.

Τὸ μὲν ἄρα ἕτερον οὐ δίκαιον, εἰκός γε ὄν,] Pro οὐ

ἔστι δ' αὕτη μάλιστα —] Duas distinguit artis imitandi partes, quarum alteram appellat *εἰκαστικήν*, alteram *φανταστικήν*. Et illam quidem eam esse vult, quae exemplaris alicuius imaginem fideliter ad ipsam veritatem exprimat, ita ut et mensurae proportiones et colores ei convenientes quam accuratissime ab artifice observentur. Quod apertum est in statuis et imaginibus tum fieri, quum, etiamsi magnitudo earum exemplaribus non respondeat, tamen omnes earum partes secundum certam aliquam proportionem ad ipsius naturae veritatem factae et elaboratae sunt. Ab hac autem arte *εἰκαστικῇ* distinguit *φανταστικήν*, quae non observet ipsius naturae rationes, sed versetur liberius, ita ut imagines visui accommodatas exhibeat, secundum artem opticam. Quorsum maxime refert maiora opera artis pingendi pariter atque fingendi; quippe quae fere ita comparata esse soleant, ut ex opportuno loco spectantibus pulcra videri possint, sicuti fit in scenographia (der perspectivischen Malerei). De arte veterum lineari eaque optica, quam vocant, disputavit Böttigerus in libro: Aldobrandinische Hochzeit p. 20. et Archaeolog. Picturae p. 310. Schneider. ad Eclogg. Physicc. p. 264 sqq. Male hunc locum intellexerunt WinkelmannusOpp. ed.Meyer et Schulze T. IV. p. 75. et Petersen. Introduct. in Archaeolog. p. 262 sq. ne recentiores quos-

ΘEAI. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞE. Ἆρ' οὖν οὐ χαίρειν τὸ ἀληθὲς ἐάσαντες οἱ δημιουργοὶ νῦν οὐ τὰς οὔσας συμμετρίας, ἀλλὰ τὰς δοξούσας εἶναι καλὰς τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζονται;

ΘEAI. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞE. Τὸ μὲν ἄρα ἕτερον οὐ δίκαιον, εἰκός γε ὄν, εἰκόνα καλεῖν;

ΘEAI. Ναί.

ΞE. Καὶ τῆς γε μιμητικῆς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος κλητέον ὅπερ εἴπομεν ἐν τῷ πρόσθεν, εἰκαστικήν; B

ΘEAI. Κλητέον.

ΞE. Τί δέ; τὸ φαινόμενον μὲν διὰ τὴν ἐκ καλοῦ θέαν ἐοικέναι τῷ καλῷ, δύναμιν δὲ εἴ τις λά-

vett. editt. οὐδέ, quod solus Ven. Ξ. tenet. Dein ἐοικός Par. B. et corr. F. Post καλεῖν vulgo adduntur haec: *ΘE.* παντάπασί γε. *ΞE.* ἆρ' οὖν τὸ μὲν ἕτερον δίκαιον εἰκαστικὸν καλεῖν. *ΘE.* ναί. κ. τ. λ. Quae Heindorfius recte censuit nata esse ex διττογραφίᾳ. Desunt haec verba in Bodl. Vat. Coisl. Vind. Par. EH. et pr. Vat. Ven. *II.* aliis.

B. διὰ τὴν ἐκ καλοῦ θέαν] Ante ἐκ vulgo οὐκ interpositum erat, quod recte omittunt Coisl. Ven. Σ. Vind. Delendum illud vidit Schleierm. et Heindorf.

dam nominem, quorum nomina honoris caussa tacere satius est.

P. 236. οὐ τὰς οὔσας συμμετρίας —] non illas proportiones, *quae veritati rerum conveniant*, sed eas, quae *visurae sint* contemplantibus pulcrae, imaginibus suis tribuunt. Locus rursus non intellectus est ab aestheticis nostris, inter quos fuerunt qui οὖσαι et δόξουσαι inter se sic opponi somniarent, ut alibi ἡ δόξα et τὸ ὄντως ὄν. Quod manifestum est nec loci sententiae convenire, nec cum verborum ratione ullo modo concordare. Nempe multi belluli, qui ingeniosi videri hodie volunt, grammaticam artem magno cum supercilio contemnunt tanquam levem et nugatoriam, huius contemtus sui ipsi imprudentes poenas daturi gravissimas.

B. διὰ τὴν ἐκ καλοῦ θέαν —] Quod vett. editt. ante ἐκ καλοῦ inserunt οὐκ, id nunc quum testatum videamus in Coisl. Ven. Σ. et Vindob. omissum esse, non dubitavimus funditus delere. Manifestum est enim, id quod primus vidit Schleiermacherus, natum illud esse ex proximo ἐκ. Est autem ἐκ καλοῦ ex loco opportuno, von dem gehörigen Standpunkte aus. Cuius tamen loquendi rationis alia vellem exempla suppeterent. Nam quod Heindorfius comparat Aristoph. Thesmoph. v. 293. ποῦ καθίζω ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων ἵν' ἐξακούσω; ibi ἐν καλῷ significat opportune. Sed usus scriptor

βοι τὰ τηλικαῦτα ἱκανῶς ὁρᾶν, μηδὲ ἐοικὸς ᾧ φησὶν ἐοικέναι, τί καλοῦμεν; ἆρ' οὐκ, ἐπείπερ φαίνεται μέν, ἔοικε δὲ οὔ, φάντασμα;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν πάμπολυ καὶ κατὰ τὴν ζωγραφίαν

C τοῦτο τὸ μέρος ἐστὶ καὶ κατὰ ξύμπασαν μιμητικήν;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τὴν δὴ φάντασμα ἀλλ' οὐκ εἰκόνα ἀπεργαζομένην τέχνην ἆρ' οὐ φανταστικὴν ὀρθότατ' ἂν προσαγορεύοιμεν;

ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Τούτω τοίνυν τὼ δύο ἔλεγον εἴδη τῆς εἰδωλοποιικῆς, εἰκαστικὴν καὶ φανταστικήν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Ὃ δέ γε καὶ τότ' ἠμφεγνόουν, ἐν ποτέρᾳ

ἐπείπερ φαίνεται μέν; ἔοικε δὲ οὔ] Post *μέν* addunt *ἐοικέναι* Flor. i. Zitt., omisso tamen sequenti *ἔοικε*. v. commentar.

C. *κατὰ ξύμπασαν μιμ.*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. Zitt. Vulgo *κατὰ τὴν ξύμπ. μ.* Dein rursus optimi libri atque plurimi *εἰδωλοποιικῆς* pro v. *εἰδωλοποιητικῆς*. v. p. 235. B.

τότ' ἠμφεγνόουν] Sic optimi pro vulg. *ἠμφιγνόουν*. De duplici verbi augmento te satis edocebunt A. Matthiae et Phil. Butt-

hac dictione videtur esse ludens verbis *ἐκ καλοῦ τῷ καλῷ — τὰ τηλικαῦτα*, grandiora istiusmodi artis opera, quae antea dixerat plerumque comparata esse ad speciem pulcritudinis.

ἐπείπερ φαίνεται μέν, ἔοικε δὲ οὔ,] Post *φαίνεται* quod in uno alterove codice additur *ἐοικέναι*, id, quum sponte intelligi possit, nunc consulto omissum esse censemus, quo magis appareat, cur talis res *φάντασμα* appelletur. Deinde, *πάμπολυ τοῦτο τὸ μέρος ἐστί,* rursus est admodum magnum haec pars ambitum habet; de quo loquendi genere diximus ad p. 234. B.

D. *ἤ σε οἷον ῥύμη τις —*] an te tanquam impetus quidam ab ipsa oratione profectus, quum rei assuefactus esses (h. e. affirmando assuetum) abripuit ad celerem istam assensionem? Recte Heindorfius *ὑπὸ τοῦ λόγου* censet pertinere ad *ῥύμη*. Sic *δίνη τις ὑπὸ οὐρανοῦ* Phaedon. p. 99. B. ubi v. ann. Reip. III. p. 390. C. *Ἄρεός τε καὶ Ἀφροδίτης ὑπὸ Ἡφαίστου δέσμον*. Terent. Andr. I. 1, 129. iniuria ab illo. — Hesychius, *Ρυμή, ὁρμή*.

Πῶς καὶ πρὸς τί τοῦτο εἴρηκας;] Libri omnes excepto uno Flor. i. *καὶ πρὸς ὅ τι τ.* Sed etsi bene meminimus interrogativa non raro cum relativis consociari, de qua re v. ann. ad Criton. p. 48. Charmid. p. 160. D. Alcibiad. I. p. 114. A., tamen

τὸν σοφιστὴν θετέον, οὐδὲ νῦν πω δύναμαι θεάσασθαι σαφῶς, ἀλλ᾽ ὄντως θαυμαστὸς ἀνὴρ καὶ κατιδεῖν παγχάλεπος, ἐπεὶ καὶ νῦν μάλα εὖ καὶ κομψῶς εἰς ἄπορον εἶδος διερευνήσασθαι καταπέφευγεν. D

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Ἆρ᾽ οὖν αὐτὸ γιγνώσκων σύμφης, ἤ σε οἷον ῥύμη τις ὑπὸ τοῦ λόγου συνειθισμένον συνεπεσπάσατο πρὸς τὸ ταχὺ ξυμφῆσαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ πρὸς τί τοῦτο εἴρηκας;

Cap. XXIV. ΞΕ. Ὄντως, ὦ μακάριε, ἐσμὲν ἐν παντάπασι χαλεπῇ σκέψει. τὸ γὰρ φαίνεσθαι τοῦτο καὶ τὸ δοκεῖν, εἶναι δὲ μή, καὶ τὸ λέγειν μὲν ἄττα, ἀληθῆ δὲ μή, πάντα ταῦτά ἐστι μεστὰ ἀπορίας ἀεὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καὶ νῦν. ὅπως γὰρ εἰπόντα χρὴ ψευδῆ λέγειν ἢ δοξάζειν ὄντως εἶναι, καὶ τοῦτο E

mannus. Dein ἐν om. Bodl. Vat. Ven. *ΠΣ*. Vind. Coisl. Par. B C E F H. Flor. b. c. i male.

D. *θαυμαστὸς ἀνήρ*] V. ἀνήρ. Correxit Bekkerus.

συνεπεσπάσατο] νῦν ἐπεσπάσατο Bodl. Vat. Ven. *Π*. quod redolet Grammaticorum sapientiam. Dein e Flor. i. reposui καὶ πρὸς τί τ. Ceteri libri mss. et editi πρὸς ὅ τι τ.

E. *μεστὰ ἀπορίας*] μεστὰ om. Bodl. Vat. Ven. *Π*.

sicuti nemo quisquam dixerit πῶς ὅ τι τοῦτο λέγεις pro usitato illo πῶς τί τοῦτο λέγεις, ita nec πῶς καὶ πρὸς ὅ τι τοῦτο λέγεις in usu fuisse existimamus. Certe quidem frequentissime usurpatae formulae mirum est quod nusquam alibi haec varietas deprehenditur.

E. *ἀεὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καὶ νῦν*] nunc ut semper superiore tempore. Heindorfius post ἀεί inserendum τε iudicabat. Et sic certe infra p. 238. E. ἄρτι τε καὶ νῦν Phaedr. p. 254. A. ἀεί τε καὶ τότε. Phileb. p. 60. C. καὶ τότε καὶ νῦν. Gorg. p. 523. A. καὶ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι. al. Sed Phaedon. p. 58. B. ἣν δὴ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι — πέμπουσιν. Infra p. 239. B. ἀεὶ καὶ τὸ νῦν. Itaque invitis codicibus nihil novandum.

ὅπως γὰρ εἰπόντα χρὴ ψευδῆ λέγειν —] Contorta est haec ac difficilis verborum constructio, quam tamen Heindorfius recte expedivit hunc in modum: παντάπασι γὰρ χαλεπὸν (λέγειν), ὅπως εἰπόντα (τινά, quod inest in infinitivo aliunde pendente) ὄντως εἶναι ψευδῆ λέγειν ἢ δοξάζειν, καὶ τοῦτο φθεγξάμενον χρὴ μὴ ἐναντιολογίᾳ συνέχεσθαι; nam qui fieri possit, ut qui dicat revera licere falsa dicere et opinari, et id eloquatur, non repugnantia implicetur, id omnino difficile dictu est. Pro ἐναντιολογίᾳ, quod codicibus praestantissimis debetur, vett. editt. ἐν ἀντιλογίᾳ. Quod fortasse ideo cor-

φθεγξάμενον ἐναντιολογίᾳ μὴ συνέχεσθαι, παντάπα-
237 σιν, ὦ Θεαίτητε, χαλεπόν.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τετόλμηκεν ὁ λόγος οὗτος ὑποθέσθαι τὸ μὴ ὂν εἶναι· ψεῦδος γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως ἐγίγνετο ὄν. Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὦ παῖ, παισὶν ἡμῖν οὖσιν ἀρχόμενός τε καὶ διὰ τέλους τοῦτο ἀπεμαρτύρατο, πεζῇ τε ὧδε ἑκάστοτε λέγων καὶ μετὰ μέτρων· οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτ' οὐδαμῇ, φησίν, εἶναι μὴ ὄντα· ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήμενος εἶργε

ἐναντιολογίᾳ μὴ συνέχεσθαι] V. *ἐν ἀντιλογίᾳ*, quod mutatum e Bodl. Vat. Ven. ΞΠ. Coisl. Par. EH. Flor. a. c.

P. 237. *παισὶν ἡμῖν οὖσιν*] Pro *ἡμῖν* Bodl. Vat. Ven. ΛΠΣ. Vind. Coisl. Par. EFG. Flor. a. b. c. Zitt. *μέν*, quod rursus olet lucernam Grammaticorum.

ruptum, quia Plato hoc uno loco vocabulo usus est. Sed tuetur illud locus p. 268. B. *ἀναγκάζοντα τὸν προςδιαλεγόμενον ἐναντιολογεῖν αὐτὸν αὑτῷ.* Constructio eadem est p. 250. D. *πάσῃ συνεσχόμεθα ἀπορίᾳ.* Legg. IV. 714. A. *ἀνηνύτῳ κακῷ ξυνεχομένην.* Theaet. p. 479. A. 512. A. al. Synesius Laud. Calvit. p. 80. A. *ὁ βασιλεὺς ἀπορίᾳ συνείχετο.* Alia congesserunt Baehrius ad Plutarch. Vit. Pyrrhi p. 185. et Krabinger. ad Synes. De Provident. p. 160. Quanquam nec usui loquendi adversatur *συνέχεσθαι ἔν τινι κακῷ.* v. ad Theaet. p. 165. B.

P. 237. *ὑποθέσθαι τὸ μὴ ὂν εἶναι κ. τ. λ.*] Negabant enim sophistae fieri posse, ut quis *τὸ μὴ ὂν* diceret; unde consequi volebant nec falsa loqui quemquam posse. Protagorae atque hominibus illo etiam antiquioribus hanc cavillationem Plato tribuit in Euthydemo p. 284. A sqq. Cratylo p. 385. B. 429. C. D. conf. Arist. Met. IV. p. 119. ed. Brand. Isocrat. Encom. Hel. p. 231 sqq. ed. Bekker. Hoc loco eam ad Parmenidem auctorem refert, quippe qui Non-ens nec dici nec cogitari posse docuerit. Idem dictum memorat Aristot. Metaph. XIII. 2. p. 294. ed. Brand. et Platonem ducem sequutus Simplicius Phys. f. 29. B. 31. A. 53. B. Versum *Ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα*, quem Plato iterum affert infra p. 258. D. laudat etiam Simplicius Phys. p. 17. A. 152. A. et una cum aliis pluribus versibus Sextus Emp. adv. Mathem. VII. 3. Sed priora mirum est quod nemo quisquam citavit praeter unum solum Platonem hoc ipso loco. Quod ipsum nos admonere debet, ut ne versiculum aliquem Parmenideum hic expectemus, sicuti fecit Heindorfius, qui verba correxit sic: *οὐ γὰρ μήποτε τοῦτο δαῇς, φησίν, εἶναι μὴ ἐόντα.* Qualem versum si Sextus, Simplicius, alii, qui ipsum Parmenidis carmen adhuc oculis suis usurparunt, repperissent, procul dubio eum una cum ceteris commemorassent. Recte igitur Karsten De Parmenidis Reliquiis p. 130. codicum lectio-

νόημα. παρ' ἐκείνου τε οὖν μαρτυρεῖται, καὶ μάλιστά B γε δὴ πάντων ὁ λόγος αὐτὸς ἂν δηλώσειε μέτρια βασανισθείς. τοῦτ' οὖν αὐτὸ πρῶτον θεασώμεθα, εἰ μή τί σοι διαφέρει.

ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν ἐμὸν ὅπῃ βούλει τίθεσο, τὸν δὲ λόγον, ᾗ βέλτιστα διέξεισι, σκοπῶν αὐτός τε ἴθι κἀμὲ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγε.

Cap. XXV. ΞΕ. Ἀλλὰ χρὴ δρᾶν ταῦτα. καί μοι λέγε· τὸ μηδαμῶς ὂν τολμῶμέν που φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

διζήμενος εἶργε νόημα] Sic libri omnes. Infra tamen p. 258. D. διζήσιος, quod habent Sextus adv. Mathem. VII. 3. Simplic. in Arist. Phys. p. 17. p. 71. conf. Brandis. Commentatt. Eleatic. I. p 106.

nem defendit sic, ut Parmenidem dicat a Platone induci etiam pedestri sermone utentem. quippe quem modo dixisset πεζῇ τε καὶ κατὰ μέτρον cum familiaribus disseruisse. Neque ipsius orationis forma ea est, quae fraudis suspicionem moveat. Nam recte profecto dixeris οὐ μήποτε τοῦτο οὐδαμῇ, εἶναι μὴ ὄντα, hoc sensu, haudquaquam ita est, ut sint μὴ ὄντα, s. haudquaquam id fieri potest, ut sint quae non sint. Quod enim reticetur ἔστι, id nobis quidem nullum iniicit scrupulum. Neque infinitivus εἶναι sine τὸ articulo positus offensioni est, quem ab ipso Platone sic in epexegesi usurpari solere ad Phaedon. p. 64. C. Criton. p. 45. E. et alios locos videmur docuisse. Huc accedit quod istud οὔποτε οὐδαμῇ οὐδαμῶς Parmenides saepe numero etiam in cognomine dialogo usurpat, ut ad ipsius morem dictum videatur.

B. τὸν δὲ λόγον, ᾗ βέλτιστα διέξεισι —] Ipse ὁ λόγος dicitur διεξιέναι. De Rep. VI. p. 503. A. τοιαῦτ' ἄττα ἦν τὰ λεγόμενα παρεξιόντος καὶ παρακαλυπτομένου τοῦ λόγου, quum ὁ λόγος de via declinaret. Ibid. p. 484. A. διὰ μακροῦ τινος διεξελθόντος λόγου, quum per ambages rem persequeretur. Sententia verborum igitur haec est: reputans, qua via disputatio optime processura s. rem optime persequutura sit, et ipse praei et me eadem duc via. Praeterea Heindorfius apte comparat Politic. p. 268. D. καθ' ἑτέραν ὁδὸν πορευθῆναι. Legg. IV. p. 707. D. κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐρχόμεθα.

τὸ μηδαμῶς ὂν τολμῶμέν που φθ.] Apparuit postremo sophistam esse speciosum veri philosophi imitatorem, qui fallaci sapientia fretus simulet se esse id, quod non est. Qua opportunitate usus Eleates, quid de natura τοῦ μὴ ὄντος statuendum sit, exquirere instituit. Orditur igitur ab hoc loco celebratissima illa de Ente et Nonente disputatio, qua refelluntur, qui Parmenidem secuti nihil quidquam non esse, omnia esse volebant. Quae ut recte intelliga-

ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἔριδος ἕνεκα μηδὲ παιδιᾶς, ἀλλ'
C εἰ σπουδῇ δέοι συννοήσαντά τινα ἀποφήνασθαι τῶν ἀκροατῶν, ποῖ χρὴ τοὔνομ' ἐπιφέρειν τοῦτο τὸ μὴ

B. ἀλλ' εἰ σπουδῇ δέοι] V. ἀλλ', ἂν σπουδῇ. Bodl. Vat. ἄλλης που δή. Recte Par. CE. εἰ σπ.

C. συννοήσαντά τινα ἀποφήνασθαι] Bodl. ἀποκρίνασθαι, quod teste Bastio in Vat. et Ven. Π. a manu sec. demum invectum. Dein vett. editt. πῇ, quod ex optimis et plurimis codd. in ποῖ mutatum.

tur, diligenter observandum est, Platonem in ea explicanda versari sic, ut primum eorum, qui τὸ μὴ ὄν tollebant, sententiam exponat et quid inde consequi dicendum sit exquirat, quo clarius appareat, quantas ea habeat difficultates, deinde autem, quid contra Parmenidis de Ente opinionem disputari possit, sua ipsius ratione in medium allata doceat. Sed haec in universum. Nunc videamus de ea parte, quae proxime sequitur. Et hic quidem philosophus primum Parmenidia sententiam sic interpretatur, ut eum moneat necessario statuere debuisse, rebus quae sint non id posse attribui quod non sit; sive quidquid ad essentiam referatur, id totum ab Non-ente seiunctum esse atque alienum; praeterea eum censet etiam hoc statuere, Non-ens illud nec esse aut dici posse aliquid, siquidem qui non aliquid cogitet aut loquatur, is nihil plane cogitare et loqui existimandus sit. Ex quo consequi vult, Non-ens ne dici quidem ullo modo aut enuntiari posse. His addit etiam alia. Nam qui Non-ens tollant, eos item docere ait et affirmare, aliam essentiam neutiquam in illud convenire, qualis Enti, sive ei quod est, utique conveniat; hoc est, Non-entis nulla omnino praedicata esse, siquidem eorum, quae sunt, nihil quidquam ei possit attribui. Ex quo efficitur, nec numerum in illud Non-ens convenire, quippe qui concessa tantum praedicatorum varietate in eo locum habiturus sit, ideoque mirum accidere, quod et numero unitatis Non-ens et numero multitudinis Non-entia dicere solemus. Quin ulterius etiam progreditur. Nam qui Non-ens tollant, eos mirifice secum ipsis pugnare arbitratur, siquidem disserant de eo, quod ipsi esse negent, quodque eam ipsam ob causam nec mente concipi nec nominari possit. Ita igitur apparere ait, Sophistam, quem putaverint, id, quod non sit, simulare, quippe adulterinum germanae philosophiae imitatorem, sese in eas abdidisse tenebras, quas discutere vel penetrare longe sit difficillimum. p. 237 — 239. C.

Μὴ τοίνυν ἔριδος ἕνεκα —] Soli Par. C. E. pro vulg. ἂν σπουδῇ scriptum habent εἰ σπουδῇ, quod non potest dubitari unice verum esse, quum libri optimi atque plurimi pro δέῃ exhibeant δέοι. Accedunt alia huius scripturae testimonia, quae ex lectionum varietate supra notata facile cognoscentur. Hic igitur res in vado est. Sed difficilius est iudicare de proximis. Nam ibi libri plerique: ἔχειν δοκοῦμεν ἂν εἴς τι κ. τ. λ. cum editt. omnibus. Semper tamen nobis molesta haec lectio visa est, praesertim quum verbi ἔχειν collocatio idonea ratione careat.

ον, τί δοκοῦμεν ἂν εἰς τί καὶ ἐπὶ ποῖον αὐτόν τε καταχρήσασθαι καὶ τῷ πυνθανομένῳ δεικνύναι;

ΘΕΑΙ. Χαλεπὸν ἤρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν οἵῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄπορον.

τί δοκοῦμεν ἂν] Editt. omnes: τοῦτο τὸ μὴ ὄν, ἔχειν δοκοῦμεν ἂν εἰς τί κ. τ. λ. Ven. Π. τοῦτο τὸ μὴ ὄν τι· ἔχειν δοκ. Bodl. Vat. τοῦτο τὸ μὴ ὄν τι δοκοῦμεν. Par. B. τοῦτο τὸ μὴ ὄν· ἔχειν δοκῶμεν ἄν. Vind. Ven. Σ. Coisl. al. τοῦτο τὸ μὴ ὂν ὅτι δοκοῦμεν. v. infra commentar.

Itaque gratum nobis et iucundum accidit, quod pro ἔχειν in multis codd. ὅτι, in tribus optimis, Bodl. Vat. et Ven. Π., τι (sine accentu) repertum est. Atque hinc putamus veram prodüsse scripturam, nunc tandem a nobis in locum suum restitutam. Quae cur depravata sit, caussa in promtu est. Insolens enim verborum constructio criticorum animos perturbavit, ut sollicite aliam et rectiorem scilicet circumspicerent lectionem. Sed mala crux eos agitavit, quum ἔχειν istud suum inculcarent. Quo nihil melius, omnia peiora facta. Iam quid rei sit, ita docere iuvat, ut primum verborum sententiam declaremus, deinde dicamus de eorundem constructione. Universi igitur loci sententia haec est: Si igitur non contentionis aut lusus gratia sed serio aliquem auditorum oporteat re perpensa declarare, quorsum nomen istud τὸ μὴ ὂν referri debeat; quid censemus? cuinam rei et quali designandae eum putamus et ipsum illud adhibiturum et quaerenti demonstraturum? Hic igitur sensus verborum est. Quo exposito facile apparebit, quid insolentiae insit in his: τί δοκοῦμεν εἰς τί καὶ ἐπὶ ποῖον κ. τ. λ. Nimirum similis haec est constructio illi, qua optimi quique Latinitatis auctores usi sunt. Cicer. De Offic. II. 7. Quid enim censemus superiorem illum Dionysium quo cruciatu timoris angi solitum? ubi mireris Heusingerum, Beierum, alios, exempla rei cumulantes, nec tamen veram eius rationem perspicientes. Enimvero res ita se habet. Inchoata per interrogationem oratio per novam interrogationem continuatur; quamobrem nec distinctione singula membra divellenda sed in unum coarctanda sunt. Id quod vel hic locus luculentissime testatur, qui sicuti lucem suam ex illa constructione recuperat, ita vicissim obscurae et ignoratae constructionis quaenam ratio sit, optime declarat. Nam quis tandem verbis transpositis sic distinguere volet: τί δοκοῦμεν αὐτόν; εἰς τί καὶ ἐπὶ ποῖον ἂν αὐτὸν καταχρήσασθαι καὶ τῷ πυνθανομένῳ ἐπιδεικνύναι; At, dixerit quispiam, cede locos scriptorum Graecorum, in quibus eadem usurpatur constructio: adhuc enim nobis de unis Latinis narrasti. Dabo vero; neque enim longe arcessendi aut sollicite anquirendi sunt, quum ipsi eandem rationem iam exposuerimus ad Phaedrum p. 269. A. ubi lege quae scripsimus, siquidem nunc lectu digna videantur. Ad τῷ πυνθανομένῳ δεικνύναι int. καταχρήσασθαι αὐτῷ.

C. χαλεπὸν ἤρου] V. ad Symp. p. 175. B.

ΞΕ. Ἀλλ' οὖν τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῶν ὄντων ἐπί τι τὸ μὴ ὂν οὐκ οἰστέον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἄν;

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπείπερ οὐκ ἐπὶ τὸ ὄν, οὐδ' ἐπὶ τὸ τὶ φέρων ὀρθῶς ἄν τις φέροι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δή;

D ΞΕ. Καὶ τοῦθ' ἡμῖν που φανερόν, ὡς καὶ τὸ τὶ τοῦτο ῥῆμα ἐπ' ὄντι λέγομεν ἑκάστοτε· μόνον γὰρ αὐτὸ λέγειν, ὥςπερ γυμνὸν καὶ ἀπηρημωμένον ἀπὸ τῶν ὄντων ἁπάντων, ἀδύνατον, ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἆρα τῇδε σκοπῶν ξύμφῃς, ὡς ἀνάγκη τόν τι λέγοντα ἕν γέ τι λέγειν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ἑνὸς γὰρ δὴ τό γε τὶ φήσεις σημεῖον εἶναι, τὸ δὲ τινὲ δυοῖν, τὸ δὲ τινὲς πολλῶν.

ὅτι τῶν ὄντων ἐπί τι τὸ μὴ ὄν] Vett. editt. ὅτι τῶν τὶ ὄντων ἐπὶ τὸ μὴ ὂν οὐκ οἰστέον. Prius τι post τῶν omittunt Bodl. Vat. Ven. ΛΠΣ. Vind. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i. Alterum τὶ post ἐπί iam insertum teste Bekkero Par. CHBF. Ven. Π., quibus accedunt Flor. a. b. c. Vitium odoratus erat Heindorfius.

D. ὡς καὶ τὸ τὶ τοῦτο ῥῆμα] τὸ τὶ τοῦ ῥήματος Bodl. Vat. corrupte. Ven. Σ. Vind. τοῦτο τὸ ῥῆμα, ut coni. Heindorf. sed v. Commentar. Pro ἐπ' ὄντι, h. e. ἐπ' ὄντι τινί, vett. editt.

ὅτι τῶν ὄντων ἐπί τι τὸ μὴ ὂν οὐκ οἰστ.] Ad nihil eorum, quae sunt, Non-ens referri potest. Sunt enim haec sibi contraria. Ex quo ipso deinde colligitur, ne ad τὸ τὶ quidem τὸ μὴ ὂν referri licere, quippe quod sit inter τὰ ὄντα numerandum, siquidem praedicata omnia cum τὸ εἶναι consocientur.

D. Καὶ τοῦθ' ἡμῖν που φανερόν] Etiam hoc, opinor, nobis perspicuum est, referre nos semper istud τὶ ad aliquid quod est, ita ut ῥῆμα existat: solum enim illud dici quasi nudum et destitutum ab omnibus non potest. Nam aliquid dicitur semper de rebus quae sunt et certam aliquam habent qualitatem. Pro ῥῆμα Heindorfius volebat τὸ ῥῆμα. Quod etsi in aliquot codicibus legitur, tamen ab ipsa re alienum est. Nimirum ῥῆμα idem est quod ὡς ῥῆμα, h. e. ὥςτε ῥῆμα γενέσθαι. Hoc autem cur ita a philosopho statuatur, docebunt quae ad Cratyl. p. 399. A. et infra ad Sophist. p. 262. A. de discrimine τοῦ ῥήματος et τοῦ ὀνόματος exposuimus. Quippe ῥῆμα non tantum subiectum, sed etiam praedicatum denotare solet. Itaque quum dicis μέγα τι, καλόν τι, habes sane id, quod ῥῆμα appellatur.

E. τὸ τὸν τοιοῦτον λέ-

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τὸν δὲ δὴ μή τι λέγοντα ἀναγκαιότατον, E
ὡς ἔοικε, παντάπασι μηδὲν λέγειν.

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαιότατον μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἆρ' οὖν οὐδὲ τοῦτο συγχωρητέον, τὸ τὸν τοιοῦτον λέγειν μέν [τι], λέγειν μέντοι μηδέν, ἀλλ' οὐδὲ λέγειν φατέον, ὅς γ' ἂν ἐπιχειρῇ μὴ ὂν φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Τέλος γοῦν ἂν ἀπορίας ὁ λόγος ἔχοι.

Cap. XXVI. *ΞΕ.* Μήπω μέγ' εἴπῃς· ἔτι γάρ, 238
ὦ μακάριε, ἔστι, καὶ ταῦτά γε τῶν ἀποριῶν ἡ μεγίστη καὶ πρώτη. περὶ γὰρ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν οὖσα τυγχάνει.

ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; λέγε καὶ μηδὲν ἀποκνήσῃς.

ΞΕ. Τῷ μὲν ὄντι που προςγένοιτ' ἄν τι τῶν ὄντων ἕτερον.

ἐπὶ ὄν τι, quod ex bonis codd. correctum.

E. *λέγειν μέν [τι], λέγειν μ.*] *μὲν* om. Bodl. Imo *τι* omittendum fuit. Etiam in Ven. *Π*, Bastio teste *μὲν* omissum est, et in Flor. i.

ὅς γ' ἂν ἐπιχειρῇ] *γ'* additum ex Bodl. Vat. Ven. *Π*.

ὁ λόγος ἔχοι] Sic optimi pro vulg. *ἔχοι ὁ λόγος*.

P. 238. *ἔτι γάρ, ὦ μακάριε,*] V. *ἔστι*. Recte *ἔτι* Bodl. Vat. Ven. *Π*. Par. BEF, Flor. i.

λέγειν μέν [τι], λέγειν μέντοι μηδέν] Illud *τι* cum Heindorfio et Schleiermachero censemus expungi oportere. Nam *ὁ τοιοῦτος* intelligitur *ὁ μή τι λέγων*. Is igitur quum nihil possit dicere, tum quia dicat, nihil dicere arguitur.

P. 238. *Μήπω μέγ' εἴπῃς*] Ne iam magna loquere, ne gloriare tanquam re feliciter peracta. Phaedon. p. 95. B. *μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῶν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον*. ubi v. Wyttenbach. Deinde vulgo scribebatur *ἔστι γάρ, ὦ μακάριε, ἔστι καὶ ταῦτά γε*, quod vitiosum esse vel caeco patere debet. Recte pro priore *ἔστι* codd. aliquot *ἔτι*, quo revocato omnia recte se habent. Nam ad *ἔτι γὰρ ἔστι* ex antecedentibus repetendum *ἀπορία*, superest enim adhuc difficultas, quibus verbis dein cum vi subiunguntur haec: *καὶ ταῦτά γε τῶν ἀποριῶν ἡ μεγίστη καὶ πρώτη*. Quanquam istud *γε* habet offensionem non exiguam. Nam *καὶ ταῦτα*, et quidem, quum maxime frequentetur, tamen *καὶ ταῦτά γε* ab usu loquendi utique abhorret. Quamobrem vide an corrigendum sit *κατὰ ταὐτά γε*, quod Heindorfio quoque in mentem venit.

Τῷ μὲν ὄντι που — ἕτερον] Ei quod est adiungi potest aliud quid eorum, quae sunt, h. e. cum eo,

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Μὴ ὄντι δέ τι τῶν ὄντων ἆρά ποτε προςγίγνεσθαι φήσομεν δυνατὸν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Ἀριθμὸν δὴ τὸν ξύμπαντα τῶν ὄντων τίθεμεν.

B ΘΕΑΙ. Εἴπερ γε καὶ ἄλλο τι θετέον ὡς ὄν.

ΞΕ. Μὴ τοίνυν μηδ' ἐπιχειρῶμεν ἀριθμοῦ μήτε πλῆθος μήτε τὸ ἓν πρὸς τὸ μὴ ὂν προςφέρειν.

ΘΕΑΙ. Οὔκουν ἂν ὀρθῶς γε, ὡς ἔοικεν, ἐπιχειροῖμεν, ὥς φησιν ὁ λόγος.

ΞΕ. Πῶς οὖν ἂν ἢ διὰ τοῦ στόματος φθέγξαιτ' ἄν τις ἢ καὶ τῇ διανοίᾳ τὸ παράπαν λάβοι τὰ μὴ ὄντα ἢ τὸ μὴ ὂν χωρὶς ἀριθμοῦ;

ΘΕΑΙ. Λέγ' ὅπῃ.

ΞΕ. Μὴ ὄντα μὲν ἐπειδὰν λέγωμεν, ἆρ' οὐ πλῆ-

C θος ἐπιχειροῦμεν ἀριθμοῦ προςτιθέναι;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Μὴ ὂν δέ, ἆρ' οὐ τὸ ἓν αὖ;

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Καὶ μὴν οὔτε δίκαιόν γε οὔτ' ὀρθόν φαμεν ὂν ἐπιχειρεῖν μὴ ὄντι προςαρμόττειν.

Μὴ ὄντι δέ τι τῶν ὄντων] Vett. edift. *μὴ ὄντι δὲ τῶν ὄντων*. Bodl. Vat. Ven. *Π*. *μὴ ὂν δέ τι τῶν ὄντων*. Recte Coisl. rec. *μὴ ὄντι δέ τι τῶν ὄντων*. Deiu *ποτε* om. Bodl. Vat. Ven. *Π*. Alii voc. post *τι*, alii post *προςγίγνεσθαι* inferciunt.

B. *μήτε τὸ ἓν*] *μήτε ἓν* Bodl. Vat. Ven. *Π*.

Λέγ' ὅπῃ] V. *λέγε ὅπῃ*, quod ex codd. mutavi. Bodl. Vat. Ven. *Π*. *λέγε πῃ*, quod eodem perducit.

C. *ἐπιχειροῦμεν ἀριθμοῦ*] Sic optimi. Vett. edift. *ἀριθμοῦ ἐπιχειροῦμεν*.

quod est, plura ac diversa attributa coniungi possunt. Quod ipsum negat in *τὸ μὴ ὂν* convenire. Ex quo apparet vulgo male in proximis *τι* ante *τῶν ὄντων* deesse, quod ex codd. restitutum.

Ἀριθμὸν δή τινα — τίθεμεν] Nam ex eo, quod sunt varia atque multa rerum praedicata, numerus exoritur, qui deo et ipse est inter *τὰ ὄντα*.

C. *Μὴ ὂν δέ, ἆρ' οὐ —*] H. e. *μὴ ὂν δὲ ὅταν λέγωμεν*, numero unitatis utentes.

D. *Ἆρ' οὖν ἐψευσάμην — αὐτοῦ πέρι;*] Haec dicit suam retractans sententiam: significat enim videri sibi maiorem etiam rei difficultatem adhuc restare. Itaque *ἆρα οὖν* nunc est dubitantis. Quod miratur adolescentulus, ideoque addit: *Τί δέ; ἔτι μείζω — ἔχομεν;* In qui-

ΘΕΑΙ. Λέγεις ἀληθέστατα.

ΞΕ. Συννοεῖς οὖν, ὡς οὔτε φθέγξασθαι δυνατὸν ὀρθῶς οὔτ' εἰπεῖν οὔτε διανοηθῆναι τὸ μὴ ὂν αὐτὸ καθ' αὑτό, ἀλλ' ἔστιν ἀδιανόητόν τε καὶ ἄῤῥητον καὶ ἄφθεγκτον καὶ ἄλογον;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐψευσάμην ἄρτι λέγων τὴν μεγίστην ἀπορίαν ἐρεῖν αὐτοῦ πέρι; D

ΘΕΑΙ. Τί δέ; ἔτι μείζω τινὰ λέγειν ἄλλην ἔχομεν;

ΞΕ. Τί δέ, ὦ θαυμάσιε; οὐκ ἐννοεῖς αὐτοῖς τοῖς λεχθεῖσιν, ὅτι καὶ τὸν ἐλέγχοντα εἰς ἀπορίαν καθίστησι τὸ μὴ ὂν οὕτως, ὥστε, ὁπόταν αὐτὸ ἐπιχειρῇ τις ἐλέγχειν, ἐναντία αὐτὸν αὑτῷ περὶ ἐκεῖνο ἀναγκάζεσθαι λέγειν;

ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; εἰπὲ ἔτι σαφέστερον.

ΞΕ. Οὐδὲν δεῖ τὸ σαφέστερον ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὑποθέμενος οὔτε ἑνὸς οὔτε τῶν πολλῶν E τὸ μὴ ὂν δεῖν μετέχειν, ἄρτι τε καὶ νῦν οὕτως ἐν αὐτὸ εἴρηκα· τὸ μὴ ὂν γάρ φημι. ξυνίῃς τι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

οὔτ' ὀρθόν φαμεν ὄν] ὂν om. Bodl. Vat. Ven. *Π*. male.

E. ξυνίῃς τι;] V. ξυνίῃς τί; Ven. Σ. Vind. Par. BEF. Flor. a. c. i. ξυνίεις Bodl. Vat. Ven. *Π*. Par. E. ξυνιεῖς, de qua forma v. Brunck. ad Sophocl. Oed. Tyr. v. 628. Porson. ad Eurip. Orest. v. 141. Hermann. ad Soph. Philoct. v. 980. et Matthiae Gr. §. 210. ann. unde ξυνίῃς servandum esse disces. conf. infra ann. crit. ad p. 243. B. Pro τί Bodl. Vat. Ven. *ΠΔ*. Coisl. Par. BCFH. Flor. a. c. i. τοι. Nos τι encliticum dedimus ex Zittav. et rec. Par. E.

bus si quid mutandum est, pro δέ velim δαί repouatur.

οὐκ ἐννοεῖς αὐτοῖς τοῖς λεχθεῖσιν] nonne ex his ipsis, quae disputata sunt, intelligis etiam ei qui refutare velit τὸ μὴ ὂν creare negotium, ita ut, si quis illud refutare aggrediatur, secum ipse pugnare cogatur? Euthydem. p. 289. B. εἴ τι δεῖ τοῖς πρόσθεν ὡμολογημένοις τεκμαίρεσθαι, h. e. ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμ. Comparat praeterea Heindorf. Xenoph. Cyrop. VIII. 1, 37. τοῖς προειρημένοις — δῆλον. Isocr. Paneg. §. 39. εἰ δὲ δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι. Mox de verbis ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν v. ad Menon. p. 82. B. Remp. III. p. 392. D.

E. ξυνίῃς τι;] Quod codd. multi habent τοι, id me non me-

ΞΕ. Καὶ μὴν αὖ καὶ σμικρὸν ἔμπροσθεν ἄφθεγκτόν τε αὐτὸ καὶ ἄῤῥητον καὶ ἄλογον ἔφην εἶναι. ξυνέπει;

ΘΕΑΙ. Ξυνέπομαί πως.

ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε εἶναι προσάπτειν πειρώμενος ἐναντία τοῖς πρόσθεν ἔλεγον;

239 ΘΕΑΙ. Φαίνει.

ΞΕ. Τί δέ; τοῦτο προσάπτων οὐχ ὡς ἑνὶ διελεγόμην;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἄλογόν τε λέγων καὶ ἄῤῥητον καὶ ἄφθεγκτον ὥς γε πρὸς ἓν τὸν λόγον ἐποιούμην.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Φαμὲν δέ γε δεῖν, εἴπερ ὀρθῶς τις λέξει, μήτε ὡς ἓν μήτε ὡς πολλὰ διορίζειν αὐτό, μηδὲ τὸ παράπαν αὐτὸ καλεῖν· ἓν τι γὰρ ἤδη καὶ κατὰ ταύτην ἂν τὴν πρόσρησιν προσαγορεύοιτο.

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

B Cap. XXVII. ΞΕ. Τὸν μὲν τοίνυν ἐμέ γε ἔτι

Ξυνέπομαί πως.] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. Editt. omnes ξυνέπομαι· πῶς γὰρ οὔ; Mox pro ἔλεγον iidem libri vitiose λόγον.

P. 239. τοῦτο προσάπτων] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. Coisl. Par. BCH. Flor. a. b. c. i. Vett. editt. προσάγων. Iidem ferme libri deinceps recte ὡς ἑνὶ pro vulg. ὡς ἕν. Heindorf. ex coniectura dedit ὡς ἓν ὂν διελ.

ἄλογόν τε λέγων] Sic optimi quique pro vulg. γε.

ἕν τι γὰρ ἤδη] Sic Heindorf. de coniectura. Vett. editt. ἕν

mini sic in interrogationibus positum legere. Itaque aut μέντοι corrigendum, aut scribendum τι. Posterius magis placet, modo verba interpreteris sic: num qua rem sentis? Vitiose vett. editt. ξυνίης τί; Nam τι encliticum esse debet. Sic infra p. 243. B. σύ τι πρὸς θεῶν συνίης ὅ τι λέγουσιν;

Οὐκοῦν τό γε εἶναι προσάπτειν] Scilicet τῷ μὴ ὄντι. Adiunxerat enim ei praedicata, de quibus statim ipse monebit.

P. 239. τοῦτο προσάπτων οὐχ ὡς ἑνὶ διελεγόμην;] Vett. editt. ὡς ἕν, unde Heindorfius fecit ὡς ἓν ὄν. Sed codd. ὡς ἑνί, idque verum putamus. Repetendum enim ad οὐχ ὡς ἑνὶ participium προσάπτων, hoc sensu: nonne τῷ μὴ ὄντι τὸ εἶναι adiungens veluti id adiungerem unitati disputabam?

καὶ κατὰ ταύτην ἂν τὴν πρόσρησιν] vel secundum hanc appellationem, si modo nomine aliquo designetur. Nam ita id, quod omnino ac simpliciter esse negatur, tamen

τί τις ἂν λέγοι; καὶ γὰρ πάλαι καὶ τὰ νῦν ἡττημένον ἂν εὕροι περὶ τὸν τοῦ μὴ ὄντος ἔλεγχον. ὥστε ἐν ἔμοιγε λέγοντι, καθάπερ εἶπον, μὴ σκοπῶμεν τὴν ὀρθολογίαν περὶ τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' ἔα δὴ νῦν ἐν σοὶ σκεψώμεθα.

ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς;

ΞΕ. Ἴθι ἡμῖν εὖ καὶ γενναίως, ἅτε νέος ὤν, ὅ τι μάλιστα δύνασαι συντείνας πειράθητι, μήτε οὐσίαν μήτε τὸ ἓν μήτε πλῆθος ἀριθμοῦ προστιθεὶς τῷ μὴ ὄντι, κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον φθέγξασθαί τι περὶ αὐτοῦ.

ΘΕΑΙ. Πολλὴ μέντ' ἄν με καὶ ἄτοπος ἔχοι προθυμία τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰ σὲ τοιαῦθ' ὁρῶν πάσχοντα αὐτὸς ἐπιχειροίην. C

ΞΕ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, σὲ μὲν καὶ ἐμὲ χαίρειν ἐῶμεν· ἕως δ' ἂν τινι δυναμένῳ δρᾶν τοῦτ' ἐντυγχάνωμεν, μέχρι τούτου λέγωμεν ὡς παντὸς μᾶλλον πανούργως εἰς ἄπορον ὁ σοφιστὴς τόπον καταδέδυκε.

τε γὰρ ἤδη. Bodl. Vat. ἑνὸς γὰρ εἴδει. Ven. ΞΣ. Flor. a. b. c. Zitt. Vind. Par. C. ἕν τε γὰρ εἴδει, quod etiam Bas. 2. habet.

B. ἔτι τί τις ἂν λέγοι] ἔτι om. Bodl. Vat. Ven. Π. In Zitt. τί abest. Flor. i. γε. om.

ἀλλ' ἔα δὴ νῦν] V. εἶα δή, quod solus Ven. Ξ. et Flor. i. tenet.

κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον] κατὰ τὸ ὀρθ. tres optimi omisso λόγον. Praeter Platonis consuetudinem.

ut certa aliqua res nominatur, ideoque ἕν τι esse ponitur. Hac sententia non perspecta genuina lectio variis modis est depravata.

B. Τὸν μὲν τοίνυν ἐμέ γε] V. ad Theaet. p. 166. A. ubi hunc articuli usum illustravimus. De reliqua constructione, Criton. p. 48. A. φροντιστέον, τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς. Men. p. 77. A. ὅπερ φασὶ τοὺς συντρίβοντάς τι. Soph. Electr. v. 984. τοιαῦτά τοι νὼ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν. Aristoph. Acharn. v. 593. ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγόν; Haec et alia similia iam ad firmandam scripturam Apolog. Socr. p. 23. A. adhibuimus.

ἀλλ' ἔα δὴ νῦν —] Vulgo erat ἀλλ' εἶα δή. Sed istud Eia vero age fortius est quam ut huic loco conveniat. Recte igitur codd. mss. fere omnes ἔα, h. e. sine in te rei periculum faciamus. Iubetur enim ipse Theaetetus de τῷ μὴ ὄντι disputare sic, ut neque οὐσίας neque numeri rationes ad illud adhibeat. Quod protenus apparet fieri nullo modo posse.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα δὴ φαίνεται.

ΞΕ. Τοιγαροῦν εἴ τινα φήσομεν αὐτὸν ἔχειν
D φανταστικὴν τέχνην, ῥᾳδίως ἐκ ταύτης τῆς χρείας τῶν λόγων ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν εἰς τοὐναντίον ἀποστρέψει τοὺς λόγους, ὅταν εἰδωλοποιὸν αὐτὸν καλῶμεν, ἀνερωτῶν τί ποτε τὸ παράπαν εἴδωλον λέγομεν. σκοπεῖν οὖν χρή, ὦ Θεαίτητε, τί τις τῷ νεανίᾳ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινεῖται.

ΘΕΑΙ. Δῆλον, ὅτι φήσομεν τά τε ἐν τοῖς ὕδασι καὶ κατόπτροις εἴδωλα, ἔτι καὶ τὰ γεγραμμένα καὶ τὰ τετυπωμένα καὶ τἄλλα, ὅσα που τοιαῦτ᾽ ἔστ᾽ ἕτερα.

C. *Καὶ μάλα δὴ φαίνεται*] V. *καὶ μάλα γε*, adversantibus libris mss. fere omnibus.

D. *τῆς χρείας τῶν λόγων*] Bodl. Vat. Ven. Π. *τὸν λόγον*. pessime. Iidem deinde *ἀποτρέψει*.

τί ποτε τὸ παράπαν] *ποτε* e Bodl. Vat. Ven. Π. additum vett. editt. ignoraut. Mox *χρή* vulgo post *Θεαίτητε* interponitur, quod e Flor. i. mutavi.

C. *Τοιγαροῦν εἴ τινα φήσομεν* —] Aliam viam ingreditur ad indagandam Sophistae naturam. Sophistam enim supra dixerant esse fictorem inanium simulacrorum, qui philosophi speciem mentiretur. Quaeritur igitur, quidnam sit species et imago rerum. Ea vero iudicatur esse, quae ad veritatis imitationem comparata sit. Ex quo colligitur proprie quidem tantummodo id, quod extet, vere esse; illud autem, quod ad eius similitudinem factum sit, tanquam veritatis imaginem essentiam habere, ut et esse et non esse iudicari debeat. Nam quatenus non est illud ipsum, cuius refert similitudinem ac speciem, non esse dicendum est; quatenus autem est illius species et imago, revera est; est enim imago vel simulacrum. Hinc vero concluditur, ei non proprium esse absolutum illud Non-ens, sed essentiam pariter atque essentiae absentiam tribui oportere. Iam quum Sophista tanquam simulacrorum fictor eo fallat, quod efficit ut ficta pro veris habeamus, aut quae vere sunt ea non esse existimemus; quaeritur, id num fieri sic possit? Et ex superioribus quidem colligitur, fieri illud non posse. Nam si conceditur, *τὸ μὴ ὄν* nec nominari, nec mente concipi aut intelligi posse, nec illud quidem concedendum esse, ut *τὸ ὄν* cum *τῷ μὴ ὄντι* tanquam communi aliquo vinculo connectatur. His igitur difficultatibus impeditus Eleates tandem faciendum putat, ut Parmenidis de Ente sententiam sub examen vocet, si forte ita doceri queat, non tantum *τὸ ὄν* esse, sed etiam *τῷ μὴ ὄντι* essentiam tribui opor-

Cap. XXVIII. ΞΕ. Φανερός, ὦ Θεαίτητε, εἶ σοφιστὴν οὐχ ἑωρακώς. E

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Δόξει σοι μύειν ἢ παντάπασιν οὐκ ἔχειν ὄμματα.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τὴν ἀπόκρισιν ὅταν οὕτως αὐτῷ διδῷς, [ἐὰν] ἐν κατόπτροις ἢ πλάσμασι λέγῃς τι, καταγελάσεταί σου τῶν λόγων, ὅταν ὡς βλέποντι λέγῃς αὐτῷ, προσποιούμενος οὔτε κάτοπτρα οὔτε ὕδατα γιγνώσκειν 240 οὔτε τὸ παράπαν ὄψιν, τὸ δ' ἐκ τῶν λόγων ἐρωτήσει σε μόνον.

τοιαῦτ' ἔσθ' ἕτερα] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Editt. omnes τοιαῦτα ἐστὶν ἕτερα.

E. ὅταν ὡς βλέποντι λέγῃς] V. ὡς βλέπων τι, quod e Bodl. Vat. Ven. *Π*. Ξ. Par. B E F. Flor. b. i. emendatum. Heusdius coni. ὡς βλέπων βλέποντι.

P. 240. οὔτε τὸ παράπαν ὄψιν] τὸ, quod Heindorf. addendum coniecit, exhibuerunt Bodl. Vat. Ven. *Π*. Coisl. Par. H. Flor. b. i.

tere (usque ad p. 241. D.).

D. ἐκ ταύτης τῆς χρείας τῶν λόγων —] ex hac usurpatione τῶν λόγων (quod enim videlicet dicimus tenere φανταστικὴν τέχνην) nos aggrediens disputationes vertet in contrarium, ita ut, quando eum vocamus simulacrorum fictorem, ex nobis sciscitetur: quid omnino simulacrum dicamus? Declaravimus loci sententiam, quo facilius appareat, quanti aestimandi sit scripturae diversitas supra ex optimis quibusdam libris enotata.

τί τις τῷ νεανίᾳ — ἀποκρινεῖται] H. e. homini petulanti, de quo usu vocabuli praeter Heindorfium ad h. l. v. Markland. ad Eur. Suppl. v. 580.

E. Τὴν ἀπόκρισιν ὅταν οὕτως αὐτῷ διδῷς —] Facete et urbane admonet adolescentem, non singularum rerum exemplis simulacri notionem declarandam esse, sed universi generis definitionem requiri. Quamobrem sophistam ait, utpote callidum veteratorem, hac usurum esse excusatione, ut sese oculorum aciem obtusam habere simulet, ideoque τὸ διὰ πάντων τούτων, h. e. universum genus, quo singula omnia comprehendantur, afferendum esse arbitretur. Illud ἐάν, uncis inclusum, merito in vitii suspicionem vocavit Heindorfius. Neque enim ἐάν, sed ὅταν dicendum fuit, quod tamen iterari in hac epexegesi non opus fuit. Eurip. Heraclid. v. 179. μὴ πάθῃς σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λάβῃς. conf. Gorg. p. 450. A. B. 465. D. 479. C. et quae attuli ad Apol. Socr. c. 7. Sed no-

ΘΕΑΙ. Ποῖον;

ΞΕ. Τὸ διὰ πάντων τούτων, ἃ πολλὰ εἰπὼν ἠξίωσας ἑνὶ προσειπεῖν ὀνόματι, φθεγξάμενος εἴδωλον ἐπὶ πᾶσιν ὡς ἓν ὄν. λέγε οὖν καὶ ἀμύνου μηδὲν ὑποχωρῶν τὸν ἄνδρα.

ΘΕΑΙ. Τί δῆτα, ὦ ξένε, εἴδωλον ἂν φαῖμεν εἶναι πλήν γε τὸ πρὸς τἀληθινὸν ἀφωμοιωμένον ἕτερον τοιοῦτον;

B ΞΕ. Ἕτερον δὲ λέγεις τοιοῦτον ἀληθινόν, ἢ ἐπὶ τίνι τὸ τοιοῦτον εἶπες;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἀληθινόν γε, ἀλλ' ἐοικὸς μέν.

ΞΕ. Ἆρα τὸ ἀληθινὸν ὄντως ὂν λέγων;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

B. ἀλλ' ἐοικὸς μέν.] V. μήν, ut est in Vat. Ceteri libri μέν. V. ad Criton. p. 43. D. Euthydem. p. 297. E. ubi de μέν post ἀλλά praecedente in altero membro negatione explicavimus.

Οὐκ ὂν ἄρα λέγεις —] οὐκ ὄντων οὐκ ὂν ἄρα Bodl. Ven. Π. Vat., quod ortum ex διττογραφίᾳ.

Οὐκοῦν ἀληθῶς γε φής] Sic Coisl. Ven. ΛΞ. Par. BC.

tissima haec est Platonis lectoribus universi enuntiati appositio, quam nos quidem appellare solemus. Deinde τὸ ἐκ τῶν λόγων est notio rei abstracta et generalis, quae eadem in proximis vocatur τὸ διὰ πάντων τούτων, ut Men. p. 74. A. Lachet. p. 192. B. quos locos comparavit Heindorf.

P. 240. μηδὲν ὑποχωρῶν τὸν ἄνδρα] defende te nihil ei concedens. Μηδέν, non οὐδέν dixit, quia participium sic cum imperativo iunctum est, ut et ipsi vetandi vis et potestas impertiatur. Nam pergi poterat, μηδὲ ὑποχώρει τὸν ἄνδρα. Constructionem verbi ὑποχωρεῖν cum accusativo tetigit Winckelmann. ad Euthydem. p. 133. Lobeck. ad Aiac. v. 82. Sic Phileb. p. 43. A. ὑπεκστῆναι τὸν λόγον ἐπιφερόμενον βούλομαι.

εἴδωλον ἂν φαῖμεν — τοιοῦτον;] Quid tandem simulacrum esse dicemus, nisi id, quod ad verum similitudine sit expressum, ita ut itidem tale sit? De ἕτερον τοιοῦτον v. ad Remp. X. p. 601. A. et Symp. p. 201. E. Hinc vero argumentatio sic procedit: Istud, quod ἕτερον τοιοῦτον appellas, non est illud ipsum ἀληθινόν, sed ἐοικός τι. Ergo illud ab hoc diversum est ideoque ἐναντίον ἀληθοῦς. Itaque τὸ ἐοικός est οὐκ ὄν, siquidem non est τὸ ἀληθινόν. Nihilominus τὸ ἐοικός revera est: nam est certe εἰκὼν ὄντως. Ex quo consequitur, ut licet non sit vere, tamen vere esse existimandum sit. Enimvero significat Eleates, negationem non tantum absolutam sed etiam relativam esse posse, qualem negationem Aristoteles appellavit nomine στερήσεως. Cernitur autem re-

ΞΕ. Τί δέ; τὸ μὴ ἀληθινὸν ἆρ' ἐναντίον ἀληθοῦς;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκ ὂν ἄρα λέγεις τὸ ἐοικός, εἴπερ αὐτό γε μὴ ἀληθινὸν ἐρεῖς. ἀλλ' ἔστι γε μήν.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οὐκοῦν ἀληθῶς γε φής;

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν· πλήν γ' εἰκὼν ὄντως.

ΞΕ. Οὐκ ὂν ἄρα οὐκ ὄντως ἐστὶν ὄντως ἣν λέγομεν εἰκόνα;

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει τοιαύτην τινὰ πεπλέχθαι συμπλοκὴν τὸ μὴ ὂν τῷ ὄντι καὶ μάλα ἄτοπον. C

ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον; ὁρᾷς γοῦν, ὅτι καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπαλλάξεως ταύτης ὁ πολυκέφαλος σο-

EFH. Flor. a. b. c. Zitt. Editt. vulgo *Οὐκ ὂν ἀληθῶς γε φής;* Bodl. *οὐκὸν ἀληθῶς γ' ἔφην.* Etiam Vat. Ven. *Π. γ' ἔφην.* Ald. Bas. 1. 2. Flor. *οὔκουν ἀληθῶς γέ, φής.*

Οὐκ ὂν ἄρα οὐκ ὄντως] Coisl. Vind. Ven. *Λ.* Parisini, pro *οὐκ ὂν* habent *οὐκοῦν.* Deiu pro vulg. *ἐστὶν ὄντος ἣν λέγομεν* recte plurimi optimique libri *ἐστὶν ὄντως ἣν λ.*

lativa negatio in eo, ut quid dicamus non esse tale, quale aliud quid sit. Quod sicubi facimus, privamus sane aliquam rem hoc vel illo attributo, sed ita tamen, ut eidem tribuamus essentiam. Itaque inest negatio in attributorum quorundam privatione; manet tamen essentia. Nam ex eo, quod quid ab alio quodam diversum est, neutiquam consequitur, ut illud omnino non esse iudicandum sit. Hinc satis apparebit, quaenam sit totius loci sententia. Sed res ipsa infra etiam dilucidius explicabitur.

B. *Οὐκοῦν ἀληθῶς γε φής;*] Sic rescribendum fuit ex codd. pro vulg. *Οὐκ ὂν ἀληθῶς γε φής.* Hoc enim dicit Eleates: Nonne igitur illud revera esse dicis? Ad quae Theaetetus: Neutiquam; veruntamen simulacrum revera est. Ad *Οὐκοῦν ἀληθῶς γε φής;* int. *τὸ ἐοικὸς εἶναι;* Ad *πλήν γ' εἰκὼν ὄντως* autem suppl. *ἐστίν.* Locus multum vexatus nunc demum sanitati suae redditus. Varietatem scripturae consignavimus supra.

Οὐκ ὂν ἄρ' οὐκ ὄντως ἐστὶν ὄντως] Quum igitur revera non sit (h. e. non sit *τὸ ἀληθινόν*), tamen revera est illud quod dicimus, simulacrum. Nam tanquam *εἰκὼν* vere est. Sed diversum est a *τῷ ἀληθινῷ.*

C. *διὰ τῆς ἐπαλλάξεως*] „Hac alternatione et vicissitudine, dum, quod alio sensu tanquam *ἐναντίον ἀληθοῦς οὐκ ὄντως ὂν* dicebatur, idem vicissim, quoniam est *εἰκὼν ὄντως, ὄντως ὂν* dicitur." *Heindorf.* Mox *δόξα* et *δοξάζειν* latiore sensu dicitur, quam ubi opponitur *τῇ ἐπιστήμῃ.*

φιστὴς ἠνάγκακεν ἡμᾶς τὸ μὴ ὂν οὐχ ἑκόντας ὁμολογεῖν εἶναί πως.

ΘΕΑΙ. Ὁρῶ καὶ μάλα.

ΞΕ. Τί δὲ δή; τὴν τέχνην αὐτοῦ τίνα ἀφορίσαντες ἡμῖν αὐτοῖς συμφωνεῖν οἷοί τε ἐσόμεθα;

ΘΕΑΙ. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις;

D ΞΕ. Ὅταν περὶ τὸ φάντασμα αὐτὸν ἀπατᾶν φῶμεν καὶ τὴν τέχνην εἶναί τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῆ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης, ἢ τί ποτ' ἐροῦμεν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο· τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴπαιμεν;

ΞΕ. Ψευδὴς δ' αὖ δόξα ἔσται τἀναντία τοῖς οὖσι δοξάζουσα, ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Τἀναντία.

ΞΕ. Λέγεις ἄρα τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν τὴν ψευδῆ δόξαν;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

E ΞΕ. Πότερον μὴ εἶναι τὰ μὴ ὄντα δοξάζουσαν, ἤ πως εἶναι τὰ μηδαμῶς ὄντα;

ΘΕΑΙ. Εἶναί πως τὰ μὴ ὄντα δεῖ γε, εἴπερ ψεύσεταί ποτέ τίς τι καὶ κατὰ βραχύ.

ΞΕ. Τί δ'; οὐ καὶ μηδαμῶς εἶναι τὰ πάντως ὄντα δοξάζεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

C. ἠνάγκακεν ἡμᾶς] Sic Vat. Ven. ΛΠ. Vind. Par. BCEH. Flor. a. b. c. i. Zitt. Vett. editt. ἠνάγκασεν.
D. τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴπαιμεν] Sic Bodl. Vat. Ven. ΛΣ. Vind. Par. B. Flor. b. i. Zittav. Vett. editt. εἴποιμεν.
E. ψευδὴς οὕτω κατὰ ταὐτὰ ν.] V. κατὰ ταὐτὰ ταῦτα. Pronomen ταῦτα om. Coisl. Ven. ΛΣ. Vind. Par. BCEFH. Zitt. Flor. a. b. c. recte. Tenuit tamen Bekkerus.
P. 241. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τ. γ.] Libri plurimi cum Bodl. Vat. Π. ἄλλος male.

P. 241. ἢ τίς μηχανὴ συγχωρεῖν] Sic τίς μηχανή dicitur Parmen. p. 138. Phaed. p. 72. D. al. — τὰ πρὸ τούτων ὁμολογηθέντα, i. e. τὰ μὴ ὄντα. Reposuimus autem προσδιωμολογημένα, quo restituto omnis sublata est verborum difficultas.

μανθάνομεν — ὃ λέγεις;]

ΞΕ. Καὶ τοῦτο δὴ ψεῦδος;

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Καὶ λόγος, οἶμαι, ψευδὴς οὕτω κατὰ ταὐ-
τὰ νομισθήσεται τά τε ὄντα λέγων μὴ εἶναι καὶ τὰ 241
μὴ ὄντα εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τοιοῦτος γένοιτο;

ΞΕ. Σχεδὸν οὐδαμῶς· ἀλλὰ ταῦτα ὁ σοφιστὴς οὐ φήσει. ἢ τίς μηχανὴ συγχωρεῖν τινὰ τῶν εὖ φρονούντων, ὅταν ἄφθεγκτα καὶ ἄῤῥητα καὶ ἄλογα καὶ ἀδιανόητα προςδιωμολογημένα ᾖ τὰ πρὸ τούτων ὁμολογηθέντα; μανθάνομεν, ὦ Θεαίτητε, ἃ λέγει;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ μανθάνομεν, ὅτι τἀναντία
φήσει λέγειν ἡμᾶς τοῖς νῦν δή, ψευδῆ τολμήσαντας
εἰπεῖν ὡς ἔστιν ἐν δόξαις τε καὶ κατὰ λόγους; τῷ
γὰρ μὴ ὄντι τὸ ὂν προςάπτειν ἡμᾶς πολλάκις ἀναγ- B
κάζεσθαι, διομολογησαμένους νῦν δή που τοῦτο εἶ-
ναι πάντων ἀδυνατώτατον.

Cap. XXIX. ΞΕ. Ὀρθῶς ἀπεμνημόνευσας. ἀλλ' ὥρα δὴ βουλεύεσθαι, τί χρὴ δρᾶν τοῦ σοφιστοῦ πέρι· τὰς γὰρ ἀντιλήψεις καὶ ἀπορίας, ἐὰν αὐτὸν διερευνῶμεν ἐν τῇ τῶν ψευδουργῶν καὶ γοήτων τέχνῃ τιθέντες, ὁρᾷς ὡς εὔποροι καὶ πολλαί.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Μικρὸν μέρος τοίνυν αὐτῶν διεληλύθαμεν,
οὐσῶν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀπεράντων. C

προςδιωμολογημένα ᾖ] Sic Bodl. Vat. Ven. ΠΞΣ. Editt. omnes προδιωμολογημένα ᾖ.

ἃ λέγει] V. editt. omnes ὃ λέγεις. Recte Bodl. Vat. Ven. Π. Coisl. Flor. i. ἅ. Praeterea λέγει Bodl. Par. F. Editt. λέγεις Heindorf. coni. λέγομεν. Bodl. λέγει. Id unice verum. Quaeritur enim de Sophistae sententia. Unde deinceps Theaetetus ὅτι φήσει.

B. τοῦτο εἶναι πάντων] Sic optimi. Vulgo εἶναι τοῦτο.

ὥρα δὴ βουλεύεσθαι] Plurimi cum Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i. pro vulg. βουλεύσασθαι.

B. ὁρᾷς — ὡς εὔποροι] H. e. faciles ad inveniendum. Quam elegantiam in ἀπορίαι εὔποροι non sentiens Heusdius ἄποροι corrigebat.

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον γὰρ ἄν, ὡς ἔοικεν, εἴη τὸν σοφιστὴν ἑλεῖν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει.

ΞΕ. Τί οὖν; ἀποστησόμεθα νῦν μαλθακισθέντες;

ΘΕΑΙ. Οὔκουν ἔγωγέ φημι δεῖν, εἰ καὶ κατὰ σμικρὸν οἷοί τ' ἐπιλαβέσθαι πῃ τἀνδρός ἐσμεν.

ΞΕ. Ἕξεις οὖν συγγνώμην καί, καθάπερ νῦν εἶπες, ἀγαπήσεις, ἐάν πῃ καὶ κατὰ βραχὺ παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐχ ἕξω;

D ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἔτι μᾶλλον παραιτοῦμαί σε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Μή με οἷον πατραλοίαν ὑπολάβῃς γίγνεσθαί τινα.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τὸν τοῦ πατρὸς Παρμενίδου λόγον ἀναγκαῖον ἡμῖν ἀμυνομένοις ἔσται βασανίζειν, καὶ βιάζεσθαι τό τε μὴ ὂν ὡς ἔστι κατά τι καὶ τὸ ὂν αὖ πάλιν ὡς οὐκ ἔστι πῃ.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται τὸ τοιοῦτον διαμαχητέον ἐν τοῖς λόγοις.

C. *Ἀδύνατον γὰρ ἄν, ὡς ἔοικεν*] ἂν vulgo omissum suppeditarunt Par. B C. Flor. a. c. In Coisl. Ven. *Λ.* est ἂν οὖν. Flor. b. Par. H. οὖν ἄν. In Ven. Ξ. om. εἴη.

ἀποστησόμεθα νῦν μαλθακισθέντες] Sic codd. omnes praeter Ven. Ξ. et Flor. i. qui cum vett. editt. habent ἀποστησόμεθα οὖν οὕτως μαλακισθέντες.

C. *εἰ καὶ κατὰ σμικρὸν οἷοί τ' —*] si vel tantillum possimus virum apprehendere. Sic statim rursus καὶ κατὰ βραχύ, si vel paullulum de oratione adeo valida ad nos trahamus, ubi παρασπάσασθαι cum genitivo eodem modo iunctum, de quo v. ad p. 232. B. De μαλθακίζεσθαι v. Timaei Gloss. in voc. ἐμαλακίσθαι, et ibi Ruhnken.

D. *Μή με οἷον πατραλοίαν —*] Nam quum sit Eleates, tamen Parmenidis de eo quod est sententiam censet accurate examinandam videndumque, qua ratione τὸ ὂν et τὸ μὴ ὂν possint inter ipsa conciliari. Verbum βιάζεσθαι sicuti alibi ἀναγκάζειν est evincere, vi argumentorum docere ac demonstrare; v. ad Symp. p. 223. D. Positum autem hic est per elegantissimam dilogiam.

φαίνεται — καὶ τῷ τυφλῷ] Utitur hoc proverbio Plato etiam De Rep. V. p. 465. D. VIII. p. 550. D. v. intpp. ad

ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐ φαίνεται καί, τὸ λεγόμενον
δὴ τοῦτο, τυφλῷ; τούτων γὰρ μήτε ἐλεγχθέντων E
μήτε ὁμολογηθέντων σχολῇ ποτέ τις οἷός τε ἔσται
περὶ λόγων ψευδῶν λέγων ἢ δόξης, εἴτε εἰδώλων εἴτε
εἰκόνων εἴτε μιμημάτων εἴτε φαντασμάτων αὐτῶν, ἢ
καὶ περὶ τεχνῶν τῶν ὅσαι περὶ ταῦτά εἰσι, μὴ κα-
ταγέλαστος εἶναι τὰ ἐναντία ἀναγκαζόμενος αὑτῷ
λέγειν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Διὰ ταῦτα μέντοι τολμητέον ἐπιτίθεσθαι 242
τῷ πατρικῷ λόγῳ νῦν, ἢ τὸ παράπαν ἐατέον, εἰ
τοῦτό τις εἴργει δρᾶν ὄκνος.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τοῦτό γε μηδὲν μηδαμῇ εἴρξῃ.

ΞΕ. Τρίτον τοίνυν ἔτι σε σμικρόν τι παραιτήσομαι.

ΘΕΑΙ. Λέγε μόνον.

ΞΕ. Εἶπον νῦν δήπου λέγων, ὡς πρὸς τὸν περὶ ταῦτ' ἔλεγχον ἀεί τε ἀπειρηκὼς ἐγὼ τυγχάνω καὶ δὴ καὶ τὰ νῦν.

ΘΕΑΙ. Εἶπες.

D. *τὸ τοιοῦτον διαμαχητέον*] *διαμαχητέον* om. Bodl. Vat. et pr. Ven. *Π.* Mox pro *ἐλεγχθέντων* Bodl. Vat. Ven. *Π.* Par. B. Flor. i. *λεχθέντων.* vitiose. Zitt. *ἐλεγχέντων.*

P. 242. *τῷ πατρικῷ λόγῳ νῦν*] *νῦν*, vulgo neglectum, tuentur Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i.

Εἶπον νῦν δήπου λέγων] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Editt. omnes *Εἶπόν που νῦν δὴ λ.*

Aristoph. Plut. v. 48. Notum illud vel Latinorum usu est.

E. *εἴτε φαντασμάτων αὐτῶν*] Hoc *αὐτῶν* aut ideo additur, quia Sophistae ars supra dicta est *φανταστικὴ εἶναι*, aut propterea quod opponuntur statim artes, quae in iis versantur. Articulum *τῶν* ante *ὅσαι* abunde illustrabunt quae exposuit Matthiae Gr. §. 287. 1. conf. ad Phaedon. p. 75. B.

P. 242. *Ἀλλ' ἡμᾶς — εἴρξῃ*] De duplici accusativo v. Matthiae Gr. §. 421. 1. et Heindorf. ad h. l.

Εἶπον νῦν δήπου λέγων—] Sic verba dicendi diversae originis saepenumero iunguntur. Notissimum est Homericum illud *φωνήσας προσηύδα*; notum item Herodoteum *ἔλεγε φάς*, et *ἔφη λέγων.* Neque apud alios infrequens est *λέγων* verbis dicendi sic additum. Sophocl. Aiac. v. 756. *ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.* ad quem locum v. intpp. Exempla collegerunt Heindorf. ad h. l. Fischer. ad Weller. IV. 46. Wesseling.

ΞΕ. Φοβοῦμαι δὴ τὰ εἰρημένα, μή ποτε διὰ ταῦτά σοι μανικὸς εἶναι δόξω παρὰ πόδα μεταβαλὼν ἐμαυτὸν ἄνω καὶ κάτω. σὴν γὰρ δὴ χάριν ἐλέγχειν
B τὸν λόγον ἐπιθησόμεθα, ἐάν περ ἐλέγχωμεν.

ΘΕΑΙ. Ὡς τοίνυν ἔμοιγε μηδαμῇ δόξων μηδὲν πλημμελεῖν, ἂν ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τοῦτον καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἴῃς, θαῤῥῶν ἴθι τούτου γε ἕνεκα.

Cap. XXX. ΞΕ. Φέρε δή, τίνα ἀρχήν τις ἂν ἄρξαιτο παρακινδυνευτικοῦ λόγου; δοκῶ μὲν γὰρ τήνδ', ὦ παῖ, τὴν ὁδὸν ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι.

ΘΕΑΙ. Ποίαν δή;

ΞΕ. Τὰ δοκοῦντα νῦν ἐναργῶς ἔχειν ἐπισκέψα-

C. *τεταραγμένοι μὲν ὦμεν*] Sic Ven. Ξ. et corr. Coisl. cum edit. Bas. 2. Vulgo erat *μένωμεν*.

ὅςτις πώποτε ἐπὶ κρίσιν] Pro *ἐπί*, quod codd. omnes uno Coisl. excepto tuentur, vett. editt. habent *περί*. Etiam Euseb. Praep. Evang. XIV. 4. p. 724 sqq. scribit *ἐπί*, ita ut post *ὅςτις* ad Herodot. I. 122. Abresch. ad Aeschyl. I. 168. Bornemann. ad Symp. p. 150. Respicitur ad verba p. 239. B.

μανικὸς εἶναι δόξω παρὰ πόδα μ.] Politic. p. 302. B. *ὀξύτερα μὲν αὐτὰ γιγνόμενα τοῦ καιροῦ καὶ θάττω καὶ σκληρότερα φαινόμενα ὑβριστικὰ καὶ μανικὰ λέγοντες, τὰ δὲ βραδύτερα καὶ μαλακώτερα δειλὰ καὶ βλακικά.* Dicit igitur sese *μανικόν* habitum iri, quippe quum sibi parum constet. Nam *μεταβάλλειν ἑαυτὸν ἄνω καὶ κάτω* dicitur etiam qui sibi non constat et prae dubitatione vel consilii inopia se huc et illuc versat; v. ad Gorg. p. 481. E. Phaedon. p. 96. A. — *παρὰ πόδα* Hesychio interprete est *εὐθέως*.

B. *σὴν γὰρ δὴ χάριν ἐλέγχειν*] Suidas: *Ἐμὴν χάριν· συντάσσεται ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ ἕνεκεν παρὰ Πλάτωνι.* Sed *σὴν χάριν* et *ἐμὴν χάριν* non uni Platoni proprium esse, verum ab omnibus scriptoribus frequentari, abunde docebunt quae collegit Koenius ad Gregor. Corinth. p. 32. ed. Schaefer.

ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι —] H. e. *ἀναγκαιότατον ἡμᾶς τρέπεσθαι τήνδε τὴν ὁδόν.* Nimirum multo latius patet huius attractionis usus, quam vulgo arbitrantur. v. Matthiae Gr. §. 297.

C. *Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης —*] Hoc *εὐκόλως*, gutmüthig, behaglich, nunc leniter negligentiae crimen significat, quod Parmenides aliique in definiendis iis, quae esse iudicaverint, in se admiserint. Nempe *τῶν ὄντων* natura propterea ab iis multipliciter definita est, quod alius alias huic vocabulo subiecit significationes. Nam *τὰ ὄντα* vel rerum principia intellexerunt adspectabilia, vel voluerunt esse id, quod sensibus ereptum sola mente et animo cerneretur. Sed utroque in genere rursus multum inter sese

σθαι πρῶτον, μή πη τεταραγμένοι μὲν ὦμεν περὶ ταῦτα, ῥᾳδίως δ' ἀλλήλοις ὁμολογῶμεν ὡς εὐκρινῶς ἔχοντες. C

ΘΕΑΙ. Λέγε σαφέστερον ὃ λέγεις.

ΞΕ. Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης ἡμῖν διειλέχθαι καὶ πᾶς ὅστις πώποτε ἐπὶ κρίσιν ὥρμησε τοῦ τὰ ὄντα διορίσασθαι πόσα τε καὶ ποῖά ἐστι.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Μῦθόν τινα ἕκαστος φαίνεταί μοι διηγεῖσθαι παισὶν ὡς οὖσιν ἡμῖν, ὁ μὲν ὡς τρία τὰ ὄντα, πολεμεῖ δὲ ἀλλήλοις ἐνίοτε αὐτῶν ἄττα πῃ, τοτὲ δὲ καὶ φίλα γιγνόμενα γάμους τε καὶ τόκους καὶ D

interponat ἡμῖν. Sed pronomine codices Platonis carent.

τοτὲ δὲ καὶ φίλα] V. ποτέ, invitis codd., qui maximam partem τοτὲ scriptum exhibent. καὶ additum nuper e Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. Euseb. l. c. et Theodoret. Gr. Affect. Cur. II. p. 731. ed. Schulz.

dissenserunt, quippe eius, quod vere esset, vi et natura non satis diligenter explorata.

παισὶν ὡς οὖσιν ἡμῖν] H. e. ὡς πασὶν οὖσιν ἡμῖν. Usus hic paene legitimus. Homer. Iliad. VI. v. 295. ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπε. Aeschyl. Theb. v. 53. λεόντων ὡς Ἄρην δεδορκότων. h. e. ὡς λεόντων Ἄρην δεδορκότων. Ibid. v. 388. μάχης δ' ἐρῶν, ἵππος χαλινῶν ὡς κατασθμαίνων, μένει, ὅςτις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει κλύων. Ibid. v. 494. βακχᾷ πρὸς ἀλκήν, Θυιὰς ὡς φόβον βλέπων, ubi φόβον βλέπων ad Hippomedontem referas. Ib. v. 130. πᾶς γὰρ ἱππηλάτας καὶ πεδοστιβὴς λεὼς σμῆνος ὡς ἐκλέλοιπεν μελισσᾶν. Sophocl. Philoct. v. 703. παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας, h. e. ὡς παῖς ἄτερ φίλας τιθήνας. Eurip. Bacch. v. 167. πῶλος ὅπως ἅμα ματέρι φορβάδι. Aristoph. Nubb. v. 258. οἴμοι Σωκράτην ὥςπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε, h. e. με ὥςπερ τὸν Ἀθ. Pindar. Olym. I. 2. ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυκτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου. Sed addamus Platonica. Legg. IX. p. 878. A. τοῖς ἄνω τοῦ γένους υἱὸν ὡς ἐκείνων, εἰςποιοῦντας. praeter quem locum Heindorfius apte comparavit haec: Legg. I. p. 645. B. περὶ θαυμάτων ὡς ὄντων ἡμῶν, h. e. περὶ ἡμῶν ὡς ὄντων θαυμάτων. Politic. p. 260. C. ἢ μᾶλλον τῆς ἐπιτακτικῆς ὡς ὄντα αὐτὸν τέχνης θήσομεν. Phileb. p. 18. D. μίαν ἐπ' αὐτοῖς ὡς οὖσαν γραμματικὴν τέχνην ἐπεφθέγξατο προςειπών. Et sic etiam infra p. 254. E. οὐ περὶ τριῶν ὡς ὄντων αὐτῶν σκεπτέον.

ὡς τρία τὰ ὄντα] Intelliguntur Ionicorum quorundam placita, qui unam materiae vim statuebant, cui adiungebant duas vires oppositas, quae iungendi ac discernendi potentiam haberent. v. Tennemanni Histor. Philos. p. 69 sq. ed. 1. Unde dicitur ἄττα πῃ αὐτῶν ἐνίοτε

τροφὰς τῶν ἐκγόνων παρέχεται· δύο δὲ ἕτερος εἰπών, ὑγρὸν καὶ ξηρὸν ἢ θερμὸν καὶ ψυχρόν, συνοικίζει τε αὐτὰ καὶ ἐκδίδωσι. τὸ δὲ παρ' ἡμῖν Ἐλεατικὸν ἔθνος, ἀπὸ Ξενοφάνους τε καὶ ἔτι πρόσθεν ἀρξάμενον, ὡς ἑνὸς ὄντος τῶν πάντων καλουμένων,

D. *τὸ δὲ παρ' ἡμῖν*] Hoc recepi ex Par. CH. Ven. Σ. Flor. a. b. c. Eusebio et Theodoreto. Editt. omnes *ἡμῶν*. Post *ἔθνος* Euseb. addit *ἅπαν*. Pro *πάντων* Theodoret. *ἁπάντων*. Idem deiu om. *οὕτως* et pro *τοῖς μύθοις* habet *τοὺς μύθους*, quod pro-

ἀλλήλοις πολεμεῖν, τοτὲ δὲ καὶ φίλα γιγνόμενα παρέχεσθαι γάμους τε καὶ τόκους καὶ τροφὰς τῶν ἐκγόνων, **aliqua** nunc inter se ***quodammodo*** pugnare, nunc amicitia iuncta nuptias et partus et prolis educationes ostendere. Ipsa verba satis indicant certam aliquam scholam significari, cuius placita admodum celebrata essent.

D. *δύο δὲ ἕτερος εἰπών* —] Veluti Archelaus, Anaxagorae discipulus, qui teste Laërtio II. 16. *ἔλεγε δύο εἶναι αἰτίας γενέσεως, θερμὸν καὶ ψυχρόν.* Fuit haec sententia plurimorum, qui de rerum natura adspectabili philosophati sunt. v. Isocrates De Autidos. p. 118. ed. Orell. — *συνοικίζει τε αὐτὰ καὶ ἐκδίδωσι*, iungit matrimonio et nuptui dat.

ἀπὸ Ξενοφάνους — ἀρξάμενον] H. e. inde ab Xenophane; initio a Xenophane facto; de quo loquendi genere v. ad Symp. p. 173. D. Remp. VI. p. 498. C. Alcib. I. p. 104. A. Fuit enim Xenophanes auctor ac princeps scholae Eleaticorum, qui omnia unum esse docuerunt. v. Davis. ad Cicer. Academ. II. 37. et Karsten De Xenophane p. 92 sqq. Quo magis mirum accidit, quod haec eadem sententia etiam antiquioribus attribuitur, verbis his, *καὶ ἔτι πρόσθεν*. At enim vero solet Plato praestantissimas quasque philosophorum sententias ad venerandae antiquitatis origines referre, quod idem facit Aristoteles Metaphys. XII. 8. Quo ipso significat, eiusmodi opiniones non derepente ortas esse, sed radices quasi suas defixas habere in aevo occulto: simul vero etiam innuit ess vel ab originis antiquitate habere commendationem gravissimam, quandoquidem antiquissima quaeque proxima ad divinitatem accedant. Phileb. p. 16. D. *θεῶν μὲν εἰς ἀνθρώπων δόσις, ὥς γε καταφαίνεται ἐμοί, ποθὲν ἐκ θεῶν ἐρρίφη διά τινος Προμηθέως ἅμα φανοτάτῳ τινὶ πυρί, καὶ οἱ μὲν παλαιοί, κρείττονες ἡμῶν καὶ ἐγγυτέρω θεῶν οἰκοῦντες, ταύτην φήμην παρέδοσαν, ὡς ἐξ ἑνὸς μὲν καὶ πολλῶν ὄντων τῶν ἀεὶ λεγομένων εἶναι.* Similiter Theaet. p. 152. C. *τῶν Ἡρακλειτείων, ἢ ὥσπερ σὺ λέγεις, Ὁμηρείων καὶ ἔτι παλαιοτέρων κ. τ. λ.* Pertinent huc illa Tim. p. 32. A. *πειστέον τοῖς ἔμπροσθεν εἰρηκόσιν, ἐκγόνοις δὲ θεῶν οὖσιν.* et Legg. XII. p. 615. B. *πολλὰ καὶ τοῖς ἔμπροσθεν καλῶς εἴρηται.*

ὡς ἑνὸς ὄντος — καλουμένων] Participium *ὄντος* praedicato accommodatum; nam proprie scribi debuerat: *ὡς (τῶν) πάντων καλουμένων ὄντων ἑνός.* v. Krüger. De Attractione

οὕτω διεξέρχεται τοῖς μύθοις. Ἰάδες δὲ καὶ Σικελαί τινες ὕστερον Μοῦσαι ξυννενοήκασιν, ὅτι συμπλέκειν ἀσφαλέστατον ἀμφότερα καὶ λέγειν, ὡς τὸ ὂν πολλά E
τε καὶ ἕν ἐστιν, ἔχθρᾳ δὲ καὶ φιλίᾳ συνέχεται. διαφερόμενον γὰρ ἀεὶ ξυμφέρεται, φασὶν αἱ συντονώτε-

bebat Heindorfius.

καὶ Σικελαί τινες] Sic Simplic. in Arist. Phys. I. p. 11. Bodl. Vat. Ven. II. pro vulg. Σικελικαί. Ibidem dedi ξυννενοήκασιν pro vulg. ξυνενόησαν.

p. 67 sqq. et quae scripsimus ad Menon. p. 79. E.

Ἰάδες δὲ καὶ Σικελαί τινες M.] Significantur Heraclitus Ephesius et Empedocles Agrigentinus. Nam Heraclitus statuebat παλίντονον ἁρμονίαν, ita ut omnia existimanda essent διαφερόμενα ἀεὶ ξυμφέρεσθαι ὥσπερ ἁρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας. v. Plat. Sympos. p. 187. A. Aristot. Eth. 8, 2. p. 1155, 6. ed. B. Stob. Phys. I. p. 58. Diog. Laërt. IX. 7. unde eius Μοῦσαι vocantur συντονώτεραι, sive intentiores, eleganti verborum lusu: omnia enim ille volebat oriri perpetua elementorum tanquam fidium quadam intentione. Quippe in arte musica τὰ σύντονα colorum, qui vocantur, genera opponuntur τοῖς μαλακοῖς. Unum et multa vero Heraclitus eatenus dicitur statuisse, quatenus universum quidem per se unum et consentiens esse iudicavit; sed ita tamen, ut ex eius, quod esset, et illius, quod non esset, discordia ac certamine oriretur. Paullo alia fuit sententia Empedoclis. Qui quanquam et ipse eatenus statuit unum et multa esse, quia quatuor naturae elementa censuit universum principio unum effecisse, sed postea haec esse dictracta rursusque conciliata, siquidem naturae vires iis respondentes, Amicitia diversa in unum coniunxerit, Discordia unum in diversa rapuerit: tamen in eo ab Heraclito multum discessit, quod eam contentionem atque pugnam iudicavit non esse perpetuam. Censuit enim modo multa in unum coalescere, modo unum in multa discedere; verss. 89 sqq. ed. Karsten. eamque vicissitudinem nunquam cessare, mutatis perpetuo Amicitiae ac Discordiae vicibus, ita ut utriusque quasi regni vices certo temporis orbe essent circumscriptae; ibid. vv. 67 sqq. et 93 sqq. Enimvero si rem ad vivum resecuerimus, sic ille sibi persuaserat: principio unum fuisse omnia harmonia iunctum, tum intrasse Discordiam et unum in diversa distraxisse, postea rursus suo tempore venisse Amicitiam distractaque elementa in mundi formam composuisse; sic ambas illas vires quasi luctari inter se perpetuo eamque luctationem pro lege naturae haberi oportere. v. Karsten. in Opere praestantissimo De Empedocle p. 363. Quum igitur Empedocles alternis modo unum esse universum et amore iunctum, modo multa et Discordia dissociatum statuerit; facile iam intelligetur, cur Μοῦσαι Σικελικαί dicantur μαλακώτεραι, quippe quae illud ἀεὶ τὸ πᾶν οὕτως ἔχειν quasi relaxarunt nonnihil, hoc est mitigarunt et emolliverunt. Illustrat hunc locum Simplicius ad Phys. Aristot. I.

ραι τῶν Μουσῶν· αἱ δὲ μαλακώτεραι τὸ μὲν ἀεὶ ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἐχάλασαν, ἐν μέρει δὲ τοτὲ μὲν
E ἓν εἶναί φασι τὸ πᾶν καὶ φίλον ὑπ' Ἀφροδίτης, τό-
243 τὲ δὲ πολλὰ καὶ πολέμιον αὐτὸ αὑτῷ διὰ νεῖκός τι. ταῦτα δὲ πάντα εἰ μὲν ἀληθῶς τις ἢ μὴ τούτων εἴρηκε, χαλεπόν, καὶ πλημμελὲς οὕτω μεγάλα κλεινοῖς καὶ παλαιοῖς ἀνδράσιν ἐπιτιμᾶν· ἐκεῖνο δὲ ἀνεπίφθονον ἀποφήνασθαι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι λίαν τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες ὠλιγώρησαν· οὐδὲν γὰρ φροντίσαντες εἴτ' ἐπακολουθοῦμεν αὐτοῖς λέγουσιν εἴτε ἀπολειπόμεθα, περαί-
B νουσι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἕκαστοι.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Ὅταν τις αὐτῶν φθέγξηται λέγων, ὡς ἔστιν ἢ γέγονεν ἢ γίγνεται πολλὰ ἢ ἓν ἢ δύο, καὶ θερμὸν

E. τοτὲ μὲν ἓν εἶναί φασι] Bodl. Vat. Ven. *Π*. ὃ εἶναι. pessime.

P. 243. τὸ σφέτερον αὐτῶν ἕκαστοι] V. αὐτοὶ ἕκαστοι, invltis codicibus.

B. ἢ ἓν ἢ δύο] Sic Bodl. Vat. Ven. *ΠΞ*. Coisl. Par. BC. Flor. i. cum edit. Bas. 2. Vulgo ἢ δύο ἢ ἕν.

ξυνίῃς ὅ τι λέγουσιν] ξυνιεῖς Bodl. Vat. Ven. *ΠΛΣ*. Vind. Par. BC. Zitt. cum Ald. Bas. 1. 2. Alii libri ξυνίεις habent, fol. 6. et sqq. Petr. Petitus Misc. Obss. II. 10. Praeterea lectu digna sunt quae Sturzius in Empedocle quum alibi passim, tum maxime p. 515 sqq. exposuit.

P. 243. ταῦτα δὲ πάντα — ἐπιτιμᾶν] haec omnia autem num quis illorum recte dixerit an secus, difficile est diiudicare (χαλεπόν i. e. quod χαλεπὸν διιδεῖν); atque absonum etiam viris celebribus et prisca antiquitate venerandis in tantis rebus (οὕτω μεγάλα) opprobria obiicere velle. Dissentimus enim cum Heindorfio οὕτω μεγάλα κλεινοῖς iungendum arbitrato, quod esset ex poeta aliquo lyrico depromtum. Idem fallitur etiam in eo, quod verbum κλεινός putat ab orationis pedestris scriptoribus non usurpari: usus enim eo ipse Plato est saepius, ut Legg. IV. p. 721. C. Reip. II. p. 368. A. Eandem sententiam habes Legg. X. p. 886. C. ἃ τοῖς ἀκούουσιν εἰ μὲν εἰς ἄλλο τι καλῶς ἢ μὴ καλῶς ἔχει, οὐ ῥᾴδιον ἐπιτιμᾶν παλαιοῖς οὖσιν. quem locum Heindorfius comparavit.

B. ἄλλοθί πῃ διακρίσεις — ὑποτιθείς] quum alibi secretiones ponat et con-

αὖ ψυχρῷ συγκεραννύμενον, ἄλλοθί πῃ διακρίσεις καὶ συγκρίσεις ὑποτιθείς, τούτων, ὦ Θεαίτητε, ἑκάστοτε σύ τι πρὸς θεῶν ξυνίῃς ὅ τι λέγουσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτε μὲν ἦν νεώτερος, τοῦτό τε τὸ νῦν ἀπορούμενον ὁπότε τις εἴποι, τὸ μὴ ὄν, ἀκριβῶς ᾤμην ξυνιέναι. νῦν δὲ ὁρᾷς ἵν' ἐσμὲν αὐτοῦ πέρι τῆς ἀπορίας.

ΘΕΑΙ. Ὁρῶ. C

ΞΕ. Τάχα τοίνυν ἴσως οὐχ ἧττον κατὰ τὸ ὂν ταὐτὸν τοῦτο πάθος εἰληφότες ἐν τῇ ψυχῇ περὶ μὲν τοῦτο εὐπορεῖν φαμὲν καὶ μανθάνειν ὁπόταν τις αὐτὸ φθέγξηται, περὶ δὲ θάτερον οὔ, πρὸς ἀμφότερα ὁμοίως ἔχοντες.

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ τῶν προειρημένων ἡμῖν ταὐτὸν τοῦτο εἰρήσθω.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

pauci ξυνίῃς, ut Par. E. a. sec. m. et Zitt. conf. ad p. 238. E.

τὸ νῦν ἀπορούμενον] τὸ om. Bodl.

C. οὐχ ἧττον κατὰ τὸ ὂν] V. οὐχ ἧττον καὶ κατὰ τὸ ὄν. Omittunt καὶ codd. omnes, uno Ven. Ξ. excepto. Pro ταὐτόν, quod debetur Coisl. Flor. a. b. c., vett. editt. ταὐτό.

ταὐτὸν τοῦτο εἰρήσθω] Sic Bodl. Vat. Ven. ΠΛΞΣ. Coisl. Vind. Par. BCH. Flor. a. b. c. i. Zitt. Nam hic quoque vett. editt. ταὐτὸ τοῦτο.

cretiones. Frustra est coniectura Heindorfii, ante ἄλλοθι voculam ἢ excidisse putantis.

τοῦτό τε τὸ νῦν ἀπ.] Habes hic rursus τε istud ἀνανταπόδοτον; cui respondent inferius paullo verba haec: οὐχ ἧττον κατὰ τὸ ὂν κ. τ. λ. v. ad Phaedon. p. 63. C. Sententia haec est: Sicuti olim adolescens mihi videbar intelligere, quid esset τὸ μὴ ὄν, quum tamen revera non intelligerem; ita fortasse etiam in eo, quod est, nobis accidet, quod licet videamur plane perspectum habere, tamen fortasse item penitus ignoremus.

C. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ τῶν πρ.] H. e. ὡς ἔστιν ἢ γέγονεν ἢ γίγνεται πολλὰ ἢ δύο ἢ ἕν, καὶ θερμὸν αὖ ψυχρῷ ξυγκεραννύμενον. Haec eadem igitur significat tantam habere obscuritatem ac difficultatem, ut clare perspicueque intelligi non possint. Verum de his rebus, multis illis atque variis (πολλῶν), alio loco disputatum iri significat: nunc ante omnia de eo exponere instituit, quod esse dicatur.

Cap. XXXI. ΞΕ. Τῶν μὲν τοίνυν πολλῶν πέρι
D καὶ μετὰ τοῦτο σκεψόμεθ', ἂν δόξῃ· περὶ δὲ τοῦ μεγίστου τε καὶ ἀρχηγοῦ πρώτου δὴ σκεπτέον.

ΘΕΑΙ. Τίνος δὴ λέγεις; ἢ δῆλον, ὅτι τὸ ὂν φῂς πρῶτον δεῖν διερευνήσασθαι, τί πόθ' οἱ λέγοντες αὐτὸ δηλοῦν ἡγοῦνται;

ΞΕ. Κατὰ πόδα γε, ὦ Θεαίτητε, ὑπέλαβες. λέγω γὰρ δὴ ταύτῃ δεῖν ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον ἡμᾶς, οἷον αὐτῶν παρόντων ἀναπυνθανομένους ὧδε· Φέρε, ὁπόσοι θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἤ τινε δύο τοιούτω τὰ πάντ' εἶναι φατε, τί ποτε ἄρα τοῦτ' ἐπ' ἀμφοῖν

D. *ἀρχηγοῦ πρώτου δὴ σκεπτέον*] V. *πρῶτον*, adversantibus Bodl. Vat. Ven. *ΔΞ*. Vind. Coisl. Zitt. et editt. Ald. Bas. 2. Pro *δή*, quod suppeditarunt Bodl. Vat. Ven. *Π*., editt. omnes cum ceteris codd. mss. *νῦν*.

Κατὰ πόδα γε] Male Bodl. Vat. et pr. Ven. *Π*. *κατὰ πολλά γε*.

ταύτῃ δεῖν ποιεῖσθαι] V. *ταύτην*, praeter auctoritatem librorum meliorum omnium.

ἐπ' ἀμφοῖν φθέγγεσθε] V. *ἐπ'* om. praeter auctoritatem codicum omnium.

D. *Τίνος δὴ λέγεις;*] Repetendum *περί*, cuius usus exempla bene multa ad Menon. p. 80. C. Cratyl. p. 408. D. Symp. p. 202. B. collegimus. Unus Politicus haec habet p. 268. D. 283. C. 295. B. 297. E. 304. D. E. Etiam poetae scenici hunc usum loquendi admodum frequentarunt.

κατὰ πόδα γε — ὑπέλαβες] E vestigio cepisti.

οἷον — ἀναπυνθανομένους] Est haec epexegesis praecedentis *ταύτῃ*, pro quo vulgo legebatur *ταύτην*. Constructionem abunde illustravimus ad Phaedon. p. 59. A.

Φέρε, ὁπόσοι θερμ.] Reprehendit primum eos, qui quum plura statuant rerum naturae elementa vel principia, tamen his ipsis rursus *τὸ εἶναι* attribuant. Quamobrem argumentatur in hunc fere modum. Quod esse dicimus, sive *τὸ ὄν*, aut diversum quiddam est ab illis rerum principiis inter se pugnantibus, aut idem prorsus, quod illa, aut denique idem, quod unum aliquod illorum. Iam si diversum est ab ambobus, siquidem duo statuantur, tria sane exoriuntur rerum principia: veluti calidum et frigidum si sumuntur, tertium ad ea ens accedit; sin unum de pluribus esse indicatur, unum tantum revera est, alterum non est, quod absurde ita statui facile apparet; si denique id quod est idem est atque omnia, consequitur, ut unum tantummodo sit rerum omnium principium, quandoquidem ita calidum pariter atque frigidum idem est quod *τὸ ὄν*.

φθέγγεσθε, λέγοντες ἄμφω καὶ ἑκάτερον εἶναι; τί τὸ εἶναι τοῦτο ὑπολάβωμεν ὑμῶν; πότερον τρίτον παρὰ τὰ δύο ἐκεῖνα, καὶ τρία τὸ πᾶν, ἀλλὰ μὴ δύο ἔτι καθ' ὑμᾶς τιθῶμεν; οὐ γάρ που τοῖν γε δυοῖν καλοῦντες θάτερον ὂν ἀμφότερα ὁμοίως εἶναι λέγετε· σχεδὸν γὰρ ἂν ἀμφοτέρως ἕν, ἀλλ' οὐ δύο εἴτην. E

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΞΕ. Ἀλλ' ἄρα τὰ ἄμφω βούλεσθε καλεῖν ὄν;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἀλλ', ὦ φίλοι, φήσομεν, κἂν οὕτω τὰ δύο λέγοιτ' ἂν σαφέστατα ἕν. 244

οὐ γάρ που τοῖν γε] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Coisl. Flor. i. Vett. editt. πω. v. infra.

E. ἀλλ' οὐ δύο εἴτην] V. ἤτην, quod ex Bodl. Vat. Ven. *ΠΛ*. Coisl. Vind. Par. BCE. Flor. a. b. c. i. Zitt. mutatum. v. Buttmann. Gr. Ampl. T. I. p. 528. ed. 2.

Ἀλλ' ἄρα τὰ ἄμφω] V. ἆρά γε τὰ ἀμφ. Sed γε om. codd. praeter Ven. Ξ. omnes. Pro ἄρα Ald. Bas. 1. 2. Flor. a. c. Zitt. et teste Bastio Vat. ἆρα. Id unice placet.

P. 244. κἂν οὕτω τὰ δύο] κἂν Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. Vett. edit. καί. Tum pro vulg. λέγοιτε Bodl. Vat. Ven. *Π*. λεγοιτο. Coisl. λέγοιτ', unde natus error.

E. οὐ γάρ που τοῖν γε δυοῖν] De particulis οὐ γάρ που — γε v. ad Euthyphron. p. 2. A. Perperam olim πω scribebatur, quod nunc ex codd. praestantissimis correctum nemo rursus depravare audebit.

Ἀλλ' ἄρα τὰ ἄμφω —] ambo illa, frigidum pariter atque callidum. Pro ἀλλ' ἆρά γε, quod dedit Stephanus, Ald. Bass. et codd. mss. non pauci scriptum exhibent ἀλλ' ἄρα γε. Quae scriptura ob additum γε displicet. Itaque γε retento scribendum ἆρά γε. Verum ignorant istud γε codd. omnes uno Par. Ξ. excepto. Itaque dubium est, utrum ἄρα servandum an ἆρα scribendum sit. Et hoc quidem placuit I. Bekkero; placuit item Schneidero ad Remp. T. I. p. 171. qui tamen quod Bekkerum censet ex codd. mss. ita dedisse ἆρα, magnopere fallitur. Nam codd. nostri quidem cum Bekkerianis iis, quos Bastius quoque inspexit, iuxta atque antiquissimae editiones ἄρα perscriptum habent. Nobis, fatemur enim, ἆρα unice verum videtur, quippe quod multo sit fortius et elegantius languido isto ἄρα. Nam urgetur ea vocula ultima pars argumentationis, quam Eleaticus significat quasi necessariate quadam iam concedendam esse, ita tamen, ut simul significet, id quod commemoretur, non esse eiusmodi, ut recte probari non possit. Sic ἀλλ' ἄρα intelligendum est etiam De Rep. II. p. 374. B. ubi vim eius non assecutus Schneiderus est.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα εἴρηκας.

ΞΕ. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡμεῖς ἠπορήκαμεν, ὑμεῖς αὐτὰ ἡμῖν ἐμφανίζετε ἱκανῶς, τί ποτε βούλεσθε σημαίνειν, ὁπόταν ὂν φθέγγησθε. δῆλον γάρ, ὡς ὑμεῖς μὲν ταῦτα πάλαι γιγνώσκετε, ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ μὲν ᾠόμεθα, νῦν δ' ἠπορήκαμεν. διδάσκετε οὖν πρῶτον τοῦτ' αὐτὸ ἡμᾶς, ἵνα μὴ δοξάζωμεν μανθάνειν μὲν τὰ λεγόμενα παρ' ὑμῶν, τὸ δὲ τούτου γίγνηται πᾶν
B τοὐναντίον. Ταῦτα δὴ λέγοντές τε καὶ ἀξιοῦντες παρά τε τούτων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, ὅσοι πλεῖον ἑνὸς λέγουσι τὸ πᾶν εἶναι, μῶν, ὦ παῖ, τι πλημμελήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἥκιστά γε.

Cap. XXXII. ΞΕ. Τί δέ; παρὰ τῶν ἓν τὸ πᾶν λεγόντων ἆρ' οὐ πευστέον εἰς δύναμιν τί ποτε λέγουσι τὸ ὄν;

πάλαι γιγνώσκετε] V. πάλιν, quod emendatum e Bodl. Vat. Coisl. Par. B C H. et rec. Ven. Ξ. Flor. a. b. c. i. et editt. Bas. 1. 2.

B. ἆρ' οὐ πευστέον] πιστευτέον Vat. Ven. ΠΣ.

C. Τίς οὖν αὐτοῖς ἢ μ. τ.] Sic Bodl. Vat. Ven. ΔΠ. Vind.

P. 244. ὁπόταν ὂν φθέγγησθε] H. e. vocabulum ὂν φθ. Noli τὸ ὂν legendum suspicari. conf. ad Theaet. p. 183. A.

τὰ λεγόμενα παρ' ὑμῶν.] H. e. τὰ παρ' ὑμῶν λεγόμενα. Quod monemus, ne quis verba παρ' ὑμῶν cum μανθάνειν coniungat. De collocatione verborum v. ad Phaedon. p. 88. A. — τὸ δὲ τούτου, quum tamen prorsus contrarium fiat. De τὸ δέ sic usurpato v. ad Apolog. Socr. p. 23. A.

B. μῶν, ὦ παῖ, τι πλημμελήσομεν;] Encliticum τι sic collocatum tetigimus ad Phaedr. p. 258. A. Parmenid. p. 137. B.

Τί δέ; παρὰ τῶν ἓν —] Hunc totum qui sequitur locum usque ad p. 245. E. περὶ τῶν ἔμπροσθεν ἀεὶ ῥηθέντων πλάνην exscripsit Simplicius ad Aristot. Phys. I. f. 19. b.

Τόδε τοίνυν ἀποκρινέσθωσαν] Ad hoc igitur respondeant. Nam τόδε idem est quod πρὸς sive εἰς τόδε: quem tamen loquendi usum diligenter tenendum est tantummodo in neutris pronominum locum habere. Nam nemo quisquam Graecorum dixerit τὴν ἐρώτησιν ἀποκρίνεσθαι pro πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀποκρίνεσθαι. Sed de his iam alibi explicatum est.

C. δυοῖν ὀνόμασιν] V. Matthiae Gr. §. 436. 3.

Τό τε δύο ὀνόματα —] Argumentatur adversus Eleaticos, unum esse ens statuentes,

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἀποκρινέσθωσαν. Ἓν πού φατε μόνον εἶναι; Φαμὲν γάρ, φήσουσιν. ἦ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ὄν καλεῖτέ τι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πότερον ὅπερ ἕν, ἐπὶ τῷ αὐτῷ προσχρώμενοι δυοῖν ὀνόμασιν, ἢ πῶς; C

ΘΕΑΙ. Τίς οὖν αὐτοῖς ἡ μετὰ τοῦτ', ὦ ξένε, ἀπόκρισις;

ΞΕ. Δῆλον, ὦ Θεαίτητε, ὅτι τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὑποθεμένῳ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθὲν καὶ πρὸς ἄλλο δὲ ὁτιοῦν οὐ πάντων ῥᾷστον ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τό τε δύο ὀνόματα ὁμολογεῖν εἶναι μηδὲν θέμενον πλὴν ἓν καταγέλαστόν που.

Coisl. Par. BCEH. Flor. b. i. Zitt. et Simplicius in Phys. Arist. I. fol. 19. b. Vitiose vett. editt. τοῖς οὖν. Indidem ὦ ante ξένε insertum et mox πάντων pro πάντως repositum.

Τό τε δύο ὀνόματα] V. δέ, quod mutatum e Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i. et sec. m. Ven. Δ. Par. EF. itemque Simplicio.

hunc fere in modum. Si unum, inquit, ab ente non est diversum, primum quidem perquam erit ridiculum confiteri, duo esse nomina, quum tamen nihil nisi unum statuatur; deinde illud quoque mirum accidet, quod dicendum erit esse nomen aliquod, cuius nulla sit ratio. Nam sive ponitur nomen esse a re diversum, certe duo quaedam ponuntur: sive illud idem quod res sit existimatur, aut nullius rei nomen afferetur, aut si cuius rei nomen allatum fuerit, certe efficietur, ut nomen nominis tantummodo nomen sit, nullius alius rei, et ut unum quidem unius sit unum tantum, non nominis hoc unum sit, h. e. unum ad se ipsum quidem referatur, nec vero cum nomine ulla contineatur ratione ac necessitudine. In his pro Τὸ δὲ δύο ὀνόματα rectissime nuper ex codd. et Simplicio repositum Τό τε δύο ὀν., ita ut τε respondeat verbis sequentibus Καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδ., in quibus ἀποδέχεσθαί τινος λέγοντος est dicentem aliquem probare, ut Phaed. p. 92. A. Euthyphr. p. 9. D. al. Iam vero posterioris huius enuntiati partis rationes rursus sic examinantur, ut duae afferantur argumentationis partes. Quamobrem τε post Τιθείς interpositum item referendum est ad sequentia: καὶ μὴν ἄν ταὐτόν γε αὐτῷ τ. quod qui non perspectum habebant, ii τε mutaverunt in γε, quod etiam a Stephano ita factum videmus.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδέχεσθαι τοῦ λέ-
D γοντος, ὡς ἔστιν ὄνομά τι λόγον οὐκ ἂν ἔχον.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τιθεὶς τε τοὔνομα τοῦ πράγματος ἕτερον δύο λέγει πού τινε.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἂν ταὐτόν γε αὐτῷ τιθῇ τοὔνομα, ἢ μηδενὸς ὄνομα ἀναγκασθήσεται λέγειν, εἰ δέ τινος αὐτὸ φήσει, συμβήσεται τὸ ὄνομα ὀνόματος ὄνομα μόνον, ἄλλου δὲ οὐδενὸς ὄν.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Καὶ τὸ ἕν γε, ἑνὸς ἓν ὂν μόνον, καὶ * οὐ * τοῦ ὀνόματος αὐτὸ ἓν ὄν.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

D. λόγον οὐκ ἂν ἔχον] Sic codd. praestantissimi atque plurimi unanimi consensione. Vett. editt. ἔχοι.

Τιθεὶς τε τοὔνομα] V. γε, invitis codd. plerisque omnibus.

D. καὶ * οὐ * τοῦ ὀνόματος αὐτὸ ἓν ὄν.] Editt. καὶ τοῦτο ὀνόματος αὐτὸ ἓν ὄν. Pro καὶ τοῦ ὀνόματος Bodl. Flor. i. et teste Bastio Vat. καὶ τοῦ ὀνόματος. Ex utraque scriptura extudimus καὶ οὐ τοῦ ὀνόματος. Bekker. de coniectura Schleierm. dedit αὖ τὸ.

ἢ ταὐτὸν φήσουσι τούτῳ] θήσουσι τοῦτο Bodl. Vat. Ven. Π.

D. ἢ μηδενὸς — εἰ δέ τινος] Post ἢ per quandam constructionis enallagen εἰ δέ τινος κ. τ. λ. infertur, quod genus constructionis in anacoluthis numerare debebant, qui nuper de his peculiari opera exposuerunt. Verum hi sua fere aliis sublegerunt, nihil proprii in medium afferentes.

καὶ τὸ ἕν γε, ἑνὸς ἓν ὂν μόνον — αὐτὸ ἓν ὄν.] Vett. editt. καὶ τοῦτο ὀνόματος αὐτὸ τὸ ἓν ὄν. Quam lectionem Schleiermacherus probante Heindorfio et Bekkero ita mutavit, ut αὖ τὸ ἓν ὂν corrigeret, hoc sensu: Und auch das Eins, welches dann nur des Einen Eins ist, auch dieses sei wiederum nur eines Namens Eins; Atque unum, quatenus est unius tantum unum, hoc quoque nominis rursus unum esse efficietur. At enim vero ita sententiam scriptoris perverti manifestum est. Nam hic certe voluit significare, isto modo mutuam nominis atque unius rationem sublatum iri. Quamobrem pro καὶ τοῦτο ὀνόματος aliud quid requiritur, quod quale sit, docent librorum veterum testimonia. Etenim Bastio

ΞΕ. Τί δέ; τὸ ὅλον ἕτερον τοῦ ὄντος ἑνὸς ἢ ταὐτὸν φήσουσι τούτῳ;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ φήσουσί τε καὶ φασίν; E

ΞΕ. Εἰ τοίνυν ὅλον ἐστίν, ὥςπερ καὶ Παρμενίδης λέγει,

πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ,
μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ· τὸ γὰρ οὔτε τι μεῖζον
οὔτε τι βαιότερον πελέναι χρεών ἐστι τῇ ἢ τῇ,

τοιοῦτόν γε ὂν τὸ ὂν μέσον τε καὶ ἔσχατα ἔχει, ταῦτα δὲ ἔχον πᾶσα ἀνάγκη μέρη ἔχειν. ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε μεμερισμένον πάθος μὲν 245 τοῦ ἑνὸς ἔχειν ἐπὶ τοῖς μέρεσι πᾶσιν οὐδὲν ἀποκωλύει, καὶ ταύτῃ δὴ πᾶν τε ὂν καὶ ὅλον ἓν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ;

E. οὔτε τι βαιότερον] τι vulgo aberat invitis codd. plerisque omnibus. Pro βαιότερον, quod habent Bodl. Coisl. Vind., vulgo βεβαιότερον. Indidem sumtum πελέναι, pro quo vulgo erat πέλει. Bodl. χρέον.

ἔσχατα ἔχει] V. ἔσχατον, quod solus Par. E. cum Flor. a. c. habet. Pro ἔχει Stephanus de coniectura Cornarii ἔχειν scripsit: quod etsi libri mss. nonnulli habent, tamen Bodl. Vat. Coisl. Ven. Ξ. Vind. Flor. b. i. Zitt. ἔχει tuentur.

et Gaisfordio testibus Vat. 225. et Bodl. s. Clarck. scriptum habent καὶ τοῦ ὀνόματος. Eandem lectionem ex Flor. i. enotatam habemus. Quod verissimum esse putamus, modo post καὶ inseratur οὐ. Enimvero τοῦτο ex οὐ τοῦ depravatum. Veram rationem his dudum in chartas coniectis vidimus etiam ab Astio esse perspectam.

Τί δέ; τὸ ὅλον ἕτερον —] Aliam nunc affert rationem, cur Eleaticorum placitum improbandum videatur. Unum illud suum, quod ens appellant, inquit, etiam totum aliquod esse volunt; unde Parmenides ei sphaericam figuram attribuit. Ex quo sequitur habere illud etiam divisionem atque constare partibus. Quod si ita est, ipsum unum quidem esse non potest, quamquam πάθος ἔχειν τοῦ ἑνός potest eatenus, quatenus partes omnes in unum collectae pro uno habentur.

E. ὥςπερ καὶ Παρμενίδης λέγει] De his Parmenidis versibus dixit Karsten Parmen. Reliqq. p. 182 sqq.

P. 245. ἐπὶ τοῖς μέρεσι πᾶσιν] H. e. partibus omnibus in unum iunctis. Mox τὸ ἓν αὐτό est unum absolutum.

ΞΕ. Τὸ δὲ πεπονθὸς ταῦτα ἆρ' οὐκ ἀδύνατον αὐτό γε τὸ ἓν αὐτὸ εἶναι;

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ἀμερὲς δήπου δεῖ παντελῶς τό γε ἀληθῶς ἓν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον εἰρῆσθαι.

ΘΕΑΙ. Δεῖ γὰρ οὖν.

B ΞΕ. Τὸ δέ γε τοιοῦτον, ἐκ πολλῶν μερῶν ὄν, οὐ συμφωνήσει τῷ λόγῳ.

ΘΕΑΙ. Μανθάνω.

ΞΕ. Πότερον δὴ πάθος ἔχον τὸ ὂν τοῦ ἑνὸς οὕτως ἕν τε ἔσται καὶ ὅλον, ἢ παντάπασι μὴ λέγωμεν ὅλον εἶναι τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Χαλεπὴν προβέβληκας αἵρεσιν.

ΞΕ. Ἀληθέστατα μέντοι λέγεις. πεπονθός τε γὰρ τὸ ὂν ἓν εἶναί πως οὐ ταὐτὸν ὂν τῷ ἑνὶ φαίνεται, καὶ πλέονα δὴ τὰ πάντα ἑνὸς ἔσται.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐάν γε τὸ ὂν ᾖ μὴ ὅλον διὰ τὸ πε-
C πονθέναι τὸ ὑπ' ἐκείνου πάθος, ᾖ δὲ αὐτὸ τὸ ὅλον, ἐνδεὲς τὸ ὂν ἑαυτοῦ ξυμβαίνει.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

P. 245. B. συμφωνήσει τῷ λόγῳ] V. τῷ ὅλῳ. Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i. τῷ ὅλῳ λόγῳ: reliqui cum Simplicio τῷ λόγῳ ὅλῳ. Utrumque διττογραφίᾳ natum putamus.

πάθος ἔχον τὸ ὂν τοῦ ἑνὸς] Sic cum Bekkero scripsimus

B. Πότερον δὴ πάθος ἔχον τὸ ὂν —] Utrum igitur τὸ ὂν ita tantum unum erit atque totum, si πάθος ἔχει τοῦ ἑνός (neque absolute unum est), an omnino non dicamus τὸ ὂν esse totum? In his pro πάθος ἔχον τὸ ὂν vett. editt. et codd. mss. omnes scriptum exhibent πάθος ἔχον τὸ ὅλον, quod felicissime emendavit Schleiermacherus, probante etiam Heindorfio, Bekkero, Astio.

πεπονθός τε γὰρ τὸ ὂν —] Hic quoque τε referendum est ad proximam responsionem: Καὶ μὴν ἐάν γε τὸ ὂν κ. τ. λ. Quod monere placuit, ne quis hoc loco abutatur ad confirmandam opinionem eorum, qui τε γάρ putarunt esse etenim, quod Graece καὶ γάρ, non item τε γάρ dicitur. πλέονα τὰ πάντα κ. τ. λ. das Ganze würde mehr als Eins sein. Nam ita τῷ ὄντι ipsum unum tanquam attribueretur, quo unitatis tollitur ratio.

τὸ ὑπ' ἐκείνου πάθος] Sc. ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἑνός. — ᾖ δὲ αὐτὸ τὸ ὅλον, ac si ipsum per se τὸ ὅλον extat.

C. Καὶ κατὰ τοῦτον τὸν

ΞΕ. Καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἑαυτοῦ στερόμενον οὐκ ὂν ἔσται τὸ ὄν.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Καὶ ἑνός γε αὖ πλείω τὰ πάντα γίγνεται, τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ὅλου χωρὶς ἰδίαν ἑκατέρου φύσιν εἰληφότος.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μὴ ὄντος δέ γε τὸ παράπαν τοῦ ὅλου, ταὐτά τε ταῦτα ὑπάρχει τῷ ὄντι, καὶ πρὸς τῷ μὴ εἶναι μηδ' ἂν γενέσθαι ποτὲ ὄν. D

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τὸ γενόμενον ἀεὶ γέγονεν ὅλον, ὥςτε οὔτε οὐσίαν οὔτε γένεσιν ὡς οὖσαν δεῖ προςαγορεύειν [τὸ ἓν ἢ] τὸ ὅλον ἐν τοῖς οὖσι μὴ τιθέντα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασιν ἔοικε ταῦθ' οὕτως ἔχειν.

ΞΕ. Καὶ μὴν οὐδ' ὁποσονοῦν τι δεῖ τὸ μὴ ὅλον εἶναι· ποσόν τι γὰρ ὄν, ὁπόσον ἂν ᾖ, τοσοῦτον ὅλον ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε.

ΞΕ. Καὶ τοίνυν ἄλλα μυρία ἀπεράντους ἀπο-

de coniectura Schleiermacheri. Libri omnes τὸ ὅλον τοῦ ἑνός.

C. ταὐτά τε ταῦτα] V. ταῦτά τε ταὐτά, invitis codd.

D. Καὶ τοίνυν ἄλλα μυρία] ἄλλας μυρίας Heindorf. ex cod. Reg.

λόγον —] Concludit rationem sic: τὸ ὂν non est ὅλον per accidens, ita ut ad unum absolutum referatur; τὸ ὅλον autem per se solum extat; id, quod est, semet ipso privatur. Quum enim τὸ ὅλον αὐτὸ extra illud positum sit, τὸ ὂν non potest esse ὅλον, et id, quod est, erit id, quod uon est.

D. τὸ ἓν ἢ τὸ ὅλον ἐν τοῖς οὖσι μὴ τ.] Verba τὸ ἓν ἢ videntur ex glossemate nata esse, id quod Schleiermacherus rectissime iudicavit. Nam per totam hanc argumentationem de iis quidem sermo est, qui τὸ ὅλον τοῖς οὖσιν eximant; de iis, qui τὸ ἓν tollant, non disseritur. Heindorfius scribendum putabat τὸν τὸ ὅλον ἐν τοῖς οὖσι μὴ τ.

Καὶ τοίνυν ἄλλα μυρία ἀπεράντους ἀπ.] Heindorfius ex uno Paris. ἄλλας μυρίας dedit, Astio aliisque suffragantibus. Sed nullus praeterea codex eam lectionem tuetur, ut propemodum de illius codicis fide dubitem. Nec vero mutatione opus videtur, quandoquidem ἄλλα μυρία neutro genere dicitur sicuti πλείω, ἐλάττω, et similia. Menexen. p. 235. B.

E ρίας ἕκαστον εἰληφὸς φανεῖται τῷ τὸ ὂν εἴτε δύο τινὲ εἴτε ἓν μόνον εἶναι λέγοντι.

ΘΕΑΙ. Δηλοῖ σχεδὸν καὶ τὰ νῦν ὑποφαίνοντα· συνάπτεται γὰρ ἕτερον ἐξ ἄλλου, μείζω καὶ χαλεπωτέραν φέρον περὶ τῶν ἔμπροσθεν ἀεὶ ῥηθέντων πλάνην.

Cap. XXXIII. ΞΕ. Τοὺς μὲν τοίνυν διακριβολογουμένους ὄντος τε πέρι καὶ μὴ πάντας μὲν οὐ διεληλύθαμεν, ὅμως δὲ ἱκανῶς ἐχέτω· τοὺς δὲ ἄλλως λέγοντας αὖ θεατέον, ἵν' ἐκ πάντων εἰδῶμεν, ὅτι τὸ
246 ὂν τοῦ μὴ ὄντος οὐδὲν εὐπορώτερον εἰπεῖν ὅ τί ποτ' ἔστιν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν πορεύεσθαι χρὴ καὶ ἐπὶ τούτους.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἔοικέ γε ἐν αὐτοῖς οἷον γιγαντομαχία τις εἶναι διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς οὐσίας πρὸς ἀλλήλους.

E. πάντας μὲν οὐ διελ.] Sic Euseb. Praep. Ev. XIV. p. 725. C. Libri Platonis πάνυ μὲν οὐ διελ.

P. 246. B. εἴ τίς τί φησι] τι additum ex Par. BCH. Flor. a. b. c. ante Bekker. editiones ignorabant.

ἡμέρας πλείω ἢ τρεῖς. ubi plura rei exempla posuimus. Neque male Bernhard. Syntax. p. 335. cum hoc loco contendit illa Aristoph. Rann. v. 90. τραγῳδίας ποιοῦντα πλεῖν ἢ μύρια.

E. ἕτερον ἐξ ἄλλου] De hac utriusque vocabuli coniunctione v. supra ad p. 224. C.

Τοὺς μὲν τοίνυν διακρ.] Intelliguntur ii philosophi, qui τὸ ὄν sive τὰ ὄντα investigare, et quaenam essent rerum principia, definire studuissent. In quorum numerum retulit Ionicos, Eleatas, Heraclitum, Empedoclem. Qui autem de τῷ μὴ ὄντι subtiliter quaesivisse dicuntur, nulli certe alii sunt quam omnes ii, qui, quaenam ratio inter τὸ ὄν et τὸ μὴ ὄν intercederet, indagare conati sunt: quorsum pertinent ipsi Eleatici et Megarici, et qui τὸ μὴ ὄν ne cogitari quidem posse censuerunt, Gorgias, Protagoras, Antisthenes, alii. Hos igitur fatetur sese οὐ πάντας διεληλυθέναι, idque rectissime. Certe quidem eos, qui de non-ente disputavissent, haudquaquam omnes recensuit. Sed pro πάντας, quod cum Heindorfio ex Euseb. Praep. Evang. XIV. p. 725. C. restituimus, vett. editt. et codd. mss. omnes habent πάνυ. Nec tamen id verum rectumque est. Nam hoc posito Eleaticus diceret hoc: Eos igitur, qui de ente et non-ente subtiliter disputarunt, utique non percensuimus. v. Protag. p. 338. E. Quod absonum est; recensuit enim nonnullos, quanquam non omnes tetigit.

τοὺς δὲ ἄλλως λέγοντας] H. e. eos, qui minus subtiliter de ente et non-ente philosophantur. De ἄλλως v. Ruhnken. ad Tim. p. 199. Intelligit primum eos, qui οὐσίαν rerum omnem in corporibus quaerebant, sicuti faciebant Atomi-

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου
πάντα ἕλκουσι, ταῖς χερσὶν ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρῦς
περιλαμβάνοντες. τῶν γὰρ τοιούτων ἐφαπτόμενοι πάν-
των διισχυρίζονται τοῦτο εἶναι μόνον, ὃ παρέχει
προςβολὴν καὶ ἐπαφήν τινα, ταὐτὸν σῶμα καὶ οὐ-
σίαν ὁριζόμενοι, τῶν δὲ ἄλλων εἴ τίς τί φησι μὴ B
σῶμα ἔχον εἶναι, καταφρονοῦντες τὸ παράπαν καὶ
οὐδὲν ἐθέλοντες ἄλλο ἀκούειν.

ΘΕΑΙ. Ἦ δεινοὺς εἴρηκας ἄνδρας· ἤδη γὰρ καὶ
ἐγὼ τούτων συχνοῖς περιέτυχον.

ΞΕ. Τοιγαροῦν οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀμφισβητοῦντες
μάλα εὐλαβῶς ἄνωθεν ἐξ ἀοράτου ποθὲν ἀμύνονται,
νοητὰ ἄττα καὶ ἀσώματα εἴδη βιαζόμενοι τὴν ἀλη-
θινὴν οὐσίαν εἶναι· τὰ δὲ ἐκείνων σώματα καὶ τὴν

συχνοῖς περιέτυχον] Bodl. Vat. Ven. *Π.* Euseb. προςέτυχον. Verum id redolet interpretamentum. Hesych. περιέτυχον· συνέτυχον. conf. Heindorf. p. 381.

stici; deinde illos, qui in unis ideis statuebant rerum veritatem contineri. De utrisque enim deinceps exponitur. Hos igitur leniter carpit tanquam pinguius rem tractantes.

P. 246. *Οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ —*] Eosdem homines facete descripsit philosophus etiam Theaet. p. 155. E sqq. ubi item acerrimo sale perfricantur. Praeter Atomisticos maxime etiam de Aristippo cogitandum esse facile assentimur Schleiermachero Prooem. ad Sophist. p. 135. et Theaet. p. 183. de hac re disputanti. — De *ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρῦς περιλ.* tenendum, vocabulum ἀτεχνῶς in dictis communibus, proverbiis, et comparationibus frequentari; de quo usu v. ad Euthyphron. p. 2. A. 5. C. et Euthydem. p. 292. E. 303. D. Ion. p. 534. E. Remp. VIII. p. 548. A. Lachet. p. 187. B. Charmid. p. 154. B.

B. *Τοιγαροῦν οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀμφ.*] Acutissime pervidit Schleiermacherus pertinere haec ad primos scholae Megaricae doctores. v. Prooem. ad Sophist. p. 134 sq. Quam quidem coniecturam ipse duplici firmavit argumento. Primum quidem urget hoc, quod quum haec de discrimine οὐσίας et γενέσεως doctrina Parmenidea sit, tamen aliis quibusdam philosophis tribuatur, quibus iam Plato, posteaquam Parmenidem antea taxavit, tanquam aequalibus et familiaribus lenius adversetur. Deinde verissime admonet, Megaricos praeter dialecticam etiam haud pauca alia ab Eleaticis mutua sumsisse, idque etiam in doctrina de ente ita ab iis factum videri. His addit denique, quod etiam bellum istud immane adversus Democriti assectatores atque Aristippum cum

C λεγομένην ὑπ' αὐτῶν ἀλήθειαν κατὰ σμικρὰ διαθραύοντες ἐν τοῖς λόγοις γένεσιν ἀντ' οὐσίας φερομένην τινὰ προσαγορεύουσιν. ἐν μέσῳ δὲ περὶ ταῦτα ἄπλετος ἀμφοτέρων μάχη τις, ὦ Θεαίτητε, ἀεὶ ξυνέστηκεν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Παρ' ἀμφοῖν τοίνυν τοῖν γενοῖν κατὰ μέρος λάβωμεν λόγον ὑπὲρ ἧς τίθενται τῆς οὐσίας.

ΘΕΑΙ. Πῶς οὖν δὴ ληψόμεθα;

ΞΕ. Παρὰ μὲν τῶν ἐν εἴδεσιν αὐτὴν τιθεμένων ῥᾷον· ἡμερώτεροι γάρ· παρὰ δὲ τῶν εἰς σῶμα πάντα D ἑλκόντων βίᾳ χαλεπώτερον, ἴσως δὲ καὶ σχεδὸν ἀδύνατον. ἀλλ' ὧδέ μοι δεῖν δοκεῖ περὶ αὐτῶν δρᾶν.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Μάλιστα μέν, εἴ πῃ δυνατὸν ἦν, ἔργῳ βελτίους αὐτοὺς ποιεῖν· εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγχωρεῖ, λόγῳ ποιῶμεν, ὑποτιθέμενοι νομιμώτερον αὐτοὺς ἢ νῦν

C. ἄπλετος ἀμφοτέρων] Euseb. ἄπλητος, quod est proprium poetarum. v. intpp. ad Moer. p. 24. et Ruhnken. ad Hymn. in Cerer. v. 83.

D. εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγχωρεῖ] Bodl. ἐγχωρῇ. Quod si verum est, ἂν δὲ τοῦτο scribendum. Solere enim ἂν post εἰ ita usurpari ...

hac ratione planissime conveniat. Quod autem gravissimum est, quae infra p. 248. C — E. et 249. C. exponuntur, ea nos quidem Megaricorum fuisse placita certo exploratum habemus. Etenim profecti illi a Parmenidis de Ente sententia statuebant ideas tanquam singulas quasdam illius formas ac species, quas tamen volebant esse rigidas, immotas, nulliusque communitatis et variationis capaces, ne scilicet οὐσίας constantia ac sempiternitas in iis desideraretur. Aristot. Metaphys. XIV. 4. τῶν δὲ τὰς ἀκινήτους οὐσίας εἶναι λεγόντων οἱ μέν φασιν αὐτὸ τὸ ἓν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι· οὐσίαν μέντοι τὸ ἓν αὐτοῦ ᾤοντο εἶναι μάλιστα. Quae ubi contenderis cum loco Diog. Laërt. II. 106. ubi agitur de Euclide Megarico: οὗτος καὶ τὰ Παρμενίδεια μετεχειρίζετο· οὗτος ἓν τὸ ἀγαθὸν ἀπεφαίνετο πολλοῖς ὀνόμασιν καλούμενον, κ. τ. λ. hic omnino de Megaricis cogitari oportere haudquaquam dubitabis. Sed fusius nuper de his rebus exposuimus in libro primo Prolegg. ad Parmenidem p. 55 sqq. et 60 sqq. — βιαζόμενοι, h. e. contendentes et pugnantes, ut p. 241. D. v. ad Theaet. p. 162. E.

C. γένεσιν ἀντ' οὐσίας —] H. e. non οὐσίαν esse, quam illi statuant, sed generationem perpetuo agitatam censent. — ἐν μέσῳ, quasi in τῷ μεταιχμίῳ, s. spatio inter duas acies

ἐθέλοντας ἂν ἀποκρίνασθαι. τὸ γὰρ ὁμολογηθὲν παρὰ βελτιόνων που κυριώτερον ἢ τὸ παρὰ χειρόνων· ἡμεῖς δὲ οὐ τούτων φροντίζομεν, ἀλλὰ τἀληθὲς ζητοῦμεν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα. E

Cap. XXXIV. ΞΕ. Κέλευε δὴ τοὺς βελτίους γεγονότας ἀποκρίνασθαί σοι, καὶ τὸ λεχθὲν παρ' αὐτῶν ἀφερμήνευε.

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἔσται.

ΞΕ. Λεγόντων δὴ θνητὸν ζῶον εἰ φασὶν εἶναί τι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τοῦτο δὲ οὐ σῶμα ἔμψυχον ὁμολογοῦσι;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τιθέντες τι τῶν ὄντων ψυχήν;

ΘΕΑΙ. Ναί. 247

ΞΕ. Τί δέ; ψυχὴν οὐ τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δὲ ἄδικόν φασιν εἶναι, καὶ τὴν μὲν φρόνιμον, τὴν δὲ ἄφρονα;

pari, alibi docuimus.

ὁμολογηθὲν παρὰ βελτιόνων] Bas. 2. et Steph. errore περὶ β.

E. *παρ' αὐτῶν ἀφερμήνευε*] V. ἐφερμήνευε. Receptam lectionem tuentur Bodl. Vat. Ven. *Π Λ*. Coisl. Par. B E. Flor. b.

medio. — De voc. ἄπλετος v. Pierson. ad Moer. p. 24.

D. *Μάλιστα μέν — εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγχ.*] Genus loquendi affatim illustrarunt Boeckh. in Plat. Min. p. 87. Krüger. ad Dionys. p. 27. Herrmann. ad Lucian. De conscrib. hist. p. 284. Addimus Plat. Theag. p. 125. B. τύραννος γενέσθαι μάλιστα μὲν πάντων ἀνθρώπων, εἰ δὲ μή, ὅ τι πλείστων. Demosthen. de Coron. p. 260. ed. Reisk. ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μή, καταβαλόντα ἐᾶν ἐν ὑπωμοσίᾳ. Ibid. p. 282. μάλιστα μὲν τὴν πρὸς ἡμᾶς ὁμόνοιαν διατηρεῖν καὶ τὰς συνθήκας, εἰ δὲ μή, πρὸς τὸ βουλεύσασθαι δοῦναι χρόνον τῇ πόλει.

E. *τὸ λεχθὲν παρ' αὐτῶν ἀφερμήνευε*] Quod de coniectura reposuit Heindorfius ἀφερμήνευε pro vulgato ἐφερμήνευε, id nunc optimorum codicum auctoritate ita firmatum est, ut de eius veritate nulla esse possit controversia. Enimvero ἐφερμηνεύειν est ad aliquid exponere sive insuper explicare; quod hic quidem, ubi res non praeter aliam quampiam explicanda significatur, omnino absurdum est. Quanquam immerito dubitavit Heindorfius, num ἐφερμηνεύειν usquam apud scriptores Graecos reperiatur. Nam frequentissimum esse verbi usum docuerunt Boissonad. ad Philostrati Heroic.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Ἀλλ' οὐ δικαιοσύνης ἕξει καὶ παρουσίᾳ τοιαύτην αὐτῶν ἑκάστην γίγνεσθαι, καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἐναντίαν;

ΘΕΑΙ. Ναί, καὶ ταῦτα ξύμφασιν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε δυνατόν τῳ παραγίγνεσθαι καὶ ἀπογίγνεσθαι πάντως εἶναί τι φήσουσιν.

ΘΕΑΙ. Φασὶ μὲν οὖν.

B ΞΕ. Οὔσης οὖν δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς καὶ τῶν ἐναντίων, καὶ δὴ καὶ ψυχῆς, ἐν ᾗ ταῦτα ἐγγίγνεται, πότερον ὁρατὸν καὶ ἁπτὸν εἶναί φασί τι αὐτῶν ἢ πάντα ἀόρατα;

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὐδὲν τούτων γε ὁρατόν.

ΞΕ. Τί δέ; τῶν τοιούτων μῶν σῶμά τι λέγουσιν ἴσχειν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο οὐκέτι κατὰ ταὐτὰ ἀποκρίνονται πᾶν, ἀλλὰ τὴν μὲν ψυχὴν αὐτὴν δοκεῖν σφίσι σῶμά τι κεκτῆσθαι, φρόνησιν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον

P. 247. *καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἐναντίαν*] Editt. *τὴν* omittunt. Bodl. Vat. Ven. *ΠΔ.* Coisl. Par. BD|CFH. Flor. a. b. c. i. *τὴν ἐναντίαν*. Recte. Nam plena oratio ferit haec: *καὶ τὴν ἐναντίαν ἕξει καὶ παρουσίᾳ τῶν ἐναντίων γίγνεσθαι τοιαύτην* sc. *ἐναντίαν*.

B. *οὐκέτι κατὰ ταὐτὰ*] V. *ταῦτα*. Correctum ex Ven.

p. 302 sq. et Iacobsius ad Imagg. p. 635. et 656.

P. 247. B. *Τί δέ; τῶν τοιούτων μῶν σῶμά τι λ.*] Heindorfius, quoniam *τι* pertineret ad *σῶμα*, refingendum putabat: *Τί δὲ τῶν τοιούτων; μῶν σῶμά τι λέγουσιν ἴσχειν;* sc. *αὐτά*. Qua mutatione certe non opus est. Nam genitivus *τῶν τοιούτων* est horum talium aliquid. Solet enim genitivus partitivus verbis omnis generis ita sine *τι* adiungi. v. ad Tim. p. 33. D. et 65. D. coll. Matthiae. Gr. §. 323. Sic in hoc ipso libro p. 232. B. *ἀλλὰ ἀναλάβωμεν πρῶτον τῶν περὶ τὸν σοφιστὴν εἰρημένων*. ubi Heindorfium item errasse demonstravimus.

C. *αἰσχύνονται τὸ τολμᾶν*] Constructionem abunde illustrabunt quae exposuit Aug. Matthiae Gr. Gr. §. 543.

οἵ γε αὐτῶν σπαρτοί τε καὶ αὐτόχθονες] Sparti et ex ipsa terra nati; terrestres animae, quibus nihil commune cum *τοῖς ἄνωθεν* et *ἀοράτοις*. *Σπαρτοὺς* dictos constat Cadmi socios, a Cadmo satos ac terra procreatos. Pausan. IX. 5. Schol. ad Apollon. Rhod. III. v. 1178. et 1185. Apollod. III. 4. Iidem mox dicuntur οἱ

ὧν ἠρώτηκας, αἰσχύνονται τὸ τολμᾶν ἢ μηδὲν τῶν C
ὄντων αὐτὰ ὁμολογεῖν ἢ πάντ' εἶναι σώματα διισχυ-
ρίζεσθαι.

ΞΕ. Σαφῶς γὰρ ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, βελτίους γε-
γόνασιν ἄνδρες· ἐπεὶ τούτων οὐδ' ἂν ἓν ἐπαισχυν-
θεῖεν οἵ γε αὐτῶν σπαρτοί τε καὶ αὐτόχθονες, ἀλλὰ
διατείνοιντ' ἂν πᾶν ὃ μὴ δυνατοὶ ταῖς χερσὶ ξυμ-
πιέζειν εἰσίν, ὡς ἄρα τοῦτο οὐδὲν τὸ παράπαν ἐστί.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οἷα διανοοῦνται λέγεις.

ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἀνερωτῶμεν αὐτούς· εἰ γάρ
τι καὶ σμικρὸν ἐθέλουσι τῶν ὄντων συγχωρεῖν ἀσώ-
ματον, ἐξαρκεῖ. τὸ γὰρ ἐπί τε τούτοις ἅμα καὶ ἐπ' D
ἐκείνοις ὅσα ἔχει σῶμα ξυμφυὲς γεγονός, εἰς ὃ βλέ-
ποντες ἀμφότερα εἶναι λέγουσι, τοῦτο αὐτοῖς ῥητέον.
Τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν· εἰ δέ τι τοιοῦτον πε-
πόνθασι, σκόπει, προτεινομένων ἡμῶν, ἆρ' ἐθέλοιεν
ἂν δέχεσθαι καὶ ὁμολογεῖν τοιόνδ' εἶναι τὸ ὄν.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; λέγε, καὶ τάχα εἰσόμεθα.

Ξ. et Par. F. In Flor. i. est κατα τὰ αὐτά. Verum vidit Heindorf.

C. γεγόνασιν ἄνδρες] Vett. editt. οἱ ἄνδρες. Libri ἄνδρες. Hinc cum Bekkero scripsimus ἄνδρες.

D. εἰ δέ τι τοιοῦτον π.] δὲ Heindorf. pro δή, quod libri mordicus tenent. Sed vide infra in commentariis.

γηγενεῖς. v. Valckenar. ad Eurip. Phoen. v. 670. p. 256." Heindorf.

D. τὸ γὰρ ἐπί τε τούτοις ἅμα — ῥητέον] Nam quod his pariter atque illis, quae sunt corporea, natura proprium est, ad quod respicientes utraque *esse* censent (i. e. in quo essentiam eorum positam arbitrantur) hoc iis dicendum est. Dein vulgo scribebatur: τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν, εἰ δή τι τοιοῦτον πεπόνθασι. σκόπει, προτ. quam scripturam tenuit etiam Bekkerus. Verum nihil profecto molestius est hoc asyndeto in σκόπει, προτειν. κ. τ. λ. quod vel unum sufficit ad excitandam in legentium animis malam suspicionem. Tolerabilior redditur oratio, ubi cum Bas. 1. et 2. verba haec: „Τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν, εἰ δή τι τοιοῦτον πεπόνθασι," Theaeteto tribuerimus, quae ratio Cornario et Fischero placuit. Quanquam nec sic omnis eximitur scrupulus, quandoquidem ista, εἰ δή τι τοιοῦτον πεπόνθασι, difficultate non exigua premuntur. Itaque haud aegre obsecuti sumus Heindorfio, qui δή in δέ mutato locum integritati suae restituit.

ΞΕ. Λέγω δὴ τὸ καὶ ὁποιανοῦν κεκτημένον δύ-
ναμιν εἴτ' εἰς τὸ ποιεῖν ἕτερον ὁτιοῦν πεφυκὸς εἴτ'
E εἰς τὸ παθεῖν καὶ σμικρότατον ὑπὸ τοῦ φαυλοτάτου,
κἂν εἰ μόνον εἰςάπαξ, πᾶν τοῦτο ὄντως εἶναι· τί-
θεμαι γὰρ ὅρον ὁρίζειν τὰ ὄντα, ὡς ἔστιν οὐκ ἄλλο
τι πλὴν δύναμις.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἐπείπερ αὐτοί γε οὐκ ἔχουσιν ἐν
τῷ παρόντι τούτου βέλτιον λέγειν, δέχονται τοῦτο.

ΞΕ. Καλῶς· ἴσως γὰρ ἂν εἰςύστερον ἡμῖν τε καὶ
τούτοις ἕτερον ἂν φανείη. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοῦτο
248 ἡμῖν ἐνταῦθα μενέτω ξυνομολογηθέν.

ΘΕΑΙ. Μένει.

Cap. XXXV. ΞΕ. Πρὸς δὴ τοὺς ἑτέρους ἴω-
μεν, τοὺς τῶν εἰδῶν φίλους· σὺ δ' ἡμῖν καὶ τὰ παρὰ
τούτων ἀφερμήνευε.

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἔσται.

ΞΕ. Γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν χωρίς που διελόμε-
νοι λέγετε; ἦ γάρ;

τὸ καὶ ὁποιανοῦν κεκτημένον] Post *ὁποιανοῦν* vett. editt. cum plerisque codd. inserunt *τινά*. Sed omittunt pronomen Bodl. Vat. Ven. *Π*. Neque eo opus est: et videtur ex glossemate fluxisse. Dein Bodl. Vat. Ven. *Π*. corrupte *δύναμιν εἴ τις ποιεῖν ἕτερον*, qualia interdum certe commemorasse iuvat, ne his codicibus *ἀναμαρτησία* tribuatur. Vitium extat etiam in Aldin.

E. *ἴσως γὰρ ἂν εἰς ὕστερον*] *ἂν* vulgo omissum, servarunt Vat. Ven. *ΠΛ*. Coisl. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i.

P. 248. *Πρὸς δὴ τοὺς ἑτέρους ἴωμεν*] *δὴ* Bodl. Vat.

εἴτ' εἰς τὸ ποιεῖν ἕτερον ὁτιοῦν πεφυκὸς] quod natura sua sive in aliud quidvis efficax est, sive vel tantillum per levissimum quid afficitur. Male haec verba exposuerunt interpretes, non perspicientes illi, *ποιεῖν τι* interdum Platoni esse: auf etwas einwirken, sich thätig zu etwas verhalten; quem loquendi usum tetigimus ad Theaetet. p. 159. E. Neque Schleiermacherus verum est assecutus, qui vertit: es sei nun ein Anderes zu irgend etwas zu machen. De *κἂν εἰ* v. ad Phaedon. p. 71. B.

E. *τίθεμαι γὰρ ὅρον ὁρίζειν* —] Nihil profeceris locum sic cum Heindorfio exponens: Pono enim, definitionem continere ea quae sunt, ut sint nihil aliud quam vis. Nam ita nos quidem *τὸν* articulum ante *ὅρον* desideramus. Accedit quod Plato scripsisset potius *τὸν λόγον ὁρίζειν*. Quocirca prorsus assentior Boeck-

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ σώματι μὲν ἡμᾶς γενέσει δι' αἰσθήσεως κοινωνεῖν, διὰ λογισμοῦ δὲ ψυχῇ πρὸς τὴν ὄντως οὐσίαν, ἣν ἀεὶ κατὰ ταὐτὰ ὡσαύτως ἔχειν φατέ, γένεσιν δὲ ἄλλοτε ἄλλως. B

ΘΕΑΙ. Φαμὲν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τὸ δὲ δὴ κοινωνεῖν, ὦ πάντων ἄριστοι, τί τοῦθ' ὑμᾶς ἐπ' ἀμφοῖν λέγειν φῶμεν; ἆρ' οὐ τὸ νῦν δὴ παρ' ἡμῶν ῥηθέν;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Πάθημα ἢ ποίημα ἐκ δυνάμεώς τινος ἀπὸ τῶν πρὸς ἄλληλα ξυνιόντων γιγνόμενον. Τάχ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις, ἐγὼ δὲ ἴσως διὰ συνήθειαν.

ΘΕΑΙ. Τίν' οὖν δὴ λέγουσι λόγον;

ΞΕ. Οὐ συγχωροῦσιν ἡμῖν τὸ νῦν δὴ ῥηθὲν πρὸς τοὺς γηγενεῖς οὐσίας πέρι. C

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

Ven. *ΠΛΣ*. Vind. Par. BCFH. Flor. a. b. c. i. Zitt. Editt. omnes δέ. Hoc dicit: *Igitur iam* ad alteros transeamus, posteaquam cum his nobis convenit.

παρὰ τούτων ἀφερμήνευε] Stephanus ἐφερμήνευε de suo dedit. Libri omnes recte ἀφερμήνευε.

Γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν] Stephanus de coniectura Cornarii dedit: *Τὴν μὲν οὖν γένεσιν*. Temere.

B. *λέγειν φῶμεν*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. Vett. editt. ordine inverso *φῶμεν λέγειν*. De Ven. *Π*. tacet tamen Bastius.

hio *ὁρίζων* corrigenti, quo restituto omnia integritatem suam recuperabunt.

τούτου βέλτιον λέγειν] Ne malis *βέλτιόν τι λέγειν*, vide ann. ad Symp. 175. B. ubi plurima alia id genus exempla dedimus.

P. 248. *Γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν —*] H. e. *τὴν μὲν γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν*. v. ad Protagor. p. 330. A. et Remp. V. p. 451. E. Male Stephanus auctoritate Cornarii scripsit *τὴν μὲν οὖν γένεσιν*, quod mirum quantum recedit a fide librorum manu scriptorum.

πρὸς τὴν ὄντως οὐσίαν] H. e. *τῇ ὄντως οὐσίᾳ*. Structura verborum variata est perspicuitatis gratia et ut dativorum concursus evitaretur. Nam illud quidem non veremur, ne quis post *οὐσίαν* infinitivum *ἰέναι* excidisse suspicetur.

ΞΕ. Ἱκανὸν ἔθεμεν ὅρον που τῶν ὄντων, ὅταν τῳ παρῇ ἡ τοῦ πάσχειν ἢ δρᾷν καὶ πρὸς τὸ σμικρότατον δύναμις;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πρὸς δὴ ταῦτα τόδε λέγουσιν, ὅτι γενέσει μὲν μέτεστι τοῦ πάσχειν καὶ ποιεῖν δυνάμεως, πρὸς δὲ οὐσίαν τούτων οὐδετέρου τὴν δύναμιν ἁρμόττειν φασίν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν λέγουσί τι;

ΞΕ. Πρὸς ὅ γε λεκτέον ἡμῖν, ὅτι δεόμεθα παρ'
D αὐτῶν ἔτι πυθέσθαι σαφέστερον, εἰ προσομολογοῦσι τὴν μὲν ψυχὴν γιγνώσκειν, τὴν δ' οὐσίαν γιγνώσκεσθαι.

ΘΕΑΙ. Φασὶ μὴν τοῦτό γε.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ γιγνώσκειν ἢ τὸ γιγνώσκεσθαι φατὲ ποίημα ἢ πάθος ἢ ἀμφότερον; ἢ τὸ μὲν πάθημα, τὸ δὲ θάτερον; ἢ παντάπασιν οὐδέτερον οὐδετέρου τούτων μεταλαμβάνειν;

ΘΕΑΙ. Δῆλον, ὡς οὐδέτερον οὐδετέρου· τἀναντία γὰρ ἂν τοῖς ἔμπροσθεν λέγοιεν.

D. ἢ τὸ μὲν πάθημα, τὸ δὲ θάτερον] Desunt haec in Bas. 2. Coisl. Ven. Λ. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. Nec expressa sunt a Ficino. Heindorfius pro πάθημα coni. ποίημα: quo non opus.

Μανθάνω, τόδε γε] Bodl. Vat. Ven. Π. μανθάνω: τὸ δὲ ὡς. Ven. ΔΣ. Vind. Par. BCEFH. Flor. a. c. Zitt. μανθάνω:

C. Ἱκανὸν ἔθεμεν ὅρον που τῶν ὄντων, ὅταν] De hac orationis forma ac specie contulisse iuvabit quae ad Phaedon. p. 68. B. adscripsimus. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 566. 10. et 877. ed. Reisk. ad Poet. Gnom. p. 186. Matthiae Gr. §. 481. 2.

D. Μανθάνω, τόδε γε] Sc. ἐναντίον τοῖς ἔμπροσθεν λέγοιεν ἄν. In vett. editt. ista: δῆλον ὡς οὐδέτερον οὐδετέρου — λέγοιεν ad hospitis orationem referuntur, ac Theaeteto tribuuntur haec: Μανθάνω τόδε γε: quo facto hospes pergit inde ab verbis his: ὡς τὸ γιγνώσκειν εἴπερ ἔσται κ. τ. λ. Quae ratio quot quantisque incommodis prematur, exponere non attinet. Vitium primus sustulit Heusdius, quem sequuti sunt Heindorfius, Bekkerus, Astius.

E. ὡς ἀληθῶς κίνησιν καὶ ζωὴν — ἑστὸς εἶναι] Negat verisimile esse, ideas esse rigidas, immutatas, immobiles, quales volebant esse qui οὐσίας istas ἀκινήτους statuebant. Nam si

ΞΕ. Μανθάνω, τόδε γε, ὡς τὸ γιγνώσκειν εἴπερ ἔσται ποιεῖν τι, τὸ γιγνωσκόμενον ἀναγκαῖον E
αὖ ξυμβαίνει πάσχειν. τὴν οὐσίαν δὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον γιγνωσκομένην ὑπὸ τῆς γνώσεως, καθ' ὅσον γιγνώσκεται, κατὰ τοσοῦτον κινεῖσθαι διὰ τὸ πάσχειν, ὃ δή φαμεν οὐκ ἂν γενέσθαι περὶ τὸ ἠρεμοῦν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τί δαὶ πρὸς Διός; ὡς ἀληθῶς κίνησιν καὶ ζωὴν καὶ ψυχὴν καὶ φρόνησιν ἦ ῥᾳδίως πεισθησόμεθα τῷ παντελῶς ὄντι μὴ παρεῖναι, μηδὲ ζῆν αὐτὸ μηδὲ φρονεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν καὶ ἅγιον νοῦν οὐκ ἔχον 249
ἀκίνητον ἑστὸς εἶναι;

ΘΕΑΙ. Δεινόν μέντ' ἄν, ὦ ξένε, λόγον συγχωροῖμεν.

ΞΕ. Ἀλλὰ νοῦν μὲν ἔχειν, ζωὴν δὲ μὴ φῶμεν;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀμφότερα ἐνόντ' αὐτῷ λέγομεν, οὐ μὴν ἐν ψυχῇ γε φήσομεν αὐτὸ ἔχειν αὐτά;

ΘΕΑΙ. Καὶ τίν' ἂν ἕτερον ἔχοι τρόπον;

τὸ δέ γε ὡς κ. τ. λ. In Bass. et Steph. loquendi partes sic distributae sunt: μεταλαμβάνειν; δῆλον ὡς — — λέγοιεν. Θ. μανθάνω τόδε γε. Ξ. ὡς τὸ γιγνώσκειν κ. τ. λ. Sic etiam Ficinus. Sed v. infra. Continuant inde ab ὡς τὸ γιγνώσκειν orationem priori interlocutori Coisl. Ven. Ξ. Par. E.

P. 249. ἑστὸς εἶναι] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* V. ἑστώς.

cognoscuntur, inquit, certe aliquo modo afficiuntur, quoniam quidquid cognoscitur, id cognoscendo moveatur et afficiatur necesse est. Neque probabile est ei, quod perfecte est, prorsus deesse motum, vitam, mentem, intelligentiam. Manifestum putamus haec ita disputari, ut ipsius Platonis rationem aperiant. Plato enim, quum ideas censeret esse sempiternas numinis divini cogitationes sive notiones ipsa rerum veritate expressas, profecto ideis etiam vim vigoremque quendam assignavit; quod qua ratione fecerit, nuper in Prolegomenis ad Parmenidem disputavimus. Quanquam cavendum est, ne eum existimemus ideas suas in ipsam mentem rationemque divinam commutavisse. In quem gravissimum errorem iuxta cum aliis nuper incidit H. Bonitzius Disputatt. Platonic. p. 41 sq. qui ex hoc ipso loco efficere conatus est, ipsam mentem divinam in ideis numerari. Verum hic locus quomodo intelligendus sit, in Prolegomenis exposuimus.

ΞΕ. Ἀλλὰ δῆτα νοῦν μὲν καὶ ζωὴν καὶ ψυχήν, ἀκίνητον μέντοι τὸ παράπαν ἔμψυχον ὂν ἑστάναι;

B ΘΕΑΙ. Πάντα ἔμοιγε ἄλογα ταῦτ' εἶναι φαίνεται.

ΞΕ. Καὶ τὸ κινούμενον δὴ καὶ κίνησιν συγχωρητέον ὡς ὄντα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Ξυμβαίνει δ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἀκινήτων τε ὄντων νοῦν μηδενὶ περὶ μηδενὸς εἶναι μηδαμοῦ.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐὰν αὖ φερόμενα καὶ κινούμενα πάντ' εἶναι συγχωρῶμεν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ταὐτὸν τοῦτο ἐκ τῶν ὄντων ἐξαιρήσομεν.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τὸ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ τὸ C αὐτὸ δοκεῖ σοι χωρὶς στάσεως γενέσθαι ποτ' ἄν;

Ξυμβαίνει δ' οὖν] *γοῦν* Flor. i. et Simplicius.

C. *ἢ γενόμενον ἂν καὶ ὁπουοῦν*] Pro *ἂν* Bodl. Vat. Ven. *Π.* habent *αὖ*: pessime. v. ad Tim. p. 21. D. Remp. V. p. 478. E. VIII. p. 562. A. Offenderunt igitur boni critici in hoc usu particulae *ἂν* cum participio consociatae. Par. F. *ὁπηοῦν*.

παντὶ λόγῳ μαχετέον] V. *μαχητέον*. Sed *μαχετέον* Bodl. Vat. Ven. *ΠΛΣ*. Coisl. Vind. Par. BFEH. Zitt. Utrumque usitatum: unde singulis locis quid codd. suadeant diligenter observan-

P. 249. B. *Ξυμβαίνει δ' οὖν—μηδαμοῦ*] Certe consequitur, si immota sint, nemini usquam de ulla parte rationem et intelligentiam posse contingere. Pro *δ' οὖν* corrigendum videtur *γοῦν*, in quam coniecturam etiam Astium incidisse videmus; idque habet Flor. i. et Simplicius. Pro *ἀκινήτων τε ὄντων*, quod Heindorfius reponi iussit *ἀκινήτων τε ὄντων τῶν ὄντων*; non vidit ille, genitivum ex *νοῦν* pendere et *μηδενὶ* masculino genere esse accipiendum. Vocula *τε*, quam omisit Simplicius, hic quoque referenda est ad proximam hospitis Eleatici orationem. conf. p. 245. B. Respondent enim in sequentibus *καὶ μὴν αὖ*.

B. *ταὐτὸν τοῦτο ἐκ τῶν ὄντων ἐξ.*] In his *ταὐτὸν τοῦτο* est pariter, item. Nam ad *ἐξαιρήσομεν* intelligitur *αὐτά*. Usum hunc vocularum, qui hic quoque interpretes latuit, exemplis demonstravimus ad Remp. VII. p. 535. D. et Sympos. p. 169. E. Mox *ἢ γενόμενον ἂν* idem est quod *ἢ ὅτι γένοιτο ἄν*; h. e. existere posse. v. annot. critic.

C. *μήτε τῶν ἓν ἢ καὶ τὰ πολλὰ—*] *Τὸ ἓν* immotum volebant esse Parmenides eiusque assectatores; sed *τὰ πολλὰ εἴδη* immobilia statuerunt Megarici. Utrosque igitur non audiendos esse censet ob eas caussas, quas in superioribus exposuit. Nec

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Τί δ'; ἄνευ τούτων νοῦν καθορᾷς ὄντα ἢ γενόμενον ἂν καὶ ὁπουοῦν;

ΘΕΑΙ. Ἥκιστα.

ΞΕ. Καὶ μὴν πρός γε τοῦτον παντὶ λόγῳ μαχετέον, ὃς ἂν ἐπιστήμην ἢ φρόνησιν ἢ νοῦν ἀφανίζων ἰσχυρίζηται περί τινος ὁπηοῦν.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Τῷ δὴ φιλοσόφῳ καὶ ταῦτα μάλιστα τιμῶντι πᾶσα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη διὰ ταῦτα μήτε τῶν ἓν ἢ καὶ τὰ πολλὰ εἴδη λεγόντων τὸ πᾶν ἑστηκὸς ἀποδέχεσθαι, τῶν τε αὖ πανταχῇ τὸ ὂν κινούντων D μηδὲ τὸ παράπαν ἀκούειν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν παίδων εὐχήν, ὅσα ἀκίνητα καὶ κεκινημένα, τὸ ὄν τε καὶ τὸ πᾶν ξυναμφότερα λέγειν.

dum est. Itaque supra p. 241. D. διαμαχητέον reliquimus auctoritate codicum: De Rep. II. p. 380. B. ambigunt codd. Sed Sophocl. Antig. v. 1106. δυςμαχητέον certam sedem habet. Damnat formam μαχετέον A. Matthiae Gr. T. I. p. 510. ed. 3. sed conf. Lobeck. ad Phryn. p. 446. et Schneider. ad Remp. T. I. p. 195.

D. τῶν τε αὖ πανταχῇ] Vett. editt. δὲ αὖ, quod tuentur teste Bastio Ven. Σ. Par. B. tuetur item Zittav.

vero eos probat, qui omnia perpetuo moveant, quod faciebant Heraclitei. Verum igitur in medio positum esse arbitratur, quum ei, quod est, et naturae suae constantia ac sempiternitas vindicanda sit et vero etiam attribuenda varietas atque motus. Post μήτε quod in altero membro infertur τε αὖ sequente μηδέ, alia id genus exempla ad Apol. Socr. p. 26. C. et Sympos. p. 223. C. adscripsimus. Dubitari tamen licebit, an servandum sit quod vett. editt. habent δὲ αὖ. Nam ita in altero membro cum maiore vi et gravitate negatur, audiendos esse qui omnia moveant. v. ad Remp. X. p. 608. B. Sed Codd. mss, si Bekkerum audimus, omnes τε firmant; sin Bastio fides est, de quattuor libris, quorum lectiones fidelissime ab eo excerptas nos possidemus, duo tantum τε scriptum habent, ceteri veterem scripturam tuentur. Videtur igitur Bekkerus συνεκδοχικῶς totum pro parte posuisse, quod saepius ita ab eo factum esse meminimus.

D. κατὰ τὴν τῶν παίδων εὐχήν, ὅσα ἀκίνητα —] Videtur respici ad lusum quendam puerorum, in quo ludentes dicebant, ὅσα ἀκίνητα, καὶ κεκινημένα εἴη! Quod si vere coniecimus, ne litterula quidem loco movenda videbitur, planeque supervacanea esse Schleiermacheri coniectura, legendum putantis: ὡς ἀκίνητα καὶ κεκινη-

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

Cap. XXXVI. *ΞΕ.* Τί οὖν; ἆρ' οὐκ ἐπιεικῶς ἤδη φαινόμεθα περιειληφέναι τῷ λόγῳ τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Βαβαὶ μέντ' ἂν ἄρα, ὦ Θεαίτητε, ὥς μοι δοκοῦμεν νῦν αὐτοῦ γνώσεσθαι πέρι τὴν ἀπορίαν
E τῆς σκέψεως.

ΘΕΑΙ. Πῶς αὖ καὶ τί τοῦτ' εἴρηκας;

ΞΕ. Ὦ μακάριε, οὐκ ἐννοεῖς, ὅτι νῦν ἐσμὲν ἐν ἀγνοίᾳ τῇ πλείστῃ περὶ αὐτοῦ, φαινόμεθα δέ τι λέγειν ἡμῖν αὐτοῖς;

ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ γοῦν· ὅπῃ δ' αὖ λελήθαμεν οὕτως ἔχοντες, οὐ πάνυ ξυνίημι.

ΞΕ. Σκόπει δὴ σαφέστερον, εἰ ταῦτα νῦν ξυνο-
250 μολογοῦντες δικαίως ἂν ἐπερωτηθεῖμεν, ἅπερ αὐτοὶ τότε ἠρωτῶμεν τοὺς λέγοντας εἶναι τὸ πᾶν θερμὸν καὶ ψυχρόν.

ΘΕΑΙ. Ποῖα; ὑπόμνησόν με.

ΞΕ. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ πειράσομαί γε δρᾶν

ξυναμφότερα λέγειν] *λέγει* Bodl. Vat. Ven. *Π.* Schleiermacherus et Heindorfius legendum censent: *ὡς ἀκίνητα καὶ κεκινημένα τὸ ὄν τε καὶ τὸ πᾶν ξυναμφότερα λέγειν.*

Βαβαὶ μέντ' ἂν ἄρα] Bodl. *βαβαῖ μεντἂνἄρα* (sic). Par. F. pro *μέντ' ἂν* in marg. *μηδέν.*

μένα τό ὄν τε καὶ τὸ πᾶν ξυναμφότερα λέγειν. Itaque nihil nisi comma post *πᾶν* sustulimus, ut cohaereant, *τὸ ὄν τε καὶ τὸ πᾶν ξυναμφότερα λέγειν,* sc. *τὸ ἀκίνητον καὶ τὸ κεκινημένον.* Quae Winckelmannus ad Euthydem. p. 123. de hoc loco exposuit, ea nobis quidem haudquaquam satisfaciunt, ut ea silentio praeterire satius ducamus.

Βαβαὶ μέντ' ἂν ἄρα —] Corrupta haec esse quis dubitet? Cod. Par. F. pro *μέντ' ἂν* habet *μηδέν* et pro *περὶ πλήν.* Quo usus Heindorfius hanc concinnavit loci scripturam: *Βαβαὶ ἄρα, ὦ Θεαίτητε, ὥς μοι δοκοῦμεν νῦν αὐτοῦ μηδὲν ἂν γνώσεσθαι πέρι πλὴν τὴν ἀπορίαν τῆς σκέψεως.* Id vero est hariolari. Rectius scripseris *μέντ' αὖ,* ut nihil nisi *ἂν* vitiatum putetur. Ita totius loci sententia haec erit: Papae, tamen vicissim, o Theaetete, quam mihi videmur nunc de eo cognituri esse quaestionis difficultatem! Frequens est *βαβαί* et *βαβαί ἄρα* sequentibus relativis, quibus exclamatio significatur. Phaedr. p. 236. E. *βαβαί, ὦ μιαρέ, ὡς εὖ ἀνεῦ-*

τοῦτο ἐρωτῶν σε καθάπερ ἐκείνους τότε, ἵνα ἅμα τι καὶ προΐωμεν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Εἶεν δή, κίνησιν καὶ στάσιν ἆρ' οὐκ ἐναντιώτατα λέγεις ἀλλήλοις;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Καὶ μὴν εἶναί γε ὁμοίως φῂς ἀμφότερα αὐτὰ καὶ ἑκάτερον;

ΘΕΑΙ. Φημὶ γὰρ οὖν. B

ΞΕ. Ἆρα κινεῖσθαι λέγων ἀμφότερα καὶ ἑκάτερον, ὅταν εἶναι συγχωρῇς;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Ἀλλ' ἑστάναι σημαίνεις λέγων αὐτὰ ἀμφότερα εἶναι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Τρίτον ἄρα τι παρὰ ταῦτα τὸ ὂν ἐν τῇ ψυχῇ τιθείς, ὡς ὑπ' ἐκείνου τήν τε στάσιν καὶ τὴν κίνησιν περιεχομένην, συλλαβὼν καὶ ἀπιδὼν αὐτῶν

E. *εἰ ταῦτα νῦν ξυνομολογοῦντες*] *εἰ τὰ* Bodl. *εἶτα* Vat. Ven. *Π.*

P. 250. *δικαίως ἂν ἐπερωτηθεῖμεν*] Sic optimi pro vulg. *ἐπερωτηθείημεν.*

B. *Τρίτον ἄρα τι*] Sic plurimi optimique libri. Vett. editt. *τρίτον ἄρτι.*

ρεις. De Rep. II. p. 361. D. *βαβαί —, ὡς ἐῤῥωμένως ἑκάτερον ἐκκαθαίρεις τοῖν ἀνδροῖν.* Ibid. V. p. 459. B. Alcib. I. 118. B. *βαβαὶ ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, οἷον πάθος πέπονθας.* Ibid. 119. C. *βαβαί, οἷον, ὦ ἄριστε, τοῦτ' εἴρηκας.* Interponitur autem *μέντ' αὖ*, ut cum admiratione quadam significetur, contrarium paene eorum, quae Theaetetus putaverat, evenire videri, siquidem controversia non composita sed nova dubitatio excitata sit.

P. 250. B. *Τρίτον ἄρα τι παρὰ ταῦτα —*] Ergo tanquam tertium quiddam *τὸ ὂν* animo informans et quietem motionemque ab illo comprehendi existimans respiciensque illarum cum eo quod est (*τῇ οὐσίᾳ*) communitatem utrumque (et quietem et motum) esse dicis, h. e. et quietis et motus vim naturamque cum eo quod est copulari posse censes. Dein *ἀπομαντεύεσθαι* de eo, qui quid non tam exploratum habet quam fore suspicatur, usurpatur a Platone saepissime, cuius rei exempla consignavimus ad Remp. I. p. 349. A.

πρὸς τὴν τῆς οὐσίας κοινωνίαν, οὕτως εἶναι προςειπας ἀμφότερα;

C *ΘΕΑΙ. Κινδυνεύομεν ὡς ἀληθῶς τρίτον ἀπομαντεύεσθαί τι τὸ ὄν, ὅταν κίνησιν καὶ στάσιν εἶναι λέγωμεν.*

ΞΕ. Οὐκ ἄρα κίνησις καὶ στάσις ἐστὶ ξυναμφότερον τὸ ὄν, ἀλλ' ἕτερον δή τι τούτων.

ΘΕΑΙ. Ἔοικε.

ΞΕ. Κατὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν ἄρα τὸ ὂν οὔτε ἕστηκεν οὔτε κινεῖται.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Ποῖ δὴ χρὴ τὴν διάνοιαν ἔτι τρέπειν τὸν βουλόμενον ἐναργές τι περὶ αὐτοῦ παρ' ἑαυτῷ βεβαιώσασθαι;

ΘΕΑΙ. Ποῖ γάρ;

ΞΕ. Οἶμαι μὲν οὐδαμόσε ἔτι ῥᾴδιον. εἰ γάρ τι D *μὴ κινεῖται, πῶς οὐχ ἕστηκεν; ἢ τὸ μηδαμῶς ἑστὸς πῶς οὐκ αὖ κινεῖται; τὸ δὲ ὂν ἡμῖν νῦν ἐκτὸς τούτων ἀμφοτέρων ἀναπέφανται. ἢ δυνατὸν οὖν τοῦτο;*

ΘΕΑΙ. Πάντων μὲν οὖν ἀδυνατώτατον.

ΞΕ. Τόδε τοίνυν μνησθῆναι δίκαιον ἐπὶ τούτοις.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

εἶναι προςεῖπας] *προςεῖπες* Bodl. Vat. Ven. *Π*. Par. BC. Flor. a. b. c. i. (sed i a m. sec.).

C. *Ποῖ δὴ χρὴ τὴν δ.*] *δὴ* addunt Bodl. Vat. Ven *ΠΞΣ*. Vind. Flor. i. Zitt. Vulgo aberat.

D. *μηδαμῶς ἑστὸς*] V. *ἑστὼς*, quod e Bodl. Vat. mutatum.

πάσῃ συνεσχόμεθα] Sic Vat. Ven. *Π*. Coisl. Par. BC. Flor. a. c. Vulgo *συνεχόμεθα*. Ven. *Ξ*. *συνειχόμεθα*, quod coniectabat Heindorf.

D. *πάσῃ συνεσχόμεθα ἀπορίᾳ*] Heindorfius *συνειχόμεθα* correxit. De aoristo medii passive posito conf. Phaedr. p. 244. E. *λύσιν τῷ ὀρθῶς μανέντι καὶ κατασχομένῳ*. Theaet. p. 165. B. *ἐν φρέατι συσχόμενος*. Eurip. Hippol. v. 27. *Φαίδρα καρδίαν κατέσχετο ἔρωτι δεινῷ*. ubi v. annot. Matthiae Gr. §. 496. 5.

E. *καὶ θάτερον οὕτως ἀναφαίνεσθαι*] Infinitivus hic temporis praesentis adeo offendit Heindorfium, ut sine librorum auctoritate scripserit *ἀναφανεῖσθαι*. Quod nos quidem factum nollemus. Nec quisquam consilium viri docti probabit, qui legerit nostra ad Phaedon. p. 67.

ΞΕ. Ὅτι τοῦ μὴ ὄντος ἐρωτηθέντες τοὔνομα ἐφ' ὅ τί ποτε δεῖ φέρειν, πάσῃ συνεσχόμεθα ἀπορίᾳ. μέμνησαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Μῶν οὖν ἐν ἐλάττονί τινι νῦν ἐσμὲν ἀπορίᾳ περὶ τὸ ὄν; E

ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ μέν, ὦ ξένε, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν πλείονι φαινόμεθα.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐνταῦθα κείσθω διηπορημένον· ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἴσου τό τε ὂν καὶ τὸ μὴ ὂν ἀπορίας μετειλήφατον, νῦν ἐλπὶς ἤδη, καθάπερ ἂν αὐτῶν θάτερον εἴτε ἀμυδρότερον εἴτε σαφέστερον ἀναφαίνηται, καὶ θάτερον οὕτως ἀναφαίνεσθαι· καὶ ἐὰν αὖ μηδέτερον ἰδεῖν δυνώμεθα, τὸν γοῦν λόγον 251 ὅπηπερ ἂν οἷοί τε ὦμεν εὐπρεπέστατα διωσόμεθα οὕτως ἀμφοῖν ἅμα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς.

ΞΕ. Λέγωμεν δὴ καθ' ὅντινα ποτὲ τρόπον πολλοῖς ὀνόμασι ταὐτὸν τοῦτο ἑκάστοτε προσαγορεύομεν.

ΘΕΑΙ. Οἷον δὴ τί; παράδειγμα εἰπέ.

Cap. XXXVII. *ΞΕ.* Λέγομεν ἄνθρωπον δήπου πόλλ' ἄττα ἐπονομάζοντες, τά τε χρώματα ἐπιφέροντες αὐτῷ καὶ τὰ σχήματα καὶ μεγέθη καὶ κακίας καὶ

P. 251. *διωσόμεθα οὕτως*] Sic libri omnes. Heindorf. coni. *διωξόμεθα*.

ταὐτὸν τοῦτο ἑκάστοτε] *ταὐτὸ* vulgo. Illud suppeditarunt Vat. Ven. *Π.*

καὶ μεγέθη καὶ κακίας] V. *καὶ τὰ μεγέθη*. Articulum om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* et Simplicius in Phys. Arist. I. fol. 21. b. Recte. v. ann.

E. et Criton. p. 52. C. D.

P. 251. *εὐπρεπέστατα διωσόμεθα οὕτως ἀμφοῖν ἅμα*] certe quidem orationem, quam decentissime poterimus, de utroque simul profligabimus. Sed *διωθεῖσθαι* valde dubitamus num usquam hac aut simili significatione (veluti nostrum durchbringen) dicatur. Itaque Heindorfius *διωξόμεθα* scripsit de coniectura sua. Verum nec *διώκειν* hic apte positum est. Quamobrem aliud vitium hic latet. Vide an reponendum sit *διασωσόμεθα*. Nam medium quidem verbum in hac sententiae ratione nihil utique habet offensionis.

καὶ μεγέθη καὶ κακίας]

ἀρετάς, ἐν οἷς πᾶσι καὶ ἑτέροις μυρίοις οὐ μόνον
B ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναί φαμεν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν καὶ ἕτερα ἄπειρα, καὶ τἆλλα δὴ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὕτως ἓν ἕκαστον ὑποθέμενοι πάλιν αὐτὸ πολλὰ καὶ πολλοῖς ὀνόμασι λέγομεν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΞΕ. Ὅθεν γε, οἶμαι, τοῖς τε νέοις καὶ τῶν γερόντων τοῖς ὀψιμαθέσι θοίνην παρεσκευάκαμεν· εὐθὺς γὰρ ἀντιλαβέσθαι παντὶ πρόχειρον ὡς ἀδύνατον τά τε πολλὰ ἓν καὶ τὸ ἓν πολλὰ εἶναι, καὶ δήπου χαίρουσιν οὐκ ἐῶντες ἀγαθὸν λέγειν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν, τὸν δὲ ἄνθρωπον ἄν-
C θρωπον. ἐντυγχάνεις γάρ, ὦ Θεαίτητε, ὡς ἐγῷμαι, πολλάκις τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακόσιν, ἐνίοτε πρεσβυτέροις ἀνθρώποις, καὶ ὑπὸ πενίας τῆς περὶ φρόνη-

B. Ὅθεν γε, οἶμαι] τε Bodl. Vat. Ven. Π.

C. καὶ πάσσοφον οἰομένοις] V. πάνσοφον. Illam scripturam habent Bodl. Vat. Ven. Π.

De articulo primis nominibus praemisso, sed ante cetera nomina non repetito, v. ad Euthyphr. p. 7. C. Criton. p. 47. C.

B. Ὅθεν γε, οἶμαι, τοῖς τε νέοις —] Fuerunt igitur illa aetate, qui suam cuique rei censerent esse proprietatem, omnemque praedicati ac subiecti copulationem funditus tollerent. Itaque volebant quidem hominem appellari; sed hominem magnum vel parvum, bonum vel malum, vocari non volebant. Hi quinam fuerint, ad coniiciendum non est difficile. Nam primum quidem intelligendi sunt Sophistarum, Gorgiae et Protagorae maxime, filii, in quorum numero etiam habendus Antisthenes est, discipulus Gorgiae. Maxime vero tangi videntur Euthydemus et Dionysodorus, sicuti ex nomine ὀψιμαθεῖς colligimus. Nam hi quum ab ipso Platone in Euthydemo p. 272. B. seri studiorum fuisse perhibeantur; tum utuntur etiam argumentationibus iis, quae ex hoc placito deductae sint, sicuti in Prolegg. ad Euthydem. p. 37. monuimus. Praeterea tanguntur etiam Megarici, qui dudum scilicet hanc sapientiam fecissent suam. Certe quidem Plutarchus advers. Colot. p. 1119. c. s. 22. p. 573. Vol. V. I. ed. Wyttenb. auctor est, Stilponem in hoc decreto exornando multum fuisse. conf. Prolegg. nostra ad Parmenid. p. 63 sqq. et Deyksius De Megaricis p. 83 sq. Tangitur haec istorum hominum opinio etiam Phileb. p. 14. C. sqq. et Parmenid. p. 129. A. B. C. D. Ce-

σιν κτήσεως τὰ τοιαῦτα τεθαυμακόσι, καὶ δή τι καὶ πάσσοφον οἰομένοις τοῦτ' αὐτὸ ἀνευρηκέναι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἵνα τοίνυν πρὸς ἅπαντας ἡμῖν ὁ λόγος ᾖ τοὺς πώποτε περὶ οὐσίας καὶ ὁτιοῦν διαλεχθέντας, ἔστω καὶ πρὸς τούτους καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅσοις D ἔμπροσθεν διειλέγμεθα, τὰ νῦν ὡς ἐν ἐρωτήσει λεχθησόμενα.

ΘΕΑΙ. Τὰ ποῖα δή;

ΞΕ. Πότερον μήτε τὴν οὐσίαν κινήσει καὶ στάσει προσάπτωμεν μήτε ἄλλο ἄλλῳ μηδὲν μηδενί, ἀλλ' ὡς ἄμικτα ὄντα καὶ ἀδύνατα μεταλαμβάνειν ἀλλήλων οὕτως αὐτὰ ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν λόγοις τιθῶμεν; ἢ πάντα εἰς ταὐτὸν ξυνάγωμεν ὡς δυνατὰ ἐπικοινωνεῖν ἀλλήλοις; ἢ τὰ μέν, τὰ δὲ μή; Τούτων, ὦ Θεαίτητε, τί ποτ' ἂν προαιρεῖσθαι τούτους φήσαιμεν; E

D. καὶ ἀδύνατα μεταλαμβάνειν] ἀδύνατον Bodl. Vat. Ven. Π. quod defendit Bernhardy Syntax. p. 336.
προαιρεῖσθαι τούτους φήσαιμεν] αὐτοὺς προαιρεῖσθαι φήσαιμεν Bodl. Vat. Ven. Π. v. ad Crit. 45. A. Symp. 181. E.

terum non caret acerbitate quadam, quod qui istis argutiis operam dabant, νέοι et ὀψιμαθεῖς appellantur. Nam νέους constat etiam petulantes ac protervos vocari; ὀψιμαθεῖς autem sunt rixosi et contentiosi, siquidem senes solent esse morosiores. Cicero ad Divers. IX. 20. ὀψιμαθεῖς autem homines scis quam insolentes sint. — ἀντιλαβέσθαι i. q. ἀνθάπτεσθαι, corripere et reprehendere.

C. ὑπὸ πενίας τῆς περὶ φρ. κτ.] Germanice dixeris: aus Armuth an geistigem Besitzthum. — καὶ ὁτιοῦν διαλ. vel tantillum. v. ad Apolog. Socrat. p. 35. B.

D. Πότερον μήτε τὴν οὐσίαν —] Triplicem cogitari posse ostendit rationem, qua res earumque attributa inter sese copulentur. Etenim aut fieri omnino non posse statuit, ut idem subiectum plura ac diversa attributa habeat, sive, ex Platonis ratione, ut res una eademque ad similitudinem plurium ac diversarum idearum comparata sit; aut fieri posse, ut omnia, quotquot sint, attributa eidem subiecto simul propria sint; aut denique, fieri posse, ut quaedam tantum eidem subiecto possint esse attributa, quaedam non possint. Duas priores rationes reiiciendas ultimamque tantum comprobandam esse philosophus deinceps subtili disputatione demonstrare instituit.

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδὲν ἔχω πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι. τί οὖν οὐ καθ' ἓν ἀποκρινόμενος ἐφ' ἑκάστου τὰ ξυμβαίνοντα ἐσκέψω;

ΞΕ. Καλῶς λέγεις, καὶ τιθῶμεν γε αὐτοὺς λέγειν, εἰ βούλει, πρῶτον μηδενὶ μηδὲν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν. οὐκοῦν κίνησίς τε καὶ στάσις οὐδαμῇ μεθέξετον οὐσίας;

252 *ΘΕΑΙ.* Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; ἔσται πότερον αὐτῶν οὐσίας μὴ προςκοινωνοῦν;

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔσται.

ΞΕ. Ταχὺ δὴ ταύτῃ γε τῇ συνομολογίᾳ πάντα ἀνάστατα γέγονεν, ὡς ἔοικεν, ἅμα τε τῶν τὸ πᾶν κινούντων καὶ τῶν ὡς ἓν ἱστάντων καὶ ὅσοι κατ' εἴδη τὰ ὄντα κατὰ ταὐτὰ ὡςαύτως ἔχοντα εἶναί φασιν ἀεί. πάντες γὰρ οὗτοι τό γε εἶναι προςάπτουσιν, οἱ μὲν ὄντως κινεῖσθαι λέγοντες, οἱ δὲ ὄντως ἑστηκότ' εἶναι.

E. *οὐ καθ' ἓν ἀποκρινόμενος*] Sic libri omnes. Prave vulgo *ἀποκρινόμενον*, quod Heusdius in *ἀποκρινομένῳ* mutari iubebat.

P. 252. B. *μετίοιεν τὸν λόγον*] Sic Par. F. in marg. In

E. *τί οὖν σὺ καθ' ἓν ἀποκρ.*] Absonum est hoc *οὖν*. Negat Theaetetus sese nunc pro philosophis illis respondere posse, ideoque iubet Hospitem ipsum hoc suscipere negotii. Quamobrem equidem scripserim: *τί δ' οὐ σὺ καθ' ἓν ἀπ.* quidui vero tu protenus consideras, quid ex una quaque sumtione consequatur? Sic Menon. p. 92. D. *τί δὲ αὐτῷ οὐ σὺ ἔφρασας;* et alibi. conf. ad Sympos. p. 173. B. Praetera de *ἐφ' ἑκάστου* conferas Parmenid. p. 136. B. *τί ἐφ' ἑκατέρας ὑποθέσεως ξυμβήσεται.* Ibid. p. 160. C. *ἆρ' ἐφ' ἑκάστου ἂν δηλοῖ, ὅτι ἕτερόν τι λέγει τὸ μὴ ὄν;*

οὐκοῦν κίνησίς τε καὶ στάσις —] nonne igitur motus et status ita nullo modo essentiam participabunt?

P. 252. *ἔσται πότερον αὐτῶν —*] num igitur alterutrum eorum (*πότερον*) erit, quum *οὐσίας* non sit particeps? De hoc usu v. *πότερον* v. ad Charmid. p. 171. B. Theaet. p. 145. A.

καὶ ὅσοι κατ' εἴδη —] H. e. *καὶ τῶν ὅσοι κατ' εἴδη κ. τ. λ.* Intelligit eos, qui *οὐσίας ἀκινήτους* statuebant. Unde vis et pondus inesse liquet in voc. *ἀεί*, quod facit clausulam enuntiati. In praecedentibus Heracliteos et Eleaticos tangi vix eget admo-

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ ὅσοι τοτὲ μὲν ξυντιθέασι τὰ πάντα, τοτὲ δὲ διαιροῦσιν, εἴτε εἰς ἓν καὶ ἐξ ἑνὸς ἄπειρα εἴτε εἰς πέρας ἔχοντα στοιχεῖα διαιρούμενοι καὶ ἐκ τούτων συντιθέντες, ὁμοίως μὲν ἐὰν ἐν μέρει τοῦτο τιθῶσι γιγνόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν ἀεί, κατὰ πάντα ταῦτα λέγοιεν ἂν οὐδέν, εἴπερ μηδεμία ἔστι ξύμμιξις. B

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Ἔτι τοίνυν ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελαστότατα μετίοιεν τὸν λόγον οἱ μηδὲν ἐῶντες κοινωνίᾳ παθήματος ἑτέρου θάτερον προσαγορεύειν.

ΘΕΑΙ. Πῶς; C

ΞΕ. Τῷ τε εἶναί που περὶ πάντα ἀναγκάζονται χρῆσθαι καὶ τῷ χωρὶς καὶ τῷ ἄλλων καὶ τῷ καθ' αὑτὸ καὶ μυρίοις ἑτέροις, ὧν ἀκρατεῖς ὄντες εἴργεσθαι καὶ μὴ συνάπτειν ἐν τοῖς λόγοις οὐκ ἄλλων

Ald. Bas. 1. est μετοίημεν. Codd. omnes praeter Par. F. cum ed. Bas. 2. habent μετίοιμεν. Stephanus scripsit μετείημεν.

C. καὶ τῷ ἄλλων] Errore Bodl. Vat. Ven. *Π.* alii, τῶν.

nitione. Qui quidem vocantur οἱ κινοῦντες et οἱ ἱστάντες τὸ πᾶν eodem loquendi usu, quo Heraclitei in Theaeteto p. 181. A. οἱ ῥέοντες audiunt, ubi v. ann. conf. etiam Theaet. p. 157. B.

B. ὅσοι τοτὲ μὲν συντιθέασι] Spectant haec ad Empedoclem et Heraclitum, de quorum sententia explicavimus ad p. 242. D. E. Ipsa verba sic videntur interpretanda: Quin etiam quicunque modo coniungunt omnia modo disiungunt, sive in unum et ex uno in infinita, sive in infinita elementa dividentes et ex his componentes, pariter si alternis hoc ita fieri ponunt ac si semper ita fieri statuunt, his omnibus nihil dicent, siquidem mixtio nulla *sit*, h. e. si mixtionem *esse* negetur. Enimvero εἰς ante ἓν illatum pertinet etiam ad ἄπειρα, ubi fuit qui illud praeter rectam rationem desideraret. — οἱ μηδὲν ἐῶντες, qui nihil volunt ab alterius, cuius particeps est, affectione alterum appellari.

C. ὧν ἀκρατεῖς ὄντες εἴργεσθαι] Pronomen ὧν per attractionem ad ἀκρατεῖς refertur, quum ad εἴργεσθαι pertineat; unde patet, quae genitivi huius ratio sit. De articulo τῶν, ante ἐλεγξόντων v. ad Menexen. p. 235. D.

δέονται τῶν ἐξελεγξόντων, ἀλλὰ τὸ λεγόμενον οἴκοθεν τὸν πολέμιον καὶ ἐναντιωσόμενον ἔχοντες ἐντὸς ὑποφθεγγόμενον ὥςπερ τὸν ἄτοπον Εὐρυκλέα περιφέροντες ἀεὶ πορεύονται.

D ΘΕΑΙ. Κομιδῇ λέγεις ὅμοιόν τε καὶ ἀληθές.

ΞΕ. Τί δ', ἂν πάντα ἀλλήλοις ἐῶμεν δύναμιν ἔχειν ἐπικοινωνίας;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο μὲν οἷός τε κἀγὼ διαλύειν.

ΞΕ. Πῶς;

ΘΕΑΙ. Ὅτι κίνησίς τε αὐτὴ παντάπασιν ἵσταιτ' ἂν καὶ στάσις αὖ πάλιν αὐτὴ κινοῖτο, εἴπερ ἐπιγιγνοίσθην ἐπ' ἀλλήλοιν· ἀλλὰ μὴν τοῦτό γέ που ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις ἀδύνατον, κίνησίν τε ἵστασθαι καὶ στάσιν κινεῖσθαι.

δέονται τῶν ἐξελεγξόντων] Sic Bodl. Ven. *Π.* pro vulg. *τῶν ἐξελεγχόντων.* Vat. *ἐλεγξάντων.* De participio futuri post *δεῖσθαι* ita usurpato v. ad Menexen. p. 235. D. Parmenid. p. 135. A.

D. *δύναμιν ἔχειν ἐπικοινωνίας*] Sic Coisl. Ven. *ΞΠ.* Par. BEH. ut coni. Schleiermacherus. Vulgo *ἐπὶ κοινωνίας.* Sequentia *Τοῦτο μὲν οἷός τε κ. διαλύειν.* in vett. editt. referuntur ad

οἴκοθεν τὸν πολέμιον —] Hostis domesticus igitur proverbio dici solitum, ubi malum non aliunde proficiscitur, sed nascitur ex nobismet ipsis. Quod facete nunc in eos transfertur, qui suis se ipsi capiunt laqueis in disserendo. De Eurycle Schol. ad h. l. *παροιμία ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς τινὰ κακὰ μαντευομένων, λεγομένη ἐξ Εὐρυκλέους ἐγγαστριμύθου μάντεως, ἀφ' οὗ καὶ γένος τι μαντέων Εὐρυκλεῖς ἔλεγον. ἐγγαστρίμυθος δέ ἐστιν ὁ ἐν γαστρὶ μαντευόμενος, τοῦτον καὶ ἐγγαστρίμαντιν, νῦν τινὲς Πύθωνά φασι, Σοφοκλῆς δὲ στερνόμαντιν. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξὶν* (vers. 1014.) *Μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν καὶ διάνοιαν. Φιλόχορος δὲ ἐν τρίτῳ καὶ γυναῖκας ἐγγαστριμύθους φησίν. Ἄλλως. ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς κακὰ μαντευομένων. Εὐρυκλῆς γὰρ ἐδόκει δαίμονά τινα ἐν τῇ γαστρὶ ἔχειν, τὸν ἐγκελευόμενον αὐτῷ περὶ τῶν μελλόντων λέγειν· ὅθεν καὶ ἐγγαστρίμυθος ἐκαλεῖτο. οὗτος δὲ προειπών τινί ποτε τὰ μὴ καθ' ἡδονὴν κακῶς ἀπήλλαξεν. ἄτοπον δὲ τὸν μὴ ἑδραῖον ἀλλ' ἀεὶ ἐκτοπίζοντα λέγει.* conf. etiam Suidas in v. *Ἐγγαστρίμυθος.* et in v. *Εὐρυκλῆς.* Apostol. Paroem. IX. 35. Pollux On. VII. 162. Schol. ad Aristoph. Vesp. v. 1014. Plutarch. De defect. orac. p. 313. ed. Hutten. Brodaeus Miscell. IX. 19. Van Dalen De oracul. p. 648. Schneider. Lexic. in v. *Εὐρυκλῆς.* et Lobeck. Aglaopham. I. p. 300.

D. *Κομιδῇ λέγεις ὅμοιόν τε καὶ ἀλ.*] Ne corrigas *ὁμοιόν τι,* conf. ad p. 217. E. Dein

Cap. XXXVIII. *ΞΕ.* *Πῶς γὰρ οὔ; τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἕν γέ τι τούτων ἀναγκαῖον, ἢ πάντα ἢ μηδὲν ἢ τὰ μὲν ἐθέλειν, τὰ δὲ μὴ συμμίγνυσθαι.* E

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τά γε δύο ἀδύνατον εὑρέθη.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Πᾶς ἄρα ὁ βουλόμενος ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι τὸ λοιπὸν τῶν τριῶν θήσει.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ὅτε δὴ τὰ μὲν ἐθέλει τοῦτο δρᾶν, τὰ δ' οὔ, σχεδὸν οἷον τὰ γράμματα πεπονθότ' ἂν εἴη. καὶ* 253

orationem Eleatae, ut deinde ad Theaeteti interrogationem *Πῶς;* Eleates respondeat his verbis: *Ὅτι κίνησις — καὶ στάσιν κινεῖσθαι.* Correxit Heindorfius. Aliam rationem Bekkerus iniit.

Ὅτι κίνησίς τε αὐτή] V. *αὕτη*, quod correctum ex Coisl. Par. F. praeeunte Bekkero. Sic et statim post.

verba hunc in modum iungas: *τί δ', ἂν ἐῶμεν πάντα δύναμιν ἔχειν ἐπικοινωνίας ἀλλήλοις;* ut *ἐπικοινωνία* sicuti verbum *ἐπικοινωνεῖν* cum dativo iunctum existimetur, de quo usu loquendi v. ad Euthyphron. p. 13. D. et p. 15. A. Sic p. 257. A. *ἐπείπερ ἔχει κοινωνίαν ἀλλήλοις ἡ τῶν γενῶν φύσις.* et p. 260. E. *ἵνα τὴν κοινωνίαν αὐτῶν τῷ μὴ ὄντι κατίδωμεν.* Vett. editt. *ἐπὶ κοινωνίας*, quod vitiosum esse iam Schleiermacherus vidit. Correctum vitium ex bonis codd. Verbum *ἐπικοινωνεῖν* hac in re positum p. 251. D. *ὡς δυνατὰ ἐπικοινωνεῖν ἀλλήλοις.* Quae sequuntur, *Τοῦτο μὲν οἷός τε κἀγὼ διαλύειν*, ea ante Heindorfium referebantur ad Eleatae orationem, ut deinde Theaeteto quaerenti, *Πῶς;* Eleates responderet *Ὅτι κίνησις — καὶ στάσιν κινεῖσθαι.* Quod absurdum esse quis est quin primo statim adspectu videat? Praeterea pro vulg. *αὕτη* bis *αὐτὴ* cum Heindorfio dedimus, quod etiam codicum firmatum est auctoritate.

ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε — κινεῖσθαι] Haec Bekkerus tribuit Hospiti, apposito post *κινεῖσθαι* signo interrogationis. Tum Theaeteto assignavit verba: *Πῶς γὰρ οὔ;* Ad quae rursus respondet Hospes: *Τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν.* In vett. editt. item verba *Πῶς γὰρ οὔ;* Theaeteto tribuuntur; illa autem *Ὅτι κίνησις — καὶ στάσιν κινεῖσθαι* adscribuntur Hospiti.

E. *τά γε δύο ἀδύνατον εὑρέθη*] Int. *συμμίγνυσθαι.*

γὰρ ἐκείνων τὰ μὲν ἀναρμοστεῖ που πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ ξυναρμόττει.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τὰ δέ γε φωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἷον δεσμὸς διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥςτε ἄνευ τινὸς αὐτῶν ἀδύνατον ἁρμόττειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἑτέρῳ.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε.

ΞΕ. Πᾶς οὖν οἶδεν, ὁποῖα ὁποίοις δυνατὰ κοινωνεῖν, ἢ τέχνης δεῖ τῷ μέλλοντι δρᾶν ἱκανῶς αὐτά;

ΘΕΑΙ. Τέχνης.

ΞΕ. Ποίας;

ΘΕΑΙ. Τῆς γραμματικῆς.

B *ΞΕ. Τί δέ; περὶ τοὺς τῶν ὀξέων καὶ βαρέων φθόγγους ἆρ' οὐχ οὕτως; ὁ μὲν τοὺς συγκεραννυμένους τε καὶ μὴ τέχνην ἔχων γιγνώσκειν μουσικός, ὁ δὲ μὴ ξυνιεὶς ἄμουσος;*

ΘΕΑΙ. Οὕτω.

P. 253. *δυνατὰ κοινωνεῖν*] Sic optimi quique pro vulg. *δύναται*. Recte iam Bas. 2.

B. *κατὰ ταὐτὰ μίξεως*] *κατὰ τὰ τοιαῦτα* Bodl. Vat. Ven.

P. 253. *τῷ μέλλοντι δρᾶν ἱκανῶς αὐτά;*] Hic quoque *δρᾶν αὐτά* positum pro iterato *εἰδέναι*, sicuti recte vidit Heindorfius. Eundem usum loquendi iam antea ad p. 233. C. tetigimus. Saepe enim *ποιεῖν* et *δρᾶν* ad antecedentia refertur etiam ubi sermo est non de actione sed de *πάθει* aliquo. v. Phaedr. p. 268. B. extr. ibique Heindorf. ed. 2. quanquam is locus aliter explicandus. Phileb. p. 61. E. *ἆρ' ἱκανὰ ταῦτα — τὸν ἀγαπητότατον βίον παρέχειν ἡμῖν, ἤ τινος ἔτι προςδεόμεθα καὶ τῶν τοιούτων;* Prot. *ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ δρᾶν οὕτω.* ubi *δρᾶν* refertur ad *ἔτι τινὸς προςδεῖσθαι τῶν τοιούτων.* Politic. p. 260. C. Aristoph. Lysistr. v. 1089. *ἤπου πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει; Λ. μὰ Δί', ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.* Ibid. 1162. *ἀμμές γε λῶμες (διαλλαγῆναι) αἴ τι ἀμὶν τοὔγκυκλον λῇ τοῦτ' ἀποδόμεν — τὰν Πύλον, ὥςπερ πάλαι δεόμεσθα καὶ βλιμάττομες.* ubi alter respondet: *μὰ τὸν Ποσειδῶ τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε* (h. e. *οὐκ ἀποδοθήσεται ὑμῖν ἡ Πύλος*). His duobus Aristophanis locis, iam ab Heindorfio compara-

ΞΕ. Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων δὴ τεχνῶν καὶ ἀτεχνιῶν τοιαῦτα εὑρήσομεν ἕτερα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τί δ'; ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη πρὸς ἄλληλα κατὰ ταὐτὰ μίξεως ἔχειν ὡμολογήκαμεν, ἆρ' οὐ μετ' ἐπιστήμης τινὸς ἀναγκαῖον διὰ τῶν λόγων πορεύεσθαι τὸν ὀρθῶς μέλλοντα δείξειν, ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν καὶ ποῖα ἄλληλα οὐ δέχεται; καὶ δὴ καὶ διὰ πάντων εἰ συνέχοντα ταῦτ' ἐστίν, ὥςτε C συμμίγνυσθαι δυνατὰ εἶναι; καὶ πάλιν ἐν ταῖς διαιρέσεσιν, εἰ δι' ὅλων ἕτερα τῆς διαιρέσεως αἴτια;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐπιστήμης δεῖ, καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγίστης;

Cap. XXXIX. ΞΕ. Τίν' οὖν αὖ προςεροῦμεν, ὦ Θεαίτητε, ταύτην; ἢ πρὸς Διὸς ἐλάθομεν εἰς τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐμπεσόντες ἐπιστήμην, καὶ κινδυνεύομεν ζητοῦντες τὸν σοφιστὴν πρότερον ἀνευρηκέναι τὸν φιλόσοφον;

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαι καὶ μήτε ταὐτὸν D

Π. Sed Ven. Π. teste Bastio in marg. κατὰ ταὐτὰ μίξεως ἔχειν, v. annot. infra. In Bodl. Vat. praeterea ἔχειν desideratur.

C. Τίν' οὖν αὖ προςερ.] V. τί, invitis codicibus. Bodl. Vat. Ven. Π. αὖ νῦν πρ. male.

tis, addimus tertium Ecclesiaz. v. 1164.

B. τεχνῶν καὶ ἀτεχνιῶν] Sic p. 262. C. πρᾶξιν οὐδ' ἀπραξίαν. Legg. II. p. 653. E. τάξεων οὐδὲ ἀταξιῶν, quae contulit Heindorf. — τοιαῦτα ἕτερα, item talia.

Τί δ'; ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη—] H. e. τὰ εἴδη, s. notiones. Genitivus μίξεως pendet ex κατὰ ταὐτὰ ἔχειν, quod idem est atque ὡςαύτως μίξεως ἔχειν. conf. Matthiae Gr. §. 337. Frustra nonnemo μετέχειν legendum coniecit.

C. εἰ συνέχοντα ταῦτ' ἐστίν, ὥςτε —] num haec ita contineant, ut possint commisceri et in unum coniungi. Pro ταῦτ' Heindorfius scripsit τοιαῦτ', quod factum nollem. Nam ante ὥςτε facile intellexeris οὕτως. — διὰ πάντων et δι' ὅλων est omnino, usu loquendi non ita raro. — Proxima verba hoc sibi volunt: ob durchgängig andere Ursache der Trennung sind.

D. Τὸ κατὰ γένη — ἐπιστήμης εἶναι;] Eodem modo dialectici officium describitur Phaedr. p. 265. C. D. E. 266.

εἶδος ἕτερον ἡγήσασθαι μήτε ἕτερον ὂν ταὐτὸν μῶν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι;

ΘΕΑΙ. Ναί, φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὅ γε τοῦτο δυνατὸς δρᾶν μίαν ἰδέαν
διὰ πολλῶν, ἑνὸς ἑκάστου κειμένου χωρίς, πάντη
διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἑτέ-
ρας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν
αὖ δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην, καὶ πολλὰς
E χωρὶς πάντη διωρισμένας· τοῦτο δ' ἔστιν, ᾗ τε κοι-

B. 273. E. De Rep. VII. p. 534. B. al.

Οὐκοῦν ὅ γε τοῦτο δυνατὸς δρᾶν —] Quatuor munera dialectici censet esse; primum ut videat unum genus complecti multas partes, quarum unaquaeque a ceteris seiuncta sit ac separata; alterum, ut partes istas inter se diversas (*ἑτέρας ἀλλήλων*) extrinsecus tanquam communi vinculo uno genere contineri animadvertat; tertium, ut unam rursus intelligat per cuncta multa cum uno colligatam esse; quartum denique, ut multas usquequaque seiunctas ac separatas esse sentiat. - Locus non admodum difficilis intellectu est, quanquam idem Schleiermachero pariter atque Heindorfio magnam creavit molestiam. Agitur de notionum convenientia atque differentia, cuius observatione absolvi indicatur dialectici virtus et praestantia. Et convenientia quidem notionum duabus partibus enuntiati prioribus illustratur. Tribuitur enim hic dialectico hoc, quod videat non modo, quaenam notio generalis per singulas species, inter se diversas ac separatas, regnet ac dominetur; verum etiam, quaenam species vel partes communi genere comprehendantur. Nam *ἰδέα μία* est generis notio, quae quatenus partes ipsi subiectas in se complectitur, dicitur *πάντη διατεταμένη διὰ πολλῶν*, siquidem *τὰ πολλά* sunt species sive generis partes, ut Phileb. §. 13. — 18. Sic p. 253. A. et 255. E. dicitur *χωρεῖν διὰ πάντων* et *διέρχεσθαι διὰ πάντων*. Menon. p. 74. A. *τὴν μίαν ἀρετήν* (generis virtutis notio), *ἣ διὰ πάντων τούτων ἐστίν, οὐ δυνάμεθα ἀνευρεῖν*. Vicissim igitur *αἱ πολλαὶ ἰδέαι*, h. e. singulae notionis communis partes, extrinsecus dicuntur *ὑπὸ μιᾶς περιέχεσθαι*, quae res nulla indiget explicatione. His expositis vero hoc quoque officii iniungitur dialectico, ut vicissim (*αὖ*) etiam differentiam notionum indagare conetur. Quod rursus duplici modo fieri significatur, quandoquidem primum quidem *μία ἰδέα δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένη ἐστί*, deinde etiam *πολλαὶ χωρὶς πάντη διωρισμέναι εἰσίν*. Et hic quidem ante omnia exquirendum est, quidnam sint *τὰ ὅλα πολλά*. Ac nobis quidem videntur intelligi debere et res singulares sive individuae et species unicuique ideae s. notioni subiectae, quae in loco Philebi, quem antea significavimus, *τὰ ἄπειρα* appellantur, in Phaedone aliisque libris Platonis etiam *τὰ πολλὰ ἴσα, τὰ πολλὰ δίκαια, τὰ πολλὰ καλά* κ. τ. λ. vocari solent. Vult igitur hospes Eleaticus a dialectico etiam unamquamque ideam

νωνεῖν ἕκαστα δύναται καὶ ὅπῃ μή, διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλῳ δώσεις, ὡς ἐγῷμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλῳ δοίη τις;

ΞΕ. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιούτῳ τινὶ τόπῳ καὶ νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν, ἐὰν ζητῶμεν, ἰδεῖν

per se solam, nulla generis habita ratione, spectari, et quidem δι᾽ ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην, h. e. per cunctas partes ei subiectas cum uno iunctam, sive ad unitatem colligatam. Nam unaquaeque notio generi alicui subiecta rursus efficit unitatem, quippe alias in se complexa partes, quae cunctae ad eam consummandam sunt necessariae. Ita vero si idea consideratur, sane spectatur in se, nec quatenus διὰ πολλῶν διατεταμένη ἐστίν: ex quo sponte consequitur, ut seiuncta ac diversa ab aliis ponatur. Verum haec ipsa eius differentia etiam alio modo observari potest. Licet enim non tantum μίαν ἰδέαν ὡς ἐν ἑνὶ ξυνημμένην spectare, verum etiam πολλὰς χωρὶς πάντῃ διωρισμένας contemplari, hoc est, species inter se disiunctas comparare atque discernere. Quod ipsum quoque ab dialectico fieri debet, ne male confundat quae sunt inter se dissimilia. Iam his ita explicatis videmus, quam simplex sit totius loci sententia, ac mecum mirare Schleiermacherum miris argutiis verba vexantem. Hoc enim dicit hospes: Qui potest κατὰ μέρη διαιρεῖσθαι, h. e. notiones recte dividere ac distinguere, is earum et necessitudinem et diversitatem facile perspicit. Nam videt ille, quomodo generalis notio cum partibus ei subiectis cohaereat et quomodo singulae partes universo genere contineantur; videt idem, qua ratione quaeque idea in se unitatem conficiat cunctis partibus in uno iunctis, et quomodo multae quaquaversus inter se discrepent. Veram esse hanc loci explicationem vel proxima verba docent: ᾗ τε κοινωνεῖν ἕκαστα δύναται καὶ ὅπῃ μή διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι. docet item membrorum concinnitas. Nam verbis μίαν ἰδέαν διὰ πολλῶν πάντῃ διατεταμένην respondent haec: μίαν αὖ ἰδέαν δι᾽ ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην; ad illa autem, πολλὰς ἑτέρας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας apte referuntur πολλὰς χωρὶς πάντῃ διωρισμένας. Ita igitur huic loco, qui acutissimis viris ad interpretandum visus est longe difficillimus, tandem lucem suam affudisse videbimur.

E. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον — ἐὰν ζητῶμεν] Recte hic et p. 254. B. significat Plato, se etiam de philosopho alicubi esse disputaturum, id quod apertius prodidit in Politico p. 257. A. Quum vero haec ipsa disserendi ars, quam Eleaticus modo descripsit, in Parmenide ad usum revocetur, sicuti nuper in ampliore huius libri editione demonstravimus, nobis quidem

254 *μὲν χαλεπὸν ἐναργῶς καὶ τοῦτον, ἕτερον μὴν τρόπον ἥ τε τοῦ σοφιστοῦ χαλεπότης ἥ τε τούτου.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὁ μὲν ἀποδιδράσκων εἰς τὴν τοῦ μὴ ὄντος σκοτεινότητα, τριβῇ προςαπτόμενος αὐτῆς, διὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦ τόπου κατανοῆσαι χαλεπός. ἦ γάρ;*

ΘΕΑΙ. *Ἔοικεν.*

ΞΕ. *Ὁ δέ γε φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προςκείμενος ἰδέᾳ, διὰ τὸ λαμπρὸν αὖ τῆς χώρας οὐδαμῶς εὐπετὴς ὀφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν*
B *πολλῶν ψυχῆς ὄμματα καρτερεῖν πρὸς τὸ θεῖον ἀφορῶντα ἀδύνατα.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ ταῦτα εἰκὸς οὐχ ἧττον ἐκείνων οὕτως ἔχειν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ᾖ· περὶ*

P. 254. *τούτου. ΘΕ. πῶς*] Hoc *πῶς* om. Bodl. Vat. et pr. m. Ven. *Π*.

εὐπετὴς ὀφθῆναι] *εὐπετῶς* Bodl. Vat. Ven. *ΠΛΣ*. Coisl. Vind. Par. BCFH. Flor. a. c. Zitt.

B. *καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα*] *καί*, quod vulgo omissum, ex Bodl. Vat. Ven. *ΠΣΛ*. Coisl. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i. Zitt. restituimus.

non videtur dubitari posse, quin ille ipse liber Parmenidis nomine inscriptus philosophi tanquam perfecti dialectici imaginem ob oculos ponat. Quod ut non animadverterent viri docti, praeter alia maxime eo effectum est, quod easdem fere partes, quas in Sophista et Politico hospiti Eleatico datas videmus, ipse Parmenides, scholae Eleaticae princeps et magister summus, sustinet. Mutavit enim Plato externum sermonis ornatum ob caussas longe gravissimas, quamquam ab initio quidem videtur secum constituisse, eundem hospitem Eleaticum, qui de Sophista et Politico disseruisset, etiam de philosopho disputantem inducere. Id enim ex Polit. p. 257. A. clarissime intelligitur.

P. 254. *ἕτερον μὴν τρόπον — τούτου*] Int. *ἐστὶ χαλεπότης*, ut praedicatum ex subiecto repetatur.

τριβῇ προςαπτόμενος αὐτῆς] consuetudine eam attingens.

B. *τάχα ἐπισκεψόμεθα*] H. e. mox videbimus. Sic p. 247. D. *τάχα εἰσόμεθα*. Plura dedimus ad Gorg. p. 450. C. De proximis conf. Homer. Iliad. v. 108. *ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη*. Gorg. Plat. p. 448. D. *εἰ αὐτῷ*

δὲ τοῦ σοφιστοῦ που δῆλον, ὡς οὐκ ἀνετέον, πρὶν ἂν ἱκανῶς αὐτὸν θεασώμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

Cap. XL. ΞΕ. Ὅτ' οὖν δὴ τὰ μὲν ἡμῖν τῶν γενῶν ὡμολόγηται κοινωνεῖν ἐθέλειν ἀλλήλοις, τὰ δὲ μή, καὶ τὰ μὲν ἐπ' ὀλίγον, τὰ δ' ἐπὶ πολλά, τὰ δὲ καὶ διὰ πάντων οὐδὲν κωλύειν τοῖς πᾶσι κεκοινωνηκέναι, C
τὸ δὴ μετὰ τοῦτο ξυνεπισπώμεθα τῷ λόγῳ τῇδε σκοποῦντες, μὴ περὶ πάντων τῶν εἰδῶν, ἵνα μὴ ταραττώμεθα ἐν πολλοῖς, ἀλλὰ προελόμενοι τῶν μεγίστων λεγομένων ἄττα, πρῶτον μὲν ποῖα ἕκαστά ἐστιν, ἔπειτα κοινωνίας ἀλλήλων πῶς ἔχει δυνάμεως, ἵνα τό τε ὂν καὶ μὴ ὂν εἰ μὴ πάσῃ σαφηνείᾳ δυνάμεθα λαβεῖν, ἀλλ' οὖν λόγου γε ἐνδεεῖς μηδὲν γιγνώμεθα περὶ αὐτῶν, καθ' ὅσον ὁ τρόπος ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως, ἐὰν ἄρα ἡμῖν πῃ παρεικάθῃ τὸ μὴ ὂν λέ- D
γουσιν ὡς ἔστιν ὄντως μὴ ὂν ἀθῴοις ἀπαλλάττειν.

Ὅτ' οὖν δὴ τὰ μὲν κ. τ. λ.] Post πάντων vulgo colon et post κεκοινωμ. punctum ponebatur. Emendavit distinctionem Heindorfius.

C. οὐδὲν κωλύειν] V. κωλύει. Infinitivum confirmant Coisl. Ven. ΔΞΠΣ. Vind. Par. BCFH. Flor. a. b. c. i. Zitt.

D. ἡμῖν πῃ παρεικάθῃ] Libri παρεικασθῇ. Atticum παρεικάθῃ restituit Boeckhius. conf. Ruhnken. ad Tim. p. 87.

γέ σοι βουλομένῳ ἐστιν ἀποκρίνεσθαι. Phaed. p. 78. B. εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν. Cratyl. p. 384. A. εἴ σοι βουλομένῳ ἐστίν. Lach. p. 187. C. al. Xenoph. Cyrop. IV. 5, 10. ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη. Sic etiam Latini. Tacit. Agricol. 18. quibus bellum volentibus erat. Macrobius Saturn. VI. 1. VI. 6. VII. 12. si volentibus vobis erit. Id. VII. 7. si tibi volenti erit. conf. Matthiae Gr. §. 388. e.

Ὅτ' οὖν δὴ — ὡμολόγηται] P. 252. E sq.

C. ἔπειτα κοινωνίας — δυνάμεως] qualem habeant mutuae inter ipsa communionis facultatem.

C. εἰ μὴ πάσῃ σαφηνείᾳ, ἀλλ' οὖν λόγου γε] Sic etiam Latine dixeris: *si non omni* qua par est perspicuitate comprehendere ea possimus, *at certe non* careamus explicatione. v. ad Lachet. p. 183. A. ubi multa id genus exempla congessimus. Hinc corrigendum quod legitur Protag. p. 327. C. ἀλλ' οὖν αὐληταὶ γοῦν πάντες ἦσαν, quo loco aut οὖν delendum aut γοῦν in γε mutandum censemus.

ἐὰν ἄρα ἡμῖν πῃ παρεικάθῃ] si forte qua nobis liceat id quod non est di-

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Μέγιστα μὴν τῶν γενῶν, ἃ νῦν δὴ διῆμεν, τό τε ὂν αὐτὸ καὶ στάσις καὶ κίνησις.

ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Καὶ μὴν τώ γε δύο φαμὲν αὐτοῖν ἀμίκτω πρὸς ἀλλήλω.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ὂν μικτὸν ἀμφοῖν· ἐστὸν γὰρ ἄμφω που.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τρία δὴ γίγνεται ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαστον τοῖν μὲν δυοῖν ἕτερόν ἐστιν, αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταὐτόν.

ἃ νῦν δὴ διῆμεν] V. διήειμεν. Receptam scripturam habent Bodl. Vat. Ven. ΞΣ. Vind. pr. Π. Flor. i. Zitt. confirmant item Flor. b. Coisl. Par. F. in quibus est διεῖμεν. Dein γε Bodl. Vat. Ven. Π. et mox Bodl. Coisl. cum paucis aliis δύω.

centibus revera non esse impune discedere. Libri omnes παρεικασθῇ, quod correxit Boeckhius. De παρεικάθειν pro παρείκειν usurpato v. Ruhnk. ad Tim. p. 87.

E. πότερα δύο γένη τινὲ αὐτώ] Sic recte codd. plurimi pro vulg. αὐτοῦ, quod ferri non posse Schleiermacherus verissime intellexit. Proxima hunc in modum iungenda: καὶ περὶ αὐτῶν ὡς περὶ πέντε ἀλλ' οὐ τριῶν ὄντων σκεπτέον. v. ad p. 242. C.

P. 255. Ὅ τί περ ἂν κοινῇ —] Tribus illis generibus, quae posuerat, enti, motui, statui, quoniam unumquodque a duobus reliquis diversum sit, sui autem simile ac semper idem videatur, duo alia summa genera, sive attributa, annumeranda esse arbitratur, τὸ θάτερον sive diversitatem, et τὸ ταὐτόν, quam nostrates identitatem appellare solent. Haec duo autem a superioribus differre statuit, quod quidem hoc modo probat. Primum quidem si identitas aut diversitas a statu aut motu nihil differrent, ne status quidem aut motus ullus reperiretur; fieri enim non potest, ut res quaepiam eadem atque altera sit. Sin autem existentia et identitas non discreparent, etiam status et motus unum idemque essent, quandoquidem ita existentia aut eum motus aut cum status genere simul in eadem re possent inesse. Neque vero etiam diversitas idem esse potest quod existentia. Diversitas enim semper rei cuipiam tribuitur, si cum rebus aliis iisque ab ipsa diversis comparatur; ens autem per se ens est, non propter alia entia est. Ex quo consequitur, ut diversitatis genus ab natura existentiae, motus, status et identitatis plurimum differat, at-

ΘΕΑΙ. Οὕτως. E

ΞΕ. Τί ποτ' αὖ νῦν οὕτως εἰρήκαμεν τό τε ταὐ-
τὸν καὶ θάτερον; πότερα δύο γένη τινὲ αὐτώ, τῶν
μὲν τριῶν ἄλλω, ξυμμιγνυμένω μὴν ἐκείνοις ἐξ ἀνάγ-
κης ἀεί, καὶ περὶ πέντε ἀλλ' οὐ περὶ τριῶν ὡς ὄν-
των αὐτῶν σκεπτέον, ἢ τό τε ταὐτὸν τοῦτο καὶ θά-
τερον ὡς ἐκείνων τι προσαγορεύοντες λανθάνομεν 255
ἡμᾶς αὐτούς;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἀλλ' οὔ τι μὴν κίνησίς γε καὶ στάσις οὔθ' ἕτερον οὔτε ταὐτόν ἐστι.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὅ τί περ ἂν κοινῇ προσείπωμεν κίνησιν καὶ στάσιν, τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἷόν τ' εἶναι.

E. *πότερα δύο γένη τινὲ αὐτώ*] Pro αὐτώ, quod restituit Heindorfius, vulgo αὐτοῦ legebatur. Emendationem viri docti confirmat Flor. b. in quo est αὐτῷ, et Par. E., qui a manu sec. scriptum exhibet αὐτώ. Alii libri, sed ii non multi, ἑαυτοῦ.

que per omnes res veluti distributum sit, siquidem res complures non possunt eaedem esse. Quae quidem omnia etsi paullo obscurius disputata sunt, tamen facili negotio poterunt illustrari exemplo adhibito. Ponamus igitur vivere aliquem nomine Sempronium. Is quia vere est, etiam τοῦ ὄντος est particeps. Eidem etiam vel status vel motus tribuendus est, quoniam vel stat vel movetur, atque eatenus etiam ideam motus vel status participat. Praeterea ille etiam idem est ac secum ipso consentiens: unde venit in identitatis communionem. Denique idem ille diversus est a rebus et hominibus reliquis omnibus, ideoque diversitatis capax. Ex his omnibus autem denique colligitur, naturam Non - entis neutiquam enti esse contrariam, propterea quod non negetur esse, sed esse tantum dicatur aliud quid atque ens, sive quiddam ab ente diversum, aut, ut nostro more loquar, relative negatum. Veluti quum dicimus „homo non est bestia" quo nihil aliud significamus nisi hominem a bestia esse diversum, ita ut ipsius vis ac natura haudquaquam tollatur. Sed redeamus iam ad singulorum verborum ac sententiarum interpretationem.

τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἷόν τε εἶναι.] Quodcunque motui ac statui communiter tanquam attributum assignaverimus, id nec motus ipse nec status (*οὐδέτερον αὐτοῖν*) esse potest, quandoquidem ita contrariorum tollitur ratio. Id quod significatur verbis proximis: *περὶ γὰρ ἀμφότερα θάτερον κ. τ. λ.* quorum sententia haec est: nam alterum eorum utrumcunque (motus vel status) quando inest in utroque (motu vel

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Κίνησίς τε στήσεται καὶ στάσις αὖ κινηθήσεται· περὶ γὰρ ἀμφότερα θάτερον ὁποτερονοῦν γιγνόμενον αὐτοῖν ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὖ θάτερον
B ἐπὶ τοὐναντίον τῆς αὐτοῦ φύσεως, ἅτε μετασχὸν τοῦ ἐναντίου.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε.

ΞΕ. Μετέχετον μὴν ἄμφω ταὐτοῦ καὶ θατέρου.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μὴ τοίνυν λέγωμεν κίνησίν γ' εἶναι ταὐτὸν ἢ θάτερον, μηδ' αὖ στάσιν.

ΘΕΑΙ. Μὴ γάρ.

ΞΕ. Ἀλλ' ἆρα τὸ ὂν καὶ τὸ ταὐτὸν ὡς ἕν τι διανοητέον ἡμῖν;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἀλλ' εἰ τὸ ὂν καὶ τὸ ταὐτὸν μηδὲν διάφορον σημαίνετον, κίνησιν αὖ πάλιν καὶ στάσιν ἀμφότερα εἶναι λέγοντες ἀμφότερα οὕτως αὐτὰ ταὐτὸν ὡς ὄντα προσεροῦμεν.

C *ΘΕΑΙ.* Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἀδύνατον ἄρα ταὐτὸν καὶ τὸ ὂν ἓν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Τέταρτον δὴ πρὸς τοῖς τρισὶν εἴδεσιν εἶδος τὸ ταὐτὸν τιθῶμεν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ θάτερον ἆρα ἡμῖν λεκτέον πέμ-

P. 255. C. *εἶδος τὸ ταὐτὸν τιθῶμεν*] *εἶδος* om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* In antecedentibus Flor. c. *ἀδύνατον ἄρα τὸ ταὐτὸν καὶ τὸ ὂν ἓν εἶναι.*

Τί δέ; τὸ θάτερον ἆρα ἡμῖν] Ald. Steph. *ἄρα.* Bas. 2. Ven. *Ξ ἄρα μὴ λ.* Flor. a. c. i. *ἄρα* om. Zitt. Ven. *Σ.* Vind. *ἄρα μήν.*

τὰ δὲ πρὸς ἄλληλα] *ἄλλα* edit. Vett. Recte *ἄλληλα* Bodl. Vat. Ven. *ΠΣΞ.* Vind.

statu) alterum coget in contrariam sui naturam vertere, quoniam hoc alterum contrarii particeps factum est. Fac enim naturam *τοῦ ταὐτοῦ* ita quieti et statui propriam esse, ut motus idem sit prorsus quod *τὸ ταὐτόν*: certe motus non tantum in motu inerit, sed etiam in

πτον; ἢ τοῦτο καὶ τὸ ὂν ὡς δύ' ἄττα ὀνόματα ἐφ' ἑνὶ γένει διανοεῖσθαι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν.

ΞΕ. Ἀλλ' οἶμαί σε συγχωρεῖν τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐτὰ καθ' αὑτά, τὰ δὲ πρὸς ἄλληλα ἀεὶ λέγεσθαι.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ;

ΞΕ. Τὸ δ' ἕτερον ἀεὶ πρὸς ἕτερον. ἦ γάρ; D

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκ ἄν, εἴ γε τὸ ὂν καὶ τὸ θάτερον μὴ πάμπολυ διεφερέτην· ἀλλ' εἴπερ θάτερον ἀμφοῖν μετεῖχε τοῖν εἰδοῖν ὥςπερ τὸ ὄν, ἦν ἄν ποτέ τι καὶ τῶν ἑτέρων ἕτερον οὐ πρὸς ἕτερον· νῦν δὲ ἀτεχνῶς ἡμῖν ὅ τί περ ἂν ἕτερον ᾖ, συμβέβηκεν ἐξ ἀνάγκης ἑτέρου τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Λέγεις καθάπερ ἔχει.

ΞΕ. Πέμπτον δὴ τὴν θατέρου φύσιν λεκτέον ἐν τοῖς εἴδεσιν οὖσαν, ἐν οἷς προαιρούμεθα. E

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ διὰ πάντων γε αὐτὴν αὐτῶν φήσομεν εἶναι διεληλυθυῖαν· ἓν ἕκαστον γὰρ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων οὐ διὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μετέχειν τῆς ἰδέας τῆς θατέρου.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

Cap. XLI. *ΞΕ. Ὧδε δὴ λέγωμεν ἐπὶ τῶν πέντε καθ' ἓν ἀναλαμβάνοντες.*

ΘΕΑΙ. Πῶς;

D. *συμβέβηκεν ἐξ ἀνάγκης ἑτέρου τοῦτ'*] V. *συμβ. ἐξ ἀνάγκης πρὸς ἕτερον τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ἐστὶν εἶναι.* Sed *πρὸς* unus habet Par. E. rec. Genitivum *ἑτέρου* praebuerunt Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i: Ceteri *ἕτερον.* Pronomen *αὐτὸ* om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i:

statu; ita igitur status in motum abibit.

D. *ἀλλ' εἴπερ θάτερον*—] sed si diversitas particeps esset utriusque formae, sicuti *τὸ ὄν*, esset interdum aliquid eorum, quae diversa sunt, quod non ad aliud quid esset diversum; so gäbe es

ΞΕ. Πρῶτον μὲν κίνησιν, ὥς ἐστι παντάπασιν ἕτερον στάσεως. ἢ πῶς λέγομεν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐ στάσις ἄρ' ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

256 *ΞΕ.* Ἔστι δέ γε διὰ τὸ μετέχειν τοῦ ὄντος.

ΘΕΑΙ. Ἔστιν.

ΞΕ. Αὖθις δὴ πάλιν ἡ κίνησις ἕτερον ταὐτοῦ ἐστί.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Οὐ ταὐτὸν ἄρ' ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν αὕτη γ' ἦν ταὐτὸν διὰ τὸ μετέχειν αὖ πάντ' αὐτοῦ.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τὴν κίνησιν δὴ ταὐτόν τ' εἶναι καὶ μὴ ταὐτὸν ὁμολογητέον καὶ οὐ δυςχεραντέον. οὐ γὰρ ὅταν εἴπωμεν αὐτὴν ταὐτὸν καὶ μὴ ταὐτόν, ὁμοίως εἰρήκαμεν, ἀλλ' ὁπόταν μὲν ταὐτόν, διὰ τὴν μέθε-
B ξιν ταὐτοῦ πρὸς ἑαυτὴν οὕτω λέγομεν, ὅταν δὲ μὴ

E. ἢ πῶς λέγομεν] λέγωμεν Bodl. Vat. Ven. *ΔΠ.* Par. BCH. Flor. a. b. c. Zitt.

P. 256. B. ταὐτοῦ πρὸς ἑαυτὴν] V. αὐτήν. Recte Bodl. Vat. Ven. *Π.* Coisl. Par. ABCH. Flor. i. ἑαυτήν. Dein plu-

auch unter dem Verschiedenen etwas, was nicht in Beziehung auf ein Anderes verschieden wäre.

P. 256. Ἀλλὰ μὴν αὕτη γ' ἦν ταὐτὸν] „Quum non motus tantum, sed, quod et statim additis his διὰ τὸ μετέχειν πάντ' αὐτοῦ exprimitur et supra significatum est p. 254. D. οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαστον τοῖν μὲν δυοῖν ἕτερόν ἐστιν, αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταὐτόν, reliqua etiam omnia, τὸ ὄν, ἡ στάσις, ἡ κίνησις, atque adeo τὸ θάτερον, ad ἰδέαν τοῦ ταὐτοῦ referri aliquo modo queant: me quidem magnopere offendit istud αὕτη γε, haec quidem, quod quam vim habeat, plane non assequor. Aptius longe ac prope necessarium ad sensum fuerit αὖ πῄ γε, a Ficino quoque redditum: attamen idem quodammodo est propter participationem (motus). Sic deinde Οὐκοῦν κἂν εἴ πῃ μετελάμβανεν αὐτὴ κίνησις στάσεως, et mox, οὐχ ἕτερον ἄρ' ἐστί πῃ καὶ ἕτερον (ἡ κίνησις)." Heindorfius. In eandem sententiam disputavit Schleiermacherus. Vereor tamen ut mutatione opus sit. Nam argumentatio haec est:

ταὐτόν, διὰ τὴν κοινωνίαν αὖ θατέρου, δι' ἣν ἀποχωριζομένη ταὐτοῦ γέγονεν οὐκ ἐκεῖνο, ἀλλ' ἕτερον, ὥςτε ὀρθῶς αὖ λέγεται πάλιν οὐ ταὐτόν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν κἂν εἴ πῃ μετελάμβανεν αὐτὴ κίνησις στάσεως, οὐδὲν ἂν ἄτοπον ἦν στάσιμον αὐτὴν προςαγορεύειν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατά γε, εἴπερ τῶν γενῶν συγχωρησόμεθα τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι, τὰ δὲ μή.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐπί γε τὴν τούτου πρότερον ἀπόδειξιν ἢ τῶν νῦν ἀφικόμεθα, ἐλέγχοντες, ὡς ἔστι κατὰ φύσιν ταύτῃ. C

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Λέγωμεν δὴ πάλιν· ἡ κίνησίς ἐστιν ἕτερον τοῦ ἑτέρου, καθάπερ ταὐτοῦ τε ἦν ἄλλο καὶ τῆς στάσεως;

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαῖον.

ΞΕ. Οὐχ ἕτερον ἄρ' ἐστί πῃ καὶ ἕτερον κατὰ τὸν νῦν δὴ λόγον.

rimi cum Ald. Bas. 1. 2. *λέγωμεν.* Heindorfius coni. *ἀλλ' ὁπόταν μὲν ταὐτὸν λέγωμεν, διὰ τ. μ. — οὕτω λέγομεν.*
C. *ἡ κίνησίς ἐστιν ἕτερον*] *εἰ κίνησις* Bodl. Vat. et pr. Ven. *II.*

Mutatio diversa est ab identitate. Ergo non est identitas. Nihilominus haec ipsa esse antea videbatur identitas, propterea quod unum quodque identitatis est particeps (h. e. quod quidque in se unum idemque est). Itaque fatendum est *τὴν κίνησιν* esse pariter *ταὐτόν* atque *μὴ ταὐτόν*, quanquam id diversa ratione ita esse statuitur. Quodsi igitur aliquid mutandum est, scripserim equidem *αὐτή γε.*

B. *Οὐκοῦν κἂν εἴ πῃ μετελ.*] De repetito *ἂν* v. ad Gorg. p. 514. D. Apolog. p. 71. B. Pro *αὐτή* Astius *αὖ ἡ* coniecit, quod alicui verum videatur. Nisi forte verba sic volueris interpretari: Quin etiam si quo modo reciperet ipse motus statum, nihil absurdum esset motum nominare stabilem. Quae interpretatio si vera est, scribendum *αὐτὴ ἡ κίνησις*, quod equidem praeferam. Hoc ipsum autem fieri ita posse censet Theaetetus, siquidem *τῶν γενῶν τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι* existimentur, *τὰ δὲ μή*, h. e.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Τί οὖν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο; ἆρα τῶν μὲν τριῶν ἕτερον αὐτὴν φήσομεν εἶναι, τοῦ δὲ τετάρτου μὴ φῶμεν, ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ
D ὧν καὶ ἐν οἷς προὐθέμεθα σκοπεῖν;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ νῦν δὴ φανέντος.

ΞΕ. Ἀδεῶς ἄρα τὴν κίνησιν ἕτερον εἶναι τοῦ ὄντος διαμαχόμενοι λέγωμεν;

ΘΕΑΙ. Ἀδεέστατα μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ σαφῶς ἡ κίνησις ὄντως οὐκ ὂν ἐστι καὶ ὄν, ἐπείπερ τοῦ ὄντος μετέχει;

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Ἔστιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ ὂν ἐπί τε κινήσεως εἶναι καὶ κατὰ πάντα τά γένη· κατὰ πάντα
E γὰρ ἡ θατέρου φύσις ἕτερον ἀπεργαζομένη τοῦ ὄντος ἕκαστον οὐκ ὂν ποιεῖ, καὶ ξύμπαντα δὴ κατὰ ταὐτὰ οὕτως οὐκ ὄντα ὀρθῶς ἐροῦμεν, καὶ πάλιν, ὅτι μετέχει τοῦ ὄντος, εἶναί τε καὶ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει.

ἆρα τῶν μὲν τριῶν ἕτερον] V. *ἆρ' αὐτῶν μέν.* Bodl. Vat. Ven. *ΠΔΞΣ.* Vind. Coisl. Par. F. Flor. i. Zitt. *ἀρ' οὐ τῶν μέν.* Sed unice verum quod dedimus e Flor. a. b. c. Par. BCFH. *ἆρα τῶν μέν.* Mox vett. editt. omnia haec: *ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν* usque ad *διαμαχόμενοι λέγωμεν*, Eleatae attribuunt. Emendavit

si statum et motum inter se conciliari posse concedatur; quod ille sic pronuntiat, ut caute admodum *τὰ δὲ μή* addiderit, et maiorem tribuerit vim prioribus illis, *τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι.* Hoc non sentientes Heindorfius et Schleiermacherus intercidisse nonnulla putarunt atque locum coniecerunt sic esse scribendum: *οὐδὲν — προςαγορεύειν· νῦν δὲ οὐ μεταλαμβάνει. Θ. οὐ γὰρ οὖν. Ξ. ἄτοπον ἄρα στάσιμον αὐτὴν προςαγορεύειν. Θ. ὀρθότατά γε, εἴπερ κ. τ. λ.*

C. *ἆρα τῶν μὲν τριῶν ἕτερον*] Quid igitur postea? num a tribus quidem illis eam diversam esse dicemus, a quarto non dicemus? Male vett. editt. *ἆρ' αὐτῶν μέν*, quod Heindorfius mutavit in *ἆρ' αὖ τῶν μὲν τρ.* Bekkerus dedit *ἆρ' οὐ τῶν μ. τρ.* quod ferri non potest. Nos ex aliquot codd. *ἆρα τῶν μὲν τρ.* scriben-

ΞΕ. Περὶ ἕκαστον ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μέν ἐστι τὸ ὄν, ἄπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὂν αὐτὸ τῶν ἄλλων ἕτερον 257
εἶναι λεκτέον.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΞΕ. Καὶ τὸ ὂν ἄρ' ἡμῖν, ὅσαπερ ἐστὶ τὰ ἄλλα, κατὰ τοσαῦτα οὐκ ἔστιν. ἐκεῖνα γὰρ οὐκ ὂν ἓν μὲν αὐτό ἐστιν, ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τἆλλα οὐκ ἔστιν αὖ.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτως.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ ταῦτα οὐ δυσχεραντέον, ἐπείπερ ἔχει κοινωνίαν ἀλλήλοις ἡ τῶν γενῶν φύσις. εἰ δέ τις ταῦτα μὴ συγχωρεῖ, πείσας ἡμῶν τοὺς ἔμπροσθεν λόγους οὕτω πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Δικαιότατα εἴρηκας.

ΞΕ. Ἴδωμεν δὴ καὶ τόδε. B

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὁπόταν τὸ μὴ ὂν λέγωμεν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐναντίον τι λέγομεν τοῦ ὄντος, ἀλλ' ἕτερον μόνον.

Schleiermacherus.

P. 257. πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα] τὸ μ. τ. Bodl. Vat. Ven. *II.*

B. Ἴδωμεν δὴ καὶ τόδε] V. εἰδῶμεν, crebro errore, quem correxit Heindorf., consentiente Coislin.

dum putavimus. Nam illud οὐ, quod plerique codd. addunt, per errorem videtur esse invectum. Idem nunc videmus Schleiermachero quoque placuisse.

D. Ἔστιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης] H. e. ἔστιν ἄρα ἀναγκαῖον, de qua loquendi formula diximus ad Timaeum p. 28. A.

Περὶ ἕκαστον ἄρα — τὸ μὴ ὄν] Nam quum unicuique rei multa liceat attribuere, tum eadem infinitis modis a ceteris rebus differt.

P. 257. Καὶ τὸ ὂν ἄρ' ἡμῖν —] H. e. quot sunt aliae praeter τὸ ὂν naturae, ab eo diversae, toties τὸ ὂν etiam non esse dicendum est, quandoquidem quatenus ab his omnibus differt, eatenus relative non est.

εἰ δέ τις ταῦτα μὴ συγχωρεῖ] si quis autem haec non concedit, is persuadeat primum superioribus nostris rationibus rem sese habere aliter, atque

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἷον ὅταν εἴπωμέν τι μὴ μέγα, τότε μᾶλλόν τί σοι φαινόμεθα τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῦν τῷ ῥήματι.

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Οὐκ ἄρ', ἐναντίον ὅταν ἀπόφασις λέγηται σημαίνειν, συγχωρησόμεθα, τοσοῦτον δὲ μόνον, ὅτι τῶν ἄλλων τι μηνύει τὸ μὴ καὶ τὸ οὐ προτιθέμενα
C τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων, μᾶλλον δὲ τῶν πραγμάτων, περὶ ἅττ' ἂν κέηται τὰ ἐπιφθεγγόμενα ὕστερον τῆς ἀποφάσεως ὀνόματα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

Cap. XLII. *ΞΕ.* Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἡ θατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακεκερματίσθαι, καθάπερ ἐπιστήμη.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Μία μέν ἐστί που καὶ ἐκείνη, τὸ δ' ἐπί

σημαίνειν, συγχωρησόμεθα] Ven. *ΛΞΣ*. Vind. Par. H. Flor. a. b. c. i. Zitt. *συγχωρήσομεν*.

C. *ἴσχει τινὰ ἑαυτῆς ἰδίαν*] V. *ἴσχειν*. Sed recte Bodl. Vat. Ven. *ΠΛΞΠ*. Coisl. Par. BCH. alii *ἴσχει*, qnod et Heindorf. restituendum viderat. Tum *ἑαυτῆς* om. unus Par. E. male. Peius etiam vett. editt. *τέχναι τισὶν*, quod e Ven. *Π*. et Flor. i. emendatum.

D. *ἀλλ' ὅπῃ δὴ λέγωμεν*] V. *ἄλλο πῃ*. Veram lectionem debemus Ven. *Ξ*. In Ven. *ΣΠ*. Vat. et Par. B. scriptum est *ἀλ*-

sic quae sequuntur docere conetur.

B. *τότε μᾶλλόν τί σοι φ.*] Hoc sibi vult: eum, qui quid dicat non magnum esse, his verbis non significare parvum quiddam aut aequale, sed indicare tantummodo hoc, differre illud, de quo sermo sit, a magno, sive praedicatum magnitudinis ei esse abiudicandum. Quamobrem Aristoteles hanc negationem, quae ex comparatione ducitur, *στέρησιν* appellavit. Ceterum *καὶ πῶς;* ut sexcenties, vi et potestate negandi positum est.

ὅτι τῶν ἄλλων τι μηνύει —] sed hoc tantum, indicare istud *μή* vel *οὐ* nominibus praepositum diversum quiddam a sequentibus nominibus, vel potius a rebus, quibus imposita sunt nomina post negationem enuntiata. Iungenda enim

τῳ γιγνόμενον μέρος αὐτῆς ἕκαστον ἀφορισθὲν ἐπωνυμίαν ἴσχει τινὰ ἑαυτῆς ἰδίαν· διὸ πολλαὶ τέχναι D *τ' εἰσὶ λεγόμεναι καὶ ἐπιστῆμαι.*

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὰ τῆς θατέρου φύσεως μόρια μιᾶς οὔσης ταὐτὸν πέπονθε τοῦτο.

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν. ἀλλ' ὅπη δὴ λέγωμεν;

ΞΕ. Ἔστι τῷ καλῷ τι θατέρου μόριον ἀντιτιθέμενον;

ΘΕΑΙ. Ἔστι.

ΞΕ. Τοῦτ' οὖν ἀνώνυμον ἐροῦμεν ἤ τιν' ἔχον ἐπωνυμίαν;

ΘΕΑΙ. Ἔχον· ὃ γὰρ μὴ καλὸν ἑκάστοτε φθεγγόμεθα, τοῦτο οὐκ ἄλλου τινὸς ἕτερόν ἐστιν ἢ τῆς τοῦ καλοῦ φύσεως.

ΞΕ. Ἴθι νῦν τόδε μοι λέγε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; E

ΞΕ. Ἄλλο τι τῶν ὄντων τινὸς γένους ἀφορι-

λόπη δὴ λ. unde patet, quaenam sit vitii origo. Totus locus ante Heindorfium scribebatur hunc in modum: *Θ. τάχ' ἄν. Ξ. ἄλλο πη δὴ λέγωμεν. ἔστι τῷ κ. τ. λ.*

Ἴθι νῦν τόδε μοι λέγε] Flor. c. *ἴθι δὴ νῦν τ.*

E. *τινὸς γένους ἀφ.*] Vett. editt. *τινὸς ἑνὸς γένους.* Recte *ἑνὸς* om. Vat. Ven. *Π.* In Flor. a. b. c. Par. BCH. est *τινὸς ἑνὸς μέρους.* Flor. i. *τινός γε μέρους.* Dein Ald. Bas. 1. 2. et codd. omnes *ξυμβεβηκέναι* pro eo, quod Stephanus dedit, *ξυμβέβηκεν εἶναι.* Stephani lectionem unus Ven. Σ. confirmat, siquidem Bastio fides habenda: nam Bekkerus alia omnia narrat.

verba sunt sic: *ὅτι μηνύει τι τῶν ἄλλων τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων*, ita ut hic genitivus *τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων* ex *τῶν ἄλλων* pendeat. Pro *τὰ ἐπιφθεγγόμενα*, quod passive non dicitur, Heindorfius verisimiliter coniecit legendum esse *ἃ ἐπιφθεγγόμεθα.*

ἐπωνυμίαν ἴσχει τινὰ — ἑαυτῆς ἰδίαν] habet cognomen aliquod ipsi proprium. De *ἴδιον* cum genitivo iuncto vid. Politic. p. 305. B. C. Matthiae Gr. §. 315. 1. Male codd. nonnulli *ἑαυτῆς* omittunt, quod non videmus cur Heindorfius putaverit absone hic inculcatum esse.

E. *Ἄλλο τι τῶν ὄντων τινὸς γένους*] Nonne, quum separatur ab aliqua parte eorum, quae sunt, et rursus alicui eorum, quae sunt, opponitur, plane consequitur, ut *τὸ μὴ καλόν* esse existimandum sit? Nam quia diversum esse ab eo,

σθὲν καὶ πρός τι τῶν ὄντων αὖ πάλιν ἀντιτεθὲν οὕτω ξυμβέβηκεν εἶναι τὸ μὴ καλόν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ὄντος δὴ πρὸς ὂν ἀντίθεσις, ὡς ἔοικ', εἶναι συμβαίνει τὸ μὴ καλόν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα.

ΞΕ. Τί οὖν; κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἆρα μᾶλλον μὲν τὸ καλὸν ἡμῖν ἐστὶ τῶν ὄντων, ἧττον δὲ τὸ μὴ καλόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

258 ΞΕ. Ὁμοίως ἄρα τὸ μὴ μέγα καὶ τὸ μέγα αὐτὰ εἶναι λεκτέον;

ΘΕΑΙ. Ὁμοίως.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ μὴ δίκαιον τῷ δικαίῳ κατὰ ταὐτὰ θετέον πρὸς τὸ μηδέν τι μᾶλλον εἶναι θάτερον θατέρου;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Καὶ τἆλλα δὴ ταύτῃ λέξομεν, ἐπείπερ ἡ θατέρου φύσις ἐφάνη τῶν ὄντων οὖσα, ἐκείνης δὲ

E. Ὄντος δὴ πρὸς ὂν ἀντίθεσις] V. ἡ ἀντίθεσις. Articulum omisi cum Bodl. Vat. Ven. *Π*. Dein vulgo εἶναί τι συμβ. Pronomen τι recte delevit Steph. Deesse illud videtur in Flor. c. i.
P. 258. C. καὶ τὸ μὴ μέγα μὴ μέγα καὶ τὸ μὴ καλὸν

quod est, existimatur, facile apparet, ipsum quoque esse iudicari oportere.

Ὄντος δὴ πρὸς ὂν ἀντίθεσις —] Iunge: τὸ μὴ καλὸν δὴ συμβαίνει εἶναι, ὡς ἔοικε, ἀντίθεσις ὄντος πρὸς ὄν. In qua verborum iunctura quid τι vulgo post εἶναι inculcatum sibi velit, equidem non assequor. Nimirum ortum illud ex glossemate est, siquidem ad ὂν in margine fuit adscriptum, sed deinde alieno loco inculcatum. Recte igitur illud de Cornarii sententia delevit Stephanus, quamvis codicibus adversantibus. Nam Florentini tantum nonnulli illud videntur omittere. Articulum ἡ vulgo ante ἀντίθεσιν intrusum item delevimus, consentientibus optimis codicibus. Tollendum censuit etiam Stephanus.

P. 258. *Οὐκοῦν, ὡς ἔοικεν, ἡ τῆς θατέρου —*] Itaque, sicuti videtur, oppositio naturae partis alicuius ad diversi genus pertinentis et naturae eius, quod est, non minus, si ita dicere fas est, quam ipsum τὸ ὂν essentia est, non contrarium quid illius significans, sed hoc tantum, diversum ab illo. Pro οὐσία ἐστὶν Heindorfius e Simplicio in Aristot. Phys. I. f. 53. 2. οὖσα reposuit: quo

ουσης ἀνάγκη δὴ καὶ τὰ μόρια αὐτῆς μηδενὸς ἧττον ὄντα τιθέναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Οὐκοῦν, ὡς ἔοικεν, ἡ τῆς θατέρου μορίου φύσεως καὶ τῆς τοῦ ὄντος πρὸς ἄλληλα ἀντικειμένων ἀντίθεσις οὐδὲν ἧττον, εἰ θέμις εἰπεῖν, αὐτοῦ τοῦ ὄντος οὐσία ἐστίν, οὐκ ἐναντίον ἐκείνῳ σημαίνουσα, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, ἕτερον ἐκείνου. B

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Τίν' οὖν αὐτὴν προσείπωμεν;

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι τὸ μὴ ὄν, ὃ διὰ τὸν σοφιστὴν ἐζητοῦμεν, αὐτό ἐστι τοῦτο.

ΞΕ. Πότερον οὖν, ὥςπερ εἶπες, ἔστιν οὐδενὸς τῶν ἄλλων οὐσίας ἐλλειπόμενον, καὶ δεῖ θαῤῥοῦντα ἤδη λέγειν, ὅτι τὸ μὴ ὂν βεβαίως ἐστὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἔχον; ὥςπερ τὸ μέγα ἦν μέγα καὶ τὸ καλὸν ἦν C καλὸν καὶ τὸ μὴ μέγα * μὴ μέγα καὶ τὸ μὴ καλὸν * μὴ καλὸν, οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴ ὂν κατὰ ταὐτὸν ἦν τε καὶ ἔστι μὴ ὄν, ἐνάριθμον τῶν πολλῶν ὄντων

μὴ καλόν] Libri omnes: καὶ τὸ μὴ μέγα καὶ τὸ μὴ καλόν, οὕτω δέ. Verum restituit Boeckh. in Min. p. 150. Dein Heindorf. coni. ἐνάριθμον ὄν vel εἶδος ἕν ὄν. Post ἀπιστίαν Bodl. Vat. Ven. *Π.* ἔχομεν om.

recepto perire manifestum est vim verborum εἰ θέμις εἰπεῖν.

B. *Τίν' οὖν αὐτὴν προςείπωμεν;*] Sc. ταύτην τὴν ἀντίθεσιν; quo nomine eam appellemus?

C. *καὶ τὸ μὴ μέγα μὴ μέγα*] Alterum μὴ μέγα et μὴ καλόν in libris deest. Restituendum vidit Boeckhius in Minoem. p. 150. quem etiam Heindorfius, Schleiermacherus et Bekkerus secuti sunt ducem. Mox quod οὕτω δέ post ὥςπερ infertur, multa id genus exempla attulit Heindorf. ad Phaedon. p. 72. C. Post ἐνάριθμον Heindorf. ὂν inserendum putabat, quo non opus. Ceterum haec: ὥςπερ τὸ μέγα ἦν — εἶδος ἕν, ne mireris sic sine coniunctionis alicuius ligamento superioribus accedere; alia id genus exempla ad Phaedon. p. 61. D. Gorg. p. 448. E. Cratyl. p. 433. A. Theaet. p. 172. D. Rempubl. VIII. p. 552. C. collegimus. Sic explicandus etiam locus Sophoclis est Aiac. 820 sqq. καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους ξυναρπάσειαν· ὥςπερ εἰςορῶσ' ἐμὲ αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς πρὸς τῶν φιλίστων ἐγγόνων (sic corr.) ὀλοίατο. quem iniuria viri docti in malae fraudis suspicionem vocarunt.

εἶδος ἕν; ἤ τινα ἔτι πρὸς αὐτό, ὦ Θεαίτητε, ἀπιστίαν ἔχομεν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν.

Cap. XLIII. ΞΕ. Οἶσθ' οὖν, ὅτι Παρμενίδῃ μακροτέρως τῆς ἀποῤῥήσεως ἠπιστήκαμεν;

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Πλεῖον ἢ κεῖνος ἀπεῖπε σκοπεῖν, ἡμεῖς εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ζητήσαντες ἀπεδείξαμεν αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

D ΞΕ. Ὅτι ὁ μέν πού φησιν· οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτ' οὐδαμῇ, εἶναι μὴ ὄντα, ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.

ΘΕΑΙ. Λέγει γὰρ οὖν οὕτως.

Οἶσθ' οὖν, ὅτι Παρμενίδῃ] Sic Ald. Bas. 1. 2. Simpl. in Arist. Phys. f. 29. 2. et codd. omnes. Sed Stephanus, a Cornario inductus, edidit: Παρμενίδου μακροτέρω τῆς ἀποῤῥήσεως ἀφεστήκαμεν.

D. οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτ' οὐδαμῇ] V. ad p. 237. A.

C. Οἶσθ' οὖν, ὅτι Παρμενίδῃ —] Stephanus de coniectura Cornarii scripsit Παρμενίδου μακροτέρως τῆς ἀποῤῥήσεως ἀφεστήκαμεν, praeter librorum fidem et auctoritatem. Nimirum non meminit vir egregius ἀπιστεῖν subinde idem esse quod ἀπειθεῖν. v. ad Apolog. Socr. p. 29. C. et Theaet. p. 146. B. Quocirca sententia verborum haec est: Scin' tu nos Parmenidi non fuisse morigeros? Quibus quod addit μακροτέρως τῆς ἀποῤῥήσεως, id nihil aliud significat quam hoc: praeter eius interdictum, sive ulterius quam vetuit, egressi. Hoc vero quorsum pertineat et quid sibi velit, ex iis, quae statim adiiciuntur, perspicuum esse debet. Timaeus Gloss. Ἀπόῤῥησις· ἀπαγόρευσις. Pollux II. 127. Πλάτων δὲ ἀπόῤῥησιν τὴν ἀπαγόρευσιν. De comparativo μακροτέρως conf. μειζόνως Politic. p. 300. B. βελτιόνως De Rep. VI. p. 484. A. Alcib. I. p. 127. E. μειζόνως De Rep. VI. p. 509. A. Legg. IX. p. 867. C. Thucyd. I. 130. Eurip. Hecub. 1111. μειόνως Sophocl. Oed. Col. v. 104. σωφρονεστέρως Eurip. Iphig. Aul. v. 379. ubi ita Stobaeus. εὐρυτέρως Aristoph. Lysistr. v. 319. ἐνδεεστέρως Thucyd. II. 35. ἀγροικοτέρως Plat. Reip. II. p. 361. extr. μαλθακοτέρως Sophist. p. 230. A. Sed satis iam munitum credimus Platonicum hoc μακροτέρως.

Πλεῖον ἢ κεῖνος ἀπεῖπε σκοπεῖν—] Hic aut ego prorsus coecutio, aut Platonis oratio ingenti labe contaminata est. Nam ipsa sententia pro ἀπεῖπε verbum contrariae significationis requirit, siquidem hoc dicit Eleates: Plus quam nobis ille anquirere concessit (non vetuit) nos ei demonstravimus ulterius etiam quaerentes. Quamobrem scriben-

ΞΕ. Ἡμεῖς δέ γε οὐ μόνον ὡς ἔστι τὰ μὴ ὄντα ἀπεδείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ὃ τυγχάνει ὂν τοῦ μὴ ὄντος ἀπεφηνάμεθα· τὴν γὰρ θατέρου φύσιν ἀποδείξαντες οὖσάν τε καὶ κατακεκερματισμένην ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα πρὸς ἄλληλα, τὸ πρὸς τὸ ὂν ἕκαστον E μόριον αὐτῆς ἀντιτιθέμενον ἐτολμήσαμεν εἰπεῖν ὡς αὐτὸ τοῦτό ἐστιν ὄντως τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. Καὶ παντάπασί γε, ὦ ξένε, ἀληθέστατά μοι δοκοῦμεν εἰρηκέναι.

ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἡμᾶς εἴπῃ τις ὅτι τοὐναντίον τοῦ ὄντος τὸ μὴ ὂν ἀποφαινόμενοι τολμῶμεν λέγειν ὡς ἔστιν. ἡμεῖς γὰρ περὶ μὲν ἐναντίου τινὸς αὐτῷ χαίρειν πάλαι λέγομεν, εἴτ᾽ ἔστιν εἴτε μή, λόγον

Pro διζήσιος hic quoque διζήμενος Flor. a. b. c. Par. BCH. Tum vett. editt. τὰ μὴ ὄντα ὡς ἔστιν, quod e Bodl. Vat. Ven. Π. Flor. i. mutatum.

E. τὸ πρὸς τὸ ὂν ἕκαστον] V. ἑκάστου. Veram lectionem servavit Simplicius.

dum putamus: Πλεῖον, vel πλείω, ὃ δὴ κεῖνος ἀπεῖπε σκοπεῖν, ἡμεῖς κ. τ. λ., h. e. Plus; id quod scilicet ille exquirere vetuit, nos ulterius quaerentes ei demonstravimus. Ad εἰς τὸ πρόσθεν ζητεῖν apte comparaveris illa Protagor. p. 357. D. ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ὡμολογήκατε, h. e. ulterius etiam progredientes concessistis.

D. οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτο] V. ad p. 237. A.

E. τὸ πρὸς τὸ ὂν ἕκαστον μόριον αὐτῆς] H. e. τὸ μόριον αὐτῆς πρὸς τὸ ὂν ἕκαστον ἀντιτιθέμ. particulam eius enti cuique oppositam ausi sumus iudicare esse revera illud ipsum τὸ μὴ ὄν. Ex quo apparet, falso scribi in vett. editt. ἑκάστου, quod correctum ex Simplicio est.

Μὴ τοίνυν ἡμᾶς εἴπῃ] Videntur tangi Megarici, qui Platoni hac in re inconstantiam exprobravissent. Schleiermacherus tamen Antisthenem significari censet. Nec nos huic opinioni magnopere reluctemur.

ἡμεῖς γὰρ περὶ μὲν ἐναντίου —] Dudum enim nos de aliquo ei (τῷ ὄντι) contrario incuriosi sumus, sitne an non sit, consentaneum rationi aut a ratione alienum. conf. supra p. 237. B. C. D. E. Λέγειν χαίρειν περί τινος non aliter dicitur atque ἐᾶν περί τινος. Protagor. p. 347. C. περὶ μὲν ᾀσμάτων καὶ ἐπῶν ἐάσωμεν. sc. λέγειν. Alcibiad. I. p. 113. D. ἐάσαντες οὖν περὶ αὐτῶν. conf. Wyttenbach. ad Plutarch. De L. N. V. p. 4. Post ἄλογον quod Heindorfius ὂν excidisse suspicatur, ignoravit vir doctus illam loquendi consuetudinem, de qua explicavimus ad Gorg. p. 501. A. Addimus nunc Tim. p.

259 ἔχον ἢ καὶ παντάπασιν ἄλογον· ἃ δὲ νῦν εἰρήκαμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ἢ πεισάτω τις ὡς οὐ καλῶς λέγομεν ἐλέγξας, ἢ μέχριπερ ἂν ἀδυνατῇ, λεκτέον καὶ ἐκείνῳ καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι συμμίγνυταί τε ἀλλήλοις τὰ γένη καὶ τό τε ὂν καὶ θάτερον διὰ πάντων καὶ δι' ἀλλήλων διεληλυθότα τὸ μὲν ἕτερον μετασχὸν τοῦ ὄντος ἔστι μὲν διὰ ταύτην τὴν μέθεξιν, οὐ μὴν ἐκεῖνό γε, οὗ μετέσχεν, ἀλλ' ἕτερον, ἕτερον δὲ τοῦ ὄντος ὄν ἐστι σαφέστατα ἐξ ἀνάγκης
B εἶναι μὴ ὄν· τὸ δὲ ὂν αὖ θατέρου μετειληφὸς ἕτερον τῶν ἄλλων ἂν εἴη γενῶν, ἕτερον δ' ἐκείνων ἁπάντων ὂν οὐκ ἔστιν ἕκαστον αὐτῶν οὐδὲ ξύμπαντα τὰ ἄλλα πλὴν αὐτό, ὥςτε τὸ ὂν ἀναμφιςβητήτως αὖ μυρία ἐπὶ μυρίοις οὐκ ἔστι, καὶ τἆλλα δὴ καθ' ἕκαστον οὕτω καὶ ξύμπαντα πολλαχῇ μὲν ἔστι, πολλαχῇ δ' οὐκ ἔστιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ ταύταις δὴ ταῖς ἐναντιώσεσιν εἴτε ἀπιστεῖ τις, σκεπτέον αὐτῷ καὶ λεκτέον βέλτιόν τι τῶν

P. 259. *ὅτι συμμίγνυταί τε ἀλλ.*] *τε* additum e Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i. Simplic. Paulo ante Simpl. *καθάπερ καὶ ἡμεῖς λέγομεν*, invitis Platonis codicibus.
ἔστι σαφέστατα ἐξ ἀνάγκης] *ἔστι* om. Simpl.
B. *σκεπτέον αὐτῷ καὶ λ.*] Sic Bodl. Vat. Ven. *ΠΣΞ*.

68. D. *ὡς ἐπιστάμενος ἅμα καὶ δυνατός*. De Rep. II. p. 364. A. *πλουσίους (ὄντας) καὶ ἄλλας δυνάμεις ἔχοντας*. Ibid. VIII. in. *ἴδιον μὲν οὐδενὶ ἐχούσας, κοινὰς δὲ πᾶσι*. Ibid. X. p. 599. A. *ἀπέχοντα καὶ ῥᾴδια ποιεῖν*.

P. 259. *ἔστι σαφέστατα ἐξ ἀνάγκης*] H. e. *ἐστὶ σαφέστατα ἀναγκαῖον*. v. ad p. 256. D.

C. *τὸ ταῦτα ἐάσαντα ὡς δυνατὰ —*] scilicet haec sinentem tanquam ea, quae fieri possint, ea quae dicuntur posse singulatim explorare et mente atque cogitatione consequi, sive quis id quod diversum est quodammodo idem esse dicat, sive quod idem est, diversum, ea ratione et secundum illud ipsum, quod ille dixerit horum alterutri (diverso et *τῷ αὐτῷ*) accidere. Illud igitur laudabile et gloriosum esse censet, si quis caussas ac rationes accurate cognoscere studeat, cur alii de identitate ac diversitate isto modo sentiant, neque pro arbitrio hac in re agat, sed sese totum in alterius quasi mentem insinuare conetur. Quod deinceps negat facere adversarios, qui apagogica quam vocant utentes disserendi

νῦν εἰρημένων· εἴτε ὥς τι χαλεπὸν κατανενοηκὼς χαίρει τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα τοτὲ δ' ἐπὶ θάτερα τοὺς λόγους ἕλκων, οὐκ ἄξια πολλῆς σπουδῆς ἐσπούδακεν, ὡς οἱ νῦν λόγοι φασί. τοῦτο μὲν γὰρ οὔτε τι κομψὸν οὔτε χαλεπὸν εὑρεῖν, ἐκεῖνο δ' ἤδη καὶ χαλεπὸν ἅμα καὶ καλόν. C

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὃ καὶ πρόσθεν εἴρηται, τὸ ταῦτα ἐάσαντα ὡς δυνατὰ τοῖς λεγομένοις οἷόν τ' εἶναι καθ' ἕκαστον ἐλέγχοντα ἐπακολουθεῖν, ὅταν τέ τις ἕτερον ὄν πῃ ταὐτὸν εἶναι φῇ καὶ ὅταν ταὐτὸν ὂν ἕτερον, ἐκείνῃ καὶ κατ' ἐκεῖνο, ὅ φησι τούτων πεπονθέναι πότερον. τὸ δὲ ταὐτὸν ἕτερον ἀποφαίνειν ἀμηγέπῃ καὶ τὸ θάτερον ταὐτὸν καὶ τὸ μέγα σμικρὸν καὶ τὸ ὅμοιον ἀνόμοιον, καὶ χαίρειν οὕτω τἀναντία ἀεὶ προφέροντα ἐν τοῖς λόγοις, οὔτε τις ἔλεγχος οὗτος ἀληθινὸς ἄρτι τε τῶν ὄντων τινὸς ἐφαπτομένου δῆλος νεογενὴς ὤν. D

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

Vind. Flor. i. Zitt. Legebatur ἐπισκεπτέον.

D. *ἐκείνῃ καὶ κατ' ἐκεῖνο — πότερον*] Haec temere censebat Cornarius eiici oportere. Pro *τούτων*, quod habent Coisl. Ven. *Δ*. Par. BCEFH. Flor. a. c. et corr. *Π*., vett. editt. *τούτῳ*. Bodl. Vat. Ven. *ΞΣ*. et pr. *Π*. *τοῦτο*. Vind. *τοῦτον*.

ratione arbitrarie praedicata connectebant atque inde efficere conabantur, non licere uni eidemque rei plures attributiones proprias putare. Quod si ex me quaeris quinam ita fecerint, in promtu est responsio. Fecerunt enim Megarici, qui praedicatorum varietatem omnem tollebant. Vide quae de hac re nuper in Prolegg. ad Parmenidem libro I. sect. II. p. 38 sqq. et 63 sqq. exposuimus, collato loco Sophistae p. 246. B sqq. et 251. A sqq. Iidem etiam apagogica disserendi via usi esse videntur, secuti hac in re Zenonis Eleatici exemplum, de quo v. Prolegg. ad Parmenid. p. 32.

D. *ἄρτι τε τῶν ὄντων τινὸς ἐφαπτομένου δῆλος νεογενὴς ὤν*] H. e. ac manifesto ista novitia est inquisitio hominis alicuius, qui nuper demum ea quae sunt attingere coepit. Num igitur Euclides Megaricus his verbis notatur? an aliquis Socraticorum, qui Eristicorum rationem amplexus erat? Hoc si est, Antisthenem intelligere licebit, quem constat docuisse, de unaquaque re illud ipsum tantummodo praedicari licere, quod ipsa natura sua esset: ut quum dicimus mensa est

Cap. XLIV. *ΞΕ.* Καὶ γάρ, ὦ 'γαθέ, τό γε πᾶν ἀπὸ παντὸς ἐπιχειρεῖν ἀποχωρίζειν ἄλλως τε οὐκ
E ἐμμελὲς καὶ δὴ καὶ παντάπασιν ἀμούσου τινὸς καὶ ἀφιλοσόφου.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τελεωτάτη πάντων λόγων ἐστὶν ἀφάνισις τὸ διαλύειν ἕκαστον ἀπὸ πάντων· διὰ γὰρ τὴν ἀλλήλων τῶν εἰδῶν συμπλοκὴν ὁ λόγος γέγονεν ἡμῖν.

260 *ΘΕΑΙ.* Ἀληθῆ.

ΞΕ. Σκόπει τοίνυν, ὡς ἐν καιρῷ νῦν δὴ τοῖς τοιούτοις διεμαχόμεθα καὶ προςηναγκάζομεν ἐᾶν ἕτερον ἑτέρῳ μίγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. Πρὸς δὴ τί;

ΞΕ. Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῖν τῶν ὄντων ἕν τι γενῶν εἶναι. τούτου γὰρ στερηθέντες, τὸ μὲν μέγιστον, φιλοσοφίας ἂν στερηθεῖμεν, ἔτι δ' ἐν τῷ παρόντι δεῖ λόγον ἡμᾶς διομολογήσασθαι, τί ποτ' ἐστίν, εἰ δὲ ἀφῃρέθημεν αὐτὸ μηδ' εἶναι τὸ παράπαν, οὐ-

P. 260. *ὡς ἐν καιρῷ νῦν δή*] V. *δὴ νῦν*, quod ex codd. plurimis optimisque correctum.

Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῖν] *τὸν* om. Bodl. Coisl. Vind. alii nonnulli. male.

mensa; olus est olus; homo est homo. Aristotel. Metaphys. V. 29. *διὸ Ἀντισθένης ᾤετο εὐήθως μηδὲν ἀξιῶν λέγεσθαι πλὴν τῷ οἰκείῳ λόγῳ, ἓν ἐφ' ἑνός· ἐξ ὧν συνέβαινε μὴ εἶναι ἀντιλέγειν.* Ibid. VIII. 3. *ὥςτε ἡ ἀπορία, ἣν οἱ Ἀντισθένειοι καὶ οἱ οὕτως ἀπαίδευτοι ἠπόρουν, ἔχει τινὰ καιρόν, ὅτι οὐκ ἔστι τὸ τί ἐστιν ὁρίσασθαι· τὸν γὰρ ὅρον λόγον εἶναι μακρόν· ἀλλὰ ποῖον μέν τί ἐστιν ἐνδέχεσθαι καὶ διδάξαι, ὥςπερ ἀργύριον, τί μέν ἐστιν, οὔ, ὅτι δὲ οἷον καττίτερος.* conf. etiam Aristot. Phys. I. 2. ibique Simplicium fol. 20. a. b. et Top. I. 9. Utut est, illud quidem pro certo et explorato habemus, explodi hic rationem Megaricorum, aliorumque, qui ei essent addicti.

P. 260. *ὡς ἐν καιρῷ νῦν δὴ τοῖς τ.*] quam opportune nunc cum istiusmodi hominibus pugnaverimus, eosque coëgerimus, ut alterum cum altero commisceri concederent.

Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῖν — εἶναι] Ut appareat, orationem nobis unum aliquod esse eorum quae sunt generum. Facile aliquis hic in isto *γενῶν* haereat. Quid enim? rectene *ὁ λόγος* vocari potest *γένος τι ὄν*? Imo vero

δὲν ἂν ἔτι που λέγειν οἷοί τ' ἦμεν. ἀφῃρέθημεν δ' ἄν, εἰ συνεχωρήσαμεν μηδεμίαν εἶναι μῖξιν μηδενὶ B
πρὸς μηδέν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς τοῦτό γε. λόγον δὲ διότι νῦν διομολογητέον οὐκ ἔμαθον.

ΞΕ. Ἀλλ' ἴσως τῇδ' ἑπόμενος ῥᾷστ' ἂν μάθοις.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὸ μὲν δὴ μὴ ὂν ἡμῖν ἕν τι τῶν ἄλλων γένος ὂν ἀνεφάνη, κατὰ πάντα τὰ ὄντα διεσπαρμένον.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον, εἰ δόξῃ τε καὶ λόγῳ μίγνυται.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Μὴ μιγνυμένου μὲν αὐτοῦ τούτοις ἀναγκαῖον ἀληθῆ πάντ' εἶναι, μιγνυμένου δὲ δόξα τε ψευδὴς C
γίγνεται καὶ λόγος· τὸ γὰρ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν ἢ λέγειν, τοῦτ' ἐστί που τὸ ψεῦδος ἐν διανοίᾳ τε καὶ λόγοις γιγνόμενον.

αὐτὸ μηδ' εἶναι] *μηδὲν* Bodl. Vat. Ven. *Π*.

B. *γένος ὂν ἀνεφάνη*] *ὂν* additum nuper denuo e Bodl. Vat. Ven. *Π*.

significatur hoc, orationem iam inter eas res numerari posse, quae revera sunt, quandoquidem sublata praedicatorum copulatione ne illa quidem esset extitura. Itaque Heusdius non absurde legendum coniecit *τῶν πολλῶν ὄντων ἕν τι γενῶν*, sicuti supra p. 258. C. *ἐνάριθμον τῶν πολλῶν ὄντων εἶδος ἕν*. Melius etiam scripseris *γένος*. Sed omnium optimum fuerit nihil mutare. conf. p. 260. D.

ἔτι δὲ ἐν τῷ παρόντι δεῖ —] praeterea in praesenti oportet inter nos hoc convenire, quidnam tandem oratio sit.

εἰ δὲ ἀφῃρέθημεν αὐτὸ μηδ' εἶναι τὸ παράπαν] H. e. *ὥστε μηδ' εἶναι τὸ παράπαν αὐτό*. Similiter Thucyd. VII. 6. *ὥστε — ἐκείνους καὶ παντάπασιν ἀποστερηκέναι, εἰ καὶ κρατοῖεν, μὴ ἂν ἔτι σφᾶς ἀποτειχίσαι*. Nec multum abludit locus Plat. Legg. I. p. 635. A. *αὐτοὶ δ' ἕνεκα γήρως ἀφείμεθ' ὑπὸ τοῦ νομοθέτου — μηδὲν ἂν πλημμελεῖν*. Rem optime exposuit Hermannus ad Viger. p. 810. n. 271. Mox de formula *οὐκ ἔμαθον* conf. supra p. 228. A. et mox p. 262. A. Politic. p. 306. A. Theaet. p. 192. E. De Rep. I. p. 339. A. III. p. 413. B. al.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ὄντος δέ γε ψεύδους ἔστιν ἀπάτη.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἀπάτης οὔσης εἰδώλων τε καὶ εἰκόνων ἤδη καὶ φαντασίας πάντα ἀνάγκη μεστὰ εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τὸν δέ γε σοφιστὴν ἔφαμεν ἐν τούτῳ πού
D τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι μέν, ἔξαρνον δὲ γεγονέναι τὸ παράπαν μηδ' εἶναι ψεῦδος· τὸ γὰρ μὴ ὂν οὔτε διανοεῖσθαί τινα οὔτε λέγειν· οὐσίας γὰρ οὐδὲν οὐδαμῇ τὸ μὴ ὂν μετέχειν.

ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα.

ΞΕ. Νῦν δέ γε τοῦτο μὲν ἐφάνη μετέχον τοῦ ὄντος, ὥστε ταύτῃ μὲν ἴσως οὐκ ἂν μάχοιτο ἔτι· τάχα δ' ἂν φαίη τῶν εἰδῶν τὰ μὲν μετέχειν τοῦ μὴ ὄντος, τὰ δ' οὔ, καὶ λόγον δὴ καὶ δόξαν εἶναι τῶν οὐ μετεχόντων. ὥστε τὴν εἰδωλοποιικὴν καὶ φαντα-
E στικήν, ἐν ᾗ φαμὲν αὐτὸν εἶναι, διαμάχοιτ' ἂν πάλιν ὡς παντάπασιν οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ δόξα καὶ λόγος οὐ κοινωνεῖ τοῦ μὴ ὄντος· ψεῦδος γὰρ τὸ παρά-

D. Τὸν δέ γε σοφιστὴν] γε om. Bodl. Vat. Ven. Π.

D. ὥστε τὴν εἰδωλοποιικὴν] V. εἰδωλοποιητικήν. Illud hic quoque tuentur Bodl. Vat. Ven. Π Δ. Coisl. Par. B C H. Flor. a. b. c. i. conf. ad p. 225. A. 235. B.

ψεῦδος γὰρ τὸ παράπαν] τὸ γὰρ παράπαν Bodl. Vat. et pr. Ven. Π.

C. ἐν τούτῳ που τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι] Hoc ἐν ne mireris, continetur in perfecto καταπεφευγέναι notio commorandi. Apte contulit Heindorfius Xenoph. Hell. IV. 5, 5. οἱ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες ἐξῄεσαν. Similia ad Euthydem. p. 292. E. congessimus.

E. δόξαν καὶ φαντασίαν] H. e. opinionem atque visionem, Meinung und Vorstellung s. Wahrnehmung, ut paullo ante D. et 264. A. Theaet. 152. C. 161. E. al. In proximis τῷ ὄντι iungas cum τὴν κοινωνίαν, de qua structura v. ad p. 252. D.

P. 261. προβλημάτων γέμειν] Faceta in his verbis inest ambiguitas, quum πρόβλημα dicatur etiam propugnaculum ac munimentum cuiuscunque generis, quo quis se defendit et hostilem impetum propulsat. Hinc manet deinde

παν οὐκ εἶναι ταύτης μὴ συνισταμένης τῆς κοινωνίας. διὰ ταῦτ᾽ οὖν λόγον πρῶτον καὶ δόξαν καὶ φαντασίαν διερευνητέον ὅ τί ποτ᾽ ἐστίν, ἵνα φανέντων καὶ τὴν κοινωνίαν αὐτῶν τῷ μὴ ὄντι κατίδωμεν, κατιδόντες δὲ τὸ ψεῦδος ὂν ἀποδείξωμεν, ἀποδείξαντες 261
δὲ τὸν σοφιστὴν εἰς αὐτὸ ἐνδήσωμεν, εἴπερ ἔνοχός ἐστιν, ἢ καὶ ἀπολύσαντες ἐν ἄλλῳ γένει ζητῶμεν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ δέ γε, ὦ ξένε, ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τὸ περὶ τὸν σοφιστὴν κατ᾽ ἀρχὰς λεχθέν, ὅτι δυςθήρευτον εἴη τὸ γένος. φαίνεται γὰρ οὖν προβλημάτων γέμειν, ὧν ἐπειδάν τι προβάλῃ, τοῦτο πρότερον ἀναγκαῖον διαμάχεσθαι πρὶν ἐπ᾽ αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφικέσθαι. νῦν γὰρ μόγις μὲν τὸ μὴ ὂν ὡς οὐκ ἔστι προβληθὲν διεπεράσαμεν, ἕτερον δὲ προ- B
βέβληται, καὶ δεῖ δὴ ψεῦδος ὡς ἔστι καὶ περὶ λόγον καὶ περὶ δόξαν ἀποδεῖξαι, καὶ μετὰ τοῦτο ἴσως ἕτερον, καὶ ἔτ᾽ ἄλλο μετ᾽ ἐκεῖνο· καὶ πέρας, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν φανήσεταί ποτε.

ΞΕ. Θαῤῥεῖν, ὦ Θεαίτητε, χρὴ τὸν καὶ σμικρόν τι δυνάμενον εἰς τὸ πρόσθεν ἀεὶ προϊέναι. τί γὰρ ὅ γ᾽ ἀθυμῶν ἐν τούτοις δράσειεν ἂν ἐν ἄλλοις,

P. 261. *εἰς αὐτὸ ἐνδήσωμεν*] Vett. editt. *αὐτόν*. Recte *αὐτὸ* Ven. Ξ. Flor. b. i. In Bas. 2. est *αὐτὸν σοφιστήν*, unde Heindorf. coni. *αὖ τὸν σοφ.*

Κομιδῇ δέ γε, ὦ ξένε] *δέ* addidi e Bodl. Vat. Ven. *Π*. Statim post vett. editt. *δυςθήρατον*, quod cum Bodl. Vat. Ven. *Π Λ*. Coisl. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i. in *δυςθήρευτον* mutavimus.

in metaphora, *ἀναγκαῖον* dicens *τοῦτο διαμάχεσθαι* et *ἐπ᾽ αὐτὸν ἀφικέσθαι, μόγις τὸ προβληθὲν διεπεράσαμεν κ. τ. λ.* Quin etiam affert proverbium: *σχολῇ που ὅ γε τοιοῦτος ἄν ποτε ἕλοι πόλιν*, de quo Erasmus Adagg. IV. p. 941. ac denique addit: *τὸ τοι μέγιστον ἡμῖν τεῖχος ᾑρημένον ἂν εἴη*. Haec monenda videbantur, ut suavissima allegoria, quae per totum locum dominatur, ab omnibus perciperetur.

B. *τί γὰρ ὅ γε ἀθυμῶν ἐν τούτοις δρ.*] quid enim is, qui vel in talibus (quae leviora sunt ac faciliora) animum despondeat, in aliis faciet, quum in iis aut nihil proficiat aut etiam rursus retro fuerit reiectus? Nam *ἐν ἐκείνοις* pertinet ad proxime praegressum *ἐν ἄλλοις*. Pro *ἀνύτων* vett. editt. *τῷ ταῦ* geminato *ἀνύττων*, quam formam barbaram vocat

ἢ μηδὲν ἐν ἐκείνοις ἀνύτων ἢ καὶ πάλιν εἰς τοὔπισθεν ἀπωσθείς; σχολῇ που, τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν
C λεγόμενον, ὅ γε τοιοῦτος ἄν ποτε ἕλοι πόλιν. νῦν δ' ἐπεί, ὦ 'γαθέ, τοῦτο ὃ λέγεις διαπεπέρανται, τό τοι μέγιστον ἡμῖν τεῖχος ᾑρημένον ἂν εἴη, τὰ δ' ἄλλα ἤδη ῥᾴω καὶ σμικρότερα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

Cap. XLV. ΞΕ. Λόγον δὴ πρῶτον καὶ δόξαν, καθάπερ ἐῤῥήθη νῦν δή, λάβωμεν, ἵν' ἐναργέστερον ἀπολογισώμεθα, πότερον αὐτῶν ἅπτεται τὸ μὴ ὂν ἢ παντάπασιν ἀληθῆ μέν ἐστιν ἀμφότερα ταῦτα, ψεῦδος δὲ οὐδέποτε οὐδέτερον.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

D ΞΕ. Φέρε δή, καθάπερ ἐπὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐλέγομεν, περὶ τῶν ὀνομάτων πάλιν ὡς-

B. ἐν ἐκείνοις ἀνύτων] V. ἀνύττων. Bodl. Vat. ἀνύτω. Ceteri fere omnes ἀνύτων.

C. ἄν ποτε ἕλοι] ἄν ποτε om. Coisl. Ven. Δ. Par. BCEFH. νῦν δή, λάβωμεν] V. νῦν, διαλάβωμεν. Bodl. νῦν δὲ λάβ. Sed Vat. Ven. ΠΔ. Coisl. Par. BCEFH. Flor. a. b. c. i. νῦν δή, λάβωμεν. Tum libri omnes ἀπολογησώμεθα. Dedimus ἀπολογισώμεθα de coniectura Heindorfii.

Porsonus Appendic. ad Toupii Emendatt. in Suid. p. 497. conf. Fischer. ad Aeschin. Socrat. p. 152. et quae intpp. ad Gregor. Corinth. p. 70 sq. exposuerunt. Nimirum ex ἀνύω ortum utique ἀνύτω, sed ἀνύττω inde oriri non potuit. Hoc igitur certum et exploratum est. Sed dubitatur iam etiam de primae syllabae accentu. Moeris p. 179. Ἥνυσα, δασέως, Ἀττικῶς· ψιλῶς, Ἑλληνικῶς. ubi v. Pierson. Bekkeri Anecdot. I. p. 14, 17. Ἁνύειν δασύνουσιν οἱ Ἀττικοὶ καὶ δῆλον ἐκ τῆς συναλοιφῆς· καθήνυσαν γάρ. Et hanc scripturam Porsonus Euripidi reddidit, quem vide ad Hecub. v. 1157. et ad Phoeniss. v. 463. de hac re disputantem.

C. τό τοι μέγιστον ἡμῖν τεῖχος —] De τοι sic in apodosi usurpato v. ad Theaetet. p. 190. A.

Λόγον δή — νῦν δή, λάβωμεν] explorandum sumamus, wir wollen vornehmen. Similiter Phileb. p. 23. B: λάβωμεν ἄττα τῶν νῦν δὴ λόγων. Aliter De Rep. I. p. 337. D. ἄλλου δὲ ἀποκρινομένου λαμβάνῃ λόγον καὶ ἐλέγχῃ, ubi λόγον λαμβάνειν est loquentis partes suscipere. Quod vett. editt. hic scriptum habent, νῦν διαλάβωμεν, id vereor ut recte defendi queat. Dein evidens est Heindorfii emendatio pro vulg. ἀπολογησώμεθα scribentis ἀπολογισώμεθα, h. e. iusta ratione inita expendamus. Probarunt eam etiam Schleiermacherus, Bekkerus et

αὔτως ἐπισκεψώμεθα· φανεῖται γάρ πῃ ταύτῃ τὸ νῦν ζητούμενον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπακουστέον;

ΞΕ. Εἴτε πάντα ἀλλήλοις ξυναρμόττει, εἴτε μηδέν, εἴτε τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δὲ μή.

ΘΕΑΙ. Δῆλον τοῦτό γε, ὅτι τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δ' οὔ.

ΞΕ. Τὸ τοιόνδε λέγεις ἴσως, ὅτι τὰ μὲν ἐφεξῆς λεγόμενα καὶ δηλοῦντά τι ξυναρμόττει, τὰ δὲ τῇ E
συνεχείᾳ μηδὲν σημαίνοντα ἀναρμοστεῖ.

ΘΕΑΙ. Πῶς τί τοῦτ' εἶπες;

ΞΕ. Ὅπερ ᾠήθην ὑπολαβόντα σε προςομολογεῖν. ἔστι γὰρ ἡμῖν που τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων διττὸν γένος.

D. καθάπερ ἐπὶ τῶν εἰδῶν —] περὶ τῶν εἰδῶν. Bodl. Vat. Ven. *Π*. Flor. i.

φαίνεται γὰρ ταύτῃ] Heindorf. coni. φανεῖται. Id dedimus.

ἀλλήλοις ξυναρμόττει] ξυναρμόττειν Bodl. Vat. Ven. *ΠΣ*. alii non pauci; vitiose, dein etiam ἐθέλειν.

E. Πῶς τί τοῦτ' εἶπες] Flor. b. et ed. Bas. 2. Πῶς; τί τοῦτ' εἶπες;

Schneider. ad Remp. Tom. III. p. 243.

D. περὶ τῶν ὀνομάτων πάλιν ὡςαύτως] De ὡςαύτως et οὕτω ita postposito v. ad Phaedr. p. 230. D. Pro φαίνεται Heindorfius legendum censuit φανεῖται, invitis codicibus omnibus. Neque φανεῖται habet Stobaeus, qui in Eclogg. Eth. totum hunc locum inde a verbis φέρε δὴ usque ad c. 46. παντάπασι μὲν οὖν c. 79. p. 470 sq. excerpsit. Nihilominus ea coniectura tam est necessaria, ut futurum recipere non dubitaverimus.

E. Πῶς τί τοῦτ' εἶπες;] V. ad Hipp. mai. p. 297. E. et Tim. p. 22. C.

P. 262. ἔστι γὰρ — διττὸν γένος] Tractat hunc locum Plutarchus Quaest. Plat. X. p. 1019. ed. Xylandr. Vol. V. 1. p. 108. ed. Wyttenb., ubi quaeritur, utrum Plato hac verborum et nominum distinctione totius linguae elementa voluerit complecti necne. Quam controversiam ille prudenter ita componit, ut Platonem censeat has orationis partes non tanquam unicas sed ut praecipuas commemorasse, ceteras silentio praetermisisse, ut quae viderentur non tam res, quam rerum rationes significare. Et certe philosophus tantummodo περὶ τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων disserere instituit. Conferas etiam Cratyl. p. 425. A. B. ἐκ τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων μέγα ἤδη τι καὶ καλὸν καὶ ὅλον συστήσομεν, ὥςπερ ἐκεῖ τὸ

262 ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τὸ μὲν ὀνόματα, τὸ δὲ ῥήματα κληθέν.

ΘΕΑΙ. Εἰπὲ ἑκάτερον.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὂν δήλωμα ῥῆμά που λέγομεν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γ' ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἐκεῖνα πράττουσι σημεῖον τῆς φωνῆς ἐπιτεθὲν ὄνομα.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐξ ὀνομάτων μὲν μόνων συνεχῶς λεγομένων οὐκ ἔστι ποτὲ λόγος, οὐδ' αὖ ῥημάτων χωρὶς ὀνομάτων λεχθέντων.

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' οὐκ ἔμαθον.

B ΞΕ. Δῆλον γάρ, ὡς πρὸς ἕτερόν τι βλέπων ἄρτι ξυνωμολόγεις· ἐπεὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐβουλόμην εἰπεῖν, ὅτι συνεχῶς ὧδε λεγόμενα ταῦτα οὐκ ἔστι λόγος.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἷον, βαδίζει τρέχει καθεύδει, καὶ τἆλλα ὅσα πράξεις σημαίνει ῥήματα, κἂν πάντα τις ἐφεξῆς αὔτ' εἴπῃ, λόγον οὐδέν τι μᾶλλον ἀπεργάζεται.

P. 262. *Τὸ δέ γε ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἐκ.*] τοῖς addunt Bodl. Vat. Ven. *Π Ξ.* Par. ECH. Flor. a. b. c. i. et Stobaeus; verissime. Heindorf. coni. ἐπ' αὖ τοῖς ἐκ. πρ.

B. *ἄρτι ξυγωμολόγεις*] ξυνομολογεῖς Bodl. Vat. Ven. *Π.*

ἐφεξῆς αὔτ' εἴπῃ] Vett. editt. αὖ τ' εἴπῃ. Stobaeus habet αὐτά. Vat. Ven. *Π.* αὔτ'.

πραττόντων ὠνομάσθη] ὀνομασθῇ Bodl. Ven. *ΞΣ.* Vind.

C. *τότε δὲ ἥρμοσε*] V. δή, quod codd. mss. non agnoscunt. Etiam Stobaeus δὲ habet.

λόγων ὁ πρῶτος καὶ σμικρότατος] Sic Bodl. Vat. et pr. Ven. *Π.* Vulgo εἰ ante καὶ interponitur. In Ven. *Π.* a m.

ζῷον τῇ γραφικῇ, τὸν λόγον. Ibid. p. 431. B. λόγοι — ἡ τῶν ῥημάτων καὶ ὀνομάτων ξύνθεσίς ἐστιν. et quae scripsimus ad Cratylum p. 399. A. et 431. B. Fuit tamen haec communis fere grammaticorum sententia, duas tantum esse orationis partes, **nomen et verbum**. v. **Priscian.** Art. Gramm. II. 4, 15. p. 66. ed. Krehl. et **Appulei.** De habet doctr. Plat. III. p. 203. ed. Bip. Ceterum quod dativus instrumenti, qui vocatur, τῇ φωνῇ,

ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ;

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ πάλιν ὅταν λέγηται, λέων
ἔλαφος ἵππος, ὅσα τε ὀνόματα τῶν τὰς πράξεις
αὖ πραττόντων ὠνομάσθη, καὶ κατὰ ταύτην δὴ τὴν C
συνέχειαν οὐδείς πω ξυνέστη λόγος· οὐδεμίαν γὰρ
οὔτε οὕτως οὔτ' ἐκείνως πρᾶξιν οὐδ' ἀπραξίαν οὐδὲ
οὐσίαν ὄντος οὐδὲ μὴ ὄντος δηλοῖ τὰ φωνηθέντα,
πρὶν ἄν τις τοῖς ὀνόμασι τὰ ῥήματα κεράσῃ. τότε
δὲ ἥρμοσέ τε καὶ λόγος ἐγένετο εὐθὺς ἡ πρώτη συμ-
πλοκή, σχεδὸν τῶν λόγων ὁ πρῶτος καὶ σμικρότατος.

ΘΕΑΙ. Πῶς ἄρ' ὧδε λέγεις;

ΞΕ. Ὅταν εἴπῃ τις ἄνθρωπος μανθάνει,
λόγον εἶναι φῂς τοῦτον ἐλάχιστόν τε καὶ πρῶτον;

ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. D

ΞΕ. Δηλοῖ γὰρ ἤδη που τότε περὶ τῶν ὄντων
ἢ γιγνομένων ἢ γεγονότων ἢ μελλόντων, καὶ οὐκ ὀνο-
μάζει μόνον, ἀλλά τι περαίνει, συμπλέκων τὰ ῥή-
ματα τοῖς ὀνόμασι. διὸ λέγειν τε αὐτὸν ἀλλ' οὐ μό-
νον ὀνομάζειν εἴπομεν, καὶ δὴ καὶ τῷ πλέγματι τού-
τῳ τὸ ὄνομα ἐφθεγξάμεθα λόγον.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

---

rec. scriptum *πρῶτός τε καὶ σμ.* Quod si verum est, unde *εἰ* ortum sit, omnibus patebit.

D. *ἀλλά τι περαίνει, συμπλέκων τὰ ῥήματα*—] Bodl. Vat. Ven. *Π.* *περ. καὶ συμπλ.*

διὸ λέγειν τε αὐτὸν — λόγον] Vett. editt. *διὸ λέγειν τε καὶ αὐτὸν ἀλλ' οὐ — εἴποιμεν, καὶ δὴ τῷ πλέγματι — λόγον.* Prius *καὶ* ante *αὐτὸν* om. Ven. *Ξ.* Flor. i. Zitt. recte. In Par. BCH. Ven. *Σ.* Flor. a. c. scriptum extat *λέγειν τε καὶ ὀνομάζειν αὐτόν*, errore manifesto. Pro *εἴποιμεν* recte Stobaeus et edit. Bas. 2. *εἴπομεν.* Post *καὶ δὴ* inseruimus *καὶ* e Bodl. Vat. Ven. *Π.*

additus est nomini *δηλωμάτων*, de eo v. ad Cratyl. p. 423. A. ubi est *δήλωμά του τῷ σώματι*, et p. 433. B. ubi legitur item *δήλωμα συλλαβαῖς καὶ γράμμασι.*

C. *Πῶς ἄρ' ὧδε λέγεις;*] Heindorfius pro *ὧδε* legendum putabat *τόδε*. At *ὧδε* est sic, nomine et verbo in unum coniuncto.

D. *ἀλλά τι περαίνει*] sed aliquid perfici vult, s. fieri aliquid significat.

Cap. XLVI. *ΞΕ.* Οὕτω δὴ καθάπερ τὰ πράγματα τὰ μὲν ἀλλήλοις ἥρμοττε, τὰ δ' οὔ, καὶ περὶ τὰ τῆς φωνῆς αὖ σημεῖα τὰ μὲν οὐχ ἁρμόττει, τὰ
E δὲ ἁρμόττοντα αὐτῶν λόγον ἀπειργάσατο.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἔτι δὴ σμικρὸν τόδε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Λόγον ἀναγκαῖον, ὅταν περ ᾖ, τινὸς εἶναι λόγον, μὴ δέ τινος ἀδύνατον.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ ποιόν τινα αὐτὸν εἶναι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Προςέχωμεν δὴ τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς.

ΘΕΑΙ. Δεῖ γοῦν.

ΞΕ. Λέξω τοίνυν σοι λόγον, συνθεὶς πρᾶγμα πράξει δι' ὀνόματος καὶ ῥήματος· ὅτου δ' ἂν ὁ λόγος ᾖ, σύ μοι φράζειν.

263 *ΘΕΑΙ.* Ταῦτ' ἔσται κατὰ δύναμιν.

ΞΕ. Θεαίτητος κάθηται. μῶν μὴ μακρὸς ὁ λόγος;

ΘΕΑΙ. Οὔκ, ἀλλὰ μέτριος.

ΞΕ. Σὸν ἔργον δὴ φράζειν περὶ οὗ τ' ἐστὶ καὶ ὅτου.

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι περὶ ἐμοῦ τε καὶ ἐμός.

Οὕτω δὴ καθάπερ τὰ πράγματα] τὰ ante μὲν om. Bodl. Vat. Ven. *Π.*

E. *λόγον ἀπειργάσατο*] λόγον om. Vat. Ven. *Π.*

Ἔτι δὴ σμικρὸν τόδε] δὴ om. Coisl. Ven. *ΔΣ.* Vind. Par. BCEFH. Flor. i. Zitt.

σύ μοι φράζειν] φράζου Ven. *Σ.* Vind. Zitt. Sed infinitivus pro imperativo positus.

E. *Ἔτι δὴ σμικρὸν τόδε.*] Facili negotio correxeris ἔτι δὴ σκόπει σμικρὸν τόδε. Sed cave quidquam sollicites. Apte contulit Heindorfius Legg. II. p. 655. B. ἔτι δὲ τόδε. Politic. p. 306. A. ἀλλ' ὧδε πάλιν. Xenoph. Hellen. VII. 1, 4. ἔτι δὲ καὶ τόδε· οὐδαμόθεν, κ. τ. λ.

E. *σύ μοι φράζειν*] Infinitivus pro imperativo, de quo usu loquendi nec Platoni abiudicando v. ad Remp. V. 473. D. VI. p. 508. B.

P. 263. *Τί δὲ ὅδ' αὖ; Θ. Ποῖος;*] Heindorfius requirebat Ὁποῖος. Quod necessa-

ΞΕ. Τί δὲ ὅδ' αὖ;

ΘΕΑΙ. Ποῖος;

ΞΕ. Θεαίτητος, ᾧ νῦν ἐγὼ διαλέγομαι, πέτεται.

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτον οὐδ' ἂν εἷς ἄλλως εἴποι πλὴν ἐμόν τε καὶ περὶ ἐμοῦ.

ΞΕ. Ποιὸν δέ γέ τινά φαμεν ἀναγκαῖον ἕκαστον εἶναι τῶν λόγων.

ΘΕΑΙ. Ναί. B

ΞΕ. Τούτων δὴ ποῖόν τινα ἑκάτερον φατέον εἶναι;

ΘΕΑΙ. Τὸν μὲν ψευδῆ που, τὸν δὲ ἀληθῆ.

ΞΕ. Λέγει δὲ αὐτῶν ὁ μὲν ἀληθὴς τὰ ὄντα ὡς ἔστι περὶ σοῦ.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὁ δὲ δὴ ψευδὴς ἕτερα τῶν ὄντων.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὰ μὴ ὄντ' ἄρα ὡς ὄντα λέγει.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Ὄντων δέ γε ὄντα ἕτερα περὶ σοῦ. πολλὰ μὲν γὰρ ἔφαμεν ὄντα περὶ ἕκαστον εἶναί που, πολλὰ δὲ οὐκ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ὃν ὕστερον δὴ λόγον εἴρηκα περὶ σοῦ, C

P. 263. *πλὴν ἐμόν τε καὶ περὶ ἐμοῦ*] Post *ἐμόν τε* Bodl. Vat. Ven. *Π.* inserunt *εἶναι.*

B. *Λέγει δὲ αὐτῶν ὁ μὲν*] *αὐτῷ* Bodl. male.

Ὄντων δέ γε ὄντα —] Sic Stephanus dedit de coniectura Cornarii. Libri omnes cum Ald. Bass. 1. 2. *ὄντως δέ γε ὄντα,* nisi quod Ven. *Σ.* et Par. B. teste Bastio *ὄντων* habent.

rium foret, si hospitis interrogatio iteraretur: nunc per usum loquendi haudquaquam flagitatur.

B. *Ὄντων δέ γε ὄντα περὶ σοῦ*] Libri omnes *ὄντως* praeter unum solum Venet. 189. et Par. B., qui Bastio teste lectionem iam a Stephano de Cornarii coniectura restitutam planissime confirmant. Enimvero *ὄντως* nullum fundit sensum idoneum. Sed *ὄντων* restituto verborum sententia est haec: Sed *ὄντα* illa *ἕτερα τῶν ὄντων* affert non simpliciter et universe, sed habita tui ratione.

πρῶτον μὲν, ἐξ ὧν ὡρισάμεθα τί ποτ' ἔστι λόγος, ἀναγκαιότατον αὐτὸν ἕνα τῶν βραχυτάτων εἶναι.

ΘΕΑΙ. Νῦν δὴ γοῦν ταύτῃ ξυνωμολογήσαμεν.

ΞΕ. Ἔπειτα δέ γε τινός.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Εἰ δὲ μὴ ἔστι σός, οὐκ ἄλλου γε οὐδενός.

ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ;

ΞΕ. Μηδενὸς δὲ ὢν οὐδ' ἂν λόγος εἴη τὸ παράπαν· ἀπεφήναμεν γάρ, ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἦν λόγον ὄντα μηδενὸς εἶναι λόγον.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα.

D ΞΕ. Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα μέντοι θάτερα ὡς τὰ αὐτὰ καὶ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, παντάπασιν, ὡς ἔοικεν, ἡ τοιαύτη σύνθεσις ἔκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομάτων ὄντως τε καὶ ἀληθῶς γίγνεσθαι λόγος ψευδής.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα μὲν οὖν.

C. οὐκ ἄλλου γε οὐδενός] Bodl. Vat. τε.
Μηδενὸς δὲ ὢν] V. γε. Par. E. a sec. m. δὲ. Scribendum fortasse δέ γε ὤν, quod etiam Heindorfio in mentem venit. Dein Bodl. Vat. Ven. Π Δ. Coisl. ἀπεφηνάμην.
D. ὅτι ταῦτα τὰ γένη] τὰ vulgo neglectum praebuerunt

C. ἀπεφήναμεν γάρ, ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἦν] Expectabas εἴη. Sed ἦν posuit respiciens ad praegressa. Poterat enim scribi hunc in modum: ἦν γὰρ τῶν ἀδυνάτων, ὥςπερ ἀπεφήναμεν. Itaque imperfectum positum est per quandam utriusque constructionis confusionem.

D. Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα μέντοι θάτερα —] Quodsi igitur de te diversum tanquam idem, et id quod non est tanquam id quod sit, enuntiatur, facile apparet, eiusmodi coniunctionem ex verbis et nominibus factam vere et reapse falsam orationem exsistere. Infinitivus γίγνεσθαι positus est pro verbo finito, quasi praecesserit ἔοικε sine ὡς particula. Quae quidem duarum constructionum commixtio Graecis pariter atque Latinis usitata est. Exemplorum affatim dedimus ad Phileb. p. 20. D. Phaedr. p. 272. D. Praeterea verbis hisce: ἡ τοιαύτη σύνθεσις ἔκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομάτων, repetuntur illa, περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα — ὡς ὄντα, prorsus ut Phaedon. p. 69. B. χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ᾖ ἡ τοιαύτη ἀρετή, ubi ἡ τοιαύτη ἀρετή repetitionem superiorum verborum continet.

Cap. XLVII. *ΞΕ.* Τί δὲ δή; διάνοιά τε καὶ δόξα καὶ φαντασία, μῶν οὐκ ἤδη δῆλον ὅτι ταῦτα τὰ γένη ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ πάνθ᾽ ἡμῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνεται;

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὧδ᾽ εἴσει ῥᾷον, ἂν πρῶτον λάβῃς, τί ποτ᾽ ἔστι καὶ τί διαφέρουσιν ἕκαστ᾽ ἀλλήλων.

ΘΕΑΙ. Δίδου μόνον. E

ΞΕ. Οὐκοῦν διάνοια μὲν καὶ λόγος ταὐτόν· πλὴν ὁ μὲν ἐντὸς τῆς ψυχῆς πρὸς αὑτὴν διάλογος ἄνευ φωνῆς γιγνόμενος τοῦτ᾽ αὐτὸ ἡμῖν ἐπωνομάσθη, διάνοια;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τὸ δέ γ᾽ ἀπ᾽ ἐκείνης ῥεῦμα διὰ τοῦ στόματος ἰὸν μετὰ φθόγγου κέκληται λόγος.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

Bodl. Vat. Ven. *ΠΞΣ.* Vind Flor. i. Apud Stobaeum est ὅτι ταῦτά γε ψ. probante Heindorfio.

ἂν πρῶτον λάβῃς] Post λάβῃς vulgo add. αὐτὰ, quod omisimus cum Vat. Ven. *ΠΔΣ.* Coisl. Vind. Par. BCEFH. Flor. a. b, c. Zitt.

E. *Δίδου μόνον*] Sic faceto lusu respondet, ad praegressum illud respiciens ἂν πρῶτον λάβῃς. Mox editt. omnes πρὸς αὐτὴν διάλογος. Scripsimus πρὸς αὑτήν. Mox p. 264. A. αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος. Et sic ἑαυτοῦ semper dicitur in formulis ex αὐτός et praepositionibus compositis, quas ad h. l. non iniuria comparaveris. Protagor. p. 326. C. αὐτοὶ ἐφ᾽ αὑτῶν. Aeschyl. Theb. v. 200. αὐτοὶ δ᾽ ὑφ᾽ αὑτῶν. Eurip. Suppl. v. 432. αὐτὸς παρ᾽ ἑαυτῷ. Hippol. v. 400. αὐτὴ ὑφ᾽ αὑτῆς. Sophocl. Oed. T. v. 138. Oed. Col. v. 853. 930. 1356. Trachin. 451. Aiac. 1132. Electr. 285. al. Quod autem cogitatio sive διάνοια dicitur esse interior quaedam atque tacita mentis secum ipsa sermocinatio eandem, rationem philosophus sequutus est etiam Theaetet. p. 189. E. Τὸ δὲ διανοεῖσθαι ἆρ᾽ ὅπερ ἐγὼ καλεῖς; Th. Τί καλῶν; Socr. Λόγον, ὃν αὐτὴ πρὸς αὑτὴν ἡ ψυχὴ διεξέρχεται περὶ ὧν ἂν σκοπῇ κ. τ. λ., et Tim. p. 37. A. sqq. ubi v. ann. nostra. Praeterea hic facete etymologia voc. διάνοια significatur; ducitur enim a διάλογος ἄνευ, quorsum pertinet illud τοῦτ᾽ αὐτὸ ἐπωνομάσθη, διάνοια: quae scita est Heusdii observatio Init. Philosoph. Platon. Vol. II. P. II. p. 201.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐν λόγοις γε αὐτὸ ἴσμεν ὄν.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Φάσιν τε καὶ ἀπόφασιν.

ΘΕΑΙ. Ἴσμεν.

264 ΞΕ. Ὅταν οὖν τοῦτο ἐν ψυχῇ κατὰ διάνοιαν ἐγγίγνηται μετὰ σιγῆς, πλὴν δόξης ἔχεις ὅ τι προςείπῃς αὐτό;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Τί δ' ὅταν μὴ καθ' αὐτὴν ἀλλὰ δι' αἰσθήσεως παρῇ τινὶ τὸ τοιοῦτον αὖ πάθος, ἆρ' οἷόν τε ὀρθῶς εἰπεῖν ἕτερόν τι πλὴν φαντασίαν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπείπερ λόγος ἀληθὴς ἦν καὶ ψευδής, τούτων δ' ἐφάνη διάνοια μὲν αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος, δόξα δὲ διανοίας ἀποτελεύτη-
B σις, φαίνεται δὲ ὃ λέγομεν σύμμιξις αἰσθήσεως καὶ δόξης, ἀνάγκη δὴ καὶ τούτων τῷ λόγῳ ξυγγενῶν ὄντων ψευδῆ [τε] αὐτῶν ἔνια καὶ ἐνίοτε εἶναι.

E. *Καὶ μὴν ἐν λόγοις γε αὐτὸ*] *γε* cum vett. editt. tuentur Flor. b. i. Ven. Ξ. Ceteri omittunt, et delevit Bekkerus.
P. 264. *ὅ τι προςείπῃς*] *προςείποις* Flor. c.
B. *ὅτι πρότερον εὑρέθη*] V. *πραότερον*, quod correctum e Bodl. Vat. Ven. ΠΞ. Coisl. Par. BCH. Flor. i. Zitt. et edit.

αὐτὸ ἴσμεν ὄν;] Hic *αὐτό* significat illud, quod deinceps commemoratur, usu loquendi rariore, de quo v. Matthiae Gr. §. 469. 8.

P. 264. *ἔχεις ὅ τι προςείπῃς*] De coniunctivo deliberativo secundae ac tertiae personae in oratione suspensa usurpato v. ad Phaedon. p. 113. C. et Sympos. p. 194. D. ubi est: *ἐὰν μόνον ἔχῃ ὅτῳ διαλέγηται* quod dictum est sic, ut in verbis *ἐὰν μόνον ἔχῃ* negationis vel dubitationis notio contineatur. Dein pro *καθ' αὐτήν* aliquis suspicetur scribendum esse *κατ' αὐτήν*, ut intelligatur *κατὰ τὴν διάνοιαν*. Sed scriptor in mente habet *ἡ δόξα*, pro qua deinde posuit *τὸ τοιοῦτον πάθος*. Enimvero *φαντασίαν* philosophus esse vult *σύμμιξιν αἰσθήσεως καὶ δόξης*, ut ipse ait in proximis.

τούτων δ' ἐφάνη] Int. *τούτων τῶν λόγων*, ad quos etiam *διάνοια* atque *δόξα* pertinent, quandoquidem illa est *αὐτῆς τῆς ψυχῆς πρὸς ἑαυτὴν διάλογος*, haec autem *τῆς διανοίας* quasi perfectio quaedam et consummatio. Dein *φαίνεται δὲ ὃ λέγομεν*, quod autem dicimus *φαίνεται*, Stephanus in *φαίνεσθαι δὲ ὃ λέγομεν* mutandum putabat. Quem bene refutavit Heindorfius allatis locis Ion. p. 536. A. *ὀνομάζομεν*

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Κατανοεῖς οὖν, ὅτι πρότερον εὑρέθη ψευδὴς δόξα καὶ λόγος ἢ κατὰ τὴν προσδοκίαν, ἣν ἐφοβήθημεν ἄρτι, μὴ παντάπασιν ἀνήνυτον ἔργον ἐπιβαλλοίμεθα ζητοῦντες αὐτό;

ΘΕΑΙ. Κατανοῶ.

Cap. XLVIII. ΞΕ. Μὴ τοίνυν μηδ' εἰς τὰ λοιπὰ ἀθυμῶμεν. ἐπειδὴ γὰρ πέφανται ταῦτα, τῶν ἔμπροσθεν ἀναμνησθῶμεν κατ' εἴδη διαιρέσεων. C

ΘΕΑΙ. Ποίων δή;

ΞΕ. Διειλόμεθα τῆς εἰδωλοποιϊκῆς εἴδη δύο, τὴν μὲν εἰκαστικήν, τὴν δὲ φανταστικήν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τὸν σοφιστὴν εἴπομεν ὡς ἀποροῖμεν εἰς ὁποτέραν θήσομεν.

ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα.

ΞΕ. Καὶ τοῦθ' ἡμῶν ἀπορουμένων ἔτι μείζων κατεχύθη σκοτοδινία, φανέντος τοῦ λόγου τοῦ πᾶσιν

Bas. 2. Mox Coisl. Ven. ΛΞ. ἐπιβαλοίμεθα.
C. τῆς εἰδωλοποιϊκῆς] Bas. 1. 2. εἰδωλοποιητικῆς, conf. ann. crit. ad p. 225, A. 235. B.
εἰς ὁποτέραν] Sic Bodl. Vat. Ven. ΞΠΣ. Vind. Flor. i. Zitt. Vulgo εἰς ὁπότερ' ἄν. Mox σκειτοδεινία Bodl. Par. FH.

δὲ αὐτὸ κατέχεται. Theaet. p. 152. B. τὸ δέ γε φαίνεται αἰσθάνεσθαί ἐστιν. quanquam posterioris loci dispar est ratio. Proximum istud τε, post ψευδῆ interpositum, aut expungendum aut in γε commutandum esse recte Stephanus et Heindorfius censuerunt. Codd. tamen in eo tuendo consentiunt.

ἣν ἐφοβήθημεν ἄρτι] H. e. καθ' ἣν ἐφοβ. v. ad Apolog. p. 27. D. Phaedon. p. 76. D. Loquutionem ἐπιβάλλεσθαι ἔργον, opus aggredi, habes etiam Tim. p. 48. C. τοσοῦτον ἐπιβαλλόμενος ἔργον. Legg. X. p. 892. D. μείζονα ἐπιβαλλόμενοι.

C. Διειλόμεθα τῆς εἰδωλοπ.] V. supra p. 236. C.

εἰς ὁποτέραν θήσομεν] De futuro hoc v. Matthiae Gr. §. 507. 3. et 529. Alia eius exempla ad h. l. congessit Heindorfius.

Καὶ τοῦθ' ἡμῶν ἀπορουμένων] Observabis usum huius verbi tanquam medii: neque enim protenus ἀπορούντων corrigere licet. Hipp. mai. p. 286. D. καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἐμὴν φαυλότητα ἠπορούμην τε καὶ οὐκ εἶχον αὐτῷ κατὰ τρόπον ἀποκρίνασθαι. Alcib. II. p. 148. D. τοὺς Ἀθηναίους ἀπορουμένους τίνι χρὴ μηχανῇ κ. τ. λ. Phaedr. p. 237. A. μὴ ὑπ' αἰσχύνης διαπορῶμαι.

ἀμφισβητοῦντος, ὡς οὔτε εἰκὼν οὔτε εἴδωλον οὔτε
D φάντασμα εἴη τὸ παράπαν οὐδὲν διὰ τὸ μηδαμῶς μηδέποτε μηδαμοῦ ψεῦδος εἶναι. –

ΘΕΑΙ. Λέγεις ἀληθῆ.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ πέφανται μὲν λόγος, πέφανται δ' οὖσα δόξα ψευδής, ἐγχωρεῖ δὴ μιμήματα τῶν ὄντων εἶναι καὶ τέχνην ἐκ ταύτης γίγνεσθαι τῆς διαθέσεως ἀπατητικήν.

ΘΕΑΙ. Ἐγχωρεῖ.

ΞΕ. Καὶ μὴν ὅτι γ' ἦν ὁ σοφιστὴς τούτων πότερον, διωμολογημένον ἡμῖν ἐν τοῖς πρόσθεν ἦν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἐπιχειρῶμεν, σχίζοντες διχῆ
E τὸ προτεθὲν γένος, πορεύεσθαι κατὰ τοὐπὶ δεξιὰ ἀεὶ μέρος τοῦ τμηθέντος ἐχόμενοι τῆς τοῦ σοφιστοῦ κοινωνίας, ἕως ἂν αὐτοῦ τὰ κοινὰ πάντα περιελόντες, τὴν οἰκείαν λιπόντες φύσιν ἐπιδείξωμεν μάλιστα
265 μὲν ἡμῖν αὐτοῖς, ἔπειτα καὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένει τῆς τοιαύτης μεθόδου πεφυκόσιν.

E. *ἔπειτα καὶ τοῖς ἐγγ.*] V. *ἔπειτα δέ.* Sed *δὲ* non tantum Bodl. ignorat, sicuti narrat Bekkerus, sed Bastio teste omittunt etiam Vat. Ven. *ΠΣ.* Par. B. ac praeterea, aliis testibus,

Supra Sophist. p. 217, A. *τί — καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;* Tim. p. 49, B. *τί περὶ αὐτῶν εἰκότως διαπορηθέντες ἂν λέγοιμεν;* Et sic etiam *εὐπορῶ* et *εὐποροῦμαι* usurpatur. Aristotel. Oecon. 2. *ὥστε συνέβαινεν εὐπορεῖσθαι τοὺς στρατιώτας τῶν ἐπιτηδείων.*

D. *Καὶ μὴν ὅτι γ' ἦν ὁ σοφιστὴς τούτων πότερον*] „*Τούτων* refertur ad *εἰκαστικήν* et *φανταστικήν*. Redit enim sermo ad praegressa illa, *καὶ τὸν σοφιστὴν εἴπομεν ὡς ἀποροῖμεν, εἰς ὁποτέραν (εἰκαστικὴν ἢ φανταστικὴν) θήσομεν.* Itaque *πότερον* est alterutrum. Vulgo distinguunt — *ὁ σοφιστὴς τούτων, πότερον διωμ.*, quasi usquam *πότερον* diceretur in simplici quaestione, non subsequente *ἤ*." *Heindorf.* De verborum distinctione facile assentimur viro docto. Sed quod *πότερον* negavit nusquam usurpari nisi *ἤ* subsequente, in alia omnia discedimus. v. ad Menon. p. 98. D. coll. Bornemann. ad Xenoph. Mem. IV. 4, 7. Wunder. ad Sophocl. Antigon. v. 284.

E. *πορεύεσθαι κατὰ τοὐπὶ δεξιὰ —*] procedere conemur secundum dexteram semper partem generis divisi, ita ut sophistae communitatem persequa-

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Οὐκοῦν τότε μὲν ἠρχόμεθα ποιητικὴν καὶ κτητικὴν τέχνην διαιρούμενοι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τῆς κτητικῆς ἐν θηρευτικῇ καὶ ἀγωνίᾳ καὶ ἐμπορικῇ καί τισιν ἐν τοιούτοις εἴδεσιν ἐφαντάζετο ἡμῖν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ μιμητικὴ περιείληφεν αὐτὸν τέχνη, δῆλον ὡς αὐτὴν τὴν ποιητικὴν δίχα διαιρετέον πρώτην. ἡ γάρ που μίμησις ποίησίς τίς ἐστιν, B εἰδώλων μέντοι, φαμέν, ἀλλ' οὐκ αὐτῶν ἑκάστων. ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ποιητικῆς δὴ πρῶτον δύο ἔστω μέρη.

ΘΕΑΙ. Ποίω;

ΞΕ. Τὸ μὲν θεῖον, τὸ δ' ἀνθρώπινον.

ΘΕΑΙ. Οὔπω μεμάθηκα.

Cap. XLIX. *ΞΕ.* Ποιητικήν, εἴπερ μεμνήμεθα

Flor. a. c. Zitt. Enimvero post *μάλιστα μέν* hic eodem modo quo alibi post *πρῶτον μέν* infertur *ἔπειτα* sine *δέ*.

P. 265. *καὶ ἀγωνίᾳ καὶ ἐμπορικῇ*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π*. Vett. editt. *καὶ ἐν ἀγωνίᾳ καὶ ἐν ἐμπορικῇ*.

mur, usque dum, recisis omnibus iis, quae ipsi cum aliis sunt communia, propriam ipsi naturam reliquam faciamus, eamque ostendamus primum quidem nobismet ipsis potissimum, deinde vero etiam iis, qui huic disputandi rationi quasi genere maxime cognati sunt. Vult igitur divisione illa per dichotomiam porro continuanda sophistae vim naturamque propriam exquirere, quo tandem pateat, quidnam illud sit, in quo virtus eius omnis cernatur. *Οἱ ἐγγυτάτω γένει τινός* dictum ut Apol. p. 30. A. Lach. p. 187. E. ubi v. ann. Intelliguntur autem ii ipsi, qui hanc disserendi rationem, omnia minutatim ac per partes argutius persequentem, usurpabant, neque cogitandum est de *τοῖς γνησίοις φιλοσόφοις*, quos Heindorfius intelligendos arbitratus est. Post *ἔπειτα* cum optimis libris omisimus *δέ*, etsi *μάλιστα μέν* praecedit. v. Heindorf. ad Phaedon. p. 86. E. et nostra ad Protagor. p. 310. D.

P. 265. *Καὶ τῆς κτητικῆς — ἐφαντάζετο ἡμῖν;*] Sc. ὁ σοφιστής. Verba iungenda sunt sic: *καὶ ἐφαντάζετο ἡμῖν ἐν θηρευτικῇ καὶ ἀγωνίᾳ καὶ ἐμπορικῇ καί τισιν ἐν τοιούτοις εἴδεσι τῆς*

τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα, πᾶσαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν, ἥτις ἂν αἰτία γίγνηται τοῖς μὴ πρότερον οὖσιν ὕστερον γίγνεσθαι.

ΘΕΑΙ. Μεμνήμεθα.

C ΞΕ. Ζῶα δὴ πάντα θνητὰ καὶ φυτά, ὅσα τ' ἐπὶ γῆς ἐκ σπερμάτων καὶ ῥιζῶν φύεται καὶ ὅσα ἄψυχα ἐν γῇ ξυνίσταται σώματα τηκτὰ καὶ ἄτηκτα, μῶν ἄλλου τινὸς ἢ θεοῦ δημιουργοῦντος φήσομεν ὕστερον γίγνεσθαι πρότερον οὐκ ὄντα; ἢ τῷ τῶν πολλῶν δόγματι καὶ ῥήματι χρώμενοι —

ΘΕΑΙ. Ποίῳ;

ΞΕ. Τῷ τὴν φύσιν αὐτὰ γεννᾶν ἀπό τινος αἰτίας αὐτομάτης καὶ ἄνευ διανοίας φυούσης, ἢ μετὰ λόγου τε καὶ ἐπιστήμης θείας ἀπὸ θεοῦ γιγνομένης;

D ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ἴσως διὰ τὴν ἡλικίαν πολλάκις ἀμφότερα μεταδοξάζω· νῦν μὴν βλέπων εἰς σὲ καὶ ὑπολαμβάνων οἴεσθαί σε κατά γε θεὸν αὐτὰ γίγνεσθαι, ταύτῃ καὶ αὐτὸς νενόμικα.

D. *νῦν μὴν βλέπων εἰς σὲ*] Bodl. Vat. Coisl. Ven. *ΠΣ.* alii, *μή* pro *μήν*. Sed Ven. *Π.* corr. *γε μήν*. Dein vett. editt. *ὑπολαμβάνω*, quod ex codd. Platonis et Stob. emendatum. Unus Par. E. pr. m. vulgatam lectionem tenet.

κτητικῆς. Pertinet autem hic genitivus ad omnia nomina antegressa, non ad solum *εἴδεσιν*.

B. *ἥτις ἂν αἰτία γίγνηται — γίγνεσθαι*] Ne requiras *τοῦ γίγνεσθαι*, non raro post *αἰτία* simplex infinitivus infertur. v. ad Phaedon. p. 97. A. et Sympos. p. 207. B.

C. *ἢ τῷ τῶν πολλῶν δόγματι — χρώμενοι —*] Interrupta oratio est Theaeteti interrogatione ista *Ποίῳ*. Cuiusmodi exempla sunt Menon. p. 81. A. De Rep. X. p. 609. D. Politic. p. 277. E. al. Dicturus erat fere sic: *χρώμενοι φήσομεν τὴν φύσιν αὐτὰ γεννᾶν κ. τ. λ.* Nunc constructionem verborum sermoni interpellantis accommodavit. Iam his absolutis resumit denuo priorem illam interrogationem, subiungens rursus: *ἢ μετὰ λόγου — γιγνομένης;* In quo nemo erit quin gratam quandam agnoscat sermonis quotidiani imitationem.

D. *μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίας*] H. e. adhibita persuadendi necessitate, sive ea probandi ratione, qua ad assensionem cogaris. Sic *ἀνάγκη* Theaet. p. 162. E. vocatur evidens alicuius rei probatio, et *ἀναγκάζειν* ibidem p. 153. C. similiter usurpatur. Activum vero usum voc. *ἀναγκαῖος* ne mireris, praeivit eum Homerus Odyss. *ρ.* v. 399. *ὃς τὸν ξεῖνον*

ΞΕ. Καλῶς γε, ὦ Θεαίτητε. καὶ εἰ μέν γέ σε ἡγούμεθα τῶν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἄλλως πως δοξαζόντων εἶναι, νῦν ἂν τῷ λόγῳ μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίας ἐπεχειροῦμεν ποιεῖν ὁμολογεῖν· ἐπειδὴ δέ σου καταμανθάνω τὴν φύσιν, ὅτι καὶ ἄνευ τῶν παρ' ἡμῶν λόγων αὐτὴ πρόσεισιν ἐφ' ἅπερ νῦν ἕλκεσθαι E
φῄς, ἐάσω· χρόνος γὰρ ἐκ περιττοῦ γίγνοιτ' ἄν. ἀλλὰ θήσω τὰ μὲν φύσει λεγόμενα ποιεῖσθαι θείᾳ τέχνῃ, τὰ δ' ἐκ τούτων ὑπ' ἀνθρώπων ξυνιστάμενα ἀνθρωπίνῃ, καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον δύο ποιητικῆς γένη, τὸ μὲν ἀνθρώπινον εἶναι, τὸ δὲ θεῖον.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τέμνε δὴ δυοῖν οὔσαιν δίχα ἑκατέραν αὖθις.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἷον τότε μὲν κατὰ πλάτος τέμνων τὴν 266
ποιητικὴν πᾶσαν, νῦν δὲ αὖ κατὰ μῆκος.

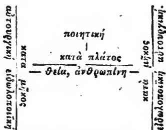
ΘΕΑΙ. Τετμήσθω.

E. *δίχα ἑκατέραν αὖθις*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Coisl. Par. CEFH. Flor. a. b. c. i. Vulgo *αὐταῖν.* Ven. *Σ.* Vind. Par. EF. *αὐτοῖς*, quo recepta lectio confirmatur.

ἄνωγας ἀπὸ μεγοράιο δίεσθαι μύθῳ ἀναγκαίῳ.

E. *χρόνος γὰρ ἐκ περίττου γίγνοιτ' ἄν*] H. e. tempus enim huic rei impendendum foret supervacaneum, h. e. inani opera consumeretur.

V. 266. *Οἷον τότε μὲν κατὰ πλάτος*] Quasi tunc quidem per latitudinem fingendi artem, nunc autem per longitudinem dividens, sc. *τέμνε.* Videlicet antea *ποιητικήν* diviserat in *τὸ θεῖον μέρος* et *τὸ ἀνθρώπινον μέρος*. Utrumque partem rursus vult in bina dividi membra; quam divisionem hac figura repraesentare licebit:

Qua quidem figura vel leviter considerata clara et perspicua erunt verba proxima, quorum sententia haec est: Quum autem alio modo rursus divisa sunt, unum quidem ex utraque parte genus est *αὐτοποιητικόν*, reli-

ΞΕ. Τέτταρα μὴν αὐτῆς οὕτω τὰ πάντα μέρη γίγνεται, δύο μὲν τὰ πρὸς ἡμῶν, ἀνθρώπεια, δύο δ' αὖ τὰ πρὸς θεῶν, θεῖα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὰ δέ γ' ὡς ἑτέρως αὖ διῃρημένα, μέρος μὲν ἓν ἀφ' ἑκατέρας τῆς μερίδος αὐτοποιητικόν, τὼ δ' ὑπολοίπω σχεδὸν μάλιστ' ἂν λεγοίσθην εἰδωλοποιϊκώ. καὶ κατὰ ταῦτα δὴ πάλιν ἡ ποιητικὴ διχῇ διαιρεῖται.

B *ΘΕΑΙ.* Λέγε ὅπῃ ἑκατέρα αὖθις.

Cap. L. *ΞΕ.* Ἡμεῖς μέν που καὶ τἆλλα ζῷα καὶ ἐξ ὧν τὰ πεφυκότ' ἐστί, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ τούτων ἀδελφά, θεοῦ γεννήματα πάντα ἴσμεν αὐτὰ ἀπειργασμένα ἕκαστα. ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Τούτων δέ γε ἑκάστων εἴδωλα, ἀλλ' οὐκ

P. 266. *οὕτω τὰ πάντα μέρη*] πάντα om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* cuius omissionis caussa in promtu est.

ὡς ἑτέρως αὖ διῃρημένα] Pro αὖ Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. habent δύο. male. Dein pro αὐτοποιητικόν, quod libri meliores praebuerunt, vett. editt. αὐτὸ ποιητικόν; plerique codd. mss. αὖ τὸ ποιητικόν.

qua autem duo maxime fere aliquis dixerit εἰδωλοποιϊκώ. Enimvero τὰ δέ γε — διῃρημένα, recte monente Heindorfio, sunt instar nominativi absoluti. — ὅπῃ ἑκατέρα, int. ποιητική θεία καὶ ἀνθρωπίνη.

B. *Ἡμεῖς μέν που καὶ τἆλλα — ἕκαστα*] Nos, opinor, et cetera animalia, et elementa, ex quibus constant quae orta sunt, ignis, aqua, alia similia, dei opera esse omnia scimus atque facta singula. Heindorfius Ἡμᾶς pro ἡμεῖς de coniectura sua posuit. Quo non opus est. Nam scriptor quum dicturus esset θεοῦ γεννήματα πάντα ἴσμεν αὐτὰ κ. τ. λ., inde ab his verbis deseruit inchoatam verborum structuram atque verbo ἴσμεν illato posuit accusativum. Est igitur constructio facta per anacoluthon quoddam, cuius nos meminimus etiam alibi exempla notavisse. conf. Soph. Oed. Col. v. 765 sqq. ed. Brunck.

Τούτων δέ γε ἑκάστων εἴδωλα, ἀλλ' οὐκ αὐτά, παρέπεται] Genitivus τούτων ἑκάστων ex εἴδωλα suspensus est, quum proprie et legitima structura dicendum esset τούτοις δέ γε ἑκάστοις, quod cum παρέπεται cohaereret. Nam sententia verborum haec est: Haec autem singula comitantur imagines, non res ipsae,

αὐτά, παρέπεται, δαιμονίᾳ καὶ ταῦτα μηχανῇ γεγονότα.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τά τε ἐν τοῖς ὕπνοις καὶ ὅσα μεθ' ἡμέραν φαντάσματα αὐτοφυῆ λέγεται, σκιὰ μέν, ὅταν ἐν τῷ πυρὶ σκότος ἐγγίγνηται, διπλοῦν δέ, ἡνίκ' ἂν φῶς C *οἰκεῖόν τε καὶ ἀλλότριον περὶ τὰ λαμπρὰ καὶ λεῖα εἰς ἓν ξυνελθὸν τῆς ἔμπροσθεν εἰωθυίας ὄψεως ἐναντίαν αἴσθησιν παρέχον εἶδος ἀπεργάζηται.*

ΘΕΑΙ. Δύο γὰρ οὖν ἐστὶ ταῦτα θείας ἔργα ποιήσεως, αὐτό τε καὶ τὸ παρακολουθοῦν εἴδωλον ἑκάστῳ.

ΞΕ. Τί δὲ τὴν ἡμετέραν τέχνην; ἆρ' οὐκ αὐτὴν μὲν οἰκίαν οἰκοδομικῇ φήσομεν ποιεῖν, γραφικῇ δέ τιν' ἑτέραν οἷον ὄναρ ἀνθρώπινον ἐγρηγορόσιν ἀπειργασμένην;

μάλιστ' ἂν λεγοίσθην] ἂν om. Bodl. Vat. Ven. *ΠΛ.*

B. *Λέγε ὅπῃ ἑκατέρα αὖθις*] ὅποι Bodl. Vat. Ven. *ΠΣ.* Coisl. Vind. Par. BCH. Flor. a. b. c. i. Zitt. Vitium ortum ex pronuntiatione, ut sexcenties. Aldin. et Bas. 1. *λέγεται ὅπῃ.*

C. *αἴσθησιν παρέχον*] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Flor. i. pro vulg. *παρασχόν.*

et ipsae illae fabrica divina effectae. At nimirum scriptor altera usus est constructione, qua genitivus refertur ad *εἴδωλα* et verbum *παρέπεται* ponitur sine casu obiecti. Sic casus nominis, qui ex verbo pendere debebat, nomini accommodatur Tim. p. 43. D. Sympos. p. 182. C. ubi v. annot.

C. *διπλοῦν δέ, ἡνίκ' ἂν φῶς —*] *Διπλοῦν* vocari manifestum est, quum lux propria et aliena in laevi ac splendida superficie alicuius corporis in unum veluti confluit atque speciei consuetae contrariam sive inversam formam exhibet, sicuti in speculis fieri assolet. Chalcidius in Tim. p. 333. At vero Plato censet duûm luminum coitu confluentium in tersam speculi et solidam cutem, id est diurni luminis et intimi, quod per oculos fluit, trahentis secum de vultu manantem colorem in speculo corporali coloratisque vultus lineamentis et formato ac delineato colore simulacrum aemulum vultus adumbrari. v. quae ad Timaeum p. 46. A. B. de hac re commentati sumus.

Τί δὲ τὴν ἡμετέραν τέχνην;] De hoc usu accusativi v. ad Phaedr. p. 265. C. Gorg. p. 474. D.

D *ΘΕΑΙ.* *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ τἆλλα οὕτω κατὰ δύο διττὰ ἔργα τῆς ἡμετέρας αὖ ποιητικῆς πράξεως, τὸ μὲν αὐτό, φαμέν, αὐτουργική, τὸ δὲ εἴδωλον εἰδωλοποιϊκή.*

ΘΕΑΙ. *Νῦν μᾶλλον ἔμαθον, καὶ τίθημι δύο διχῇ ποιητικῆς εἴδη· θεία μὲν καὶ ἀνθρωπίνη κατὰ θάτερον τμῆμα, κατὰ δὲ θάτερον τὸ μὲν αὐτῶν ὄν, τὸ δὲ ὁμοιωμάτων τινῶν γέννημα.*

Cap. LI. *ΞΕ.* *Τῆς τοίνυν εἰδωλουργικῆς ἀναμνησθῶμεν, ὅτι τὸ μὲν εἰκαστικόν, τὸ δὲ φανταστι-*
E *κὸν ἔμελλεν εἶναι γένος, εἰ τὸ ψεῦδος ὄντως ὂν ψεῦδος καὶ τῶν ὄντων ἕν τι φανείη πεφυκός.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἐφάνη τε καὶ διὰ ταῦτα δὴ καταριθμήσομεν αὐτῷ νῦν ἀναμφισβητήτως εἴδη δύο;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

267 *ΞΕ.* *Τὸ τοίνυν φανταστικὸν αὖθις διορίζωμεν δίχα.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν δι' ὀργάνων γιγνόμενον, τὸ δὲ αὐτοῦ παρέχοντος ἑαυτὸν ὄργανον τοῦ ποιοῦντος τὸ φάντασμα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς φῄς;*

D. *κατὰ δύο δ. ἔ.*] *καὶ τὰ* vitiose Bodl. Vat. Ven. *Π.* v. infra comment.

E. *καταριθμήσομεν αὐτῷ*] Vat. *αὐτό.* Par. H. *αὐτώ,* quod recepit Bekkerus.

D. *Οὐκοῦν καὶ τἆλλα οὕτω κατὰ δύο —*]. Locus foede depravatus. Me si audis, quantocius scribe: *Οὐκοῦν καὶ τἆλλα οὕτω· κατὰ δύο διττὰ ἔργα τῆς ἡμετέρας αὖ ποιητικῆς πράξεως, τὸ μὲν αὐτό, φαμέν, αὐτουργικῆς, τὸ δὲ εἴδωλον εἰδωλοποιικῆς.* Itaque etiam reliqua ita habent: secundum duas enim partes duplicia sunt opera *τῆς ποιητικῆς*, res ipsae *αὐτουργικῆς*, simulacra *εἰδωλοποιικῆς*. De proximis assentimur Heindorfio, corrigendum esse *θείαν μὲν καὶ ἀνθρωπίνην.*

E. *Οὐκοῦν ἐφάνη τε —*] Ad *ἐφάνη τε* int. *τὸ ψεῦδος ὂν ψεῦδος καὶ τῶν ὄντων ἕν τι πεφυκός.* Dein *διὰ ταῦτα* dictum pro *διὰ τοῦτο*; v. ad Apolog. p. 19. D. Gorg. 447. A. Ad *αὐτῷ* repete apud animum *τῷ ψεύδει.*

ΞΕ. Ὅταν, οἶμαι, τὸ σὸν σχῆμά τις τῷ ἑαυτοῦ χρώμενος σώματι προςόμοιον ἢ φωνὴν φωνῇ φαίνεσθαι ποιῇ, μίμησις τοῦτο τῆς φανταστικῆς μάλιστα κέκληταί που.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μιμητικὸν δὴ τοῦτο αὐτῆς προςειπόντες ἀπονειμώμεθα· τὸ δ' ἄλλο πᾶν ἀφῶμεν μαλακισθέντες καὶ παρέντες ἑτέρῳ συναγαγεῖν τε εἰς ἓν καὶ πρέπουσαν ἐπωνυμίαν ἀποδοῦναί τιν' αὐτῷ. B

ΘΕΑΙ. Νενεμήσθω, τὸ δὲ μεθείσθω.

ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ τοῦτο ἔτι διπλοῦν, ὦ Θεαίτητε, ἄξιον ἡγεῖσθαι· δι' ἃ δέ, σκόπει.

ΘΕΑΙ. Λέγε.

ΞΕ. Τῶν μιμουμένων οἱ μὲν εἰδότες ὃ μιμοῦνται τοῦτο πράττουσιν, οἱ δ' οὐκ εἰδότες. καί τοι τίνα μείζω διαίρεσιν ἀγνωσίας τε καὶ γνώσεως θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε ἄρτι λεχθὲν εἰδότων ἦν μίμημα· τὸ γὰρ σὸν σχῆμα καὶ σὲ γιγνώσκων ἄν τις μιμήσαιτο.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; C

ΞΕ. Τί δὲ δικαιοσύνης τὸ σχῆμα καὶ ὅλης ξυλ-

P. 267. διορίζωμεν δίχα] Sic Bodl. Vat. Ven. ΠΛΣ. Coisl. Par. BCH. Flor. a. c. Vett. editt. διορίζομεν. Mox Bodl. πρὸς ὅμοιον.

Germanice dixeris: und deshalb werden wir ihm ietzt ohne Streit zwei Arten zuzählen.

P. 267. τὸ δὲ αὑτοῦ παρέχοντος — φάντασμα.] alterum, quum is, qui efficit τὸ φάντασμα, semet ipsum tanquam instrumentum rei exhibet.

συναγαγεῖν τε εἰς ἓν] H. e. una notione complecti.

B. ὃ μιμοῦνται, τοῦτο πράττουσιν] H. e. μιμοῦνται. v. ad Menex. p. 244. D. Proxima sic iungas: καί τοι τίνα διαίρεσιν ἀγνωσίας καὶ γνώσεως μείζω θήσομεν, sc. ἢ ταύτην, τὴν τοῦ εἰδέναι καὶ τοῦ μὴ εἰδέναι. Sic verba iunxit etiam Matthiae Gr. Gr. §. 450. not. z. p. 1014. ed. 3. Itaque cave cum Heindorfio ἢ ante ἀγνωσίας inserendum existimes.

λήθδην ἀρετῆς; ἆρ' οὐκ ἀγνοοῦντες μέν, δοξάζοντες δέ πῃ, σφόδρα ἐπιχειροῦσι πολλοὶ τὸ δοκοῦν σφίσι τοῦτο ὡς ἐνὸν αὐτοῖς προθυμεῖσθαι φαίνεσθαι ποιεῖν, ὅ τι μάλιστα ἔργοις τε καὶ λόγοις μιμούμενοι;

ΘΕΑΙ. *Καὶ πάνυ γε πολλοί.*

ΞΕ. *Μῶν οὖν πάντες ἀποτυγχάνουσι τοῦ δοκεῖν εἶναι δίκαιοι μηδαμῶς ὄντες; ἢ τούτου πᾶν τοὐναντίον;*

ΘΕΑΙ. *Πᾶν.*

D *ΞΕ.* *Μιμητὴν δὴ τοῦτόν γε ἕτερον ἐκείνου λεκτέον οἶμαι, τὸν ἀγνοοῦντα τοῦ γιγνώσκοντος.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

Cap. LII. *ΞΕ.* *Πόθεν οὖν ὄνομα ἑκατέρῳ τις αὐτῶν λήψεται πρέπον; ἢ δῆλον δὴ χαλεπὸν ὄν, διότι τῆς τῶν γενῶν κατ' εἴδη διαιρέσεως παλαιά τις, ὡς ἔοικεν, αἰτία τοῖς ἔμπροσθεν καὶ ἀσύννους παρῆν, ὥστε μηδ' ἐπιχειρεῖν μηδένα διαιρεῖσθαι·*

D. *μὴ σφόδρα εὐπορεῖν*] V. *ἀπορεῖν*, invitis codd. omnibus, et errore manifesto. Dein *κἂν εἰ* pro vulg. *κἂν ᾖ* codd. plerique omnes. v. infra commentar.

C. *σφόδρα ἐπιχειροῦσι πολλοὶ*] Cod. Coislin. *ἐπιχειροῦσι σφόδρα π.* Et certe *σφόδρα* ad *προθυμεῖσθαι* videtur referri oportere, ut sensus sit: vehementer eniti s. elaborare instituunt.

D. *αἰτία τοῖς ἔμπροσθεν — διαιρεῖσθαι*] Videtur cum Boeckhio pro *αἰτία* scribendum esse *ἀήθεια*. Ita priscorum sapientium dicitur fuisse vetusta quaedam et inconsiderata rei desuetudo atque insolentia, ut nemo ne conatus quidem sit res secundum genera distinguere, ac dividere. Quid *αἰτία* sibi velit, id nos fatemur nullo modo perspicere. Proxima sic inter ipsa cohaerent: *καθὸ δὴ ἀνάγκη (ἐστίν) μὴ σφόδρα εὐπορεῖν τῶν ὀνομάτων.* Hinc emendavimus *καθ' ὅ*, quod teste Bastio habet Ven. 189. Pro vulgato *ἀπορεῖν* autem cum libris scripsimus *εὐπορεῖν*, quod etiam Heindorfio et Bekkero placuit.

κἂν εἰ τολμηρότερον εἰρῆσθαι] Quod Bekkerus narrat codices suos omnes *κἂν εἰ* pro vulg. *κἂν ᾖ* scriptum exhibere, id vereor ne festinantius scripserit. Certe quidem Bastius liquido testatur codices Venetos *Π* (185) et *Σ* (189), quos Bekkerus quoque inspexit, veterem scripturam tueri. Eandem servant etiam quatuor Florentini, quibus nos usi sumus. Quid quod ipse Clarkianus liber, longe ille praestantis-

καθ᾽ ὃ δὴ τῶν ὀνομάτων ἀνάγκη μὴ σφόδρα εὐπο-
ρεῖν. ὅμως δέ, κἂν εἰ τολμηρότερον εἰρῆσθαι, δια-
γνώσεως ἕνεκα τὴν μὲν μετὰ δόξης μίμησιν δοξομι- E
μητικὴν προσείπωμεν, τὴν δὲ μετ᾽ ἐπιστήμης ἱστορι-
κήν τινα μίμησιν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Θατέρῳ τοίνυν χρηστέον· ὁ γὰρ σοφιστὴς
οὐκ ἐν τοῖς εἰδόσιν ἦν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μιμουμένοις δή.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τὸν δοξομιμητὴν δὴ σκοπώμεθα ὥσπερ σί-
δηρον, εἴτε ὑγιὴς εἴτε διπλόην ἔτ᾽ ἔχων τινά ἐστιν
ἐν ἑαυτῷ.

ΘΕΑΙ. Σκοπῶμεν.

ΞΕ. Ἔχει τοίνυν καὶ μάλα συχνήν. ὁ μὲν γὰρ
εὐήθης αὐτῶν ἐστίν, οἰόμενος εἰδέναι ταῦτα ἃ δο- 268
ξάζει· τὸ δὲ θατέρου σχῆμα διὰ τὴν ἐν τοῖς λόγοις
κυλίνδησιν ἔχει πολλὴν ὑποψίαν καὶ φόβον ὡς ἀγνοεῖ
ταῦτα ἃ πρὸς τοὺς ἄλλους ὡς εἰδὼς ἐσχημάτισται.

E. διπλόην ἔτ᾽ ἔχων] ἔτ᾽ additum est e Bodl. Vat Ven. *Π*. Flor. i.

simus, quem Bekkerus item inter suos numerare solet, si quid ex diligentissimi Gaisfordi silentio colligere licet, κἂν ᾖ τολμηρότερον tenet. His si annumeraveris veterum editionum, Aldin. Bas. 1. 2. Steph. testimonia, vulgarem lectionem utique satis munitam firmatamque esse fateberis. Et tamen Winckelmannus Praefat. ad Euthydem. p. XIV. unis scilicet confisus Bekkeri Commentariis criticis, κἂν εἰ scripsit cunctos libros suppeditare, quod nec de codd. mss. nec de vett. editt. vere dictum est. Nihilominus nunc plurimis certe libris obtemperavimus. De κἂν εἰ v. ad p. 247. D. Praeterea conferas talia: Gorg. p. 509. A. καὶ εἰ ἀγροικότερόν τι εἰπεῖν ἐστιν. Ibid. p. 486. C. εἴ τι καὶ ἀγροικότερον εἰρῆσθαι. Apolog. p. 30. E. εἰ καὶ γελοιότερον εἰπεῖν. ubi idem est comparativi usus.

E. εἴτε διπλόην ἔτι ἔχων τινά ἐστιν] Quid sit διπλόη, docet Timaeus Gloss. in v. διπλόον, ubi v. Ruhnken. p. 86. et Schneiderus in Lexico, opere nunc fere nimis neglecto, unde qui nova Lexica condere instituerint, multum sane proficiant, si modo bonis illius uti recte possint. De forma loquendi ἔχων ἐστίν v. ad Remp. X. p. 602. C. Symp. p. 216. E.

P. 268. ἔχει πολλὴν ὑποψίαν καὶ φόβον] H. e. multa in illud genus cadit suspicio ac dubitatio. Sic De Rep. V. p.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἔστιν ἑκατέρου γένους, ὧν εἴρηκας.

ΞΕ. Οὐκοῦν τὸν μὲν ἁπλοῦν μιμητήν τινα, τὸν δὲ εἰρωνικὸν μιμητὴν θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Εἰκός γοῦν.

ΞΕ. Τούτου δ' αὖ τὸ γένος ἓν ἢ δύο φῶμεν;

ΘΕΑΙ. Ὅρα σύ.

B *ΞΕ.* Σκοπῶ, καί μοι διττὼ καταφαίνεσθόν τινε· τὸν μὲν δημοσίᾳ τε καὶ μακροῖς λόγοις πρὸς πλήθη δυνατὸν εἰρωνεύεσθαι καθορῶ, τὸν δὲ ἰδίᾳ τε καὶ βραχέσι λόγοις ἀναγκάζοντα τὸν προςδιαλεγόμενον ἐναντιολογεῖν αὐτὸν αὑτῷ.

ΘΕΑΙ. Λέγεις ὀρθότατα.

ΞΕ. Τίνα οὖν ἀποφαινώμεθα τὸν μακρολογώτερον εἶναι; πότερα πολιτικὸν ἢ δημολογικόν;

ΘΕΑΙ. Δημολογικόν.

ΞΕ. Τί δὲ τὸν ἕτερον ἐροῦμεν; σοφὸν ἢ σοφιστικόν;

P. 268. B. *Τὸ μέν που σοφὸν*] Sic recte Steph. Libri *τὸν μέν που σοφόν*.
C. *Οὐκοῦν συνδήσωμεν*] *συνδήσομεν* Bodl. Vat. Coisl. et pr. Ven. *II.* quod nunc dedimus.

450. C. *πολλὰς ἔχει ἀπιστίας.* Phaedon. p. 86. E. *φαίνεταί ὁ λόγος —. ταὐτὸν ἔγκλημα ἔχειν*, h. e. eidem reprehensioni obnoxius esse. Etenim *ἔχειν τι* saepe significat cum aliqua re coniunctum esse, coniunctum in se habere vel finem aliquem, vel effectum, vel qualitatem; ut quum Latine dicimus haec res magnam habet cautionem vel suspicionem *τι*. Explicarunt de hoc usu loquendi Wolfius Praef. ad Herodian. p. XVII. Schaefer, ad Gregor. Corinth. p. 4. et 985. ibidem Hermann. p. 863.

Πάνυ μὲν οὖν ἔστιν ἑκατέρου γένους, ὧν —] Ficinus: Omnino ex utrisque generibus est, ut narrasti. Unus Par. *ὡς*, quo tamen non opus, siquidem *ὧν* recte ad *ἑκάτερον* refertur.

B. *Σκοπῶ, καί μοι δ.*] Eandem orationis formam habes Parmenid. p. 148. D. Charmid. p. 165. C. al.

Τὸ μέν που σοφὸν ἀφ.] sc. *εἰπεῖν*. Libri *τὸν μέν*, quod emendavit Steph.

C. *Τὸ δὴ τῆς ἐναντιοπ.*] Recte pro *τὸν*, quod libri omnes habent, Schleiermacherus *τὸ* correxit. Ita consecutio verborum haec est: *τὸ δὴ μιμητικὸν μόριον τῆς ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους τῆς δοξαστικῆς, τοῦ φανταστικοῦ γένους*

ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν που σοφὸν ἀδύνατον, ἐπείπερ οὐκ εἰδότα αὐτὸν ἔθεμεν· μιμητὴς δ' ὢν τοῦ σοφοῦ δῆλον ὅτι παρώνυμιον αὐτοῦ τι λήψεται, καὶ σχεδὸν ἤδη μεμάθηκα; ὅτι τοῦτον δεῖ προςειπεῖν ἀληθῶς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν παντάπασιν ὄντως σοφιστήν. C

ΞΕ. Οὐκοῦν συνδήσομεν αὐτοῦ, καθάπερ ἔμπροσθεν, τοὔνομα συμπλέξαντες ἀπὸ τελευτῆς ἐπ' ἀρχήν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τὸ δὴ τῆς ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους τῆς δοξαστικῆς μιμητικόν, τοῦ φανταστικοῦ γένους ἀπὸ τῆς εἰδωλοποιϊκῆς οὐ θεῖον ἀλλ' ἀνθρωπικὸν τῆς ποιήσεως ἀφωρισμένον ἐν λόγοις τὸ θαυματοποιϊκὸν μόριον, ταύτης τῆς γενεᾶς τε καὶ αἵματος ὃς ἂν φῇ τὸν ὄντως σοφιστὴν εἶναι, τἀληθέστατα, ὡς ἔοικεν, ἐρεῖ. D

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

Τὸ δὴ τῆς ἐναντ.] Editt. et mss. libri omnes τόν, quod correxit Schleiermacherus.

D. *τὸ θαυματοποιϊκὸν*] *θαυματοποιητικον* Bodl. Vat. *θαυμαστοποιικὸν* plerique alii.

ἐν λόγοις τὸ θαυματοποιϊκὸν μόριον ἀπὸ τῆς εἰδωλοποιϊκῆς τῆς ποιήσεως οὐ θεῖον ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ἀφωρισμένον κ. τ. λ. Post haec, *Τὸ δὴ — μόριον*, leviter inflectitur orationis tenor. Pro eo enim, quod dicendum erat, *τοῦτο ὃς ἂν φῇ τὸ ὄντως σοφιστικὸν εἶναι*, statim ipsius sophistae mentionem facit locum Homericum orationi suae intexturus. Nam respicitur Iliad. ζ. v. 211. 241. *ταύτης τῆς γενεᾶς τε καὶ αἵματος*. Difficultates loci omnes egregie expedivit Heindorfius.

I N D I C E S.

INDEX GRAECUS.

A.

B.

Γ.

P.

Σ.

T.

Y.

Φ.

X.

Ω.

INDEX LATINUS.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

M.

N.

E R R A T A.

Prolegg. p. 11. v. 8. ab infer. lege fallatur pro fallietur.
Ibid. p. 16. v. 26. lege institoria pro institutoria.
Ibid. p. 19. v. 19. lege idoneos pro idoenos.
Ibid. „ „ v. 7. ab inf. corrige dicentem pro dicnetem.
Ibid. p. 27. v. 2. repone distinguenda pro distinguendum.
Ibid. p. 45. v. 6. pro cur lege ut.
Comment. p. 82. ann. crit. v. 4. lege διόρισον pro διόριστον.
Ibid. p. 97. v. 5. ab inf. lege filum pro fiiium.
Ibid. p. 119. v. 4. ab inf. lege quin pro qui.
Alia non egent admonitione.

